

Q V Æ
I N T V S C O N T I N E N T V R.

S Y R I A, ad Ptolomaici operis rationem. Præterea Strabône, Plinio, & Antonio auctoribus locupletata.

P A L E S T I N A, iisdem auctoribus. Præterea Historia sacra, & Ioſepho, & diuo Hieronymo locupletata.

A R A B I A Petræa, ſiue, Itinera filiorum Israel per deſertum, iisdem auctoribus.

Æ G Y P T V S, iisdem auctoribus. Præterea Ioannè Leone arabe grammatico, ſecundum recentiorum locorum ſitū, illuſtrata.

S C H O N D I A, tradita ab auctoribus, qui in eius operis prologo memorantur.

H O L M I Æ, ciuitatis regię Suetiæ, deplorabilis excidij per Chriſtiernum Datiæ cimbricæ regem, hiſtoria.

R E G I O N V M ſuperiorum, ſingulæ tabulæ Geographicæ.

A R G E N T O R A T I
apud Petrum Opilionem.
M. D. XXXII.

PETRVS SCHOEFFER MOGVNTINVS CANDIDIS INSPECTORIBVS.

NE QVIS culpet in hac noſtra opera, ſpacia uerſuum largius explicata, & alios per frõtes largiuſculos titulos, ſatis contrà morem excuſorum per Germaniam librorum inductos, & calumnietur nos ſequutos, aut inutilem elegantiam, aut per imposturam precium operi facere uoluiſſe. Is probatam habeat oro diligentiam noſtram. Vidimus quidem aliquot operum excuſorum Venetiis exemplaria, & ea quidem pauca, ſpaciis & ſcriptura ad ſummam exornata elegantiam. Cõtrà uidimus alia, & ea geographici operis Ptolemæi, per Germaniam tanta negligentia & immundicia ſcripturæ & picturæ uulgata, ut non officinas modo, ſed Germaniam ipſam illorũ pudere oporteat, nempe, ꝙ apud Italos: mundiciæ enixe & fœliciter ſtudentes: uniuerſa ſordium accuſetur, nec ſit quo ſe ſub iſtis exemplaribus liberare calumnia putat, uoluimus præſenti opera ſi minus aſſequi peregrinam elegantiam, ſaltem imitari parte aliqua quanta poſſemus. Debemusꝗ ſub meliorum emulatione eſſe ſecuri à reprehenſione, quando quæ plænam elegantiam ſunt adſequutæ Venetiæ plurima deniꝗ gratia & commendatione orbe toto Chriſtiano excipiuntur.

S Y

R I

A

SYRIA

TERMINATVR À SEPTEN trione Cilicia, & parte Cappadociæ iuxta expoſitam per Amanum montē lineam, ab occaſu Syrio pelago. Parallelus borealior tabulæ habet gradus xxxviij. auſtralior xxxiij. Differentia ſuper meridiano gradus v. Meridianus occidentalior diſtat ab eo per inſulas Fortunatas gradib. lxvij. orientalior lxxv. Differentia ſuper parallelo gradus viij. Proportio paralleli medij tabulæ ad circulum maximum quæ v. ad vi. Eſt autem tractus littorum ſecundum deſcriptionem hanc. Poſt Iſſum & Ciliciæ portas

Alexandria	70	5'	36	15'
Myriandrus	70	5'	35	50'

Hoc loco Xerſes recenſuit exercitum contra Græciam per ſingula dena millia, quantam copiam ſeptis includebat, capatia tantæ turmæ unde loco nomen.

Rhoſſus	70		35	25'
Rhoſſicus ſcopulus	69	35'	35	20'
Seleucia pieria	69	25'	35	20'

Sita eſt in promontorio ad quam uſq; peruenit Daphne nemus, agrum optimum habet. Condita à Seleuco Nicatore, munitiſſima urbium quatuor quas is condidit. Hæc, & Laodicia, & Antiochia, & Apamia, dictæq; fuerunt ſorores.

Orontis fluuii oſtia	69	20'	35	30'

Sic dictus ab eo qui ſuper illo pontem fecit. Habet ortū in Coele ſyria, poſtea ſub terram illatus, iterum emergit, & per Apameenſem

meenſem agrum,& prope Antiochiam procedens defertur in mare,procul à Seleucia ſtadiis lx.

Nymphæum ſpecu ſacrum poſt Orontis oſtia.

Caſius mons	69	35	30
Poſidium oppidulum	69	35	27
Heraclia	69	35	15
Dioſpolis	69	35	10
Laodicia	69	35	5

Optime ad mare ſita & portuoſa,locum habens prẹter cæterã feracitatem uino aptum, quapropter maximam uini partẽ Alexandrinis prẹbet,cum montem habeat ſibi imminentem uineis plænum uſq; ad uertices ferè, qui paulatim ab ea abſcedentes Apameẹ imminent in erectam altitudinem euecti, Hanc Dolobella in eam confugiens,& à Caſſio uſq; ad interitum obſeſſus, non mediocriter labefactauit,& multas urbis partes ſecum traxit.

Gabala promontorium	68	20	35

REGIONIS ARADIORVM

Platus	68	50	34	45
Balaneæ	68	50	34	40
Caramus	68	50	34	35
Aradiorum portus	68	48	34	33
Enhydra	68	45	34	32
Aradus inſula	68	40	34	34

Sita eſt in fronte iugoſæ cuiuſdam, & importuoſæ oræ, inter eius portum & Marathum,diſtans à continente ſtadiis xx. Ea eſt petra quẹdam à mari circumfuſa,ſeptem ferè ſtadiorum ambitu,habitationibus plæna, opus quorundam ut ferunt: inquit Strabo : ex Sidone profugorum. De huius inſulæ fœlicitate plura apud Strabonem.

Marathus	68	40	34	30

Antiqua Phœnicum ciuitas diruta ætate Strabonis.

Texymira & Symira	68	30	34	30

Fluuii ostia	67	5'	33	24'
Auium	67	4'	33	23'
Tyrus	67		33	20'
Ecdippa	67	2'	33	15'
Album promont.	67	4'	33	10'

EVPHRATIS DVCTVS.

Qua transit Taurum montem	72	35'	38	
Singæ fluuii coniunctio	73		37	50'
Arudis	72	40'	37	30'
Samosata legio septima	72	30'	37	25'

Vrbs natura munita caput Comagenæ. Circumiacet eam regio, parua quidem, fœcunda tamen. Hoc in loco est Euphratis pons, patria Luciani Sophistæ.

Zeugma	72	32'	37	15'

Nobilis transitu Euphratis.

Canaba	72	30'	37	15'
Hierapolis	72	50	37	5'
Europus	73		36	50'
Cecilia	72	50'	36	40'
Bethammeria	72	40'	36	30'
Gerra	72	40'	36	5'
Paphara	72	40'	36	
Arimara	72	50'	35	55'
Erraziga	72	40'	35	50'
Barbarissus	72	50'	35	45'
Athis	73	10'	35	40'
Sura	73	40'	35	20'
Alalis	73	45'	35	15'
Alamatha	74		35	5'

ARABIAE DESERTAE

Tapsacus, dicta Plinio Aphipolis	74	35'	35	5'
Birtha	74	45'	35	
Gadirtha	75		34	45'

Ex latere autem Mesopotamiæ hæc loca alluit.

Porsica	73		37	30'

Aniana

Aniana	73	15	36	20
Barſampſa	73	30	36	15
Sarnuca	73	5	35	50
Berſima	73	15	35	35
Maube	73	50	35	20
Naguda	72	20	35	10
Nicephorium	72	35	35	20

Hoc autem ordine alluit prædicta loca utroq; latere aluei.
Singæ fluuij cõiunctio, Porſica, Arudis, Samoſata, Zeugma, Canaba, Hierapolis.
Europus, Amana, Cecilia, Bethammaria, Barſampſa, Gerra, Paphara, Barbariſſus, Sarnuga, Berſima, Athis, Sura, Maube, Alalis, Alamatha, Naguda, Nicephorium, Tapſacus, Birtha, Gadirta.
Euphrates fertur à fontibus in quendam pronum locum, longeq; procedens latitat, non quod ſub terram ingrediatur, ſed mira quadam cauſa, Super enim aqua fit limus altus, longitudine ſtadiorum l. latitudine xx. adeoq; dureſcit, ut continens uideatur, ſuper quo pedites, equites, currusq; ſecurè ambulant. Super eodem calami numeroſi naſcuntur, quos accolæ quotannis ad radices, ſecundo flante uento comburunt, ne uiã impediant, Deinde fluuius emergens, iterum in Edeſſenam regionem procedit, ubi apud Tauros: id oppidi nomen eſt: Dianę templum erat, quo Iphigeniam Agamemnonis filiam ſimul cum Horeſte fratre, & Pyladæ fugiſſe dicunt, Dianę ſtatuam ferentem. Alia autem templa eiuſdem, uſque ad meam ætatem: inquit Procopius: uiſunt, diuerſa ab eo quod eſt Tauris, unum in Ponto, in Comana ciuitate, apud fontes Iris fluuij, alterum in Cappadocia, etiam ciuitate Comana, ſimile illi quòd eſt Tauris, addito altero Iphigeniæ ſorori. Hęc poſtea Chriſtiani in ſua templa conuerterũt, autor Procop.

Singę fluuij fontes	70	15	35	35

in monte Piera. Ciuitates ſuper occidentali ripa Singæ fluuij

Chaonia	71	10	36	20
Catamana	71		37	

Sicosbilisses	71	30	37	25
Super orientali ripa.				
Gindarus	70	40	35	40
Cyrus	70	50	36	
Singa	71	50	37	30
Vrima	72	40	37	40
Super occidentali ripa Chaboræ fluuij ciuitates.				
Ballatha	74	50	36	40
Super orientali ripa Acraba	74	15	35	50
Fontes fluuij	75	10	37	30
Super occidentali ripa Aſchoræ fluuij ciuitates.				
Peliada	77	10	35	50
Super orientali ripa Bazala	76	40	37	
Zama	76	50	36	40
Bamatra	77	40	35	20
Daremma	77	50	35	
Fontes fluuij	76	20	37	40
Eleutheri fluuij fontes	70		33	30
Adonis fluuij fontes	70		33	15
Leontis fluuij fontes	68	20	33	
Chryſorhoes fluuii fontes	70	30	33	30
Palus in quam defluit	69		33	10
Marſiæ fluuij fontes in monte Marſya	71	50	35	
Qua præterfluit Apamiam	70	20	35	

Apamia lxx.m. ab Antiochia ad Emeſam, urbs ex magna parte optime ſita. Eſt enim collis quidam, quem Marſyas fluuius: ut inquit Plinius: & ingens quidam lacus circumpoſitus, & latæ paludes peninſulam faciunt. Dicta eſt antea Pella. Seleucus Nicator condidit.

Seleucus oppidum extra Marſyam fluuium. Nicator Seleucus ponte cum Apamia iunxit.

Coniunctio Marſyæ cum Oronte fluuio	70	5	35	10
Orontis fluuij fontes	70	40	33	30
Ciuitates ſuper occidentali ripa Orontis				
Seleucus penes Belum	70		34	45

Caperturi contra coniunctionem Marſyæ fluuij

Niacuba	69	50	35	20

Super orientali ripa Orontis

Emeſa	70	20	32	

Obtinet aliquid ſolitudinum Palmyrenes

Daphnis	69	20	35	30

Super Oronte fluuio mediocris habitatio procul ab Antiochia, ſtadiis xl. contra ortum

Antiochia ſuper Oronte	69	30	35	30

Cognominata Epidaphne, procul à Seleucia cxx. ſtadiis. Diuiditur media amne Oronte. Situsq́ꝫ eius in inmenſam longitudinem porrigitur. Plateam quam inſigniorem habuit longam xx. ſtadiis, lutoſam antea, Herodes Antipatri Iudeæq́ꝫ rex lapide ſtrauit. Magnitudinis animi & liberalitatis famam apud externam urbem mercatus. Caſius mons ei à meridiana plaga incumbit, unde crebri fontes, & largæ aquæ, auræq́ꝫ temperatæ reddunt urbem ſalubrem. Vna eſt & ampliſſima quatuor, quę ſorores dicuntur. Sed & ipſa intra ſe eſt Tetrapolis, & per ſingulas partes priuato muro, & alio publico munita. In cuius ambitu cccl x. turres ſurgebant. Potentia & magnitudine non multum ſuperatur à Seleucia ſuper Tigri, & Alexandria ægyptia. Aedificia urbis priuata ferè de materia fuerunt. Credo qꝫ urbs tutior foret contra terræmotus. Sed eo factum eſt ut igni bus magis obnoxia haberetur. Donec ſub chriſtianis fuit, habuit templa ccclx.

Daphne lucus ad Daphnen oppidum ingens, opacus. Fontanis aquis irriguus, ambitu lxxx. ſtadiorum.

Fanum & aſylum Apollinis in Daphne luco.

MONTES IN SYRIA inſignes.

Amani montis pars	70	5	36	35
Tauri pars	70	20	37	30
Piara	70	15	35	50

Et ex quibus fontes concipiuntur Chaboreæ & Aſchoreæ fluuiorum.

Caſius

Caſius mons cuius medium in mediterraneis 69 15 35 30
Finis imminet Antiochiæ, adeò celſus ꝙ cum Parthi aliquando ex improuiſo ſuperueniſſent urbi, Oppidani autem forte in theatro ſpectarent ludos, non præceps altitudo theatri impedimento fuit hiſtrioni, quo minus proſpectaret hoſtem tenentem iuga montis, eoq; exterrito exclamarit, aut ego inſomnium uideo, aut magnum periculum. De hoc monte ferunt, ꝙ quarta uigilia noctis excipiat ſplendorem ſolis. Nam qui in Aegypto Caſius mons apud Peluſium eſt, quia ex arenis aggeſtus aucto re Strabone, in tantam ſublimitatem non aſſurgit. Etiam de Caſio Syriæ non eſt intelligendum, quod omni parte anni reddat ſplendorem de nocte, ſed ſub æſtiuis ſolſticialibus noctibus. Hic contingere poteſt ꝙ horis propè duabus æqualibus ante ſolis ortum mons excipiat ſplendorem manifeſtioris auroræ.

Anticaſius mons poſt Caſium, quaſi & ipſe ſitus ſuper mari memoratus à Strabone.

Libanus mons deſinit ad Dei faciem promontorium, procul à Tripoli vi. milibus paſſuum.

Antilibanus deſinit apud Sidonem procul ab urbe duobus millibus paſſuum. Vinum eius montis eſt laudatiſſimum. Continuatur Libano per tractum littorum.

Leopardus mons 68 3 32 15
Procul á Tripoli iiij. m. paſſuum, à Libano duobus milli. aſſurgit in rotundam altitudinem. Circuitur aliqua parte riuo, qui rigat Tripolitanum agrum.

Trieris duo montes ſunt ultra mare. Eius qui eſt borealior fines ſunt apud Texymiram uel Marathum. Eius qui auſtralior fines 68 10 32 15 Et 68 20 32 10

Aegyptius murus: opus ut exiſtimo: Ptolomæorum regum, qui Trieres montes in mediterraneis muro coniunxerunt.

Campus dictus concauus, qui eſt comprehenſus inter Trieres montes & murum Aegyptium. Eius latitudo mari proxima eſt ſtadiorum cc. Longitudo ferè dupla.

Macras campus pars prima à mari Concaui campi. Tota hæc planicies eſt fertiliſſima, & frequentata multis uillis.

Montes in regione Antiochena, quaſi in mediterranea à Rhoſſo.
Meleagri uallis quam dicti montes includunt.
Trapezon collis quaſi imminens Meleagro ualli inter Rhoſſum & Rhoſſicum ſcopulum.
Marſyas mons unde fontes concipiuntur Marſyæ fluuij.
Ityræi montes qui inter Sidonem & Damaſcum urbes.
IRRIGANT autem regionem & alij fluuij, qui poſt Amanitas portas, per agrum Antiochenum excurrunt,
Archeutus, Labotas,
Onoporas, qui inter Rhoſſum & Rhoſſicum ſcopulum excurrere uidetur. Agri uero Damaſceni Arpath & Amana fluuij dicti ab hebræis.
LACVS porrò qui inter Apamiã eſt & Arethuſam.
Ciuitates autem in Syria mediterraneę ſic ſe habent, pręter eas quæ ad decurſus fluminum dictæ ſunt.

MESOPOTAMIAE

Carræ nobiles clade Craſſi	73	55	37	10
Tilaticomum	73	10	37	5
Edeſſa	73	30	37	25

COMAGENAE Syrię.

Comagena regio extra Euphratem poſt Samoſata iuxta Hierapolim. Dicta hodie Euphratiſia, auctor Procopius.

Antiochia penès taurum montem	71		37	20
Germanicia	70	20	37	30
Dolica	71	20	37	30
Catauana	71	10	37	30
Gerbediſſum	71	30	37	20
Nicopolis	71	10	37	25
Araca	71	20	37	20
Deba	71	10	36	30
Haminea	70	50	36	15
Rhetauorum Arabum Tharſe	72	5	37	25
Niſus	71	30	37	30

PIERIAE autem ciuitates hæ,

Piara

Piara	70	30	36	30
Pagræ locus munitiſſimus	70	40	36	5

Tindarus ciuitas Cyriſticæ regionis iuxta Pagras, arx & receptaculum latronum, inquit Strabo.

Mineruæ Cyriſticæ templum, prope Tindarum & Heracleam.

Pilæ Syriæ	70	20	36	15

CYRISTICES autem ciuitates hæ,

Ariſeria	71	50	36	30
Regia	72	5	36	50
Buba	72	10	36	40
Heraclea	71	50	36	35
Gallicoma	72	25	36	45
Bathnæ	72	40	36	55
Niara	72	5	36	10
Hierapolis, dicta Callinice	72	5	36	15

Circa hæc loca Ventidius profligauit Parthos, Pacoro rege eorum occiſo. Fuitq; ultus Craſſianam cladem.

Bena	71	40	36	
Miniza	70	50	35	45

SELEVCIDIS ciuitates hæ,

Gephyra	70	5	35	30
Ima	70	30	35	25
Berœa	70	45	35	30
Aſaphi	71	15	35	30

CASIOTIDIS autem ciuitates hæ,

Bacatilli	69	30	34	45
Lariſſa	70	20	34	45
Epiphania	70	35	34	35

Iuxta Emeſam inquit Hieronymus, addit. Arbitrari eam eſſe quæ in ſacra hiſtoria dicitur Labochamath, ubi ſit tranſitus in Syriam. Quod non conuenit. Nam chamath eſt montana regio inter Sidonem aut Tyrum & Damaſcum, dicta ſuperius Ityrea. Tranſitus autem in Syriam locis aliquot Moſis & Ioſue deſignatur ad læuam Damaſci, in ambitu fontium Iordanis.

Dicitur ætate hac Alapia,ſiue Alepon.

Raphana	69	50	34	15
Mariamma	70		34	
Heliopolis	69	20	33	30
Mamuga	70		33	45

C H A L Y B O N I T I D I S ciuitates hæ,.

Thema	72	20	35	30
Acoraca	72	5	35	15
Derryma	71	50	15	
Chalybon	72	10	35	
Speleuca	72	10	35	15

C H A L C I D I C E S autem ciuitates hæ,

Chalcis arx	70	35	35	15
Thelmeniſſus uel Themeliſum	70	25	35	15
Androna	70	40	35	10

Marſyæ montis poſt Macram campum & Aegyptium murum.

Chalcidica regio deſcendit à Marſya monte,& tota ad auſtrũ iacet Apameenſibus.

Arabum ſcænitarum,

Tolmideſa	71	10	35	30

A P A M E N E S ciuitates hæ,

Namaxa uel Nazama	71	15	34	5
Salminiada	70	30	34	30
Seriana	70	40	34	50
Cappareæ	70	30	34	40
Ahara	70	15	34	45
Arra	70	35	34	55
Arethuſa	70	20	34	20

Gambari locus Apameenſis agri.

Iamblichus,locus Apameenſis agri.

Sampſiceramus ad Auroram Seleuciæ Apameæ.

LAO-

LAODICENAE ciuitates hæ,

Scabuſa	70	20	33	25
Laodicia	70	10	33	55
Paradiſus	70	20	33	35

Puto locum eſſe, quem Strabo uocat uiridarium ad concauum campum, & Aegyptium murum, quàmuis ſitus ſit paulo diſtantior. Sed eſt Ptolemæus tota Syria longitudinibus extenſior aut Strabone aut Antonino.

Eman Thamar, id eſt, Palmetum uiridarium.

Gabruda	70	20	33	30
Beumaris	69	22	32	15

Procul à Damaſco lxxx. mille paſſuum. Via per Damaſcum ad Neapolim Cœleſyriæ. Hæc aut alia eſt à Beumari Meſopotamiæ, aut uicium eſt exemplarium Antonini.

PHOENICIAE mediterraneæ ciuitates hæ,

Arca	68	35	32	
Geroda	69	5	33	50
Theleſte	69		33	20
Abila, cognomento Lyſanium	69		33	15

Eius mentionem facit Lucas.

Lybo	69	25	33	20
Conna	69	20	33	25
Damaſcus	68	55	33	

Vrbs inſignis curuæ Syriæ, dicta in hebræo Dammeſech.

Saana	69	55	33	35
Ina	69		33	
Gabala	68		33	10
Antiradus	68	22	32	30

Pyramides quatuor extant apud Antiradum, hac etiam ætate, procul duobus m. admirandæ magnitudinis, lapidibus ad normam dolatis, quarum latera tenent pedes xxvi. Profunditas pedes ſeptem. Creduntur ſepulchra ueterum regum Phœniciæ.

Archas caſtellum Libani montis	68	5	32	12

Carath castellum 68 35 32 12

Procul xx.m. passuum à Synachi oppido, situm in concauo campo ad Aegyptium murum.

Synochis ciuitas subiecta Arachæ castello, procul mille passibus.

Aesculapij lucus post Tamyram fluuium inter Berytum & Sidonem.

Specus ad boreale latus Leopardi mõtis, ubi fuit reperta tumba, longitudinis xxv, pedum.

Mergath castellum munitissimum 68 53 32 22

Apud Balaneas super fluuio eius nominis procul ab Anterado xiiij.m. procul à mari duob,

P A L M Y R E N A E autem ciuitates hæ,

Cholla	73	10	32	25
Oriza	73	10	32	30
Maronia	72		32	30
Coara	71	20	32	10
Putea	72	10	32	30
Ada	73	20	32	30
Palmyra	72	20	35	10

Dicta hebræa lingua Tamor, ædificata à Salomone rege hebræo. Vrbs maxima, & situ nobilis, diuiti solo, uasto undiq; ambitu, arenis includente intus agros, aquis irriguos & amœnos. Fontibusq; & puteis nimis abundantes, cũ in circumiacente regione aquæ nusquàm inueniantur. Ita à natura rerum ueluti exempta terris degit priuata sorte inter duo imperia summa, Romanorum & Parthorum, & prima in discordia, cuius semper utrinq; cura. Abest à Syria superiore duorum dierum itinere, ab Euphrate unius, à proximo Syriæ littore millibus passuũ ccl. à Seleucia Parthorum: quę uocatur ad Tygrim: m. passuum Dxxxvij.

Palmyræ urbi imperauit sub Galeno Zenobia, tanti animi, ut deficere ab imperio Romano ausa sit, quam Aurelianus tamen uicit & triumphauit.

Palmirena

Palmyrena ſolitudo qua Euphrates ad orientem conuertitur, & pertingit uſq; ad petram urbem & Arabiam fœlicem.

Scænitę Arabes ad Euphratē fluuium, ubi is ad orientem conuertitur, relinquens Palmyrenas ſolitudines. Sunt autē infeſtatores Chaldęorum.

Stellendena regio infra Palmyrę ſolitudines. Regio agri Palmyreni, ad auſtrum arborem nullam, nec aliquid fructuum in campis fert, maxime ſolis ardorib. expoſita et torrida eſt. Quibuſdam tamen paſtionibus ouium oportuna, auctor Procopi.

Adacha	73		32	
Danaba	71	20	33	20
Goaria	71	15	33	30
Aueria	72	20	33	20
Caſama	71	30	33	20
Odmana	70	55	33	10
Atera	72		32	

CYPRI INSVLAE SITVS.

CYPRVS uocata antiquitus fuit Acamantida, Ceraſtis Aſpelia, Amathuſa, Machara, Cryptus, Colinia. Sedes fuit aliquando ix. regnorum. Ambitus eius iij. m. ccccxx. ſtadiorū. Longitudo maxima, ut Plinius inter promontoria Acamantā, & Dinareta, ut Strabo inter Clides inſulas & Acamanta pedeſtri itinere M. cccc. ſtadiorum. Siluoſa primitus fuit, ſed quia metalli æris ferax eſſet, ſiluæ exciſæ, in caminos & operas metalli campos aperuerunt arabiles. Vini eſt ferax, quod uirtute & gratia cum Cretico certat. Fertur Venetias, non quidē publice promercale, ſed priuatim à ciuibus. Hic quod me guſtare cōtigit, uidetur auſterius Cretico, tanquàm è dolijs picatis depromptum eſſet. Imperant hodie inſulæ Veneti, redimuntq; pacem eius ad Turcam annuo tributo xxx. ſiue xl. m. aureorum, quod prioribus annis Sultano pendebāt. Ea pecunia damnatus erat poſtremus inſulæ rex, qui præſidium quoddam militare Mamalucorum; quo inſulam in poteſtatem redęgerat;

uaria fraude confœcit negocio peracto. Hunc quocꝫ Veneti circumuenerunt ſpecie nuptiarum Venetæ puellæ. Maximus prouentus ex inſula hodie ſuſcipitur bombycis, cuius incredibilis copia Venetias fertur, ut tota inſula uideatur in lanam abijſſe, utuntur autem inſulanis crudeliter, & eos premunt non tolerabili ſeruitute. Terminatur ab occaſu mari Pamphilio ſecundũ deſcriptionem hanc,

Acamas extrema	64	15	35	25

Promontorium ſiluoſum, quod duarum mammarum ſpeciem prebet. Tendit ad aquilonem, tranſitu m. ſtadiorum, in Ciliciam Sidam uerſus.

PAPHOS noua	64	20	35	10

Portum habet, & templa optimè ſtructa, procul à Palepapha, ſtadiis lx. pedeſtri itinere. Traiectus inde ad Alexandriã iij. m. DC. ſtadia.

Drepanum promontorium	64	10	35	5
PAPHOS uetus	64	30	35	

Palepaphus ad x. ſtadia ſita ſuper mari, ſtationem habet, & antiquum Veneris Paphiæ templum. In hac, uel ſuperiore, apoſtolus Paulus conuertit Sergium Paulum proconſulem.

Zephyrium promontorium	64	30	34	45

Quod ſtationem habet.

A meridie mari Aegyptio atcꝫ Syro ſecundum deſcriptionem hanc,

Phrurium promontorium	6[illegible]	45	34	50
Curium ciuitas	65		34	50

Habet ſtationem peninſula procul à Thronis ſtadijs, DCC.

Lyci fluuij oſtia	65	30	35	5
Curiæ extrema	65	40	34	45
Amathus	65	45	35	
Thetij fluuij oſtia	66	20	35	
Cetuim ciuitas	66	30	35	

Habet portum clauſum, ad hanc à Pedaſio eſt ſinuoſa & aſpera nauigatio, procul à Baruto ſtadiis M.D.

Palea ciuitas inter Cetuim & Amathum.

Olym-

Olympus mons inter Amathum & Curias
Throni ciuitas, Et extrema 67 35
Ab oriente pelago Syro ſecundum deſcriptionem hanc,
Pedalium promontorium 67 20 35 10
Pedaſium Straboni, cui collis & altus & aſper imminet, procul à Clidib. ſtadiis DC.lxxx.
Amachoſtus 67 20 35
Pediæi fluuij oſtia 66 50 35 20
SALAMIS 66 55 35 30
Leucola portus commemoratus Straboni poſt Pedaſium promontorium.
Arſinoe ciuitas & portus inter Leucolam & Salaminam cum ſtatione, templo & Luco.
Elæa extrema 67 20 35 50
Clides extrema 87 50 35 25
Inſulæ duæ dictæ Plinio in fronte Dinaretæ promontorij ex aduerſo Syriæ, procul à Pyramo ſtadi. Dcc.
A ſeptentrione anguſtiis Ciliciæ ſecundum hanc deſcriptionem,
Carpaſia ciuitas habet portum 67 5 36
Sarpedon promontorium iuxta portum Carpaſię, tranſitus Iſthmi Carpaſias inſulas uerſus, ſtadiorum xxx. in auſtrale pelagus.
Olympus mons, & promontorium poſt Carpaſiam, ſummum montis templum habuit Veneris Acræ, quod mulieribus nec ad[illegible]

[illegible]

Achæorum littus	66	30	35	40
Aphrodisium	66	40	35	40

Ad hoc insula est per angusta, procul à Salamina lxx. stadiorum interuallo.

Macharia	66	40	35	45
Ceraunia	65	20	35	45
Lapithi fluuij ostia	65	30	35	50
Lapithus ciuitas	65	30	35	50

Stationem habet & naualia.

Agidus iuxta Lapithum

Cromium extremum	65	10	35	5

Promontorium opponitur Animurio promontorio Ciliciæ, Thracheæ, transitu ccc.l. stadiorum.

Soli	65		36	5

Post Acamantem habet portum & flumen.

Calinusa extrema	64	30	35	45
Arsinoe	64	20	35	35

Ab Acamanti promontorio nauigatur Arsionoen orientem uersus.

Hicrocepia non procul à mari, ab occidente Cromij promontorij.

Orientalia insulæ Salaminia comprehendunt, occidentalia Paphia, meridionalia Amathusia, & Olympus mons.

Septentrionalia Lapathia

Ciuitates autem mediterraneæ sunt

Stiria ab altero capite.
Hieriæ contra Menaphum, Cephia, Mare quod ibi prætenditur à latere Ciliciæ uocatur Aulona,
Salamine contra Salaminam, in Sigeo mari.
Illyris, Lebosa, Telendos, Ape
Cypriæ tres steriles.
Dionysia dicta Caretha.

PALESTINA

LANDAVI BAVARI IN PALESTINAM PRAEFATIONES.

QVOMODO Græcorum hiſtorias melius intelligunt: inquit diuus Hieronymus ad Rogatianum: qui Athenas uiderunt. Et tertium Vergilij librū qui à Troade per Leucaten & Acraceraunia ad Siciliā, & inde ad oſtia Tyberis nauigarunt, ita ſanctam ſcripturam lucidius intelligunt, qui Iudęam oculis ſunt contemplati, & antiquarum urbium memorias locorumq́ꝫ, uel eadem uocabula uel mutata cognouerunt. Ergo ea cauſa fuit duobus ſcriptoribus eccleſiaſticis primis, Hieronymo & Euſebio Cæſarienſi. Huic ut hebraicorum locorum deſcriptionem & tabulam ederet, qui ut opus hoc in latinam transferret linguam, commentarium: quamuis inueriſſimum: ad noſtram ætatem manſit. Tabula uero intercidit iniuria temporis. Per quā iacturam, ſunt ſacris libris legendis ueteris tenebræ: ad hanc quidem partem lucis: rurſus inductæ. Quoniam, quæ in his loca leguntur, eorum facies qualem diſpoſitionem ad ſeſe, hoc eſt, unius Paleſtinæ ſitum, & ad reliquum terrenū orbem, ad cœliq́ꝫ climata habeat, non facilius concipitur imaginatione, quàm à nudis nominibus denotentur ordine arbores nunq̄ꝫ antea exploratæ ſiluæ. Fuerūt quidem: ut ætate noſtra Bratebachius eccleſiæ Moguntinæ presbiter, & eo uetuſtiores Bacho Anglus, & Burghardus quidam Dominicalis: qui paleſtinæ ſitū ſcripſerunt. Vulgata eſt etiam tabula apud CL. Ptolemæi geographicum opus, qua ueteris iacturam picturæ ſarctam quiſpiam arbitrari poſſit. Sed mihi quare iiſdem non permittam titulum Euſebianæ tabulæ, uel conſeruatæ, uel inſtauratæ, cauſæ manifeſtæ ſunt. Diuiſionem tribuum xij. ſecundum Iehoſuah fidem tenuiter aſſequuntur. Coordinationē autem locorum fecerunt, ut leuis coniectura, & imperitiſſimorum hominum: qui ſe iſtic ductores locorum faciunt: indicatio inuitauit, nulla teſtata hiſtoria, nullo auctore idoneo: quid conſequentia

cupiditates fecere. Poſtea ualentiorem nacti aduerſarium, pax rurſus & punica fœdera. Hæc facientes fidem cœleſtium armis promoueant? Potius, Dum ſeſe in hoſtem ſemper apparant, & ſub orientibus occaſionibus abſiſtunt. Dum uotum inuadendi nunqàm remittunt, & reſtitant tamen, efficiunt ꝙ ne hoſtem quidem deponere arma ſinunt, neq; ſuſtinent, ꝙ is querat materiam belli, & ſcelus ſuum faceret ex prouocatione, uerum, noſtri minacibus ſtudiis obijciunt offenſiones, & ſub uano terrore moto excitant hoſtem, ꝙ is occupet occaſionem & excurrat ſemper latius, atq; urgeat preſſius, non ſecus q̃ torrentem uiolentum hi conductis operis induxerint qui agrum deuaſtet. Adeo ſub huius commentarij argumento, ego uotis his ampliſſimi imperij diuinandi multo cõſtantius abſtineo, & maneo apud rationem priuatam, quam initio expoſui. Reputans mecum, Si qui pontem, aut uallum ex ſcribentis ſententia in picturam dedit, exiſtimauit, ſe abunde iuuiſſe hiſtoriæ intellectum. Alius qui ſacrorum librorum topographiam omnem ex legitimis auctoribus expreſſerit, eum recte arbitrari, ſacræ hiſtoriæ cognoſcendæ ſe lucem plurimam attuliſſe.

AVCTORES QVOS SVM SEQVVTVS.

COMMONERE uoluimus lectorem, nos Commentario hoc scribendo sequutos esse situm locorũ, qualis fuit florentibus rebus Hæbręorum, nam quæ hodie de Palestina referuntur, nulla non fabulosissima habentur, & quæ parte aliqua sustineri possint, recentiora quidem nihil adiuuant ueterũ commentariorum: maxime historiæ sacræ: lectionem, cui uni nostram hanc operam dedicauimus. Q; ergo super antiquitate tantum nitimur, ne quis in dubium uocet nostri commentarij fidem, adiungere uoluimus inter hæc initia, auctores nostræ descriptionis. Qui sunt sacra omnis historia, à Mose in Machabęos, Diuus Hieronymus tum aliis, tum eo libro de locis hębraicis, Strabo, Iosephus, Plinius, Ptolemæus, Antoninus. In radicibus autem suscipiendis, non unis distantiis: quia uicio exemplariũ plęrumq; fallunt: sed historiæ sacrę lectione usi sumus, perpendentes, à qua cœli plaga is locus recenseri cepisset, in quam desiisset, unde, & qua profectio, & quo facta esset. Quæ ratio; ut ad distantias concipiendas infirmior est, sic ad inclinationes definiendas multò fidelior habetur. In quibus autem utraq; ratio defuit, eiusmodi loca sita esse arbitrari oportebit, siue in linea profectionis, siue extra hanc à lęua à dextràue in ambitu duorum locorum unius antecedentis, alterius consequentis, quorum situs certus in tabula est. Quod in recensione tribuum Iehudah, Simhon, Dan & Biniamin fecisse deprehendemur. Lectione autem hębraicorum nominũ usi fuimus ex traductione Sanctis Pagnini Lucensis. Sed q ea nomina plærumq; discedunt ab his quæ in ueteri traductione leguntur, adeo q plane diuersa uideantur, futurum suspicamur, q qui utuntur ueteribus bibliis desyderaturi sint, q uetera nomina recensioribus contulissemus. Fuimus quidem in eadem uoluntate. Sed cum propria locorum ex Mose & Iosue ordine recensuerimus quo apud hos leguntur, ideoq; facile sit ueteris traductionis loca his recensioris cõferre, remittimus lectorem

ad

ad illam operam quam ex nobis desyderarit. Etiam quia uetus traductio non his modo proprijs locorum, sed tota lectione parum fidelis est, proptereaq; rectè factum sit, quod ueteri traductione neglecta ad hanc Pagnini uersionē accedat, hoc ubi fecerit, agnoscet ultrò, occupationem nostram tantam non requiri debuisse. Quod si quis est, qui ad lectionem bibliorum leuius tenetur, siue faciendis in nouam uersionem impensis parcit, is meritus est utroque uicio, quod compendio illo: quale labore alieno sibi facturus erat: excludatur.

DE TABVLA CONSTITVENDA.

PARALLELVS medius tabulæ, habet proportionē ad circulum maximum quam v. ad vi. Meridianus occidentalior tabulæ, distat ab eo per insulas fortunatas gradibus lx. Orientalior grad. lxix. Parallelus borealior, distat ab æquatore gradibus xxxiij. semi. Australior gradib. xxviij. & semi & tertio, secundum hanc designationem conformetur tabula. Paret quoq; regula par uni lateri breuiori, ut ipsi A. B. in hāc transferantur huius sectiones, atq; latitudinum inscriptiones. Sumpta ergo longitudine loci ex commentario, ponatur latus regulæ inscriptum super parem numerum laterum A. C. & B. D. Sumpta etiam latitudine loci, ei acipiat par numerus super regula, subq; hac sectione figetur locus. Toto commentario palestinæ ad hunc modum inscripto, ut eius tabulę habeatur usus, ponatur tabula in planiciem, atq; ipsi tabulę addatur aliquod sciothericum cum magnete, quod sit quatuor æquis lateribus, apteť ita quod frons super quem exit, bisulca cuspis medię lineæ caui, ubi S, sistatur super latus A. C. Postea dirigatur tabula, donec magnes caui stet super linea meridiei S M. Is situs tabulæ A. C. B. D. maneat immotus, donec est ipsius pręsens usus, linea A. B. tabulę, & omnis ei ęquidistās stat in superficie cardinis mundi, qui inter uerum austrum & septentrionem extenditur. Sed A. C. & omnis ei æquidistans, exit in ortus & occasus, & A. B. est ad partes occasus, & C. D. ad ortus mundi. Suscepissem etiam fines tabulæ quod partē Euphratis & Chal

dæam inclusissent, quoniam hebræorum res sunt cum Syria, & Gesuri & Amanitide, cumq; locis iũctis Euphrati plurimũ coniunctæ. Sed quando propter unam & alteram urbem immensa spacia, atque hæc deserta tabulam occupassent, cum iactura interiorum locorum Palestinæ, quæ tanto fieri compressiora contingebat, quæ oportebat curare ut extensissima essent, prætermisi ob id longinqua loca, & spacia quanta fuerant occupatura per susceptam tabulæ magnitudinem, donaui Hebraicis, nẽ tamẽ etiam illa requirerentur à lectore, eduxi lineas ex loco Ierosolymorum super margines, in quibus lineis sitæ sunt memorabiles urbes comparatæ ad umbilicum Iudææ. Postea, ut earum distantiæ noscerentur, addidi lineis numerum qui eas indicaret. Hoc facto opus erit, ut tabula dirigatur sub mundi cardinem ut præfati sumus. Tunc linea quæ tendit ad conceptum locum producatur longe extra marginem, & accipiatur extensio gradus unius meridiani, utputa C. D. cum hac æquilatatione metiantur tot interualla super linea ex loco Ierosolymorum quot indicarit numerus distantiæ, sub ipsum finem est situs locus peregrinus. Esto exempli causa, locus Niniue, stetur in lineam itinerariam N. ex fine I. habetur directio N. loci ad quam mundi plagam uergat ex I. loco, Transponamus nos imaginatione illhuc in I. signum, atque ex illo tanquàm uestigio nostro intueamur quorumlibet locorum tabulæ situm ad Ierosolyma, captabimus situm & itinera locorum Palestinæ ex pictura æque efficaciter, q̃ si illic præsentes ipsi singula adiremus, ciuitatum autem longe distantium, quasque annotare libuit, nomina hæc sunt.

Carræ, uetus domicilium Abrahæ.

Susa Persidis.

Ecbatana, cui propinquam intelligimus Rages ciuitatem & ipsam Medorum, sitamq; in montibus Ecbatanorum.

Babylon.

Niniue.

Addidi & Romã, & Venetias. Hanc propter nauigationes, illam propter sui maiestatẽ, utranq; coniuncta causa propter earum

rum excellentem nobilitatem, unde non unius Italiæ, ſed Europæ principes urbes extra inuidiam cenſentur. Reginospurgum uero ob Germaniæ & metropolis Baioariæ patriæ honorem.

NOMINA.	LONG.	LATIT.	INCL.	DIST.	
Carræ	75	36 ¼	35 ⅔	9	R S
Suſa	86 ½	34 ½	18 ¼	18	R S
Ecbatana	91	37 ⅔	26 ½ ¼	22	R S
Babylon	80 ½ ⅓	35	21 ⅓	13	R S
Ninus	79 ⅔	36 ⅔	29 ¼	12 ⅓	R S
Roma	36 ⅓	41 ½ ¼	34 ⅓	28 ½	C S
Veneciæ	34 ½ ⅓	44 ½ ⅓	40 ⅔	30	C S
Reginospurghum.	36 ½ ⅓	49	48 ⅔	30	C S
Ieroſolyma	66	31 ⅓			

Vnde & inclinationes & diſtantiæ memoratæ ſuſcipiuntur.

Linea autem inclinationis: cuius ſit exemplum I. N.: qualiter ex quocunque loco dato ad alium quemcunque diuerſum conſtituatur. Alterius operæ eſt, & ſuper ea tradidimus canonem uniuerſalem in opuſculo Progymnaſmatum Geographicorum duobus meteoroſcopijs organis.

Diſtat uero N. ex I. ex illa diſciplina partibus xij. & tertio partium meridiani A. B. uel C. D. & facit diſtantia recta in terra ſecundum menſuram notam nobis Dccxl. m. paſſuum tanquàm unus gradus maximi circuli det lx. millia paſſuum in maxima terræ circumferentia. Schœnos autem Cxcvij.

Duorum uero locorum ex tabula aſſumptorum, diſtantia recta ſic concipitur, Extenditur circinus ſuper bina loca, et æquilatatio traiicit̃ ſuper alterutrum meridianum A. B. uel C. D. Gradus & ſexageſimę interceptę dant circumferentiã maximi cœleſtis circuli inter loca incidentis. Hęc menſura ad diſtantiã

in terrena superficie notam adducatur, notare conuenit, quod uni sexagesimo gradus distantiam tribuimus mille passuum. Quatuor autem millibus passuum schœnum unum. Schœnus est milliare Germanicum mediocre. Eius totius descriptionis exemplum propositum intus est in opere, in uniuersali tabula palestinæ.

PALESTINA, Quæ Iudæa & Cœlesyria dicitur, terminatur ab occidente parte Phœniciæ, quæ à Sidone usquè in Gazam & Arabiam extenditur, secundum Syriaci maris littus. A septentrione & oriente, Libano & Antilibano montibus. A meridie, Arabia Petrea. Latitudo eius, accipitur ab Iope oppido, ad Thraconos montes, siue Antilibanum lx. circiter mill. passuum, quam mediam ferè diuidit Iordanis fluuius. Longitudo à fontibus Iordanis & monte Libano, usquè Beersebam urbem, atquè ingressum Aegypti clx. mil. passuum. Clauditur circundata undique montibus hinc abscisis rupibus & uallibus: effossis concursu torrentium: inde altis & implexis anfractibus sic coarctatis, ut per angustos calles transitus uix pateat uiatori. Montes qui ad Arabiam spectant æris & ferri feraces sunt. Sed Iudæi: inquit Strabo: effossiones facere desierunt, terrore imperij Chaldæorum & Persarum, ne operarum prætextu, uiæ partim laxerentur, partim proderentur. Septentrionalia tenent Galilæi. Media Samaritæ. Australia, qui propriè Iudęi dicuntur. Porrò sub ea parte Philistæi quoque & Idumæi comprehenduntur. Quæ uero extra Iordanem est, eius septentrionalia tenet Gaulonitis, usque in Gerazam aut Pellam urbes. Succedentia deinde usque ad Asphaltiten lacum, & Arabiam, Peroea dicta regio, siue Galaaditis. Area intra Iordanem secundum præfinitos limites est ix mill. D c. milliarium quadratorum. Cui tamen comprehensioni

ſioni accedit, ubi illis campis addantur ardua montium, qui lateribus in omnem partem in ſublime aſſurgunt, & reddunt aliam tellurem arabilem, & uineis & oliuetis excolendam. Quæ ſpacia ita colligimus ſecundum aliquam coniecturam. Statuamus montes qui à Phœnicia ad Aegyptum, tum alios qui per ripam interiorem Iordanis à monte Libano, in Sehir montana deſcendunt. Horum latera quatuor reddunt quadruplicatos agros longitudinis, faciũt tellurem cum priore milliaria Dccc. Deinde per uerſos campos, qui à Iordane ad mare Syriacum pertinent, inſtar eorum qui à Ierichunte ueniunt medij inter tribus Ephraim & Bin Iamin. Sicut Iudęa inter Sehir montes & Libanum, tota montibus diſperſa eſt: faciamus talium: quales Bin Iamin tribum ab Auſtro & Borea includunt: ordines xij. Surgent latera alia xxiiij. Hæc etiam tellus ducatur in latitudinem priorem, illi quoq; addatur, redditur Iudæa per latum aucta Dcclxxx. milliaribus. Duę menſurę auctæ per longum & latum, ducantur in ſe, redditur ager ſexagies centenũ ducentorum xl. millium milliarium quadratorum. Latera montium quanta mare Syriacum & Iordanem reſpiciunt & longitudinem augent, non uenerunt nobis in rationem. Vertices uero, hoc eſt, ſupina montium dorſa accedunt telluri quantam pedes montium ſubtrahunt humanis uſibus. Hęc fuerit comprehenſio Iudęæ, tanquàm exporrecta tota in campos iacentes foret, collecta à nobis minime ad amplificationem, immò reperiendam multis partibus, etiam extenſiorem ubi montium ambitus & uallium, dimenſim noſcerentur. Hæc inquiſitio uideri debebit minimè ocioſe ſuſcepta eſſe per nos, ut dubitatio tollatũ, quomodo terra tam anguſta exiſtimata ſuffecerit alere tam numeroſum populum, quantus fuit, uel ſub cenſu acto per Dauid regem, quo relata ſunt tredecies centena millia integræ ætatis, qui in miliciam ſcriberentur, quæ tamen copiæ non totæ intra Iordanem, uerum tres tribus extra fluuium habitabant. Quæ ſecundum aliquam rationem cenſus acti, ſub Moſe libro numerorum detrahit partim plus partes quatuor facitq; reliqua copia circiter Dccccclxxxv. m. Huic frequentiæq;

tiæq; demus uxores singulas ut geminatos senes utroq; sexu parentes, utq; tres liberos per singulos patres F. crescet numerus ad quinquagies centena D cccl. millia, & in singula capita cõtinget arandum partim plus milliare quadratum, uni autem patri F: semotis partibus parentum: quinq; milliaria quadrata Sed quantum agri hic superfuerit, collati uiritim, licet deprehendere commentario hoc Palestinæ legendo, ubi celebratissimæ urbes, Tyrus, Sidon, Ptolemais, Ierichus exiguũ agrum habuerunt, ubiq; una tribus Beniamin & urbes ipsius xxvi. angustam tellurem ararunt, cuius deniq; tractus inter Ierichuntem & Ierosolyma, lapidosus & inarabilis habebatur. Ad hãc comprehensionem ubi deniq; accesserit studium culturæ, & supra naturalem fœcunditatem: quantam Palestinæ fuisse credimus, parem Tacapis urbe, & locis circum Syrtes, quæ Emporia Afri dixerunt:. colonus agro exercendo uires excitarit. Fatebit̃ quispiam terram eã spaciosam pro colono fuisse. Spectemus post id quod splendorem palestinę & amœnitatem attinet. Dico uillarum & urbium situm & frequentiam, ut alię in amœnis uallibus, aliæ in aereis montibus, aliæ aliis sese spectandas sibi tota palestina, tanquam in unum coactæ theatrum prębuerunt, tanto splendore, q; ferè nescitur optio, homines maiore ne uoluptate è uallibus suspexerint imminentem sibi à montibus circumquaq; coronam urbium, & artium, an de sublimi despexerint in insignium locorum circumfusa quaquauersum tecta: utq; montanæ ex sublimitate situs sua cœli salubritate fruebantur, & cedentes uallibus præbebant campestribus, q; hæ quoq;, quo laxius, eó etiam salubrius habitarent, & plęnius captarent per conualles spirantes auras, postea etiam locupletius ararent, illis frumentũ pararent, illi uicissim armenta: quorum per montes pabulum commodius prouenit: uinaq;: qualium est mitib. & ad soles expositis collibus cultura melior: campestribus inferent, alerentq; uicissim copiam rerum, proq; telluris conditione, nulla eius portio relinqueretur non laborata, & in usum mortaliũ digesta. Quæ consyderantib. nobis, fateamur oportet, nullam regionem tanto finiũ ambitu unq;

fuisse

fuiſſe, quæ ſtipata hominum & urbium frequentia, fœcunditate, ſalubritate, amœnitate, rerum omnium fœlicitate, huic, aut æquari aut præferri potuiſſet. Talem terram diuina prouidentia habitandam dedit genti Hebrææ. Non ob eam modo cauſam incomparabilis fœcunditatis, ſed quod inter Hiſpanum & Indum, interque Scytham & Aethiopem prope media iacet, & hic mari noſtro, illhic Arabico ſinui propinqua, nauigiationes aut ipſa faciebat ad memoratos fines, aut inde ſuſcipiebat, unde eueniebat, quod maieſtatis, ſanctitatis, purificationum templi legitimæque religionis, miraculorum quoque: quantis diuinitas eam continue aſſerebat: fama celeriter & facili uia ad terrarum & gentium extrema quaquauerſum perueniret. Nuſquamque deeſſet mundo teſtificatio melioris religionis, quã is uel in ſe admitteret, uel ab ipſius ultro deſpectæ conſcientia ſub ultimum rerum exitum extra defenſionẽ damnaretur.

PALEST INA TERMINATVR,

ab occidente mari Syrię ſecundum littoris deſcriptionē hanc, Poſt Nagoræ fluuij oſtia quæ in Syria dicta ſunt, & habent gradus 67 50 33 35

A S E R tribus.

Sidon magna. Diſtat xiiij. m. paſſuum à Tyro, ſtadijs cccc. à Baruto, in Phœnicia regionis Tripolitanæ. Dicta antiquitus Sichem ab eius conditore filio Chenahahan nepote Noes, ſita eſt ad commodiſſimum continentis portum extenſa in longum in planicie pèr littus, quoniam ab ortu Antilibanus incumbebat, fuit memorabilis magnitudinis. Et eius priſca nobilitas apparet ex ruinis, quæ fidem narrantis ſuperāt. Eſt hodie oppidum breue in ſede ueteris, munitiſſimum quidem cū aliis præſidiis, tū duab. arcibus ualidiſſimis, una ab aquilone ſuper rupe circumfluo mari, altera àb auſtro in cōtinenti, etiam ipſa in rupe. Cœlum urbis eſt ſaluberrimum, & ager fertiliſſimus.

Sarphat ciuitas 67 10 33 28

Media diſtantia inter Sidonem & Tyrum, Ad huius oppidi, uiduam eſt miſſus propheta Helias in fame, huius mentio fit in hiſtoria euangelica.

Ramah. Fluuij oſtia. Auium, meminit huius Strabo.

Tyrus, Sor in Hebræo, ciuitas munita: inquit Iehoſuah: quod adiectum magnam emphaſim habet, metropolis Phœnicię maxima urbium poſt Sidonem, & potius magnitudine, antiquitate & ſplendore cum illa contendens, regionis Tripolitanæ, & quæ eodem ferè modo quo Aradus habitaī, inſula

quondam

quondã & prelato mari diuisa à continenti. Postea Nebucho donosoris & Alexandri Macedonis oppugnantiũ molib. in uoraginẽ coniectis facta cõtinens fuit, circuitu est rotundo m. passũ. xix. Portus duos, clausum unum, alterũ publicũ quem Aegyptium uocant. Distat à Sidone m. pass. xxiiij. à Ptolemai de xxxij. siue ut Strabo, stadiis cc. Cõdita est à diluuio annis m. clx. munita est hac etiã ætate firmissimis muris, amplior ali quanto Ptolemaide. Quà parte in continentem pertingit munita est incomparabili firmitate, & turrib. xij. intus adiacente arce. Reliqua laxitas ambit̃ mari, & ipsa munita turrib. ut inexpugnabilis uideatur. Intus est spectabilis palatiis, uidentur ex ueteri fœlicitate ędificia antiqua deiecta, columnę marmoreæ, & secti lapidis ad normam, opera quę pro sui mole & artificio stuporem faciunt contuentibus.

Fontes iiij perenniũ aquarũ rigant agrum Tyri, absunt austrũ uersus duob. m. pass. à mari stadio uno, concipiunt̃ in Libano monte tam larga uena, ut redundantes efficiant riuum profundum prope ad mensuram humanã. Fontes uero ipsi profundi ut Sarissam ęquẽt. Includunt̃ margines parietib. secti lapidis: artificio tot seculis indissolubili: unius qui maximus est laxitas quadrata extendit̃ sexagenis pedib. reliquorũ tricenis septenis

Ecdippa. Album promontorium.

Sandalium castellum	66	59	33	2
Achzib	67		33	3
Lamperti castellum	66	53	33	
Saron mons inter duo castella extensus.				
Sichor Libnath	66	53	33	
Accon & Ptolemais	66	50	32	58

Sita in Cheronneso in formam Peltæ, cuius duo latera ambiuntur mari, tertium in continentem pertingit. Dicitur & Hactipos & Colonia Claudia, circundatur montibus, qui ab oriente distant stadiis lx.

Scala Tiriorum mons, procul à Ptolomaide stadiis centum. Carmelus ad Ptolomaidem pertingit ad stadia cxx. urbs ipsa stabat integra ante annos hos ccl. munitissima muris, turribus fossis, ager circum est fertilissimus qui patet ab orientali plaga

mille passuum, ut plurimum vi.

Cendeuia palus in agro ptolemaidis ad orientales partes montium, est infecta Crocodilis.

Belus & Pagida fluuiolus concipit in Cendeuia palude, erumpit apud Ptolemaiden, ꝓcul ij. stadiis. Fert arenas paruo littore uitri feraces. Vallis est rotunda emittens uitreã arenã, quæ licet exhauriat, tamen uenti recentem cõuehunt de superciliis circumiacentiũ montiũ. Ea arena etiã metalla quæ susceperit mutat in uitrum, uitrũ quoq; factum si in arenam & margines uallis coniiciatur redit in arenã, tamen eã non fundi hoc loco dicunt: ait Srtabo: sed cũ Sidonem lata sit, fusionem recipere.

ZEBVLVN tribus.

Iocneham & fluuij ostia	66	28	32	55
Dabbaseth	66	27	32	52
Marhalah	66	22	32	29
Sycaminum	66	22	32	28

Epha in hebręo, procul xiiij. m. à Ptolemaide super Carmelo.

Sarid	66	36	32	50
Carmelum promontorium	66	35	32	50

ISASCAR tribus.

Magdiel	66	30	32	22
Dora	66	25	32	38

In xi. milliario Cæsareæ Stratonis dicta in hebræo Naphat- Dor ciuitas regia, de qua Hierony: loquẽs de Paula Romana matrona: scribit, Mirata ruinas Dor urbis, quondã potentissimæ, fuit illustris, adeo ꝙ ętate Machabæorũ Antiochus rex eam obsederit cxx. millium peditum, viij. m. equitũ exercitu.

MENASSEH tribus.

Cæsarea stratonis	66	16	32	25

Dicta Prima Flauia, quia Vespasianus illhuc Coloniã deduxerat. Sed mansit illi nomen Cæsareę apud posteros, quod illi dedit Herodes superior qui eam mirificis operib. exornauit. In ipsius media area locũ delegit stadij unius & semi, in quo Augustæum ædificauit. Distat à Ierosolymis stadiis D c. Eius urbis est diligẽs ac ambitiosa descriptio apud Iosephum. Distat à Sycamino m. pass. xx. Sebaste portus Cæsariensis.

EPH

EPHARAIM tribus.

Machmethath 66 32 2′6

Diospolis 65 ∠3′ 32 6′

Dicta Lidda, maxima ciuitas, procul à Cæsarea m. pass. lviij. à Iamnia xij.

DAN tribus.

Iopa 65 ∠0′ 32 5′

Iuxta quam littus Aegypti mirum in modum flectiť ad aquilonem: inquit Strabo: Huic assentiuntur tabulę Venetæ. Ptole. ex traditiōe Marini, littus quod inde ad urbē Issum ascēdit reddidit inclinatius cōtra ortum solsticialē, quem sitũ ideo nõ correximus ad Strab. cum ꝙ his quoq; auctorib. aliqua fides est, quando Marinus etiã Tyrius fuerit, tum ꝙ nos mutare omnes numeros lōgitudinũ ab Isso usq; insulas fortunatas, & qđ maximũ est, longitudinē Alexandrię nos mouere oportuisset. Antiquiorē ferunt: ait Plin: terrarꝝ inundatione, insidet colli pręiacente saxo, quod portum prębet, importuosum quidem, desinit quoq; in asperum et arduũ littus ac summis utrinq; cornib. leuiter incuruum, quæ ingentibus procellis, pelagus turbant. Aquilo autem aduersus feriensq; littora affligit summos fluctus in obiectas cautes, eoq; efficit stationem non tutam.

Bala promontorium 65 ∠3′ 32 ∠′

Secrona 65 ∠∠′ 32 3′

Iabneel 65 ∠3′ 32 2′

Dicta Iamnitorꝝ portus inter Dispolim & Azotum, procul ab hac cc. quasi stadiis, à Ierosolymis ccxl.

Ostia torrentis apud Iabneel.

Asdod 65 35′ 32

Dicta Azotus, oppidum insigne, procul ab Ascalone cc. prope stadiis. Remanserunt in eo residui gigantes Enachim.

IEHVDAH tribus.

Aschelon 65 2∠′ 31 53′

Antiqua ciuitas, procul à Ierosolymis D ccxx. stadiis. Antoninus ponit m. pass. lxxiiij. Extat hodie, sed breui ambitu, munitissima autem: Inquit Pausanias in Atticis: Phœnices Ascalonem in Palestina incolunt, uerè hoc dicit, nã Phœnices totum

hoc littus à Syria in Aegyptum tenuerunt.

Angaris mons	65	14	31	43
Maionia portus Gazeorum	65	10	31	40

Anthedon, procul à Gazeorum portu, ſtadiis vij. Hanc Strabo nouit euerſam. Plinius uero ponit in continente.

Agrippias, Herodes inſtaurãs Anthedonem, dicit Agrippiadem ex nomine Agrippæ generi Auguſti cæſaris.

Raphia, Raphace	64	57	31	33
Rhinocorura	64	40	31	30

Sichor uel Rhinocori fluuij oſtia, apud Rhinocoruram.

Curſus autem Iarden fluuij ſic ſe habet,

Dan fons	67	25	33	8

Ad Panium antrũ in quarto milliario Cçſareæ Paneadis euntibus Tyrum. Hoc loco Abraham aſſequutus Syros, cecidit. Ex eo loco fuit mulier ſanata per Chriſtum à fluxu ſanguinis. In monte imminente fonti dicto Bahalgad, Herodes ſuperior magnificentiſſimum templum conſtruxerat, conſecraratq; nomini Octauiani Auguſti.

Panium antrum ſub monte excelſo Libani, in cuius latere antrum hoc umbroſum aperitur profundi præcipicij, unde exhalat grauis odor. Intus fons imperſcrutabilis profunditatis. Foris ad pedem montis & fauces antri ſcaturiunt fontes unde Iarden fluuius concipitur.

Iar fons	67	31	33	7

Coniunctio fontium, & eo loco ciuitas

Cæſaræa	67	30	33	5

Dicta & Dioſpolis, à uicino templo aureo Iouis in mõte Chermon, ut in Dan fonte dictum eſt, diſtat à Tyro m. paſſ. xx.

Sephama	67	24	33	2

Super occidentali ripa Iarden fluuij.

Coniunctio fluuij cum palude Samachonite.

Samachonitis palus & ſuper orientali parte ipſius

Seleucia ciuitas	67	17	32	50

Facit eius mentionem Ioſephus.

Eruptio fluuij	67	11	32	44
Thalla uicus	67	10	32	42

Super

Super occidentali ripa fluuij.
Coniunctio Iarden cum lacu Genesar, & oppidum

Capernaum	66	53′	32	29′
Eruptio fluuij	66	23′	32	21′
Ephron	66	22′	32	20′

Valida ciuitas super Iordane, ad orientales partes, quasi contra Scythopolim.
Iabboc torrentis coniunctio cum Iarden & oppida,

Ennon	66	20′	32	19′

Iuxta Salim in viij. lapidẽ Scythopolis, ubi Ioan. baptizabat.
Suchoth super eadem coniunctione fluminum, ex parte orientis, castra Iahacob patriarchę, quãdo ex Mesopotamia rediit.
Penuel idem locus Suchoth, ex euentu dictus, quia Iahacob à lucta cum angelo dixisset, uidi dominum facie ad faciem.

Salem ciuitas	66	37′	32	18′

Agri Sichimorum, sita in planicie, ubi regia ostenditur Malchisedech ex ruinis testata: inquit Hieronymus: ueteris operis magnificentiam.

Contra Ierichuntem	66	17′	32	1′
Cherith torrentis	66	17′	31	57′

Coniunctio cum Iordane.

Ostia Iordanis	66	17′	31	52′

In lacu Asphaltite. Fluuius inuitus se prębet Iudæę: inquit Plinius: cui ut primum fuit cõuallium occasio in lacum sese fundit Genesaram. Fluit deinde post eruptionem per mediam aulonem, & in mari mortuo perdit laudatas aquas. Hic nobis cõsyderandum, ꝙ enim ubi nunc est Asphaltis lacus, fuit priori ætate uallis Salinarum prædicatæ fœcunditatis & amœnitatis, quam Iordanis mediam rigabat, sequitur ut ante enatum lacũ Iordanis uel excurrerit ad mare oppositum tanquàm Elaniten sinum, cui lacus ex reliquo littore rubri maris propius accedit, quasi ad schœnos xxx. uel citra consistens absumptus cuniculis fuerit, ꝙ & aliis fluminibus accidit Euphrati Syriæ, & Nigriti Africæ, excurrisse unꝗ ad ostia usꝗ maris nullo indicio historiæ & locorꝫ ostendi potest. Neqꝫ filij Israel alio ꝗ̃ cõtra Ierichuntem loco transiisse Iordanem scribuntur, transi-

iſſent autē uia à Cades Barnea ad Moab, relinquit̄ ut cuniculis ſorbeat̄, qđ cōſequimur deniq; cōiecturis. Fluuius uidelicet aquę ſalubris, & multo leuioris p̄miſceri lacui craſſo multo bitumine, & tota natura graui nō poteſt. Etiā q illic fuerūt: in quib. eſt Purghardus quidā Dominicus, qui ante hos annos ccl, totam Paleſtinā decennali peragratōe luſtrauit, & locorū cōmentariū reliquit: referunt ad nos, ubi flumina magnis & durātib. imbrib. aucta ſunt, ripas lacus impleri, hic ſi acceſſione aquæ breuis tēporis lacus exēplo marium ſeipſum intra cō ſuetam menſurā nō fert, minus affluxu fluminū tot ſeculis ſe feret. Recētiores etiā illi referunt ambitū lacus ad eum ꝓpemodum ad qualē hiſtoria uetus. Ex quib. rebus colligo, eſſe cuniculos in quos Iordanis cōdatur. Et ut memini: dicit Purghardus: eſſe huius quoq; temporis accolas, qui ſic opinentur. Sed quomodo accreſcant ripę ſub auctu fluminū, cauſam puto, q hiatus ſunt anguſtiores aggeſtione aquarum, itaq; ripas uideri tantiſper plæniores.

Samachonitis lacus latus occidentale & ciuitas,

Riblah	67	13	32	29

Dicta ad Hain in terra Chamath. Hanc Antiochiā Epidaphnen interpretantur, cum Riblah ſita ſit ad Samachonitem paludem poſt Sepham ad auſtrum, ut Deute. indicat, à quo ſitu Antiochia abeſt millib. paſſ. amplius xc. Sed eſt etiam in tribu Naphthali Quercetū, ſiue Daphne nemus, circa quod eſt ſita Riblah, quæ res inducere errorem potuit.

Latus orientale	67	15	32	25

Diſtat ipſe lacus à Dan fonte, ſtadiis circiter cxliiij. Lōgitudinis lx. latitud. xxx, ſtadiorum, æſtate ferè ſiccatur in paludes. Fert calamum aromaticum, ſilua circum eſt infeſta leonibus.

Geneſar lacus, latus occidentale, poſt Capernaum,

Betſaida oppidum	66	51	32	29

Iulias in ſede Bethſaide, ædificata à Philippo filio Herodis in deſerto Aulonis. Fuit inſignis aquæ ductu, cuius ruine hodie cernuntur.

Magdalum	66	28	32	28

Inde fuit Maria dicta peccatrix.

Chiſon

Chiſon torrentis oſtia	66 26	32 28
Tyberias	66 22	32 26
Taricheæ	66 23	32 25

Duabus his urbib. imminet communiter à meridiana plaga mons tam propinquus mœnib. ut ſit pro aggere, unde etiam tela coniici contra urbes poſſunt. Lacus Tarichearum inquit Ioſephus: præbet optimas piſcium condituras.

Ab orientali latere lacus ciuitates,

Chorazim	66 52	32 29

Super coniunctione Iordanis cũ lacu Geneſar ſuper orientali parte quatuor millibus procul à Capernaum.

Iulias	66 56	32 27

Dicta & Bethanarea. Hanc Herodes poſterior Iuliadã dixit, Sita eſt: auctorib. Plinio & Ioſepho: ſuper orientali parte Geneſar, procul à Samachonite palude ſtadiis amplius cxx.

Gadara, dicta & Geraſa	66 28	32 23

Geneſar lacus eſt longus, ad ſtadia cliiij. latus per xxx. procul à Dan fonte m. paſſuum xlij.

Aſphaltitis lacus latus quod reſpicit Iudęam, poſt Iordanis fluuij oſtia.

Maſada caſtellum	66 21	31 27

Saxum eſt lx. ſtadiorꝫ ambitu, undiq; abruptis & altis uallib. cinctũ. Duob. locis in difficilem explicatᷣ aſcẽſum. Iter unũ facilius aditu eſt ab occidẽte, alterũ ab Aſphaltite lacu, & uocatᷣ coluber, ab anguſtia et crebris flexib. capta ſimilitudine, uix q; eo itinere gradiẽs promouet pedẽ, nam nutãti, ueſtigiũ neceſſe eſt pede altero niti. Eſt autẽ certa pernicies, altitudo n. rupiũ utrinq; dehiſcit, ut terrere quemuis audaciſſimũ poſſit. Per eiuſmodi uiã cum xxx. ſtadiis aſcẽderis, quod uerticis reſtat nõ eſt in cautiũ formã coactum, ſed habet in ſummo planiciẽ patentẽ quaquauerſum ſtadiis xx. in qua Ionathes põtifex caſtellum Maſadam primus ędificauit, poſt Herodi ſtudiũ magnũ fuit eius loci confirmandi, nã per omnẽ eius gyrũ murũ erexit altũ xviij. craſſum xij. ped. ex candido lapideq; turres xxvij. proceras ſeptuagenis quinis pedib. In his & toto muri ambitu, habitationes per membra ędificauit, nam mediam areã cul

turę destinauerat, quę ad tollerandam famam arari posset. Ad occidentalem ascensum septentrionem uersus intra reliquum ambitum regiam construxit, cuius murus erat crassus & firmissimus, turresq́ habebat in angulis nonagenum pedum. Intus erat membrorum, porticuum & balneorum uaria & sumptuosa cōstructio, columnis & nobilib. saxis ubiq́ substitutis. Etiam circa regiam & circa turres multos & capaces puteos excidit, ut arcis custodes copiam aquę haberent, quantam qui fontibus utuntur. Iter ex regia in arcem summā ducebant fossę quas foris nemo cernebat, sed ne uiæ ad collem facile hosti patebant. Nam orientalis quidem natura inaccessa erat, occidentalem autem ab aspectu excludebat magna turris posita in angustia ascensus, quę neq́ transiri neq́ facile capi posse uidebatr̄, & distabat à summa planiciæ stadiis amplius xi. Ita natura simul & manu castellum erat cōmunitum, excisum quinetiam per Romanos anno sequente euersionem Ierosolymorum.

Henghedi 66 2/2 31 2/3

Dicta Casesontamar, ciuitas palmarum, à Iosepho Gaddi, sita post ciuitatē Salis, procul ab Aelia, stadiis ccc. nascitur in eius agro palma præcipua & balsamum. Nunc alterū: inquit Plinius: bustum à Ierosolymis, super Asphaltite lacu, in deserto Cades in extremis finibus Daromæ, in eo habitabant antiquitus Emoræi.

Henghedi montes imminent, urbi sublimes, pręruptis cautib. in solito situ, ut contemplantibus plané horrorem incutiant, in quorum ambitu erant horti balsami & nemora palmarum.

Sohar ciuitas 66 1/7 31 3/8

Dicta antiquitus Bala Edomææ, ferax balsami & dactilorū. Ad hanc confugit Loth ex incendio Sodomorum.

Sedom ciuitas impiorū super lacu Asphaltite, propinqua ipsi Sohar, de qua & quinq́ urbium subuersione Strabo hæc scribit. Regio circum ignea est, cuius permulta alia signa accolæ afferunt, nam & petras asperas, exustas circa Masadam ostendunt, & multis in locis pręrupta, & terram cinerulentā, & guttas picis ex petris distillantes, & flumina fetido odore, efferuentia, & habitationes passim euersas, ut his fidē adhibeāt, quę ab

ab indigenis prædicãtur. Qꝫ in hoc loco xiij. urbes olim habitarentur, quarum metropolis Sodoma adhuc lx. stadiorũ ambitũ seruet. Et ꝙ ex terremotib. & ignis afflatu, & aquis calidis & bituminosis & sulphureis lacus eruperit, & ꝙ petræ ignisferæ factæ sint, & urbium aliæ absorptæ, aliæ derelictæ ab his quicunqꝫ effugere potuerunt.

Libet ex occasione loci istud quoqꝫ consyderandũ proponere lectori. Quando Syri contra quinqꝫ reges euersarum urbium pugnarunt, totaqꝫ montana Sehir excurrerũt, cœde & prę da uastarunt Abraham ipsum qui in agro Chebronis tabernaculum habebat, Philistęosqꝫ qui regionẽ uicinam Sehir mõtib. tenebant, nõ extra terrorem fuisse hostis, neqꝫ ut sui securos à bello quieuisse, sed à primo tempore hostis uenientis habuisse paratũ militem, quo uim, si qua illata fuisset, arcerẽt, hoc nobis subindicat belli euentus. Qꝫ enim Abrahã imparatus hactenus, & demũ à clade accepta Sodomorum, exercitũ, nõ eum modo domesticum, sed quoqꝫ sociorũ coęgisset, priusqꝫ resides excitasset in bellum, priusqꝫ ꝙ hi delectũ nouum ęgissent, maxime non iam cõmuni periculo, sed domestico malo Abrahę auertendo pugnaturi cũ fortissimo & irritato à uictoria hoste, omne bene gerendę rei tempus Abrahæ effluxisset, nedum ꝙ deniqꝫ assequi potuisset ex itinere per spacia terrarum quanta sunt à Philistęa ad Libanũ & fontes Iordanis. Profuerit mea sententia obseruasse ista circa historiæ naturam, habet enim nõnullam uim ad gestarũ rerum magnitudinẽ æstimandam, undeqꝫ historia sacra animo excitatiore legatur.

Hamorah, Adamah, Seboim, damnatæ urbes in uicinia Sedom Extremum maris salis à limite qui respicit ad

meridiem	65	58′	31	28

Et egreditur à meridie ad ascensum scorpionum, hoc est,

Medium littus australe	66	13′	31	29′
Eruptio Zered torrentis	66	19′	31	32′
Conuersio ad septentriones	66	25′	31	20′
Arnonis fluuij ostia	66	23′	31	53′

De ipso quoqꝫ, ut de Iordane sentimus, ꝙ intra cuniculos condatur, ne misceatur paludi.

Asphaltis lacus, dictus mare salis, sub ostijs Iordanis, distat à Ierosolymis stadiis quasi ccxv. Medio eius littore apud Henghedi stadiis ccc. Super littore apud Akrabbim stadiis cc. Lõgitudo tota est stadiorum D lxxx. secundum has tres distantias summas, proq; tota longitudine accepit eam in tabula dispositionem, Strabo supra reliquam fidem et diligentiam suam Sirbonidem lacum, & Asphaltiten confundit, manifesto errore, uel auctoris, uel exemplarium. Haraba, hoc est deserti, & Salinarum mare, qui Asphaltis lacus descendit ab Hengedi ad Sohar, nihil præter bitumen gignit. Hęc est gleba terrea, unctuosa, quæ calore liquescit & efflatur, rursusq; ab aqua frigida concrescit, cõcreta fluitat in summo, nec innatare, nec mergi potest, sed attolli. In summo autem incuruata speciem prebet tergoris cameli, sectioneq; aut cuneorum dispalatiõe opus est. Inordinatis autem temporibus efflatur cũ bullis, quasi feruentis aquæ, fauillæq; multum emittit. Lacus ipse fumosus, & aer aspectu æri & argento, & tersis omnibus usq; ad aurum rubiginem inducit, unde cum uasa situm contrahunt, iam accolæ intelligunt incipere bituminis eruptionem, ac sese arundineis ratibus ad id inquirendum accingunt, refert autem quisq; quantũ uult. Lacus nullum corpus animantis recipit, tauri & cameli fluitant, etiã homines nandi imperiti ubi ad ilia usq; in eum processerint attolluntur. Manet lacui tetra illa facies, nostra etiam ætate, sed est ad eum difficilis accessus peregrinis, cũ propter immanes feras & serpentes, tum Beduinos pastores gentem feram, quæ hæc loca & totam Thraconitidem uagis domicilijs & latrociniis infestat.

Vallis siluestris uel salinarum est, quã Asphaltis lacus inundauit, antiquitus cultissima erat, adeo ut ob fœlicitatem paradiso dei conferretur. Mansit eius species apud Ierichuntem & Henghedi, ubi illa sunt palmeta & horti balsami. Post autem Sodoma euersa, & uicina oppida, mutata est in illam sterilitatem, ita ut per viij. m. passuum procul à lacu, utraq; ripa fluminis sentiat afflatum bituminis, & sterilitatem.

Meron

Meron lacus 66 36 32 25

Ad eum Iabin rex Chasor,& omnis Ghalilæa & Samaria sunt castrametati, pugnaturi cum Iehosuah.

Misrephath aquæ, regionis Sidoniorum, Iehosuah & exercitus persequuti sunt hostes usq; ad Sidon magnã,& usq; Misrephoth aquarum,& usq; ad campum Mispah ad orientem.

Chison torrentis fontes 66 29 32 27

Concipiuntur in Ghilboah monte, à fontibus occurrens Chermon monti paruo dicto, pars fluminis exit in lacum Genesar: ut dictum fuit: pars in mare Syriacũ sub Carmelo monte. Vocatur libro Iudicum & Chedumim, super orientali flumine est profligatus Sisera.

MONTES uero in prouincia, præter eos qui dicti sunt, insignes habentur.

Qui per littus maris Syriaci à Phœnicia ad Aegyptum usq; extenduntur,

Iaphiah pars superiorum, qui inter Iopen & Sicaminum.

Libanus mons, qui à tergo Tyri incipiens ad Damascum peruenit, tantæ sublimitatis, ut sit sidus niuibus, unde etiam Tyrum deferuntur niues, quibus temperent æstiua pocula.

Bahalghad mõs, pars Libani incipientis sub Tyro. Iehosuah, Omnis Lebanon ad ortum solis, à bahalgad sub monte Chermon, donec ingrediaris Chamath. Chasor sita in campo, ad occidentalem plagam Iarden.

Chermon mons iuga Libani à Tyro usq; in gradus 67 33 33 20

Thraconi montes qui ab hoc fine descendunt usq; ad lacum Asphaltiten.

Chermon mons, pars Thraconorum, quæ ab eodem fine descendit usq; in gradus 67 26 32 52

Ghilhad mons pars Thraconorũ ab hoc fine Chermon montis usq; in gradus 66 55 32 20

Habarim mons, qui à Ghilhad descendit usq; in gradus 66 5 31 25

Ferreus mons, pars Habarim montium qui à Ghilhad usq; ad

Asphaltiten lacum descendit.

Sehir montana, quæ inter Asphaltiten lacum & Aegyptum.

Iudeæ montana, quæ à situ Ierosolymorum descendunt ad Sehir in gradibus 65 30 31 30

Ephraim montana, quę inter Ierichuntem & Ierosolima extenduntur, & ab hoc fine ascendunt contra septentriones per tractum maris usq; Gazeram urbem.

Ghilboah montes quorum fines gradus habent 66 35 32 23

Et 66 25 32 30

Chermon paruus mons 66 30 32 29

Ad huius occursum Chision torrens frangitur, atq; in duo flumina exit.

Acrabitenæ montes, qui ab occidentali parte Iordanis fluminis descendunt, usq; ad Sehir montana & Pharan desertum.

Aulon Saueh, uallis regis & illustris dicta. Eius longitudo est inter Genesar & Asphaltiten lacum, stadiorum ccxxx. Latitudo inter Acrabitenæ & Thraconos montes stadiorum lvi. per quam mediam defluit Iordanis.

Tabor mons cuius fines 66 35 32 22

Et 66 25 32 38

Hi sunt fluuij, lacus, montes, nota maiore digni, qui præterea sunt, circa singularia loca dicentur.

Tenent autem Palestinam populi, quorum antiquissima nomina memorantur

Chenahanæi, qui omnes gentes Palestinæ complectuntur, quæ inter Iordanem sunt & mare Syriæ, Syriamq; & Arabiam petræam.

Amorrhæus qui Libanum montem à tergo Phœnicis tenet. Alius qui Ghilhad montem inter flumina Iabboc & Arnonem. Alius quoq; qui montana Pharan inter sina & Cadesbarneā.

Chittæus, qui in tractu Chebronis.

Chenizæus qui australiora tenet Iudææ tribus.

Chiuuæus, qui Samariam, & qui Chermon montem à tergo Tyri tenet.

Peri-

Perizæus, qui Samariam & Gibhon urbis regionem.
Iebuſæus qui item Ghibhon urbem & Ieruſalaim.
Rephaim gens quæ uallem inter montana Iudæ & mare magnum incolit.
Chenæus uidetur ubi Cheni regio circa Henghedi.
Ghirgeſæus
Chadmonæus

Recentior hiſtoria ſic diuidit Paleſtinam. Septentrionalia tenent Galilæi. Media Samaritæ. Auſtralia, qui propriè Iudæi uocantur.

Galilæa eſt duplex, ſuperior quæ & Gentium uocatur, atq; inferior, diuiduntur autem ſuper tractu per Ptolemaiden uſq; Thallam uicum ſuper Iordane qui dictus fuit, utraq; opima & fertilis eſt, neq; pars earũ ulla ocioſa, omnis in opere, aſſidueq; fructuum ferax. Campos habet cum uariis arboribus cõſitos, tum maxime oliuetis, uinetis ac palmetis. Irrigatur autem abunde montanis torrentibus ac fontibus aquæ perennis, quoties aliis Syrio æſtuãte defecerint. Crebræ ibi ciuitates, & propter opulentiam populoſæ, ubiq; multitudo uicorum, & qui breuiſſimus eſt, ſupra xv. m. colonorum habet, Tenẽt autem Galilæam ſuperiorem duæ tribus, Aſer & Naphthali.

ASER, TRIBVS.

EGRESSA Eſt autem ſors quinta tribui filiorum Aſer per familias ſuas. Fuitq; terminus eorum

Chelchath	67	10'	33	20'
Ciuitas ſeparata Leuitis,				
Chali	67	10'	33	11'
De hac non potuerunt expelli ueteres cultores.				
Bethen	67	7'	33	8'
In viij. miliario ptolemaidis contra orientalem plagam.				
Achſaph .	67	3'	[illegible]	5'
Regia ciuitas in x. milliario ptolemaidis pergentibus Tyrum, in hac alienigenæ permanſerunt.				

Alamelech	67		33	1′
Hamhad	67		33	3′
Miſal	66	57	33	

Ciuitas ſeparata leuitis, & peruenit in Charmel ad mare in

Sichor Libnath	66	53	33	

Quia mons Charmelus late patet, qua ergo eius parte tribus deſinat, addidit Iehoſuah apud Sichor Libnath, & reuertitur ab ortu ſolis.

Bethdagon	66	55	32	58

Et perueniet in Zebulun & uallem

Iphthachel ad aquilonem	66	56	32	56
Bethhahemec	66	5½	32	55

In viij. milliario ptolemaidis. Symachus interpretatur locum uallis Nehiel, unde terminus tribus egreditur ad læuam

Nehiel	67		32	58

Et exibit ad

Chabul à ſiniſtra	67	½′	33	½′

Caſtellum hac etiam ætate. Eſt autem Chabul regio xx oppidorum, de qua Regum tertio. Tunc dedit rex Selomoh ipſi Chiram uiginti urbes in terra Ghalil. & egreſſus eſt Chiran è Tyro, ut uideret urbes quas tradiderat ei Selomoh, & non placuerunt in oculis eius, & dixit. Quales ſunt urbes iſtæ, quas dediſti mihi frater mi? Et appellauit eas terram Chabul, uſq; ad diem hanc. Secundo autem Paralipomenon. Ciuitates, quas dedit Chiram Selomoni, ædificauit Selomoh, & habitare fecit ibi filios Iſrael. Quid hæc contraria hiſtoria? An Chiram oppida, cum non probaret, reddidit, quæ poſtea Selomoh ædificauit, uidelicet ſplendidiora reddens? Sed quia regi Hebræo non licebat reddere poſſeſſionem cuiuſcunq; tribus anguſtiorem, quoniam earum termini iure diuino definiti erant, ergo an hoc potius, ꝙ oppida quæ Selomoh ex Tyrio habuit, non erant illa xx. de quibus libro Regum, ſed alia ex commutatione accepta, Accedit ſententiæ huic, ꝙ ſine appellatione terræ Chabul memorantur. Deinde ꝙ Tyrius cum Selomoh expoſtulauit ſuper exilitate oppidorum, quod

eum

eum facere ingratuita munificentia minus decuiſſet. Q; q; Se lomoh illic habitare fecit filios Iſrael, hi quomodo non ſuperio ri tempore habitabant iiſdem, ſi eadem illa xx. fuiſſent?

Hebron	67	10′	33	10′
Rechob	67	13′	33	12′

Ciuitas ſeparata leuitis.

Chammon ciuitas	67	13′	33	17′

Procul vi. m. paſſ. à Legione oppido uiæ ad Ptolemaidem.

Canah maior	67	12′	33	26′

Ex huius regione fuit mulier cuius filiam Chriſtus à demonio liberauit. Vſq; ad Sidon magnã. Et reuertet̃ terminus in Rhamah uſq; in ciuitatem munitam Sor, & reuertitur terminus in

Choſah	67	5′	33	11′

Haud procul à mari, inter Tyrum & Achſaph,
Eritq; exitus eius ad mare, à funiculo ad Achzib, et

Humah	67	3′	33	6′
Aphec	67	8′	33	10′

Rechob regio ſubiecta monti Chermon.

Tahanach	67	9′	33	6′

Extra autem Iehoſuah.

Aſer tribus, tenuit omnem terram à Ptolemaide conuerſam ad Sidonem, auctor Ioſephus.

Tyrus antiqua	67	3′	33	18′

Propè Choſan, in xxx. ſtadio à Tyro ad Ptolemaidem.

Giſcala	67	3′	33	3′

Municipium Ghalilęæ ſuperioris ad finem Tyriorum prope Achſaph ad auſtralem plagam. Antiqua patria Maiorũ Pauli apoſtoli.

Fortis mons caſtellum	66	58	33	
Thoron caſtellum	67	6′	33	7′
Aſor	67	9′	33	9′
Iudin	66	57	33	
Regium caſtellum	66	59	33	1′
Sennim uallis	67	1′	32	58

Sepheth caſtellum 67 3′ 33

Huius etiam ætatis inexpugnabile, quod qui poſſidet, imperat toti Galilææ.

Aſer uallis 67 5′ 33 2′

Hacho. Fit eius mentiō libro Iudicum.

Lais Dan 67 2′ 33

Sita in ualle Bethrechob procul à Ptolemaide m.p.xiiij. contra boreales partes, non procul ab urbibus Galgalis & Maſaloth. Regionis quidem Aſer tribus, poſſeſſionis autē Dan. In Iehoſuah ſcribitū Leſem. Aſcenderuntq́ filij Dan, & pugnauerunt cū Leſem, cœperuntq́ eam, & percuſſerunt eam acie gladij, & habitauerūt in ea, & uocauerūt Leſem Dan, ſecundum nomē Dan patris ſui. Diuerſa ea eſt, à Dan loco fontis Iordanis, quod ꝓdit diſtantia à Ptolemaide, quæ multo breuior eſt ꝙ ut contingat fontē Iordanis, ſed & Dan fontis fit memoria in Geneſi ſub reb. geſtis Abrahę. Dc. annis prope anteꝙ poſteritas Dan caperet urbē, & loco nomen daret, ſub urbis etiā expugnatione nō hoc nomen Dan tanꝙ antiquū, ſed Lais uel Leſem urbi fuit, ob ea, loci utriuſq; nec eandem originē nominis eſſe, nec ſitū eundē opinari oportet. Sed iſtud habet maiorem queſtionem, ꝗp in Iehoſuah ſcribitur, quomodo ea tribus Leſem cœperit, & poſſederit annis circiter ccl. ante id tempus quo eam cœpiſſe demum ſcribitur in libro Iudicum? An ſub imperio Iabin regis Chenahan, qui regnauit in Chaſor, & dominatus Hebræis per Ghalilæam fuit, poſſeſſionem urbis amiſit, & annis ſequentibus ubi conualeſcerent res Hebræorum, ipſa tribus ueterem ſedem repetiuit?

Memnonis ſepulchrū in agro Ptolemaidis ꝓpe Belū fluuiū.

Crocodilum oppidum agri Ptolemaidis, putandum eſt ſitum eſſe ad Cendeuiam paludem, qua belua palus infeſta eſt.

Bubulcorum oppidum, ſitum in ambitu Ptolemaidis.

NAPHTHALI, TRIBVS

FILIIS Naphthali exiuit ſors ſexta per familias ſuas

ſuas,& fuit terminus eorum,

Cheleph	67	22	33	3'
Ab Elon	67	16	32	55

In Sahanannim,Quercetum ſub Chedes ciuitate. Et

Adami ipſius Necheb	67	12	32	52
Iabneel	67	10	32	ꝝ9
Vſq; ad Lacchum	67	10	32	ꝝ6

Et fuit exitus eius uſq; ad Iarden. Et reuertetur terminus ad mare,ad

Aznoth Tabor	67	ꝝ'	32	50

Et egreditur inde in

Chuchoch	67	2'	32	5ꝝ

Et perueniet in Zebulun à meridie,& in Aſer peruenit ab occidente,& in Iehudah ad Iardē ad ortū ſolis. Cū inter has mediç ſint Zebulun,Iſaſchar,Menaſſeh,Ephraim,Bin iamin,nō queo explicare,quomodo Naphthali tribus confinis ſit tribui Iehudah. Etiam Iudæi Ferrarienſes conſulti non explicuerūt. Refert quidem Hierony. tribum Iehudah bellicoſiſſimā fuiſſe, & tenuiſſe poſſeſſionem per alias tribus. Damus iſtud in quaſdam attiguas,ut eſt Ephraim,Bin iamin,Dan & Simhon, ſed & ipſum ſero poſt ætatem Iehoſuah. An Iehoſuah id uoluit, q; ut Naphthali tribus tenet exordia Iordanis,ita Iehudah exitū. Longè petita interpretatio forſan uidetur,ſed etiam in Menaſſeh tribu tale aliquid legimus. Et in Aſer cōtingebant ſe ab aquilone. Hoc ita dixit. Quaſi Aſer deſcendat in Menaſſeh cū interſint tribus Zebulun & Iſaſchar, cum is ſenſus potior uideatur, Menaſſeh terminari ad fines Carmeli montis,ad cuius fines & Aſer terminatur,ſed diuerſo ſitu.

Et ciuitates munitæ

Siddimſer	67	17	33	1ꝝ
Chammath ciuitas leuitarum	67	17	33	12
Raccath	67	16	33	7'
Chinereth	67	12	33	ꝝ'
Adamah	67	9'	33	2'
Ramah	67	7'	33	1'

Chaſor	67	5′	32	57

Vrbs in uia à Ptolemaide ad Dan fontẽ, de qua in Thobiah, ꝙ habet ad ſiniſtram Sephet.

Chaſor campus inter urbes Chaſor & Chedes Naphthali. Via publica eſt ex Thraconitide per ſuperiora Samachonitis paludis, de qua in Thobiah. Poſt uiam quæ ducit ad occidentem, in ſiniſtro habens ciuitatem Sephet.

Chedes, Cidiſſus	67	15′	33	

Ciuitas ſacerdotalis, & fugitiuorum, ſuper monte Naphtali in xx. milliario Tyri, regia ciuitas.

Edrehi	67	18	33	2′
Hen chaſor	67	22′	33	8′

Regia Iabin regis Chenahan, terminus orientalis terræ promiſſæ filiis Iſrael, unde deſcendit contra auſtrum ſecundum loca commemorata, Riblah ad Ain, & reliqua.

Iron	67	21′	33	7′
Migdalel	67	18′	33	7′
Chorem	67	17′	33	8′
Bethhanath	67	15′	33	12′

In xv. lapide Diocæſareæ ſita in monte. Hieronymus ſub Bethannea dicit eſſe tribus Aſer, unde liquet haberi eam occidentaliorẽ Diocæſarea. Lauachra ſalubria ſunt apud Bethanath.

Bethſemes	67	13′	33	12′

Charthan ciuitas ſeparata leuitis.

Extra autem Iehoſuah.

Naphthali tribus, tenuit Ghalilæam ſuperiorẽ uſq; Damaſcũ.

Sedad	67	18′	33	10′
Siphron	67	21′	33	9′

Charoſeth ſuper lacu Samachonite: auctore Ioſepho: ciuitas Siſeræ.

Bethmahacha	67	22′	32	59′

Regionis Berim, quaſi lx. ſtadiis procul à Iordane, urbs Emoræorum. Ad hanc uſq; penetrauit Sebah, filius Bochri, mouens res nouas contra Dauid regem.

Abelah mahacha 67 17 32 57

Munitiſſima ciuitas regionis Berím ſuperioris Ghalilææ, de qua legitur ſecundo Regum. Ego Abelah ſum inter pacificas & fideles Iſrael. Sita eſt in campo grandi, procul à Legione oppido ix. millib. paſſuum.

Bethacad 67 8′ 32 29

Legio oppidum 67 12 32 5′

In campo latiſſimo, procul à Leſem Dan, m. p. xi. procul à Chammon vi. uiæ ad Ptolemaidem.

Gabe Hippeon, ſiue: ut Plinius: Gęba. Herodes ſuperior in eã deduxit coloniam ex equitibus. Coniuncta eſt Carmelo Tyriorum, procul à Cæſarea Paneadis m. paſſuum xvi. Opinari libet eandem eſſe quę Legio, ita ſitus utriuſque propinquus eſt, & nomen Legionis habet ſignificationem coloniæ ex militibus deductæ.

Velenæ 67 20 33 10

Ampelœſa ciuitas regionis Paneadis.

Gabacha in finibus Dio cæſareæ, iuxta grandem campum Legionis.

Salothi uicus ſitus in campo magno.

Berothi uicus 66 57 32 53

Ianua uilla 67 13 33 2′

In tertio milliario Legionis contra meridiem.

Ghalgala 67 7′ 33

Auſtraliora q̃ Maſaloth, & q̃ Abilah.

Maſaloth ciuitas 67 12 33

Regionis Arbelis uel Berim.

Naphthalis ciuitas 67 7′ 32 56

Procul à Chaſor duob. m. à Sephet viij: de qua in Thobiah: Quæ eſt in ſuperioribus Ghalilææ, ſupra Nachſon, poſt uiam quæ ducit ad occidentem, in ſiniſtro habens Sephet.

Nachſon 67 7′ 32 52

Acrabim ciuitas Ghalilęæ ſuperioris, in finibus Emoræorum, ex qua Naphthali tribus alienigenas non eiecit.

Tabor mons 67 16 33 2′

Medius campi maximi Galilææ, à parte boreali eſt inacceſſus ſublimis ad ſtadia xxx. admittens planiciem mire rotundam, per ſtadia xx. Vocatur & Itabirium, in eo creditur Chriſtus transfiguratus, omnino eſt is diuerſus à Tabore qui per latam tribum Iſſachar extenditur.

Aſamon mons, dictus & Aſachron undiq; medius Ghalilææ. Et ei ſubiecta

Sephoris ciuitas 66 57 32 27

Dicta & Harabih & Authocratorida, ualidiſſima & maxima ciuitas tutiſſimoq; Ghalilææ loco condita, prope Aſachron montem, procul à Ptolemaide, quaſi xiij. m. paſſ. uiæ ad Tyberiadē. Herodes poſterior: frater Philippi: eam cōmuniuit.

Vbama in xij. milliario 67 · 20 32 58

Diocæſareæ contra ortum. Putandum eſt q; ſit Sephama ciuitas, terminus orientalis memorata poſt Siphron.

Taariach procul iiij. millibus à Legione.

Theſſalus uicus 67 20 33 3

In viij. milliario Diocæſareæ ad radicē montis Tabor in cāpo.

Yturæa regio tenet borealia tribus Naphthali per montem Libanum uſq; Thraconos montes.

Labo chamath, id eſt ingreſſus Chamath, portæ in Syriam inter Tyrum & Dan fontem.

Chammath regio uidetur quæ Yturæa.

ZEBLVN, TRIBVS

ASCENDIT autem ſors tertia filiis Zebulun per familias ſuas, & fuit terminus hereditatis eorū uſq; ad Sarid, aſcendetq; terminus eorum ad mare, & Marhalah, & pertingit ad Dabaſeth. Et pertinget ad flumen: quod eſt è regione Iocneham: & reuertetur ad Sarid ad orietem, ad ortum ſolis, contra terminum

Chisloth Tabor 66 27 32 38

Dabrath 66 52 32 36

Iaphiah, & inde tranſiuit ad orientem, ad ortum

Gittah

Gittah chepher	66	54′	32	38′

Patria Ionæ prophetæ, & exibit in

Rimmon	67	2′	32	38′
Nehah	67	2′	32	42′
Ahanathon	67	3′	32	47′

Et erunt egreſſus eius ad uallem Iphthachel.
Præter limitaneas, quæ intra tribum ſunt ciuitates Caththat. Et
Nahalal ciuitas, ſeparata leuitis. In qua ueteres cultores permanſerunt, Simron, Idhalah, Bethlachem, ſeparatæ etiam leuitis, Cartah, Dimnah.
Helias propheta apud Iochneham: ciuitatem Leuitarum: occidit D cccl. prophetas Bahal.

Extra autem Iehoſuah.

Zebulun tribus, à Geneſar lacu deſcendit circa Carmelum montem, uſq; ad mare.
Prophoia & Caiapha ciuitas ad montem Carmeli.
Carmelum oppidum, ſitum in Carmelo monte, dictum antiquitus Ecbatana.
Carmelũ mons lõge incontinentẽ recedit uſq; Thabor montẽ
Geneſar regio apud Capernaum ciuitatem.
Capernaum fons Geneſar regionis, fecundans agrum ad ſtadia xxx. per longum, peruerſum xx. Nobilis Corace piſce, qui præterea niſi in Nilo reperitur.
Ghitron commemorata in libro Iudicum, in hac ueteres habitatores permanſerunt.
Malon regia. Vt in Iehoſuah, Iabin rex Chaſor miſit ad regẽ Malon, ad regem Simbron, ad regem Achſaph, ad planiciẽ, ad auſtrum Chinneroth, & in Naphat Dor ab occidente.

Georgia caſtellum	66	59′	32	50′
Canah minor	66	52′	32	48′
Ruina caſtellum	66	52′	32	40′
Chaymoth	66	43′	32	44′
Naſareth, patria Chriſti ſeruatoris	66	56′	32	42′

ISASCHAR, TRIBVS

EGRESSA, eſt autem ſors quarta, filiis Iſaſchar per familias ſuas. Et fuit terminus eorum,

Izrehelah ciuitas 66 30′ 32 34′

Regia, procul à Scythopoli m. p. xx. pulcherrimum ſitum habuit, & longe proſpexit ad Carmelum & Tabor montes, & regionem ultra Iordanem.

Azari dicta Ioſepho quæ Izrehel.

Carethi oppidum hoc tempore in ruinis Izrehel.

Cheſuloth	66	31′	32	34′
Sunem	66	33′	32	33′

Sita ad orientales partes Carmeli montis non procul à Ghilboah monte poſt Cheſuloth directa ad Capharaim in v. milliario Tabor montis. Et mons eiuſdem nominis imminens ciuitati, ad eam Peliſtim ſunt caſtrametati contra Saul regem.

Capharaim	66	36′	32	31′
Sion	66	42′	32	30′
Anacharath	66	44′	32	31′
Rabbith	66	31′	32	36′
Chiſion ciuitas, ſeparata leuitis	66	32′	32	38′
Abes	66	32′	32	40′
Remeth	66	33′	32	42′
Hengannim ciuitas, ſeparata leuitis	66	34′	32	45′
Henchaddah	66	38′	32	41′
Bethpaſſes ciuitas	66	42′	32	40′

Et peruenit terminus in

Tabor montem	66	44′	32	36′
Sachaſimah	66	46′	32	35′
Bethſemes	66	49′	32	32′

Et erunt exitus termini eorum ad Iarden

Pahrath, Iarmuth, ciuitates ſeparatæ leuitis.

Extra Iehoſuah

Iſaſchar trib. terminum habuit Iordanem & Carmelum montem

tem in longitudine, in latitudine Itabirium.

Enabris uicus 66 41′ 32 23′

Dictus & Gennabris, procul à Tyberiade xxx. stadiis uiæ quasi ad Scytopolim in Aulone, unde regiæ uallis longitudo sumitur usque ad Asphaltiten lacum.

Naim oppidum 66 35′ 32 33′

In secundo milliario Tabor montis contra austrū, ad pedem Chermon minoris montis iuxta Hendor uillam.

Betsaida desertum in Aulone apud urbem eius nominis

Magdiel 66 30′ 32 40′

In v. milliario Doræ pergentibus ptolemaidem.

Chision & Chedumim torrens per eam tribum fluit utroque alueo. Super dextro qui in Genesar lacū exit, Debbora uicit Siseram. Super sinistro, qui in mare magnū, Helias occidit prophetas Bahal.

Chinereth regio à lacu Chinereth siue Genesar dicta, de qua tercio Regum. Cheneroth uniuersam cepit rex Aram cum omni terra Naphthali.

Dalmanutha regio, quæ & Magdalū, de qua in historia euangelica, sita uidetur inter lacum Genesar & Tabor montem.

Saron regio, inter Cæsaream Palestinæ, & Tabor montem lacumque Genesar, tractus totus pascuus. Fit eius mentio primo Paralipomenon.

Iotapata non procul à Tyberiade uiæ ad Sephorim, ciuitas paulo minus tota præceps rupes, immensis undique uallibus, à boreali tantum parte cliuum admittit, in quo per uersum latus montis sita ciuitas fuit.

E IOSEPH, TRIBVS

ET EGRESSA est sors filiis Ioseph à Iarden Iericho id est à transitu Iarden apud Ierichuntem ad

Aquas Iericho: qui unicus fons est urbi irrigans agrum longitudine lxx. latitudine xx. stadiorum, incomparabilis fœcunditatis: Ad orientem desertum, ascendens à Iericho in montem

Bethel 66 5' 33 1'
Et egreditur Bethel in
Liez 66 2' 32 1'
Et transibit ad terminum
Archhatharoth Iaphleti 65 5'5 32 1'
Dicta in Bin Iamin Hatharoth adar, usq; ad terminum
Bethchoron inferiorem 65 5'2 32
Sita ad decliuem collem, descendendo à Ghibhon ad Antipatridam in descensu Siloh, communis limes tribuum Ephraim & Bin Iamin.
Et ascendet ad mare usq; ad
Ghazer 66 1'0 32 2'0
In iiij. milliario Nicopolis, Et non expulerunt Chenahanæum habitantem in Ghazer.
Eruntq; exitus eius ad mare, & hereditate acceperunt filij Ioseph, Menasseh, & Ephraim.

Extra Iehosuah.

Vna est tribus Ioseph, & duę styrpes Menasseh & Ephraim, Quia enim tribus Leui non erat in reliquis habitura hereditatem, ne propterea deesset duodenario numero familiarum, uoluit patriarcha Iahacob tribum Ioseph in duas styrpes deduci, ut sub finem Genesis legimus. Sed quod sacramẽtum sit duodenario numero, q̄ patriarcha totam posteritatem eo finiri uoluerit. Q; postea Christus ex omnibus sectatoribus suis duodecim seligeret, sedes iudiciarias xij. poneret, & tribus xij iudicandas sub mortalium uniuersitate pronunciaret. Q; q; cum ex eo apostolorum numero Iudas Iscariotes excidisset, Petrus pro diuina ordinatione necessarium existimarit uicarium subrogare, non posse explicari puto. Nam q̄ ad mysteria numerorum secundum Pithagoricum institutũ questionem adducamus, non plus uirium habet, q̃ si ad Origenianas allegorias, quæ ab humana coniectura profectæ infirma opinione constant. Deniq; post diuinorum librorum conscriptionem sero suscepta, ut multũ impudentiæ habeãt, si sacrorum librorum

rum ſenſa ita demũ aut intellecta ſint, aut omnino intelligi uoluerunt, poſtquã humanæ ſapientiæ ope adiuta fuiſſent? Fuit aũt tribus Ioſeph in reliquis potentiſſima, neq; alia geſſit maiores ſpiritus, aut redigi in numerum minus ſuſtinuit. Faciebant illi animos, gloria illa cum cæteris communis, quoniam Abraham, Iſahac, & Iahacob haberet Maiores, dictos amicos dei, qua agnatione non alia nobilior contingere mortalibus poteſt. Domeſticus deinde ſplendor ſupra reliquas tribus, quoniam auctorem ſtyrpis agnoſceret Ioſeph, illum Aegypti dominum, Pharaonisq; patrem. Inſoleſcebat inde etiam, & contemptius illas excipiebat, & his occulta animi contentione intendebat, q horum patres in fratris necem conſpiraſſent, alienæ genti uendidiſſent, in multas erumnas excluſiſſent, q hos auctor idem generis ſui in fame pauiſſet, parte Aegypti donaſſet, ſibiq; tanto impudentius gratulabatur, q Ioſeph nulla tali macula uitæ aſperſus eſſet, uerum pari innocentia q̃ imperio ſummo uixiſſet. Sed & Iehoſuah, dux ſecundus à Moſe in ſuis Maioribus fuiſſet diuino colloquio & miraculis conſecratus. Poſtea tabernaculũ & archa teſtamenti & ſedes religionis in ipſius ſortis poſſeſſione multis ætatibus fuiſſet. Tanta illuſtriũ rerum prærogatiua ſe ſublimiorem contribulibus ubiq; ferebat. Neq; alia tribus indignius tulit regnum trib. Iudæ, & religionis locum translatum. Neq; decem tribus alterius q̃ Ioſeph imperium & religionem quamuis falſam patientius admiſerunt, adeo, ut cum à Iehudah & ſanctitate templi ſubinde deficerent, à regno Ioſeph, & huius aureis uitulis per annos plus minus cccc. nunquàm defecerunt.

MENASSEH, TRIBVS

FVIT autem terminus Menaſſeh ab

Aſecham michmethah	66	2/5	32	1/5

Ciuitas procul xv. m. à Neapoli in Acrabitena corã Sechem, & perget terminus ad dextram ad habitatores

Hen Tapuah	66	1/2	31	5/9

Ipſi Menaſſeh fuit terra Tapuah. Et Tapuah erat ad terminū Menaſſeh filiis Ephraim. Deſcendetq́ terminus ad torrētem arundinis ad meridiem ad torrentem: nempe Cherith: Ciuitates iſtæ, nempè, terræ Tapuah erant Ephraim in medio ciuitatum Menaſſeh. Et terminus Menaſſeh ab aquilone ipſi torrenti, & fuit exitus eius ad mare ad meridiem ipſius Ephraim, & ad aquilonem ipſi Menaſſeh. Fuitq́ mare: nempe magnum: terminus eius, & in Aſer contingebant ſe ab aquilone, & Iſſaſchar ab oriente. Fuitq́ Menaſſeh in Iſſaſchar & in Aſer.

Bethſean 66 21 32 25

Dicta Scythopolis, procul à Ieruſalē D c. ſtadiis, ſita in Aulone ad montes Acrabitenę, in ea ueteres cultores permanſerūt.

Iblehan 66 26 32 22

Ex ea Menaſſeh non potuit expellere ueteres cultores, ſita ad aſcenſum montis.

Hendor oppidum 66 32 32 27

Iuxta Scythopolim in iiij. milliario montis Tabor, procul à Naim oppido totidem.

Tahanah ſeparata leuitis 66 28 32 29

Meghiddo regia 66 26 32 32

Ghathrimmon ciuitas ſeparata leuitis.

Extra Iehoſuah.

Menaſſeh tribus, longitudo à Iordane ad Doram, latitudo ad Bethſeam.

Sarehan 66 28 32 32

Ad radices montis Izrehel.

Vlama uilla 66 22 32 22

In xij. milliario Cæſareæ contra ortum.

Silua ingens poſt Cæſaream contra orientalem plagam.

Lacus Cæſareæ.

Sechem in ſuburbanis Neapolis 66 30 32 23

Sechem altera 66 28 32 22

Tribus Ephraim in monte, ciuitas fugitiuorum, procul tribus millibus à Neapoli.

Neapolis

Neapolis dicta Sechem tribus Menassch, procul à Ierusalaim m. pass. xxx. uia ad Scythopolim. Plinius inquit, dictam ab accolis Marmortham, Iosephus Marbotam.

Sechem & Sichar & Sichima tribus Ephraim sub Gherizim monte. Huius ager est optimus ad pascua ouiũ & ualde copiosus ad pabulũ largiendum. In huius agro Abrahã profectus ex Carris aliquandiu habitauit, & sequẽti ętate nepos Iahacob cuius filij urbẽ cœdibus exhauserũt, in ultionẽ stupratæ sororis. Multis seculis post rursus euersa funditus fuit per Abimelech tyrannũ urbis. Apud hãc sepultos ait Stepha. martyr filios xij. Iahacob. Et descendit: inquit in actis apostolo. Iahacob in Aegyptũ. defunctusq́ʒ est ipse & patres nostri, & translati sunt in Sichẽ, & positi sunt in sepulchro quod emit Abraham precio argenti á filiis Emor, filij Sichẽ. Atqui in Gen. nõ Abraham, sed Iahacob legit̃ hoc loco emisse agrum. Et uenit Iahacob incolumis in ciuitatẽ Sechem quę erat in terra Chenahan, quãdo uenit ipse de Padan Aram, & mansit ante urbem, & emit partẽ agri, in quo tetẽdit tabernaculũ suum, de manu filiorum Chamor patris Sechem centũ agnis. Porro de Abrahã. Et respondit Ephron ad Abrahã dicendo ei. Domie mi, audi me. Terra quadringentorũ seclorum argenteorũ est, inter me & te. Quid est? Et mortuũ tuum sepeli. Et obediuit Abrahã ipsi Ephron, & appẽdit Abraham ipsi Ephron argentũ quod loquutus fuerat in auribus filiorũ Chet quadringentos seclos argenteos transeuntes per mercatores, & cõfirmatus est ager Hephron, qui erat in spelunca duplici, qui erat corã Mamre. Ager & spelunca quæ erat in eo, & omnis arbor, quæ erat in agro, quæ erat in omni termino eius per circuitum. Audiuimus qꝫ Abrahã emerit agrum & sepulchrũ in regiõe Chebronis. Q́ꝫ q́ꝫ non is sed Iahacob agrum emerit in regione Sechem. Quid ad narrationem martyris dicemus. Nunquid ipse obliuionis, uel scriptura coarguenda mendæ uidetur? Sitq́ʒ legendum. Et positi sunt in sepulchro quod emit Iahacob? Sed ab ætate Hieronymi is locus Actuum apostolorum sic legebatur, nec is uicium lectioni dixit, magis expositionem que-

ſiuit,quo hoc etiam uetuſtatis & authoritatis uiri argumento intelligamus locum ſyncerum eſſe. Tamen Hiero. ut mouet quidẽ queſtionem, ſic eam in aliud reiicit tempus & lectorem ſuſpendit. Nobis circa locum id uidetur. Poſtquam Abraham in terra Chenahan, parte eius ubi Sechem ciuitas conſedit, cum inter initia uocationis haud quaquam intelligeret quorſum tẽderet diuina uocatio, id autem ſolum teneret promiſſam ſibi fuiſſe terram Chenahan, eum arbitratum eſſe ut componeret hoc loco domum, & reliqua circa ſe euenientia expectaret, emeritqué agrum & ſepulchrum ſibi ſuisq́; Sed cum ex præſenti quiete,locum ex loco mutare iuſſus eſſet, reliquiſſe agrum emptum.Eum anno poſt plus minus centeſimo decimo nepos Iahacob à Meſopotamia reuerſus propter memoriam aui Abraham, longa autem ceſſione abalienatum recuperauit, ut ager idem bis emptus intelligatur, martyrq́; antiquioris meminerit. Atq; hæc ſententia noſtra tam conueniens hiſtoriæ uideri debebit, q̃ non fuit Martyr in contione à Iudæis reprehenſus, quoniam ex maiorum receptione illi etiam noſſent, fidem narrationis ſe ita habere, reprehenſuri certè: irritati alioqui in martyrem: ubi hæc ab una Geneſis lectione rememorantem expendiſſent.

Sehnon mons imminens ipſi Sechem.

Dothan ciuitas 66 37 32 25

In xij. milliario Samariæ contra ſeptentrionem, de qua in Iehudit. Venerunt per crepidinem montis Bethuliæ uſq; ad apicem qui reſpicit ſuper Dothaim.

Galgulis 65 58 32 11

In viij. milliario Antipatridis cõtra ſeptentrionalem plagam, eius fit mentio libro primo Machabęorum.

Bethulia ciuitas 66 39 32 25

Montana Acrabitenæ regionis,ex horum latere quo montes ad occidentem reſpiciunt,ſita contra Scythopolim.

Fons Bethuliæ in ualle ad auſtrum, quo ſe Iehudith uidua lauit à cœde Holofernis.

Abel mecholah 66 32 32 20

Sita

Sita in Aulone, in xij. milliario Scythopolis, patria Elisa prophetæ.

Cherith torrentis fontes	66	7′	32	1′

Ad australiores partes castrorum Ghilghal. Apud hanc sedit Eliiahu propheta in fame. Libet hic ex occasione situs loci distantiaq; ad regionem Sidoniorum: non minore cxx. milliũ passuum: considerare præsentis historiæ affectum. Deus iubet prophetam abire in desertum tutum, ibi leuat ipsi ministerio coruorum inediam famis, donec superest aqua torrenti, Is ubi exarescit, non etiam leuat eodem miraculo sitim. Et quantum hoc fuerat diuinitati utrunq; procurare? Immò in siti etiam præscindit remedium famis, exq; præsenti præsidio loci prophetam alió mittit. Non hic etiam ad uicinos Edomęos, Arabas, tribusúe propinquas Bin Iamin & Iehudah, sed ad Sarphath Sidoniorum, quo perueniendum erat non minus sex dierum profectione per medium hostile imperium, perq; ipsas regias immitis Achab. Hic quali nuncio inopinato, non perculsum fuisse, & inter formidinem periculi ex uia, & fiduciam in deum prophetam medium stetisse arbitramur? Postea ut fides in deum tanto superarit, q͏̄ omne discrimen uiæ & hospitiorum ingressus sit. Huiusmodi affectus historiæ nequaquàm lectorem subibit, si non sit ex locorum qualitate excitatus.

Lebonnah	66	17	32	19
Luz altera	66	27	32	28

Iuxta Sichem ueterem in tercio milliario Neapolis.

Gherizim mons imminens Sichar.

Armathaim, & Ramatha, & Arimathæa ciuitas separata leuitis, & patria Semuelis, in Tamnitita regione montis Ephraim iuxta Dispolim procul ab Aelia xx.m.

Antipatrida	65	53	32	6′

In optimo Iudææ campo & diuiti arboribus & fluminibus sita inter Diospolim & Cęsaream, procul ab Iope cl. stadiis contra orientalem plagam.

Capharsalamah, ipsa Antipatrida de qua in Maccabæis. Exi-

uit Nicanor in pugnam obuiam Iehudah iuxta Capharſala-mah, & ceciderunt de Nicanoris exercitu, & fugerunt in ciuitatem Dauid.

Aruir uilla 66 12 32 15

Sita in monte contra ſeptentrionalem plagam Aeliæ in xv. lapide.

Geba 66 11 32 11

Procul à Guphnis v. m. uia ad Neapolim.

Remmon 66 9 32 10

Procul xv. m. ab Aelia contra ſeptentrionalem plagam.

Guphne ciuitas 65 52 32 3

Maxima propè Bethchoron inferiorem quaſi xxxv. ſtadiis.

Anua uilla 66 20 32 17

Procul x. m. à Neapoli uiæ ad Aeliam ſcribitur & Auim.

Thebe oppidum 66 30 32 25

In xiij. milliario Neapolis uiæ ad Scythopolim.

Alexandrium 66 23 32 11

Caſtellum firmiſſimum Acrabitenæ, procul à Ierichunte circiter xxij. m. paſſuum.

Corea regio Acrabitenæ circa ſitum Alexandrij caſtelli.

Siloh mons 65 58 31 58

Procul ab Aelia iiij. m. paſſ. contra angulum urbis, ad occaſum æſtiuum, mons ſublimior reliquis qui circum Aeliam ſunt ſiti, pars montium Ieharim, in eo erat erectum tabernaculum Moſch ante templi Selomoh ædificationem.

Tahanath Siloh 66 27 32 19

Sita eſt in Acrabitena regione in x. milliario Neapolis ad auſtrum, uia quæ ducit ad Bethel.

Phaſelum oppidum 66 19 32 2

Procul à Ierichunte iiij. m. contra ſeptentrionem in Aulone.

Doech caſtellum 66 12 32 2

Procul à Phaſelo iiij. m. ad occidentem in Acrabitena, in eo eſt occiſus Simhon Mattithiah.

Iordanus uicus 66 12 32

Confinium Samariæ & Iudeæ, ſcribit Ioſephus, quod terminet à

meridie longitudinem Iudææ totius,ſed cum eius latitudinem dicat terminari inter Iopen & Iordanem, uidetur ſequi ꝙ uicus ſit in regione Ierichuntis.

Bezech 66 3½′ 32 2½′

Et recenſuit Saul rex eos in Beſech: ſequitur: Sic dicetis uiris Iabes Galaad. Cras erit uobis ſalus. Hinc colligitur diſtantia uidelicet,itineris quantum una nocte tranſigitur expedito exercitui. Eſt autem ſitū in vij. lapide Neapolis uiæ ad Scytho polim. Alia lectio habet in xvij. lapide.

Eduma 66 25′ 32 16

Regionis Acrabitenę in xij. milliario Neapolis cōtra orientē.

Michmas 66 6′ 32 ½′

Procul ix. m. ab Aelia iuxta Ramah cōtraBethauen. Et aſcen derunt Peliſtim,& caſtrametati ſunt in Michmas, ad orientē Bethauen, populus poſt Saul in Ghilghal. Rurſus. Fuerunt cum Saul duo m. in Michmas,& in monte Bethel.

Magdalſennah 66 15′ 32 6′

Dicta & Magdal,& Semah in vij. milliario Ierichuntis contra ſeptentrionalem plagam in Acrabitena.

Nahalchana uallis in Aulone, dicta arundineti ſuper torrente Cherith.

Amathus, uicus in agro Tyberiadis, ſic dictus, ꝙ illhic ſunt aquæ calidæ.

Samaria regia 66 23′ 32 19′

Procul xij. millia à Dothan ad auſtrum, ab Aelia unius diei itinere,aut xl. millia paſſuum. Cincta fuit duplici muro,ambitu lxxx ſtadiorum, hoc eſt x. milliū paſſuum. Alia lectio,am bitu xx. ſtadiorum, quæ eſt tolerabilior. Intus circūplectens montem circumhabitatum,ab ima ualle ad ſummū uerticem, domibus priuatorū inſtar pinus. In ſupino dorſo montis erat ſuperbiſſima regia, cuius columnæ porticuum uiſunt̃ adhuc deiectæ. In ambitu inferiore arce fuerant fora,& perpetuę por ticus,ſed & reliquæ per urbem uiæ habebant porticus pro mo re Paleſtinę,urbi ad munitionem,magnificentiam & uolupta tem nihil deerat. Proſpectus ex arce erat uſque ad Iopenſem

portum, Arabiamq́ Petrę̃. Ager circum irriguus fontibus & omnia proferens ad uictum humanum. Non alia urbs tota Palestina ostentat ruinas æq; memorabiles, uerum, tantum opus hodie cessit olitoribus, adeoq́ in arce ipsa hortẽsium cultura est. Herodes superior eam instaurans dixit Sebasten.

Iazara fons Samariæ.

Bethacad uicus Samarię in campo Esdrelon, Aquila interpretatur, domus curuantium. Symmachus, domus singulorum, quoniam humilis & angustus introitus singulos tãtum & eos submissos admitteret.

Areth fons circa montem Ghilboah, ubi castra fuerunt Gidhon, siquidem Midianitæ in ualle consederant, & cæsi fugam ceperunt per Abel mecholam Iordanem uersus.

Thebbath ciuitas Aulonis propè Abel mecholam circa quã Midianitæ palantes Iordanem transmiserunt.

Bethseca propinqua ipsi Tbebbath & Abel mecholah. Et crepidinem Abel mecholah in Thebbath.

Helma locus inter Scythopolim & Bethuliam.

Chelmon locus inter Helma & Bethuliam: ut scribitur in Iehudith: Venerũt ex castris apud Scythopolim per crepidinẽ montis usq; ad apicem qui respicit super Dothan, à loco qui dicitur Helma & Chelmon.

Esdrelon ciuitas in campo magno Esdrelon sub Dothan.

Esdrelon campus uallis inter montes Ghilboah & Chermon cognomento minorem.

Bethchoron superior 66 32 1/2

Procul m. pass. xxxi. à Cęsarea uiæ ad Eleutheropolim à Diospoli m. pass. xxviij.

Ghebal mons apud Sichimam, propinquus Gherisim monti reliquis Samariæ altior, imminet urbi utroq́ latere. In Gherisim fuit antiquissimum templum Bahal berith. Sequenti tempore quidã sacerdotes seditiosi ædificauerũt eo loco templum emulũ illi Ierosolymitano sub ipsa uictoria Alexandri de Persis ad Amanas pylas. Quod ipsum quoq; Samaritani sub Antiocho illustri conuerterunt in appellationẽ Iouis Olympij ho

ſpitalis. Hanc loci antiquã religionem mulier Samaritana: de qua apud Ioan. legimus: agnoſcebat, ambigebat tamẽ, quia Iudæi Samaritanis aliam religionẽ, & alium eius ſoluendæ locũ intendebant, & cupiebat longæ inter utranqꝫ gentem contentionis certam ſententiam habere ex Chriſto, quem prophetã agnouerat. Cui Chriſtus. Vos adoratis quod neſcitis.

Selmon mons imminens Sichimis, ſiquidem ciuitas in ualle ſita fuit, & undiqꝫ montes pro muris habuit.

Bethel berith locus idem Bahal berith de quo in Ghebal.

Allon Bachuth, id eſt, Quercus fletus ad radicem montis Bethel eius apud Hai.

Ierichus 66 1ó 32 1′

Procul ab Aelia m. paſſ. xxxiiij. à Iordane partim plus vij. Communis limes tribuum Ephraim & Bin Iamin, ſita in Aulone, in planicie lõga ſtadiis lxx. lata xx. Ager eſt circundatus montibus in theatri formam, uergentibus in conuallem, Iordanem uerſus. Qui ab occidente imminet eſt ſterilis & nudus pars Acrabitenæ, & à Scythopoli deſcendit per m. p. xxviij. ultraqꝫ procedit uſqꝫ ad regionem Sodomæ.

Trax caſtellum Acrabitenæ ſtructum in ingreſſu Ierichũtis.

Tyrus caſtellum Acrabitenæ, ſtructum in ingreſſu Ierichuntis, inter Iudæam & Arabiam, in præruptis rupibus regionis Sebonitidis. Habuit circum in montibus ſpeluncas, receptacula latronum.

Balanus quercus, & Terebinthus in rure ſuburbano urbis Sichar, ſub ea Iahacob defodit idola Rachel, & apud hanc eſt ſepulchrum Ioſeph & fratrum. Dicitur & Mehonenim.

Suchoth, tabernacula Iahacob in agro Sechem.

Gaas mons iuxta Tamnam, in cuius ſeptentrionali latere eſt Iehoſuah ſepultus.

Arima locus agri Sichimorum, ubi Abimelech in inſidiis ſedit, unde erumpens inuaſit urbem ſedicioſam.

Phaſſo uicus grandis inter Samariam & Aeliam.

Ptolemairus uicus in agro Samarienſi.

Sanim in finibus Samariæ in Acrabitena.

Faba caſtellum 66 28' 32 30'

Aphec ciuitas 66 28' 32 32'

Peliſtim caſtrametati ſunt in Sunem: ſequitur: Et congregauerũt Peleſtim omnia caſtra in Aphec, & Iezrehel caſtrametati ſunt in fonte qui erat in Iezrehel.

Gilim oppidum 66 25' 32 22'

Achabi 66 23' 32 18'

Vicus grandis procul ix. m. à Neapoli in Acrabitena, deſcendentibus Ierichuntem.

Aiolim 66 39' 32 29'

Iuxta Scythopolim in ſecundo lapide uiæ ad Aeliam. Libro Iudicum dicta Aialon.

Cheres mons in quo eſt ſita Aialon.

Araba 66 38' 32 26'

Procul à Scythopol iij. m. paſſ. contra occidentem ſuper lacu Meron.

Aſer 66 38' 32 29'

In xv. lapide Neapolis deſcendentibus Scythopolim.

Berothi. Veneruntq; ad ciuitatem Beroth, inquit Ioſephus. Iehoſuah uero ſic habet, Conueneruntq; omnes reges iſti in unum ad aquas Meron.

Bethbarah, de quo in libro Iudicum. Deſcendite in occurſum Midian, & capite eis aquas uſq; in Bethbarah & Iarden. Videtur notare locum Aulonis circa Abel mecholah.

Bethhaſittha, de quo in libro Iudicum. Bethhaſittha in Seredath uſq; ad limitem Abelmecholah ad Serorathah.

Serorathah, loca hæc ſunt Acrabitenæ & Aulonis quaſi contra Iabboc fluuij coniunctionem.

Deierſa uicina aquis Meron ad partem Iſaſchar tribus.

Ephraim mons ubi eſt Sechem oppidum.

Ephra & Ophra regio Menaſſeh: nimirum Ephraim montium: de qua primo Regũ. Peliſtim autem caſtrametati ſunt in Michmas, & egreſſus eſt uaſtator trib. capitibus. Vnum caput reſpiciebat ad uiam Ophra ad dextram Suhal.

Ghur, cliuus montium Iblaham. Ita quarto Reg. Et fugit rex

Iehudah

Iehudah in Megidda, adeo tres urbes, Izrehel: in qua est occisus Iehoram rex Semrom: & Ibleham, & Megiddo fuerunt sibi uicinæ.
Hammoreh collis tribus Menasseh, ut uidetur Chermon minoris montis, ita in libro Iudicum. Castra autem Midian erãt sibi, Ierubbahal ab aquilone à colle Hammoreh in ualle.
Rooba in iiij. lapide Scythopolis tribus Menasseh.

Salumias uicus	66	35	32	25

In campo procul viij. m. à Scythopoli.
Samir in monte Ephraim ad limites tribus Isaschar.

Tirsah regia	66	20	32	13
Adarsa ciuitas	65	52	32	8

Procul à Beth choron inferiori, stadiis xxx. Nicanor applicuit castra ad Bethchoron, & Iehudah applicuit in Adarsa.
Adaser oppidum unius diei itinere à Gazera.
Baazor ciuitas Ephraim, in huius agro erant greges & pascua Absolonis. Est uero in uia à Ierichunte ad Aeliam in uicinia Ephraim oppidi.
Bahal perasim, locus castrorũ Dauid contra Pelistim castrametantes in Rephaim ualle, circa Adarsa.
Bamah, id est excelsum, locus tabernaculi in Siloh excelsior ipsa urbe. Dictum & Bamah in Ghibhon.
Bethel, idem excelsum Siloh.
Bochim, locus flentium, uidetur esse in Siloh, ubi audierunt uocem angeli exprobrantis, ut in Iudicum.
Gittah uicus inter Antipatridam & Ramah.
Hai limitanea ciuitas inter Ephraim & Bin Iamin iuxta Bethel sita in monte.
Mons obiectus à septentrionali plaga urbi Hai intercedente ualle, in quo Iehosuah posuit castra, Iosephus eã uocat Adan.
Sebarim, locus ab orientali parte Hai. Viri Haim persequuti sunt Hebręos coram porta usq; ad Sebarim in descensu: uidelicet uię ad Ierichuntem.
Sehirah locus montis Ephraim, fit eius mentio libro Iudicũ.
Sihalbim, in monte Cherem tribus Menasseh.

EPHRAIM, TRIBVS

ET FVIT terminus filiorum Ephraim per familias ſuas, & fuit terminus eorum ad orientem ad
Hathroth addar 66 16' 32 1'
Vſq; ad Michmethath ab aquilone. Et circuibit terminus ad orientem ad Ianoah 66 28' 32 15'
Dicta & Ianum uilla in xij. lapide Neapolis ad Acrabitenam.
Et deſcendet à Ianoah in Hatharoth &
Nahorath 66 12' 32 5'
In v. milliario Ierichuntis ad boreales partes.
Et perueniet in Iericho, & egrediet̃ ad Iarden à Tapuah, à Tapuah perget terminus ad mare ad torrentem arundinis, & erunt exitus eius ad mare.

Extra Iehoſuah.

Ephraim tribus, longitudo à Iordane ad Gazaram urbem, latitudo ad campum maximum.
Samaria fuit poſſeſſio duarũ tribuum Ephraim & Menaſſeh, regio inter Galileam & Iudæam ſita. Incipiens à uico: cui Genaniæ nomen: deſinit ab ortu in Acrabitenam toparchiam. Natura à Iudæa nihil differt, nam ambę montuoſæ ſunt, & uiciſſim campeſtres, agroq́; colendo molles, & fœcundæ, nec non arboribus plænæ, pomisq́; æq; ſilueſtribus, atq; manſuetis abundantes, proptereaq́; nunquam ſunt ſiticuloſæ, q; imbrium & dulcium aquarum ſatis habeant, quæ per eas paſſim ſcatent, copiaq́; læti graminis. Pecora quoq; præter alias terras illic lacte abundãt, quodq́; eſt utriusq́; regionis & uirtutis & opulentiæ pręcipuum teſtimonium uiris frequentes ſunt.

BINIAMIN, TRIBVS

ASCENDIT autem ſors tribus filiorum Bin Iamin per familias ſuas, et exiuit terminus ſortis eorꝝ inter filios Iehudah, & inter filios Ioſeph. Fuitq; eis terminus ad latus aquilonis à

nis à

nis à Iarden, & aſcendit terminus ad latus Iericho ab aquilone. Fueruntq́ exitus eius ad deſertum Bethauen. Et tranſiuit inde terminus Luz ad latus Luz ad meridiem, ipſa eſt Bethel. Et deſcendit terminus in Hatheroth Adar, iuxta autem mõtem qui eſt à meridie ipſi Bethchoron inferiori, & deſignatus eſt terminus, & circuiuit ad latus maris: nempe magni, quod ad dextrã habet: ad meridiem à monte qui eſt è regione Bethchoron ad meridiem, fueruntq́ exitus eius ad Chiriathbahal: Ipſa eſt

Chiriath Ieharim.	65	58	31	55

Vrbs filiorum Iehudah. Hoc eſt latus maris, id eſt, hoc eſt latus occidentale ipſius tribus, quo reſpicit magnum mare.

Et latus ad meridiem ab extremo Chiriath Ieharim, & exiuit termins ad mare, hoc eſt, terminus auſtralis lateris ab hoc fine exit ad mare ſalis. Et exiuit à Chiriath Ieharim, ad fontẽ aquæ Nephthoah: Fons eſt breui hoc ſpacio inter Chiriath Ieharim & Ieroſolyma: Et deſcendit terminus ad extremum montis qui eſt è regione uallis Benhinnon, quæ eſt in ualle Rephaim ad aquilonem. Deſcẽdit autem uallis Hinnon ad latus Iebus ad meridiem, & deſcendit ad

Henroghel	66	5′	31	5ꝝ
Et exiuit ad Henſemes	66	8′	31	57
Et exiuit ad Gheliloth	66	10	31	57
Ad tumulos qui ſunt contra aſcenſum				
Addumim	66	12	31	56
Et deſcendit ad Eben Bohan	66	1ꝝ	31	57

Filij Reuben. Et deſcendit in Harabah: planiciem deſertam, infœcundam auctore Ioſepho: Et pertranſiuit terminus ad latus

Bethchoglah	66	13	32	1′

Ad aquilonem. Fuerunt exitus termini ad limitem maris ſalis ad aquilonem, ad extremum Iarden ad meridiem. Iſte eſt terminus auſtri, & Iarden terminabit eam ad latus orientis.

Fueruntq́ ciuitates tribui filiorũ Bin Iamin per familias ſuas, Iericho, Bethchoglah.

Vallis Chesis	66	12	31	59
Bethhaharabah	66	13	31	58

Samaraim. Bethel.
Hauuim. Parah.
Hophrah, altera uidetur ab ea quæ in Ephraim fuit Ophrah,
Hahamonai. Hophni.

Gabhah	65	57	31	59

Procul à Ierusalaim l. stadiis uiæ ad Antipatridam, in hac fuit uxor leuitæ uiolata. Fit eius mentio secundo Regum. Et apposuerunt adhuc Pelistim ascendere, & diffuderunt se in ualle Rephaim, Dauid autem eos à tergo inuasit, & percussit Pelistim à Ghebhah usq; quo uenias in Ghazer.
Lacus apud Ghabhah, de quo secundo Regum. Venerunt usq; ad Gibhah, quæ est contra faciem Giach per uiam deserti Ghibhon. Vetus traductio sic. Et uenerũt usq; ad collẽ aquęductus, quæ est ex aduerso uallis itineris deserti in Gabaon.
Gabe Saul, id est uallis Saul, de quo in lacu dictum est.
Graminetum ad occidentales partes Ghibhah, fit eius mentio in libro Iudicum.
Ezel, lapis uiatorius in agro urbis Saul, sub hoc latuit Dauid sub supremo digressu à Iehonatan.
Achanto Canlona, locus iuxta Gabe Saul, facit eius mentionem Iosephus.
Lamathara & Ergab locus agri in quo se exercebat iaculationibus Iehonathas. Fuerit opinor apud lapidem uiatorium

Ghibhon	65	58	31	57

Sita in monte Siloh. Eius facit mentionem Iosephus. Perq; Bethchoron profectus Titus in quodam loco: cui est nomen Gabao: castra ponit, distante à Ierusalem stadijs xxx. metropolis & una ciuitatum regalium, à Ghabhah iiij. stadiis uię ad Antipatridam.
Chelchath Hassurim, id est ager fortiũ in Ghibhon, ubi duodeni adolescentes dimicarunt singulari certamine.

Ramah ciuitas	66	5	32	2

Montis Ephraim ad orientales partes Ghibhon, ciuitas Saulis ad

lis ad ſeptentrionalem partem Bethel procul m. paſſ. xij. à Ieruſalaim.

Beeroth ſub metropoli Ghibhon poſt Ramah ad occaſum.

Miſpeh in monte Ieharim propè Siloh domicilium Semuel.

Chephirah in mõte Ieharim ciuitas ſub metropoli Ghibhon.

Moſah poſt Chephira directa ad Ieruſalaim.

Rechem. Irpeel. Tarelah. Seglah.

Eleph. Iebuzi. Ipſa eſt

Ieruſalaim 66 31 55

Inſtaurata & ampliata per Aelium Adrianũ dicta eſt Aelia, diſtat ab Aſcalone xliiij. m. à Cæſarea Paleſtinæ lxxij. ſitus eſt petroſus & bene ſeptus, interius aquis abundãs, foſſam habens in lapide exciſam profunditate xl. pedum latitudine ccl. Fuit longè clariſſima urbium orientis, tota condita in ſupino dorſo montis, unde ex urbe patebat proſpectus uſq; Thraconos mõtes, & Arabiã & Aſphaltiten, ambitus fuit v. m. p.

Sion mons intra ambitum urbis eminentior, & urbem ambiens toto latere auſtrali, deſcendens cliuo ad reliquam aream urbis contra Septentrionem, intercedente tamen profunda ualle. Extra abruptus deſinens in uallem Hinnon, etiam ipſe magni ambitus, & magnitudinem urbis præbens. In eo fuerant regiæ, & regum ſepulturæ.

Mello ambitus montis Sion interior, quem reges incluſerant muro.

Ghibhath. Chiriath, uidentur ſitæ poſt Ieruſalaim Hen-Roghel uerſus.

Extra Iehoſuah.

Eius latitudo eſt inter Ieruſalaim & Bethel urbes, longitudo inter Iordanem & Ieharim mõtes, omnium anguſtiſſima, ſed bonitate telluris compenſans breuitatem.

Deſertum aſperum montibus eſt inter Ierichuntem & Ieruſalaim.

Chiriath Ieharim, & Chiriathaim ciuitas ſaltuum uel ſiluarũ, & Chiriath Bahal una de urbibus Gabaonitarum, de hac fuit

propheta Zechariah filius Iehoiadah ſummi ſacerdotis, quẽ obruerunt lapidibus in atrio domus domini.

Ghibhah excelſum urbis Ieharim, ut primo Regum. Et intulerunt archam in domum Aminadab, quæ erat in Ghibhah. Et fuit, à die qua manſit archa in Chiriath Ieharim, multiplicati ſunt dies.

Chalcaldema mons admodum ſublimis, ferè ambit uallem Benhinnon, & urbem ipſam ab auſtro. De hoc monte dixit Iehoſuah. Et deſcendet terminus: á Nephthoah fonte: ad extremum montis qui eſt è regione uallis Benhinnon.

Benhinnon, uallis media inter mõtes Syon & Chalcaldema.

Trax & Taurus, duo caſtella Acrabitenæ, ſtructa in ingreſſu Ierichuntis.

Addumim mons, dictus aſcenſus Rufforum, propter ſanguinem, qui illic crebro à latronibus funditur. Eſt autem portio montium Henghedi. Et eo loci caſtellum ſitum & impoſitum præſidium militum qui auxilium ferrent uiatorib. Huius ſanguinarij & cruenti loci dominus in parabola meminit deſcendentis à Ieruſalaim ad Ierichuntem. In huius ſolitudinis parte ſedit Eliiahu propheta, & Eliſah conſtruxit cellas prophetis. Manauit inſtitutio, & loci religio ad poſteros. Fuitq; deſertum hoc uſq; ad Henghedi habitatum ab Eſſenis hominibus incredibilis continentiæ, ſub quorum inſtitutis educatus fuit Iohannes Zachariæ, & habitus in Eſſenis unus prædicatæ ſanctitatis, quod inde opinari licet. Non enim ætate illa Anachoritæ ſub Iudæis, ita ut poſtea ſub Chriſtianis uulgati erant, neq; temere quodlibet deſertum inſeſſum, Neq; Eſſeni alio deſerto habitabãt. Et Iohannes ſi ſolitarius extra humanũ cõſortium: quales Onophrio eſſe feri prædicãt: annis [illegible] uixiſſet omnibus ignoratus, ubi tandem ad munus prædicationis repente prodiiſſet, non receptus eſſet. Ergo præceſſerat genus uitæ publicè probatæ, acceſſerat teſtis ſanctitatis collegium Eſſenorum. Fama uitæ eius uulgata erat per eos qui hæc loca adibant. Ab his rebus impetrata authoritas ipſi tanto ante fuerat, quare tota Iudæa ab eo pependit, ſtatim atq;

ad

ad munus prædicationis prodiuit. Baptizauit quoque iisdem locis uno Iordane transmisso, ut hoc etiam argumentum fit, eum in ipso suæ consuetæ conuersationis limine peregisse functionem. Quin & Christum in huius solitudinis parte fecisse ieiunium dierum xl. hac etiam ætate memorant. Nos & illud addimus, eum usque in collegium concessisse Essenorum, quid enim istud erat, Hactenus intra limen uenisse, neque congressum fuisse genti? Q. si ab omni humano conuictu segregatus solus conscius sibi & ieiunij & tentationis uixit, quis rem gestam euulgauit? Christus? qua narrandi occasione oblata? Nam hoc nimis humanum est, & nimis populare, quempiam suas pugnas, & fortiter res gestas narrare, Quo etiam alio ipsius simili exemplo? Christus à tempore ostensionis suæ ad plebem Israel, nihil usquam gessit extra arbitros, quodque ignoratum fuisset, nisi ipse uulgasset. Ergo sub conscientia Essenorum uixit, quibus ætate illa nihil innocentius omnium opinione habebatur, neque alij testes æque incorrupti pariter ad plebem, & legis interpretes, & templi præsides, ut euulgarent, Fuisse hominem apud se qui Moseh & Eliiahu exemplum ieiunij in semet præstitisset, habebat hæc prædicatio præcipuum fructum, quod iam inter initia dictorum & factorum Christi, plebs exempli admonita excitaretur, impleretúrque spe, se præcipuum aliquid circa religionem expectare debere ex Christo, quia summorum prophetarum: qui pietatem erga deum & erexissent, & asseruissent: ieiunium præstitisset. Sed nobis ista consyderantibus quispiam reputabit, cibi abstinentiam permanere ad conuictores potuisse, sed tentationis non æque. Qui denique hoc requirit, debebit constituere qualis tentatio fuerit, & quo rerum proscœnio. Vnde existimet eam nō potuisse propalari. Aut ubi hic substiterit, relinquet istud nobis. Eiusmodi esse potuisse, qualis uulgari potuerit inter præsentes. Adeóque in sententia manemus, Christum Essenis, & congressum esse, atque ab his historiam uulgatam, quam euangelij scriptores litteris mandarunt.

Eben Bohan, lapis filij Reuben: in aſcenſu montium Addumim: altare quod ædificarunt tres tribus in Haharabah.
Bethchoglah, locus planctus procul à Iordane duobus m. à Ierichũte tribus, ſuper termino auſtrali tribus Bin Iamin ſic ꝙ locus cedat in tribum Iehudah.
Achor uallis à ſeptentrionali plaga Ierichuntis.
Hai iuxta Bethauen ad orientalem plagam Bethel. Sita in monte. Huic eſt à ſeptentrione obiectus alius mons, in quo Iehoſuah poſuit caſtra intercedente ualle. Ioſęphus eam uocat

Adan	66	7′	32	
Aialon oppidum campeſtre	65	56	31	56

Et mons & uallis dicta aquę: inter Ghibhon, & Hazacha: contra orientalem plagam Siloh, procul tribus ab eo millibus paſſuum ad dextram uenientibus ab Arimathea, ſecundo lapide Nicopolis pergentibus Aeliam.

Anathoth	66	1′	31	56

Viculus procul ab Aelia iij. m. patria Ieremiæ prophetæ.

Bachurim caſtellum	66	3′	31	56

In deſerto ad partes boreales oliuarum montis. Vſq; ad eum locum Palthiel ſequutus eſt Michal uxorem reductam ipſi Dauid. Quod ita intelligendum eſt, quoniam maritus ſub imperio Dauid parum ſe tutum arbitratus in patria Gallim oppido, conceſſit trans Iordanem ſub imperium fratris uxoris, unde huic reductæ ad Dauid iter fuit per Bachurim.
Bahalah dicta Chiriath Ieharim.
Bahaltamar locus oppidi Ghibhah ad orientales partes.

Boſes petra	66		31	58

De qua primo Regum, inter tranſitus: id eſt anguſtias montium per quas Iehonathan tentabat tranſire ad præſidium Peliſtim: erat dens petræ in tranſitu hinc, & dens petræ in tranſitu inde, Nomen unius Boſes, & nomen alterius Sennah. Dens unus ſtabat ab aquilone contra Machmas, & alter à meridie Ghebhah.

Sennah rupes opposita rupi Boses.
Bethauen, idest domus idoli iuxta Hai & Bethel cõtra Machmas. Tamen hebræi putant esse eundem locum Bethel, inquit Hieronymus. Hoc nobis ita fuerit accipiendũ, quod domus consecrata idolo sit in attinenti agro Bethel.
Bethauen desertum inter Iordanem & ascensum Addumim.
Bethbessis locus in deserto, fit eius mentio libro primo Maccabæorum.
Collis de, i præsidium Pelistim inter Elon Tabor, & domum Saul.
Elon tabor, locus uidetur apud Rachel sepulchrum.

Ephraim ciuitas	66	8′	32	

Dicta & Ephraim in xx. milliario Aeliæ iuxta desertum. In v. Bethelis, apud hanc Absolonis pecora tondebantur. Ad hanc Christus secessit post suscitatum Lazarum.
Bahal Asor oppidum regionis Ephraim.

Ghilghal castra	66	12′	32	1′

Id est Libertas, secundo milliario Ierichuntis. Ostenditur nũc locus desertus: inquit Hieronymus: miro cultu habitus, quoniam tabernaculum Moseh eo loco fixum fuisset per annos plus minus v. procul à Iarden stadiis l.

Iucabo uicus	65	57′	31	59′

Procul à Ierusalaim stadiis xl. contra aquilonem.
Iemini regio de qua primo Regum. Et transiuit Saul querens asinas, per terram Salisah, & per terram Sahalim, & per terram Iemini in terram Suph. Loca hæc sunt & ualles in ambitu Ghibhab & Mispah montis Ieharim.
Mighron locus in extremo Ghibhah contra Michmas, inter eas urbes fuerũt angusta montium & prærupta Boses & Sennah.

Rimmon petra	65	58′	31	57′

Inter Aeliam & Ierichuntem, debet esse ad australes partes urbis Ghibhah, & Bahaltamar castrorum Israel contra Bin Iamin. Non enim profligatis alio patebat fuga.
Zochieleth rupes apud fontem Roghel.

DAN, TRIBVS

TRIBVI filiorum Dan, per familias ſuas, fuit terminus hereditatis eorum

Sorhah 65 38 31 5ꝝ

Quaſi x. m. p. procul ab Eleutheropoli ad Nicopolim.

Eſthaol 65 36 31 5ꝝ

In x. milliario Eleuth. in iiij. Iarmuth inter Azotũ & Aſcalonẽ

Hirſemes. Sahalabbim

Ahialon præruptũ imminens ciuitati & ualli, ſuper quo orante Ioſue ſol ſtetit. Eſt inter Ghibhon & Machedah.

Ithlah. Elon uidetur altera ab Elon Tabor in Bin Iamin.

Timnatah ciuitas maxima 65 ꝝ8 32 3

Sita in monte Ephraim contra ſeptentrionalem plagam Liddæ, interq́ꝫ Aeliam & Dioſpolim, Inde ſub imperio Romano dicta eſt præfectura Tamnitica.

Ena fons iuxta Tamnam. Eo loco erat poſitum idolum quod in maxima ueneratione à uicinia habebatur.

Iaar ſaltus in agro Timnatah, uiæ ad Eleutheropolim. In hoc Simpſon oppreſſit leonem.

Elthecheh. Gibbethon. Bahalath.

Iehud. Beneberach.

Gathrimmon 65 ꝝꝝ 31 58

Ciuitas Leuitarum in xij. milliario Dioſpolis ad Eleuth.

Mehaiarchon, Raccon cum termino contra Iapho.

Extra Ieho uah.

Dan tribus tenebat mare ipſum ab Azoto uſqꝫ Doram: locũ conuallis.

Iabnia ciuitas 65 ꝝꝝ 32 2

Sored torrentis fontes uident̃ concipi in montibus Ieharim, præterfluit uillam Eſthaol.

Caphar Sared 65 ꝝ8 31 55

Ciuitas ſuper torrente, propè Zaream.

Zarea ciuitas 65 51 31 55

Sita in x. quasi milliario Eleutheropolis ad Nicopolim.

Gedor & Gedrus	65	22	31	59

Prægrandis uicus in x. milliario Diospolis ad Eleuth. Videtur esse quę apud historiam Maccab. scribitur Cedro. Et peruenit Cendebeus Iabniam, & cœpit ędificare Cedronem, profecti sunt ad Cendebeum, & dormierunt in Modin, & abierunt in campum, & ecce exercitus obuiam illis, & fluuius torrens erat inter medium ipsorum, & in fugam conuersus est Cendebæus. Ioannes autem insequutus est eos donec uenit Cedronem, & usq; ad turres quæ erant in agris Asdod.

Modin oppidum	65	25	32	1

Situm in monte: ut uidetur Bahalah: super torrenti qui apud Secronam effunditur, patria Maccabæorum, ubi est eorum memorabilis sepultura, septem pyramides ex quadrata mole surgentes.

IEHVDAH, TRIBVS

FVITQVE eis terminus meridies ab extremo maris salis, à limite qui respicit ad meridiem, & dictus est habere

gradus	65	58	31	28

Et egreditur à meridie ad Akrabbim, id est ascensum

scorpionum	65	50	31	33
Et transibit in Sin	65	21	31	26

Hic aquæ ex petra educuntur, & Miriam soror Moseh moritur, Et ascendit à meridie in

Chades barneah	65	22	31	29

Ciuitas deserti Pharan. Et transibit in

Chesron	65	16	31	29

Fons iudicij in regione Chades barneæ, quem Moseh tumultuante populo ex petra eduxit.

Mariboth, fons ipse iudicij, pro quo Aquila transtulit lites, Symachus & Theodocion contradictiones.

Et ascendet in Adar.	65	12	31	32

Et circuibit in

Carcahah	65	6'	31	30
Et tranſibit in Haſmonah	65		31	30

Ciuitas. Hoc loco fuerunt ſtatiua caſtrorū Iſrael, quādo Chenahanæus ab auſtro erupit. Qui ſitus intelligendus eſt, nō ex loco auſtraliore caſtris, ſed reliqua Chenahanęa. Fueruntq́; Peliſtim, & quos hi in belli ſocietatem traxerunt. Et egredietur ad torrentem Aegypti Sichor, & erunt egreſſus termini ad occidentem, iſte erit uobis terminus ad meridiem.
Sed cum is limes incidat in montana Sehir poſſeſſionem filiorum Heſau, à qua Iſrael prohibitus fuit. Quomodo nunc limitem accipit in alieno iure? An quia hæc loca incidunt in montana Sehir Arabici lateris. Suntq́; circum hæc quæ Chorma dicuntur, conſecrata deo & humano cultu interdicta. An pauca loca & anguſtus tractus nuncupatus tribui non præiudicauit poſſeſſioni uniuerſæ filiorum Heſau, quomodo in reliquarum tribuum ſortitione, aliæ in aliarum ſortem penetrarunt, & tribus Simhon nihil detraxit tribui Iehudah in qua media habitauit, & poſteritati Heſau reliquum integrū manſit, ne tota ſedibus pelleretur & excinderetur.
Et terminus ad orientem mare ſalis uſq; ad extremū Iarden.
Et terminus anguli aquilonaris à limite maris ab extremo Iarden, aſcendetq́; terminus in Bethchoglah, & tranſibit ab aquilone Bethhaharabah, & aſcendet terminus ad lapidem Bohan filiorum Reuben, aſcendetq́; terminus in

Debir	66	10	31	58

A ualle Hachor, & ad aquilonem reſpiciens ad Ghilghal, quę eſt contra aſcenſum Adummim, quæ eſt ab auſtro torrentis: nempe Cherith: Et tranſibit terminus ad aquas Henſemes, & erunt exitus eius ad Henroghel, & aſcendet terminus ad latus Iebuſæi à meridie, ipſa eſt Ieruſalaim, aſcendetq́; terminus ad uerticem montis: nempe Chalcaldemah: qui eſt in conſpectu Gebenhinnon ad occidentem, quæ eſt in extremo uallis Rephaim ad aquilonem: ſiquidem Rephaim uallis ab auſtrali plaga ſeptentrionem uerſus aſcendens excipit Gebenhinnon uallem, & huius finis occidentalis in illam deſinit.

Et deſigna-

Et designabitur terminus à uertice montis : Chalcaldema: ad fontem aquæ Nephthoah. Fons est in coniunctione memoratarum uallium.

Et egredietur ad urbes montis Hebron. Is est ab occidente ipsius Aeliæ, inter Chalcaldema & Ieharim montes, & designabitur terminus ipsi Bahalah quæ est

Chiriath Ieharim.

Et girabit terminus ad Bahalah ad occidentem, ad montem Sehir: nempe ad quem pertingit descendens à memorato fine contra austrum.

Et pertransibit ad latus montis Ieharim ab aquilone quæ

Chesalon est	65	55	32	
Et in Bethsemes descendet	65	55	31	55

In x. milliario Eleutheropolis ad Nicopolim, propè Chiriathieharim ad iiij. m. pass. Ab Eleutheropoli x. Sita in campo maximo, ciuitas sacerdotalis.

Et transiuit Timnah. Et egredietur terminus ad latus Hechron, & pertransibit ad montem Bahalah : qui uidetur esse in situ Modin: Et egredietur ad Iabneel. Eruntq; exitus termini ad mare, & terminus occidentis ad mare magnum.

Et fuerunt urbes ab extremo tribui filiorum Iehudah, ad terminum Edom in meridie

Chabseel	65	26	31	33

Heder. Iaghur. Chinah. Dimonah.

Hadhadah, Chedes Chasoreth, sic dicta inquit Hieronymus, quia plures sunt hoc nomine.

Ithnam. Ziphethelem. Behaloth.

Chasor chadathah. Cherioth.

Chasor	65	28	31	53

Metropolis antiquitus omnium regnorũ Pelistim, in finibus Ascalonis ad orientalem plagã uiæ ad Azotum. Chesron quæ est Chasor. Aman. Sennah. Molodah. Chasarsuhal.

Beersebah	65	13	31	20

Vicus grandis in xx. milliario Chebronis ad austrum, significat puteus iuramenti, q eo loco Abraham & Ischac fœdus

cum Abimelech rege Pelistim inierunt. Illic Romani præsidium imposuerant contra excursiones Saracenorum.

Besiothiah. Bahala. Hiim. Hasem.

Eltholad. Chesil. Chormah.

Siclag 65 15 31 37

Hic sedit Dauid annũ & menses iiij. Vetus traductio menses tantum adnumerauit, & reliquit annum.

Magmanah 65 12 31 38

Ad occidentalem plagam Siclag iuxta Gazam.

Sansanah. Lebaoth. Silchim.

Hain in Daromah 65 25 31 39

Procul à Chebrone ix. m.

Rimmon 65 27 31 40

In planicie ciuitates Esthaol. Sarhah. Asnah.

Zanoach. Henghannim. Tapuach.

Henam uilla 65 30 31 41

Dicta & Bethenmin in secundo lapide Terebinthi, qr. autem Chebronis contra australem plagam.

Iarmuth 65 37 31 51

Habita antiquitus Emorẹi in x. lapide Eleuth. ad Aeliam. Scribitur alio loco, qr. milliario, iuxta uillam Esthaol.

Hadulam suchoh 65 50 31 53

Vicus non paruus in x. milliario Eleuthe. ad ortum.

Hazechah 65 51 31 54

Inter Aeliam & Eleuth. Pelistim castrametati sunt inter Suchoh & Hazechah.

Saharaim. Haditaim. Ghederah.

Ghederothaim 65 52 31 58

Senam. Chadascahi. Migdalgad.

Dilham. Mispeh. Iocteel.

Lachis 65 38 31 49

Antiquitus Emoræorum, in vij. milliario Eleuther. eunti in Daromam. Basachath.

Heghlon 65 50 31 48

Ciuitas Emoræorum in xij. lapide Eleuther. contra ortum.

Transiuit Iehosuah de Lachis in Heghlon.
Chablon. Lachaman. Chitlis.
Ghederoth. Bethdaghon. Nahamah:

Macchedah 65 29 31 51

Procul ab Eleuther. viij.m. contra solis ortum, uiæ ad Ghibhon per Ahialon & Hazechah.

Libnah 65 29 31 50

Transiuit Iehosuah de Machedah in Libnah, de Libna in Lachis. Heter. Hasan. Iphthach. Asnah.

Nesib 65 21 31 28

In viij. milliario Eleut. ad Chebronem.

Chehilah 65 38 31 27

Procul à Chebrone viij. m. ad Eleuth. Dicta & Enehelah. Ostenditur hoc loco sepulchrum Chabbacuc prophetæ.

Achzib

Maresah 65 21 31 52

Ciuitas Edomeæ, sita in planicie, in secundo lapide Eleuther. Eius fit mentio ij. Paralip. Aethyops egressus est, et uenit usque Maresah. Et egressus est Asa contra eum, & disposuerunt bellum in ualle Sephathah iuxta Maresah.

Hechron 65 20 31 58

Vna ex quinque metropolibus Pelistim.

Hazzah metropolis 65 11 31 20

Vna ex quinque Pelistim. Græci hanc dixerunt Gazam, sequẽs ætas dedit nominis rationem, quia Cambises suscipiens profectionem contra Aegyptios, hoc loci thesauros: quas Gazas Persæ dicunt: deposuisset. Atqui Cambises Medus fuit, non Persa, sed quod fuerit utrique genti hęc affinitas linguę. Certe Hazzah antiquior est annis non minus Dccc. expeditione Cambisis, adeo ex Hebræa uoce densæ aspirationis nomen Gaza tanquàm mitioris soni defluxisse ad Græcos potius uidetur.

Et in monte. Samir.

Iather 65 36 31 51

Inferioris Daromæ, procul ab Eleuther. iiij. m. uel ut alio loco scriptum est x. iuxta uillam Esthaol.

Sochoh Damnah. Chiriath. Sannah, Quæ
Debir 65 32 31 26
Dicta & Chiriathsepher. Iosue scribit. Inde: nempe à Chebrone: reuersus in Debir. Id indicat sitam esse ad partes Septentr. Chebronis.
Hannab. Esthemoh. Hanim. Ghosan. Cholon.
Ghiloh. Arab. Dumah. Eshan. Ianum.
Bethapuach. Chumtah. Chiriath arba, Quæ est
Chebron 65 33 31 25
Sita in monte, ciuitas sacerdotalis & fugitiuorum, uetustior Tani Aegypti annis vij. Metropolis Pelistim, domicilium gygantum, & prima regia Dauid. Distat ab Aelia circiter xij. m. pass. ad Australem plagam, uiæ quæ relinquit Eleuther, ad dextram, ab Accaron quasi viij. m.
Ehal uallis. Id est uallis Terebinthi, ubi Saul est castrametatus, contra Pelistim in Suchoh Hazechah.
Caphar Baruch supercilium montis ad Mamre quercum, ad quem locũ Abraham est prosequutus angelos eũtes Sedom. Spelunca duplex in agro Chebronis coram Mamre.
Borhasira cisterna in agro Chebronis procul xx. stadijs uia ad Ghibhah.
Mãbre locus in agro Chebrõis dictus in quercub. Vetus traductio habet Mamre cõuallis, procul vi. stadijs à Chebrone. Terebinthus arbor in qnercub. Mamre conscia conditi mundi, durauitq; ad Constantini primi imperium, auctor Hieronymus. Culta superstitiose à uicinis populis, ex memoria q Abraham sub eo angelos hospitio susceperat. Sihor.
Mahon ciuitas 65 38 31 21
Et desertum in campestribus ad dextram Iesimon, pr. R. Vir erat in Mahon, & pecudes eius in Charmel.
Charmel 65 20 31 22
Vicus & mons in deserto, in vi. lapide Chebronis contra orientalem plagam. Ad hunc uenit Saul reuersus ex Hamelec abiens in Ghilghal. Alia lectio habet in x. lapide Chebronis. Ibi positũ erat Romanũ præsidiũ contra Arabes excurrentes.

Ziph

Ziph oppidum & mons	65	38	31	23

Confinis deserto in finib. Eleuther. in vi. milliario Chebro. Ghibhah Chacholah, mons idem Ziph. Pr. R. Ziphei deferunt ipsi Saul Dauid profugum. Nonne Dauid latitat in prę sidiis nobiscum in silua in colle Chachilah, quę est a dextris Iesimo, id est deserti?

Selah Hammach Lechoth, idem collis Chachilah, sic dictus ex euentu. Et iuit Saul ex latere montis hinc, & Dauid & uiri eius ex latere mōtis inde. Et Dauid festinauit ire à facie Saul. Saul autem & uiri eius circundabant Dauid & uiros eius ut caperent eos. Ideo uocauerunt locum illum Selah Hammach Lechoth, id est, Petram diuisionum.

Iuttah. Izrehel. Iocdehan. Zanoach.
Chan. Ghibhah. Timnah. Chalchul.

Bethsur	65	27	31	28

In x. lapide Aeliæ uia ad Chebronem. Hoc loco Eunuchus Candacis reginæ ē baptizatus in agro in fonte perennis aquæ.

Ghedor. Maharath. Bethanoth.

Eltecon ciuitas	65	56	31	29

In montib. in ix. milliario Aelię contra meridionalem plagā.

Rabbah in ambitu Chiriath ieharim.

In deserto à Cherith torrente ad ostia Iarden ciuitates hæ,
Bethhaharabah. Middim. Sechachah.
Nibsan. Ciuitas salis Henghedi.

Extra Iehosuah ciuitates.

Eleutheropolis	65	22	31	53

Procul à Cæsarea Palestinæ lxxvij. m. p. ab Aelia x. ad dextram uiæ ad Chebronē, cōtra Bethsuram, procul ab Ascalone xxiiij. à Diospoli xviij. Vnus Antonin. in itinerario facit huius mentionē. Hiero. cū non ex alio loco plures distantias suscipiat, nusq̄ facit situs ipsius mentionē. Idem admisit in Legione oppido Galilææ, cū maxime desideraretur ambarū situs, & scriptoris studium, sed ut ipse reprehendi ob id propter uenerationē non debet, sic probari nō potest, sunt prætere a cen-

tũ loca alia ubi requiritur in aliȷs diſtantia, in alȷs inclinatio, in plurib. utrũq;. Vtiq; ſi ſui ſeculi hominib. ſcribebãt is & Euſe. præſentib. neq; toto cõmentario opus fuit, ſi abſentib. autẽ & loco et ætate, ubi Paleſtinę ſitũ manere incolumen per cõmentarium uolebãt, uenire his in memoriam debebat quid ad abſentes ſuſcœpta profeſſio poſtulabat. Diſſimulare nõ poſſum, Magni auctores, & ipſo tempore conſecrati ſi aliis commentationib. tractandis eiuſmodi ſunt, ut plurima quę argumentum poſtulabat reliquerint, & quæ nõ reliquerũt, alia affectib. alia arbitrarȷs allegorȷs, alluſionib. ꝑmiſerũt, abſit increpatio, ꝗ á plęriſq; noſtri ſeculi homi. obſeruãtius ꝗ̃ religioſius legãtur.
Medemana, & Menonis dicta, ciuitas iuxta Hazzah.

Tapuah uilla 62 28 31 30′
Terminus Paleſtinę ad Aegiptũ, procul xiiij. m. à Rephaim.

Bethdaghon 65 50′ 32 1′
Grandis uicus inter Dioſpolim & Iamniam.

Gabaath uilla 65 38′ 31 26′
Procul ab Eleutheropoli xij. m. Et hic oſtenditur ſepulchrũ Chabbacuc prophetæ. Ea res argumento eſt, ꝗ ſepulchrum fuit in agro communi huic & Chehilæ.

Halul uilla regionis Aeliæ iuxta Chebronem.

Techoa oppidum 66 5′ 31 50′
Procul ab Aelia ix. m. à Bethlechem viij. m. uia ab Aelia ad Heenghedi.

Aia uicus in finib. Maſadæ & Herodij.

Bethoanabal 65 26′ 32 3′
Iuxta Dioſpolim ad orientalem plagã, in qr. ſiue ut alȷ in viij. milliario.

Aorabi 66 9′ 32 5′
Vicus grandis, & terminus eius quæ proprie Iudæa dicitur, ad orientalem plagam Acrabitenæ.

Arath 65 25′ 31 37′
Regia ciuitas Emoręorũ, uicina deſerto Cades procul iiij. m. à Malatha xx. à Chebrone. Contra urbis huius regem Iſrael ex Chaſmona pugnauit aduerſo deo.

Arith

Arith locus in Daroma ubi Dauid ſedit in præſidio.
Bethaſam,& Aſam,uicus pertinens ad Aeliam.
Sademoth locus uallis cedrorũ ubi Ioſiiahu rex cõbuſſit idola
Aquila interpretatur Suburbana. Dicitur & Aſſeremoth.
Aſtemek in Daroma ad ſeptentrionalem plagã loci Aeum.
Aſphar lacus in agro Techoe.
Baldezel uicus uicinus Aſcaloni uia ad Aeliam.

Barath	65	25	31	37

Locus inter Chebronem & Cades deſertum.
Videntis me, Fons Agar, ſitus inter Barath & Chades.

Bare	66	27	31	57

Vbi Iotham filius Ierubahal habitauit cũ fugeret Abimelech.
Diſtat ab Eleuth. viij. m. haud procul à Chiriath Iearim inter Aeliam & Azotum. Dicitur & Bera & Berœa.
Bethſurah præſidium urbis Ieruſalaim impoſitũ clauſtris mõtium ad Rephaim uallem ſuper publica uia, que à Ieruſalaim Gazam ducit, procul v. ſtadijs.
Beſſeron eadem Bethſura dicta Ioſepho.

Bethhacaris	65	52	31	50

Id eſt, domus uinearum, procul x. m. à Bethſur uiæ ad Ieruſalaim. Dicitur & Beduscarit, & Bergazara.
Ber Dan, id eſt puteus iuramenti in regione Geraritica.
Alurus uicus circa confinia Maſadæ caſtelli.
Bethagan uia deſerti à Ieruſalaim ad Ierichuntem. Per eam fugit Sidchiiahu, uolẽs ſcilicet ad Hammonitas penetrare fuga.

Bethania uilla	66	-	31	52

Ad auſtrum montis oliuarum, procul ab Aelia ij. m. paſs.
Bethphage uilla procul à uia per ſtadium quæ à Bethania ducit Aeliam.
Collis montis oliuarum obiicitur Bethphagæ uillæ, quo minus ex ea ciuitas conſpiciatur, quo ſuperato tota urbs patet. In huius collis deſcenſu Chriſtus deplorauit calamitatem futurã urbis.
Bethcur locus agri Bethſemes in quo eſt lapis adiutorij.

Bethlachem	65	55	31	51

Dicta & Ephrata, procul ab Aelia vi. m. pass. uia ad Chebronem, sita est in monte non arduo, neq; largo, inter ortum & occasum. Cliuum unum habet ab occidente quo in oppidū itur.
Fons ad cliuū oppidi, de quo ij. R. Vtinam quispiam propinaret mihi aquam de cisterna Bethlechem quæ est in porta.
Antrū siue locus natiuitatis Chr. est sub mōte ad partes orientales oppidi, cui est adiecta ædes ornatiss. musiuo opere, frequētiss. columnis elaboratis, et pauimento strato uario marmore.
Cœnobium Hieronymi contra boreale latus ecclesiæ.
Archelai sepulchrum in agro Bethlechem, ad caput semitæ diuertentis à uia publica ad Hieronymi cellam.
Paulæ & Eustochij Cœnobium procul uno stadio ab ecclesia contra ortum.
Solitudo uastissima succedit post Bethlechem, ad austrū plæna fœrotium Barbarorum: inquit Hierony: ad Dardanum.
Ader turris uia ad Bethlachem à Bethsur. Hoc loco angeli nuntiarunt pastorib. natiuitatem Christi. Reuben quoq; uiolauit concubinam patris.

Bethsalisah	65	52	32	2

Procul à Diospoli xv. m. regionis Tamniticæ.
Bezech, siue Bezedin, ciuitas Pelistim.
Bozor torrens ad australes partes Siclagh.
Gabratha sepulchrū Rachel uxoris Iahacob procul uno iugero à Bethlechē uię ad Bethel. Aquila interpretat̃ iuxta uiam.
Carnea uicus ix. milliario ab Aelia.
Challis ciuitas uicina ascaloni.
Chamoan uilla iuxta Bethlachem.
Cheni regio Pelistim: ita habent exemplaria: Sed cū regi Gethęo roganti, in quā irruisti hodie? Dauid respōderit, Contra meridiem Iudę, & cōtra meridiem Ieramel, & cōtra meridiem Cheni, non fuerit Dauid hoc fassurus pelistæo ꝙ in ipsius gentē prędas ageret. Esto, Pelistim esse potuerit prisco tempore, sed sub historię Dauid memoria fuit tribus Iehudah, in ambitu oppidi Henghedi, ubi cognati Iethro Chenęi consederunt.
Ebezinthia uidetur esse locus apud Ethan Saxum, ubi Sim-
son

ſon demiſſus ad Peliſtæos fuit.
Enadab uilla 65 51 31 54
Quaſi in x. milliario eleuther. uia ad Aeliam.
Eremmon uicus 65 34 31 47
grandis in daroma, procul xvi. m. ab Eleuther. Alia lectio in vi.
Eſchol & Neeſchol torrens in uicinia Chebronis. Eo irrigatur uallis dicta Botri.
Phatura uilla iuxta Eleuther. uiæ ad Gazam.
Phogor, & Phatura uilla non procul à Bethlachem.
Gallim uicus Accaronis, unde dicitur fuiſſe Phalti qui Michol duxerat uxorem poſt fugam Dauid.
Gerara Metropolis 65 27 31 42
Sita ſuper torrente, puto eo qui apud Gazam exit, dicitur & Gurbaal.
Gherar uallis 65 20 31 39
Antiqua traductio legit torrens Geraræ procul xxv. m. ab Eleutheropoli ad meridiem inter Cades & Sur ſolitudines.
Heſech, id eſt calumnia, ſic dictus puteus Iſchac in Geraritico agro.
Rechoboth puteus Iſchac ĩ ualle Gherar dictus latine latitudo
Sibhah id eſt abundantia puteus Iſchac in Gheraris.
Sithnah, id eſt inimicitia dictus puteus Iſchac in Gherar.
Origenes cõtra Celſum teſtatur eos puteos, memorabili opera ſtructos fuiſſe, quod certe ipſa ętas conuincit, quãdo eorum ſtructura perſeuerarit per tot ſecula ad ætatem uſq; Origenis, qui eos uidit.
Getha Imim 65 21 31 48
Geth gigantum, una ex quinq; regijs Peliſtim.
Iedna 65 40 31 51
In vi. lapide Eleuther. pergentib. Chebronem.
Ieruel dicta uallis benedictiõis inter Henghedi & Techoam.
Ieramieli regio ultra Iudæam ad Arabiam.
Lucabas uicus procul ab Aelia xl. ſtadijs.
Luza & Ogyſgi regio Chenahan, nõ procul à Chebrone. Eo

loco Agar eſt locata Abrahæ in concubinam.
Malatha 65 23 31 20
In xx. milliario Eleuther. xvi. Chebronis.
Maſeroth. Aquila interpretatur munitiones. Symmachus refugia. Theoxion ſpeluncas. Hoc loco ſedit Dauid. Eſt nunc deſerta, inquit Hieronymus, quaſi accipiens proprium loci.
Machane Dan 65 53 31 52
Id eſt caſtra Dan. Ecce eſt poſt Chiriath Ieharim, in viij. lapide Eleuther. aſcendentibus Aeliã, dicitur & Bethmahacha.
Nobe 65 25 32 3
Inter Arimatheam & Iopen, ciuitas ſacerdotalis quam Saül euertit.
Petra urbs nobilis 62 50 31 26
Trans Daroma terminus Iudææ ad Aegyptum. Ex ea petra: inquit Strabo: ad petram Arabum negotiatores itinera agũt, ſita uidetur ſuper Sichor fluuio.
Ramah locus inter Techoã & Chebronẽ regionis Bethlechẽ.
Zaphathah uallis haud procul à Mareſah.
Sephala uallis, uidetur quæ Zaphathah iuxta Eleutheropolim inter ſeptentrionem & occidentem.
Rephaim uallis eadem quæ Sephela, forſan latius patens ad auſtrum.
Salem uilla iuxta Aeliam contra ortum.
Saphir uilla montana inter Eleuther. ad Aſcalonem.
Thamara caſtellum procul à Memphi tribus Iehudæ unius diei itinere ad Ailam de Chebrone.
Abel Miſraim, id eſt luctus Aegyptiorũ, ubi Ioſeph ſepeliuit Iahacob patrẽ in agro ſpeluncę duplicis apud Chebronẽ. Moſeh ſcribit eſſe locũ trans Iordanẽ, uidelicet, reſpiciens ſitũ loci pro poſitione ſua ipſius ſcriptoris qui Chanahaneã non adiuit.
Adiada ciuitas uallis Sephelæ.
Apheh locus caſtrorum Peliſtim apud Bethſemes.
Eben hahezer, id eſt, lapis adiutorij in agro Bethcur.
Sen locus procul à lapide adiutorij uerſus auſtrum, quantum lapis diſtat à Miſpeh.

Aſedoch

Asedoch locus in uicinia Debir & Chebronis.
Benamerim & Nemrim ad septentrionem Sohar.

Bethasitum 62 57 31 27

Trans Raphiam, procul xiiij. m. uiæ ad Aegyptum.
Bethennim in secundo lapide à Terebintho, qn. ab Accarõ. Distantiæ in nullam partem conueniunt.

Casphin ciuitas, pontibus & muris munita, habet adiacens stagnum duorum stadiorum latitudinis. Videtur ix. plus minus stadiis distare à Iabnia contra orientalem plagam. Fit eius mentio secundo Maccabeorum.

Dessan castellum uidetur haud procul distare ab Aelia contra aquilonem. Fit eius mentio secundo Maccab.

Nicopolis 65 52 31 59

Procul ab Aelia lx. stadiis uia ab Iope.

Gazeron 65 21 31 59

Contritæ sunt gentes ex loco Emmao usque Gazeron, & usque in campos Edomeæ, & Asdod, & Iabneh, unius diei itinere ab Adarsa. Et secundo Paralip. Et percusserunt castra Pelistim à Ghibhon usque Ghazerah.

Hanachim gens potentissima gigantum, obtinebant Chebronem, & illa loca, extincta autem per Iehosuah, residua mansit in Ghath & Asdod.

Herodium 66 2 31 50

Castellũ procul à Ierosolymis stadiis lxx. à Ierichunte lxxx.

Leneus mons, qui ascendit in Seir usque Bahalghad. Horum pars sunt quæ dicuntur montana Iudeæ & Ephraim.

Param desertum in ambitu Mahon & Carmel.

Siphmoth locus ad quem Dauid misit partem prædæ. Est uero in ambitu deserti quod Dauid sub exilio habitauit.

Talcha 65 51 31 25

In xvi. milliario Eleuther. contra orientalem plagam.

Thelaim locus ubi Saul populum recensuit profecturus contra Hamalech.

Daroma significat ad meridiem, uel Eurum.

Nageb uel Amegeb ad austrum.

Themah id eſt terra auſtri.

SIMHON TRIBVS.

ELTHOLAD 65 3í 31 29

Vicus grandis in xij. milliario Eleutherop. Siclag

Iethira & Iether 65 2í 31 2ó

In interiori Daroma, uicus prægrandis iuxta Malatham in xx. milliario Eleuther.

Extra Iehoſuah.

SIMHON, tribui fuit in hereditate Beerſebah Sebah. Moladah. Chaſarſuhal. Balah Haſem. Eltholad. Bethul. Chormah. Siclag. Bethamerchaboth. Chaſarſuah. Bethlebaoth. Saruchen. Hain. Rimmon. Hether. Haſan. Egreſſa eſt autem ſors ſecunda ipſi Simhon tribui filiorū Simhon, per familias ſuas, & fuit hereditas eorum in medio hereditatis filiorum Iehudah.

BATHANEA ET Thraconitis

Regio trans Iordanem, plæraq́ aſpera atq deſerta eſt, & nutriendis fructibus manſuetis inhabilis. Longitudo eius eſt à Macherūta in Pellam. Latitudo à Philadelphia ad Iordanē. Pella quidem ſeptentrionalis eſt tractus, Occiduus Iordanis. Meridianus Moabitis regio. Ab oriente, Arabia & Scœnitis, nec non Philadelphia, itemq́ Geraphidæ. Quid id nominis, lociq́ ne, an gentis ſit, an potius lectio apud Ioſephum cor rupta non intelligo, Eius medius tractus: ubi Ghad tribus: Peroea uocatur, quoniam illic ſit tranſitus in Meſopotamiā.
SOPHENE, regio Syriæ ad dextram Damaſci, id eſt, Eufraten uerſus, dicta Hebræis Choba & Soba.
Thalaſſor regio Syriæ.
Gelamſur regio Syriæ.
Gaulonitis regio Syriæ. Eſt autem duplex. Superior, à Libano monte

no monte ad lacum Genesar. Inferior, quę per littus lacus descendit usq; Gadaram urbem.

Ciuitates in hac parte sunt.

Aere 68 32' 32 52'

Procul à Seriana ccxx. m. ad Scythopolim; à Damasco xxxij.

Neue 68 5' 32 22'

Procul ccl. m. à Seriana, à Damasco lxij. ad Scythopolim.

Capitoliada 67 22' 32 36'

Procul cclxxxvi. m. à Seriana. xcviij. à Damasco ad Scythopolim.

Philarchæ Arabes: pars Scenitarum ultra Seleucum Apamiæ ad orientem: tenent regionem Parapotamiam.

Ina 69 33

Samuli 67 50' 32 30'

Abida 68 20' 32 25'

Hippus & Hippodium oppidum super Iabboc fluuio.

Berothai ciuitas Sophenes.

Sabarim inter Damascum & Cæsaream Paneadis.

Philadelphia 67 10' 32 22'

In x. lapide Iazer urbis, quasi xx. m. à Gadara, dicta in hebręo Rabbath, id est, magna. Et ciuitas aquarum, q; apud eam concipiuntur fontes Iabboc fluuij. Regia Ammanitis. In huius urbis oppugnatione Vrias occisus est, cuius uxorem Dauid domi corruperat.

Pella 67 3' 32 20'

Super Iabboc fluuio.

Iabboc fluuij cõiunctio cum Iordane cõtra Ennon oppidum.

Dicitur & Hippius & Hieramiace.

Iordanis dictus minor apud Cæsaream influit paludem. Fontes sunt in Bahal Chermon monte, supra Cęsareã Paneadem, sub aureo templo Iouis. Iosephus aperte notat Iordanẽ ipsum sub eo eius cursu à fontibus Dan ad cõiunctionem Ior fontis, ne decepti descriptione alium Iordanem queramus.

Phiala fons 67 23' 33 5'

Procul à Cęsarea Paneadis stadijs cxx. sub Libano monte, in Trachonitide rotundi marginis inperscrutabilis profunditatis. Inde concipiuntur fontes Iordanis, perueniunt autẽ occultis meatibus ad Panium antrum & Dan fontẽ supra Cęsareã.

Gaulon	67	25	32	55

Ab hac fuit regio nomen sortita Gaulonitis.

Magedon ciuitas supêr fonte Phiala.

Gerasa, & Gergesa sita super monte in uicinia Gadarę, uidetur reccedere in continentem ad montes.

Enganna ciuitas circa Gerasam.

Amathus	66	58	32	21

Castellum omnium maximũ quæ trans Iordanem sita erant: inquit Iosephus: & magnum propugnaculum habitantium super Iordane in xxi. milliario Pellæ, uicinum Gadaræ, ubi sunt aquæ calidæ.

Lacus Gadarenus aquæ pessimæ: inquit Strabo: qua degusta ta, pecora, ungues, pilos, & cornua amittunt. In hunc duo millia porcorũ agitata demonib. sunt præcipitata. Quo loco documentum capimus quomodo Deus seruire facit sibi naturã ad mirabilia opera sua. Ecce, quia sunt in seculi philosophis, adeoq; in Iudæis Sadducæi qui naturam spirituum negant, & Maniam quam hi corporib. obsessis faciunt, illi corruptis humorib. & uexato inde cerebro totum tribuunt. Christus uolens cõuincere impium errorem: Non enim cuiuspiam turbatum cerebrum uexabit quemcunq; alium, ex seseq; alio commigrabit, & duo millia porcorũ in rabiem aget: transmittit lacum Genesar, & paratum à conditione rerum lacũ insalubrem querit, & præterea inutilem usib. humanis, parat quoq; hominem sibi sæuius consuetis exemplis obsessum, de quo sentire liceat nobis quod de cæco nato legimus: Neq; hic peccauit, neq; parentes eius, ut dæmonibus obsideretur, sed ut manifestentur opera Dei in illo: Etiam ne per mundi gregis iniuriam, pluri damno miraculum faceret, secedit ex Iudęa, & uenit ad gentium loca, ubi erat pręsentia immundi pecoris, & exhibere miraculum præter magnam proximi iniuriam potuit.

Nam

Nam etiam Gaddareni uiuere ut Iudæi poterant extra usum porcorum. Sed & damnum non late patebat, & istud tolerari præstabat maioris utilitatis causa. His tanquàm instrumentis paratis ædit miraculum profuturum uniuerso generi humano. Siquidem docebat esse naturam spiritalem infestam mortalib. à cuius tyrannide, ut homines liberaret, in hanc uenerat prędicationis dispensationem. Sed quomodo reliqui Geographi huius lacus non meminerunt? Strabo quidem contemperaneus fuit Christo, Plinius aũt & Iosephus annis plus minus lx. posteriores, Ptolemæus cxxx. Eusebius ccc. Hieronymus cccc. Aequum est, sentiamus ex qualitate gestę rei, ꝙ uicinia timore imminentis pestis ex tetro odore tot cadauerum tabescentiũ, etiam horrore & execratione lacus in quem tot millia demonum relegata tanꝙ in carcerem fuerãt, lacum impleuerit aggesta terra, & ab aspectu etiam humano damnarit. Et profecto Euangelistæ nusꝙ designãt sub eius historiæ narratione ex nomine lacum Genesar, ut uideamur uim facere historiæ. Matthæus & Marcus scribunt. Ferebatur grex per pręceps in mare. Lucas. Impetu abijt grex per pręceps in stagnum. Quod priores mare, is stagnũ uocat, quo nomine quilibet lacus intelligitur præter contentionem. Facit ad confirmationem ubi intellexerimus salubritatẽ, & quotidianũ usum lacus Genesar, de cuius natura hęc Iosephus, Genesar lacus xl. stadijs in latitudine patens, centumꝙ in longitudine, aquæ est dulcis & potabilis. Latices enim habet tenuiores palustri crassitudine, & undiꝙ in littora & arenas desinens purus est, ac præter hoc temperatus ad hauriendum, & quouis fluuio siue fonte leuior, semper enim frigidior manet, ꝙ diffusio lacus patitur, æstiuisꝙ noctibus eius aquæ sub diuo perflatæ, nequaꝙ solibus cedunt. Talem existentem lacum, atꝙ ita accommodatum humanis usib. noluit Christus insalubrem reddere tot cadauerib. bis immundi gregis, etiam horribilem & infamem aliquot millium dęmonum inhabitatione, cum hæc iniuria nimis ad multos nimis cum magno damno peruenisset, dimidiã Galilęam, & loca usꝙ ad Asphaltiten lacum, quoniam uicium

aquæ in totum Iordanem redundasset. Neq; erat unde quereretur remedium properatum æque pesti futuræ atq; præsenti siti tot locorum: quoniam Iudæis non licebat contingere porcum, q lacum aliqua ratione repurgassent: Et Christus qui in ficere lacum poterat, etiam exhibere miraculum intra Iudęam in aliquo occurrente grege mundi pecoris potuisset.

Gamala	66	55	32	25

Procul vi. m. pass. à Chorazin, ciuitas dicta à figura animalis, procurrit enim rupes: quasi collum ex reliquo monte contra lacum: angusta & prærupta, in qua est oppidum extensum, à tergo habet altius iugum, unde aditus est, & pro arce habetur. Est præcipicijs firmior Iotapata, tamen & ipsa excisa fuit in bello Iudaico.

Cedar ciuitas huius temporis, uidetur esse in situ Gamalæ.

Sotanis ciuitas supra Gamalam ad septentrionem.

Sueta	67	13	32	40

Ciuitas procul xx. m. à Chorazin contra aquilonem Phialam uersus. Apud hanc ætate nostra stato anni tempore aguntur celeberrimæ nundinæ ex tota Syria, Mesopotamia, Arabia, & Aegypto.

Pyramis sepulchralis stat apud Suetam, creditur ab huius ætatis hominibus esse ipsius Iob. Putarim ego esse amici Bildad Suchitis qui his locis imperarit, nã domus Iob: referente Hieronymo: creditur fuisse in Astaroth.

Fuerunt præterea partis eius Syriæ quæ Sophene dicitur, ciuitates lx.

MENASSEH TRIBVS.

ET FVIT terminus eorum à

Machanaim	66	44	32	19

Ita legimus in Genesi. Iahacob: à mõte Ghilhad: abijt in uiam suam, & occurrerunt ei angeli Dei. Et dixit Iahacob quando uidit eos, Castra Dei sunt hæc, & uocauit nomen loci illius Machanaim.

Et omni

Et omni Baſan omnis regni Hog, regis Baſan, & om̃es Chauuoth Iair quæ ſunt in Baſan lx. urbes.
Et dimidium Ghilhad: uidelicet quantum eius eſt ſupra Iabboc torrentem ad Septentrionem, ubi coniungitur monti Chermon:

Aſtaroth	67		32	26
Aſtaroth altera	66	57	32	23

Procul ab Edrehi vi. m. à Boſrah xxv. in regione Hus, cuius & Damaſci conditor fuit Hus, unde lxx. interpretes ubi in libro Iiob ſcribitur terra Hus, regionem Auſitidem, quaſi Huſitidem tranſtulerunt. Fuit autem domus ipſius Iiob, qui genere Syrus non Idumæus fuit: teſte Hieronymo: & ſtirpem duxit à Nahor fratre Abrahæ, habitante in Haram uel Carris. Fuerunt ſequenti ætatæ duo caſtella diſtantia inter ſe ix. millib.

Edrehi	66	51	32	21

Extra Iehoſuah.

Gheſuri regio Cœleſyriæ trans Iordanem: dicta Ptolemæo Bathanæa: deſcendens à Libano monte ad Iabboch torrentem, diſtributā eſt tribui mediæ Menaſſeh, ſed eius exiguam partem poſſedit, oppida tantum lx. ex clx. ut apud Ioſephum eſt.
Ar regio Hogh regis Baſan uſq; ad terminum Gheſuri & Mahachati.
Baſan regnum urbium lx. per Chermon montem, terminus à reſiduo Rephaim: qui habitabat in Aſtaroth & Edrehi: & in monte Chermon, & in Salchah.

Salchah urbs in Baſan	67	36	33	8
Mahachati urbs	67	32	33	6

Iuxta montem Chermon, Regia Aram, id eſt Syriæ, partis quæ Gheſuri dicitur: Scribitur in exemplaribus Hieronymi Tribus Napthali ſuper Iordane: quod eſt argumentum ſitus ipſius ad occidentem.

Argob urbs 67 2' 32 30'

Procul à Gadara xv.m. Et Argob regio.

Chauuoth Iahir, uillæ Iahir lx. in Chermon monte & Ghilhad. Dicitur & Chenath regio.

Iabis Ghilhad 66 55' 32 21'

Procul vi. m. à Pella pergentibus Gadaram. De qua pr. R. Egreſſi à Iabis uiri, & tota nocte iter agentes, uenerūt ad ciuitatem Bethſean.

Zabadæi Arabes puto circa Libanum & tractum Dammeſech, fit horum mentio primo Maccab.

Abilah uinearum 67 32 23'

In xij.milliario Gadaræ, vij. Philadelphiæ.

Arta 66 58' 32 18'

Procul xv.m. à Geraſa.

Chammon ciuitas in Ghilhad monte.

Chun urbs Hadadhezer regis Sobah. Fuit ni fallor ſocer Dauid, ex cuius filia is ſuſcepit Abſalonem.

Ghalhed: id eſt aceruus teſtimonij: monimentum in monte Ghilhad, dictum Ieghar Sahaduta, id eſt tumulus teſtis.

Githaim oppidū, ad quod fugerunt Beerothitæ interfectores Isboſeth, debuit eſſe externum oppidum extra ſortem Iſrael.

Libet ſuſpicari Sophenes regionis.

Hengannim oppidum circa Geraſam.

Tibchath urbs Hadadhezer regis Sophenes.

GHAD TRIBVS.

DEDITQVE Moſeh tribui Ghad filijs Ghad per familias ſuas, & fuit eis terminus

Iahazer 66 39' 32 12'

In x. lapide Philadelphiæ, finis imperij Ammanitis, procul ab Esbuta xv. millib.

Arnonis fontes apud Iahazer. Is per abrupta montiū decurrens, & per totum deſertum fluens Arabiæ, in ſtagnū Aſphaltiten erumpit.

Et omnes urbes Ghilhad & dimidium terræ filiorum Ham-

mon uſq; ad
Haroher 66 30 32
Quę eſt contra Rabba. Græci hanc uocant Areopolim, quaſi à Marte ſit deductum nomen. Falſo, nam ab Ar, ſyra uoce, tranſiit in græcam analogiam. Et à
Chesbon 66 32 32 5
Dicta Eſebon & Esbuta, urbs inſignis Arabiæ, in montib. cõtra Ierichuntem procul xx. m. à Iordane uſq; ad
Ramath 66 51 32 20
In xv. m. Philadelphiæ quaſi contra montes Ghilboah.
Miſpeh 66 50 32 20
Locus Ghalhed quo pactum inierunt Laban & Iahacob.
Betonim 66 47 32 20
Et à Mahanaim uſq; ad terminum ipſius
Debir 66 27 32 6
Et in ualle
Betharan 66 30 32 8
Bethnimrah 66 34 32 11
Suchoth uidetur eſſe in loco Penuel, ubi pernoctauit Iahacob nocte ipſa cum turma.
Penuel 66 39 32 18
Super cõiunctione Iabboc torrentis cum Iarden, ubi Iahacob tranſmiſit flumen.
Saphon 66 41 32 15
Ioghbehah 66 35 32 13

Extra Iehoſuah.

Haruboth regionis Hepher iuxta Sochoh.
Apheka terminus Emoræorum ſuper Iordane.
Ephraim ſaltus apud Machanaim, ubi Abſalon fuit ceſus.
Canatha 66 41 32 13
Beaſthra 66 44 32 11
Procul xxiiij. m. ab Edrehi. xxv. ab Aſtharoth tribus Ghad, auctore Hieronymo.
Hatharoth. Hathroth, loca commemorata à Moſeh.

Telemanum Syriæ	66	58	31	6′

Media diſtantia inter Damaſcum & petram, commemoratur à Plinio.

Medebar	66	37	32	13

Procul xij. m. à Machanaim.

Noba & Nobath & Nabotholia ciuitas iuxta Boſdram.

Nod, id eſt, exul, profugus. Et egreſſus eſt Cain, & habitauit in terra Nod ad orientem Heden. Adeo non eſt proprium loci, ſed quoniam Cain diſceſſit à parentibus, & habitauit quocunq; uno ſeparato loco, quæſtio eſt quem fuiſſe illum exiſtimemus? Conſiderãdum hic nobis fuerit ex quo loco fugerit, nempe ex eo quo hactenus cum parentibus habitauit. Habitaſſe hos autem paleſtinam arbitramur, ubi poſtea Chebron ædificata fuit, non infirma ducti coniectura rerum, quæ illic ſequentib. ſeculis contigerunt. Hic Abraham & Iſchach diutius ut nullo alio loco ſunt commorati, quaſi diuina ordinatione referrent eodem religionem unde ſuſcepta à rerum conditione fuiſſet, ſed quæ ſunt multo conſtantiora. Hic religio per Moſen reſtituta ſedem habuit, unde eius exemplum manaret in mundum. Chriſtus hic noua Euangelij initia ſecundus à Moſeh conſtituit. Ab his exemplis ſentiendum eſt propaginem quoq; humanæ conditionis & omnis inſtitutionis ad humanum cultum, inde in reliquum terræ ambitum emanaſſe. Accedunt nobis lxx. interpretes, qui Adam maximum apud Chebronem ſepultum tradiderunt, in libro Iehoſuah ex ſua ipſorum tralatione. Nomen Chebron ante uocabatur Chiriath arba. Adam maximus ibi inter Enakim ſitus ē. Sed & credi fas eſt, Abrahæ & Iſchach religionem eam: ꝙ illic plurimũ morati ſunt, & nominatim ſepulchrum ſibi, ſuiſq; ſtatuerunt: inde ueniſſe, ꝙ eo loco Adam maximum uitam duxiſſe, & ſitum eſſe, uel ab hiſtoria, uel à receptione agnouiſſent. Ab iſtiuſmodi rerum argumentis ducta ſuſpitione arbitramur, Cain ex agro Chebronis fugiſſe, habitaſſeq; poſtea ultra Eden, contra Orientalem plagam, loci uidelicet eius unde fugerat. Ne dum Eden lector audit, ridicule ſuſpicetur, Cain longius

ad

ad Orientem penetrasse à cantata uulgo paradiso. Quocunq; tandem loco ad orientalem plagam ipsi Eden habitarit. Quo habitauit, eo condidit ciuitatē appellans Hanoch. Hanc Berosus: qualis qualis auctor, certe nobis hac parte bona fide citandus: ędificatam ait in Libano monte. Est autem Libanus in multa iuga & nomina deductus, & alibi Antilibanus, alibi Thraconi, alibi Ghilhad uocatur, alibi Chermon, eodem tractu regionis trans Iordanem, apud auctores nō modo sacros, sed & uti dicunt seculares. Ex ea indicatione asserimus Cain habitasse in Emoræa. Adiuuat cōiectura ducta ab humanis affectibus. Ipsi quidem Cain timendum nihil fuit à sua posteritate, q̄ hæc se reum cœdis postularet. Cum q̄ obstabat naturalis reuerentia in patrem, tum q̄ sibi facile erat, sobolem à teneris imbuere, ut ea probaret quod facinus parens fecisset. Sed à posteritate Seth: quam sub adolescere cernebat: sibi cauēdum existimauit. Hic contra posteritatem diuersæ styrpis si remedium quæsiuit muros & uallum, eum quoq; flumen obijcere uoluisse si existimemus nihil uidebimur intulisse contra affectuum humanorum & manifestæ historię fidem. Sedetq; nobis sententia hæc, Cain præsidiū sibi in Emoræa construxisse.

Carmon præsidium non procul ab Ephrone.

Alimis regionis Ghilhad.

Assuri locus uidetur trans Iordanem, ita enim scribitur secundo R. Abner autem regnare fœcit Isboseth super Ghilhad & super Assuri & super Izrehel,

Bithron regio trans Iarden. Abner autem & uiri eius abierūt per campestria, & transierunt Iarden, & perambulauerunt totam Bithron, & uenerunt in castra. Est autem in recta distantia inter Ghibhon tribus Bin iamin & Socho.

Barasa ciuitas Ghilhad.

Baschama de quo primo Macchab. Triphon uenit in Ghilhadidim, & cum appropinquasset Baschamam, occidit Ionathan, & filios eius.

Bean gens trans Iordanem. Debellabat Iehudah eos qui erant in Arabathane, & recordatus est maliciam filiorum Bean, &

transſiuit ad filios Ammon,& cœpit Ghezer ciuitatem.
Arabathane,dicta uidetur Ioſepho Arabata.
Beſer deſertum Ghilhadidis in uia à Iarden ad Datheman munitionem.
Datheman munitio in Ghilhad Iudæorum: uidetur uicina Miſpeh: ut legitur in Maccab. Et conuertit Iehudah à munitione Datheman in Miſpah.
Caſphor ciuitas Ghilhad.
Lodabar oppidum Ghilhad montis,in ambitu ut uidetur.

Machane	66	38	32	10

In Arnone procul à Medebar xij.m.paſs. Fit eius mentio ſecundo Regum.
Magedh oppidum Ghilhad, primo Maccab. Inde à Miſpah perrexit Iehudah, & cepit
Chasbon,& Magedh & Beſer.
Chasbon uidetur uicina ipſi Magedh & Miſpah,niſi ſit Cheſbon.
Lacus in agro Chasbon.

Minnith	66	36	32	6

In iiij.lapide Chesbon,uiæ ad Philadelphiam.

Nobach	66	38	32	16

Eius fit mentio libro Iudicum. Et aſcendit Ghidhon à Penuel per uiam habitantium in tabernaculis ab oriẽte ipſius Nobach & Iobehah,& percuſſit caſtra Zebath,& Salmunnah.
Raphon locus trans torrentem: quod puto Iabboc: Fit huius mentio primo Maccab.
Roghelim oppidũ Ghilhad, uidet̃ eſſe in uicinia Machanaim
Sochoh mõtis Ghilhad in uicinia Penuel in uia fugę Midian, munitiſſima: inquit Ioſephus: & optima ciuitas.
Thob de q̃ in lib. Iudic. Fugitq; Iphtach à facie fratrũ ſuorũ, et manſit in terra Tob. Putandũ eſt q͞p ſit in Ghad tribu,nõ em̃ uoluerit fugere ad alienigenas ad Ammonitas, uel Gheſuri.
Sibmah uitifer locus in uicinia Iahazer. Ieſahiahu. Plorabit in fletu Iahazer, in fletu uitis Sibmah: inebriabo te lachrima mea Chesbon & Elhaleh.

Reuben

REVBEN TRIBVS.

FVIT EIS Terminus ab Haroher quæ eſt iuxta ripam torrentis Arnon, & ciuitas quæ eſt in medio uallis & omnis planicies.

Medbah urbs	66	31	32	3′

Arabum Nabathæorum, ſita iuxta Chesbon.

Chesbon, & omnes urbes eius quæ erant in planicie.

Dibon	66	33	32	6′

Commemorata à Moſeh, & in Ghad tribu, unde intelligitur eſſe limitanea ciuitas.

Bamoth Bahal montis Nebo. Ita Moſeh libro Numer. De Bamoth in uallem, quæ eſt in agro Moab in uertice collis, & reſpicit contra faciem Ieſimon.

Beth Bahalmehon	66	28	32	1′
Iahaſah ciuitas	66	28	32	2′

Hoc loco Sichon rex Emoræus cæſus fuit, inter Medbah & Deblatai. Querimus locum pugnæ capacem tantorum exercituum, uidetur enim Emoræus non permiſiſſe ipſi Iſrael q̃ ſeſe in uallem explicaret.

Chedemoth urbs & ſolitudo extra mõtes Emoreę & torrentẽ Arnonem, unde Moſeh nũcios miſit pacis ad Sichon regem Chesbon.

Mephahath	66	28	31	59
Chiriathaim	66	26	32	

Sita uidetur in planicie in x. milliario Medbah contra occidentalem plagam.

Sibmah. Sereth. Dici uidetur & Saorth, ſita ut puto ſuper Iordane.

Sahar in monte uallis.

Beth Pehor, & Bahal Pehor in ſupercilio libyadis.

Aſdoth Piſghah	66	26	32	1′

In ambitu Nebo mõtis, uertex dictus agri ſpecula. Ita in Deuter. Aſcende uerticem collis Piſghah, & leua oculos tuos. Idipſum ſcribitur de Nebo quod eſt proprium montis, Piſghah autem ab euentu.

Pisghah ciuitas subiecta monti.
Bethhaiesimoth 66 2x 32 2′

Extra Iehosuah.

ABELAH Sitthim 66 22 32 1′
Castrametati sunt iuxta Iarden à Bethhaiesimoth ad Abelah Abelah Sitthim in campestrib. Moab. Ciuitas est & palmetum: inquit Iosephus: contra Ierichuntem, procul à Iordane stadiis lx.
Elhaleh 66 30 32 3′
Procul à Chesbon uno miliario.
Nebo mons 66 28 32
Contra Ierichuntem in vi. milliario Chesbon. In eo mortuus est Mosch, & in subiacente ualle sepultus.
Habarim mons 66 29 31 58
Pars borealior excelsa, desinens ex aduerso Ierichuntis.
Quicunque montes per Moab & Reuben tribum memorantur sunt iuga montium Habarim.
Mennith commemoratum etiam in Ghad, de quo in libro Iudicum, & in propheta Iechezchel. Iehudah & terra Israel ipsi institores tui cum frumentis terræ Minnith.
Bosor 66 22 32 1′
Sita contra Ierichuntem.
Macherus 66 23 31 56
Castellum & oppidum Herodis, in confinio Petræi regis super mari Asphaltite secunda quondam arx: inquit Plinius: Iudææ à Ierusalem. Castellum ipsum situm fuit in colle saxoso, surgente in proceram altitudinem, qui nec adiri potest, nam uallibus circundatus est omni ex parte, quarum profunditatem quis comprehendere uisu nequeat. Vallis que ad occidentem sita est patet stadiis lx. ab Asphaltite, cui Macherus immi net ex altissimo uertice. À septentrione & meridie ualles sunt angustæ & inextricabiles. Ab oriente habet ascensum xxx. pass. secundum directam altitudinem.
Ioannes Baptista: referente Ipsepho: tentus in hoc castello &

cæsus

cæſus fuit. Nos Herodem hũc nouimus tetrarcham fuiſſe Galileæ: auctore Luca: ergo is quomodo toti Trachonitidi regioni: ampliori ſorte tetrachæ: imperarit, ut potuerit Ioãnem habere captiuũ in Macherunte? Credibile ſit Ioſephum in hoc, ut multis aliis locis, lapſum eſſe. Nã et in præſenti hiſtoria, ubi fidem narrationis ad Lucam: qui nobis multis Ioſephis iuratior ſcriptor eſt: referimus, Herodias cuius uxor, & Ioannes cuius rei cauſa tentus et occiſus fuerit, aut ignorat, aut diſſimulat. Babras dicta uallis ſeptentrionalis Macheruntis, in qua radix naſcitur, æq; magica atq; fabuloſa, dicta Babras, quã Ioſephus prolixa hiſtoria deſcribit, libro ultimo de bello Iudaico, nõ ſineſuſpitione inſectationis miraculorum Chriſti.

Callirhoe fonus & oppidum	66	2ʹ2	31	5ʹ5

Spelunca eſt in ualle Babras non alte profunda, intecta imminente rupe. Super ea duæ uelut mammæ paulum inter ſe extuberant, altera frigidiſſimum fontem, altera calidiſſimum fundit, qui in riuum unum confluentes lauachrum temperat um effitiunt multis uitiis ſalutare. Erumpit in Aſphaltiten lacũ. Laſa oppidum ipſum Callirhoe.

Effuſiones aquarum, id eſt oſtia fluminũ Iordanis & Arnonis in Aſphaltiten lacũ, finis auſtralis tribus Reuben. Ita in Deuter. Terminum à Chinereth uſq; ad mare planiciei, mare ſalis ſub effuſionib. aquarum collis ad orientem.

Damnaba	66	2ʹ9	32	1ʹ

In viij. milliario Areopolis pergentib. Arnonem. Aliud cõmentarium, Super monte Pehor in vij. lapide Chesbon.

Sittim campeſtria iuxta montem Pehor, ubi populus eſt fornicatus cum mulierib. Moabitis.

Arnonim uia in ualle Moab qua decurrit Arnon fluuius. In ea, & uicinis locis militum Romanorum prȩſidia omni ex parte diſtributa erant, plæna alioqui erat ſanguinis & formidinis.

Arnon rupes inter Moab & Amoræum.

Haroher regio Arnonis. Ieſahiahu. Derelictæ ciuitates Haroher gregibus erunt.

Eleon, oppidum Moab circa Abilam in Sittim, contra Ior-

danis ostia. Fit eius mentio in historia Iehudith. Predauitq; omnes filios Tharsis, & filios Israel, qui erant contra faciem deserti, & ad austrum terræ Heleon, id est, Oliuarum. Dicit autem, tribus quæ extra Iordanem erant, prædatas esse.

Libyas 66 2/3 31 5/9

Quasi contra Ierichuntetem, ad, ascensum montium.

Zoab ciuitas Emoraæ sita in Arnone ualle.

Sebonitis regio trans Iordanē, ut uidet, circa Macherūtem.

Bethhaharabah, desertum Reuben, ubi Ioannes baptizabat, & quò Christus concesserat à cæco illuminato Ierosolymis.

Disme Moab, id est, ad occidentem Moab, iuxtà Iordanem, contra Ierichuntem.

Iannah, ciuitas in campo Moab, sub uertice Pisghah, respiciens desertum Arnonis.

Lobon, locus solitudinis in deserto, trans Iordanem, ubi Mosch Deuteronomium scripsit.

Nabathæi Arabes, & Nabath ciuitas in ambitu Chesbon, Maccab. pr. Iehudah transiuit Iarden, & abiit uiam trium diērum in desertum & occurrunt Nabathæi. Strabo alios Nabathæos ponit in Arabia fœlice.

Tubianæi Arabes idem Nabathæi.

Nimrim, terræ Moab. Iesahiahu, Aquæ Nimrim in desolatione erunt iuxta torrentem Salicum. Puto eandem esse quæ in Deuter. scribitur, Nimrah ciuitas regionis trans Iarden.

Ferreus mons pars Thraconorū, post Ghilhad montem, pertingens ad Moab.

Tarach locus, qui secundo Maccab. memoratur in Tubianæis arabibus.

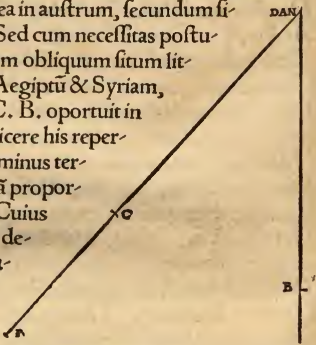
Ciuitates autem sacerdotales & Leuiticæ, ex xij. Tribub. separatæ, hæ sunt.

ET FVIT filiis Aharon de familiis Chohath, de filiis Leui: Eis enim erat sors prima: dederūtq; eis Chiriatharbah patris Hanoch, ipsa est Chebron, in mōte Iehudah, & sub urbana eius, Ciuitatem refugij.

Libnah.

Libnah, Iathir, Esthemoah, Cholon,
Debir, Hain, Iuttah, Bethsemes,
De tribu Bin iamin, Ghibhon, Ghebah,
Hanathoth, Halmon. Omnes ciuitates filiorum Aharon Sacerdotum xiij. ciuitates & suburbana earum.
Familiis uero filiorũ Chehath Leuitarum, qui residui erant de filiis Chehath fuerũt ciuitates sortis eorum de tribu Ephraim.
Sechem ciuitas refugij homicidæ, & Ghezer.
Chibsaim. Bethchoron.
De tribu uero Dan, Eltheche, Ghibbeton,
Aialon, Ghathrimmon.
De dimidia tribu Menasseh, Tahanah.
Ghathrimmon omnes ciuitates x. & suburbana.
Filiis Gherson de familiis Leuitarum de dimidia tribu Menasseh ciuitates refugij homicidæ Gholan,
Hestherah, ciuitates duæ.
De tribu Isaschar, Chision, Pahrath.
Iarmuth, Hengannim, ciuitates quatuor.
De tribu Aser, Misal, Habdon. Chelcath, Rechob, ciuitates quatuor.
De tribu Naphthali, ciuitates, Refugij homicidæ Chedes in Ghalil. Chamath, Dor.
Charthan, Omnes ciuitates Ghersum per familias suas xiij. ciuitates.
Familiis autem filiorum Merari Leuitarum residuorum.
De tribu Zebulun, Iocnehan; Cartah.
Dimnah, Nahalal, ciuitates quatuor.
De tribu uero Reuben, Beser, Iahasah,
Chedemoth, Mephahath.
Et de tribu Ghad, ciuitates. Refugij homicidæ Ramoth in Ghilhad. Machanaim, Chesbon.
Iahazer, ciuitates xij.
Omnes ciuitates Leuitarum in medio possessionis filiorum Israel, ciuitates xlviij. & suburbana earum.

IN TRIBVBVS ordinem per Cōmentarium seruauimus ita, ut septentrionaliores australiorib. & occidentaliores orientaliorib. priori loco absolueremus. In singularium uero locorum cōmemoratione eum ordinem non usq; quaq; seruauimus, quoniam ad maiorem occupationem nostram q̃ lectoris usum spectabat. Quoniamq; ipsa tabula æq; suum locorū ordinem seruat, preter situs eorum turbationem Hieronymus & Iosephus longitudinē Iudææ à Dan fonte ad Beersabah, & particularium locorum distantias acceperunt descendentem à borea in austrum, secundum situm meridiani, Dan B. Sed cum necessitas postularit, eam aptari secundum obliquum situm littoris magni maris, inter Aegiptū & Syriam, secundum rectam Dan C. B. oportuit in suscipiendis distantiis adiicere his repertis apud auctores partim minus tertiā partem, secundum ratā proportionem duarū linearum. Cuius clarum exemplum lector deprehendet in ductu Iordanis & positione duorum lacuum Samachonitis & Genesar. Hoc admonitos lectores uolui, ne hi fidem dimensionum ex nobis requirant, ubi in tabula repererint loca distantiora mensura itinerum per commentarium annotata.

Marmarica

M A R

M A

R I

C A

MARMARICA ET AEGYPTVS.

MARMARICA, AETATE HAC appellatur Barcha.
Horum memoriam facit Vergilius amplius ccc. annis antiquiorem urbe Roma condita, sic enim inducit loquentem Annam sororem Didonis. Lateq; furentes Barcęi. Attingit Alexandriam ab oriente, Mesratam uel Cyrenensem ab occidente. Longa per m. pass. m ccc. Regio est aspera, deserta, aquarum inops. Accolæ feri, & qui filios uendunt in pretium frumenti. Hospites quoq;, si quos ceperint errore ad littora accędentes. Frumentum ex Creta & Sicilia aduehitur. Mercatores priusq; ad commertia ueniũt, accipiunt à gente obsides in naues.
AEGYPTVS, in hebræo dicta Misraim. Aegyptij, sicuti locis noti orbis celebribus habitantes, ciuilem & mitem uitam degunt: inquit Strabo: Vnde ordo eorum ciuilis memoratur, & probatur, uident enim recte uti regionis ubertate, & bene cultam, & diuisam habere. Nam rege constituto, plebem trifariã diuiserunt, & alios quidẽ milites, alios agricolas, alios sacerdotes uocauerunt. Regio quidem in præfecturas treis summas diuisa fuit, Thebaicam. Inferiorem, & Mediam. Inferior fuit quæ in Delta sita est in insulæ formam, & hæ in alias minores, quæ præfecturæ & Nomi dicuntur. Thebaica in decem, Inferior in totidem, Media in xvi. Quatuor aut

quinq; mensib. á statione messem colligũt. Thebaica & Media: quæ ab Aethyopibus montibus perueniunt ad Delta magnum apud Memphim: uocatur Aegyptus superior, totaq; inter montes comprehenditur qui Nilum utraq; ripa includunt. Distantq; perpetuo tractu quasi ccc. stadiis, siue mil. pass. xxij. Inferior: latere quod est super mari inter Canopicũ & Pelusiacum ostiũ: tenet Strab. auctore: iij m. ccc. stadia. Plinio m. p. clxx. quæ mensura propemodum cõuenit Pto. & Antonino. Srabonis uastior est plus M. D ccc. sta. quod haud dubie est tribuendũ errori exemplariũ. Distantia ab unitate aluei ad Canopicum ostium est cxlvi m. Ad Pelusiacum cclvi m. p. Aegyptij antiqui ceruisia utebãtur: auctor Diodorus: quamuis culturam uinearũ affatim haberent, tam est antiquum & late patens genus hoc potionis. Romani prouinciam hãc sub imperio continebant trib. legionib: tanta erat potẽtia Aegypti, & tam habebant ingenia seditiosa: Patrum et nostra memoria, sub seruis Cierchasiis: qui Mameluchi dicti sunt: & horum rege Sultano multum abiectius habiti, ad plænam seruitutem redacti fuerunt.

Terminatur à septentrione Aegyptio pelago, iuxta littoris descriptionem hanc, Marmaricæ præfecturæ.

Axilis uilla. Xylis.	51	20	31	15
Cheronnesus magna	52		31	20
Procul ab Apollonia mille pass. lxxxviij.				
Phthia portus. Plinus Straboni	52	10	31	15
Paliurus uicus	52	15	31	15
Bærachus portus, dictus Menelaus	52	30	31	15
Petræ paruæ portus	52	25	31	15
Antipyrgos	53	20	31	15
Tetrapyrgia Straboni.				
Scythranius portus	53	30	31	10
Catæonium promontorium	53	25	31	15
Ardanis statio	52		31	10
Promontorium Ardanaxes.				
Petræ magnæ	52	10	31	10

Portus contra Cheronessum Cretę iiij m. stad. traiectu.

Libyæ Nomi littus.

Panormus portus	52	20	31	10
Catabathmos magnus	52	30	31	15

Procul ab Appollonia ij m. stad. Eo loco est mare seuum, & uallis repente dehiscens, procul à Cheronneso m. pa. ccxvi. á Syrti parua x. lx. m.

Tyndarij scopuli	52	50	31	30

Quatuor paruæ insulæ quæ portũ habent inter Aenesisphyrã & Panormum

Aenesisphyra portus	55		31	30
Zigris uilla	55	20	31	10
Chettæa uilla	55	20	31	10
Zagilis uilla	55	50	31	
Selinus portus	56		31	5
Trisarchi uilla	56	20	31	5
Apis locus	56	20	31	5

Procul à Catabathmo m. p. xxiiij. Nobilis regione. Plinius eum ponere uidetur intra Continentem.

Paretonium	57		31	5

Procul ab Apide: inquit Plinius: m, pass. lxij. à Catabathmo lxxxvi. siue ut Stra. sta. D cccc. recta nauigatione. Est autem ciuitas & portus ingens xl. fere sta. Hanc alij Hammoniam.

Pythis promont.	57	10	31	10
Vetulæ genu portus	57	20	31	5
Caly promont.	57	3	31	5
Zygis portus	57	20	31	5
Leucogeum	57	50	31	10
Hermæa	58		31	15
Phœnicus portus	58	20	31	10
Antiphræ	58	20	31	5

Antiphræ: inquit Strabo: nõ procul à mari. Tota hæc regio nequaquam uini ferax est, cum Caramus potius mare accipiat q̃ uinum quod Lybicum appellant, quo plærique Alexandrię

ad pondus

ad pondus utuntur, unde plurimum Antyphræ carpuntur.

Derris promont. & portus 58 50 31 10

Pnigeus uicus . 58 55 31 10

Sic appellatus propter proximam petram persimilem collo. Ptolomæus hunc longe intra continentem locauit.

Leucaspis portus 59 31 5

Glaucum promont. 59 10 31 10

Hunc etiam locũ Ptolemæus longe intra continentem ponit. Mareotis Libiæ regio plurimum accedit Cyrene, & austrum uersus ad Ammonem, à maioris Syrtis recessu, itinere quatuor dierum ociosa profectione, contra ortus hiemales.

Eius littora sic se habent,

Chime uilla, Cynossema, 59 30 31 5

Littus petrosum 59 35 31 5

Hoc quouis anni tempore: inquit Strabo: multam iuuẽtutem habet festis indulgentem.

Plinthina 59 25 31

Niciæ uicus 59 50 31

Cheronnesus portus 60 31 5

Castellum Alexandrinorum, procul à Necropoli suburbio, stadiis lxx.

Bosire ciuitas 60 20 31

Aetate hac procul ab Alexandria m. pass. x. Habet fortiss. mœnia, & pulcherrimas domos. Regio circũ est Dactilifera.

Alexandria 60 30 31

Totius Aegypti metropolis, procul à Paretonio m. pass. c. Hac etiam ætate grandis ciuitas. Ruinæ uisuntur pulcherrimorum ædifitiorum, publicorum & priuatorũ. Portæ urbis sunt quatuor. Vna contra Nilum, dicta antiquitus Canopica. Altera ad meridiem, & lacum Buheira. Tertia cõtra occidentem & Barcha desertum. Quarta Marina. De huius toto situ est nobis singularis cõmentarius in libro Corographicorum.

Nicopolis 60 35 31

Procul ab Alexandria xxx. stadiis. Habitatio urbe non minor: inquit Strabo: Is locus ab Octauiano Augusto summe

cultus fuit. Quia hic prælio superauerat eos qui cum Antonio apud Actium Epyri uicto exierant urbe, prohibituri eum ab Aegypto. Sed ipse facto impetu Alexandriam cœpit, & Antonium coægit ut is manum sibi inferret.

Zephyrium promont.	60	20	31	

Habuit Veneris Arsinoes sacellum.

Thora urbs antiqua ad Zephyrium Troianis temporib. cuius rex Thora Menelaum hospitio excæpit.

Heracleum oppidum, quod Herculis templum habuit.

Canopus ciuitas	60	25	31	5

Procul ab Alexandria stadiis cxx.

Bochir, hac ætate in loco Canopi, antiqua ciuitas super mari, procul ab Alexandria viii m. pass. Petrus martir statuit hoc loco Roxetum, tolerabili quidem errore.

Serapidis templum apud Canopum fuit, cultu & religione excellens.

Canopicum ostium Nili	60	50	31	5

Heracleoticum.

Chercu	60	55	31	
Hieropolis	61	20	31	5
Bolbitinum ostium	61	30	31	5

Bolbiticum.

Agni cornu promont.	61	35	31	5

Persei specula ad Agni cornu.

Milesiorum murus ad Agni cornu. Nam Milesij per Ciaraxis regis Medorum tempora nauib. xxx. contra Psammiticũ regem nauigantes, in Bolbiticum ostium deuenerunt. Postea in continentem egressi, eum murum condiderunt.

Lichinus locus ad Agni cornu.

Sebenniticum ostium	61	25	31	5

Andrus super Sebennitico ostio.

Tineptimi pseudostomum	61	50	31	5

Tasa super Tineptimi ostio.

Diolcos pseudostomum	62	10	31	10

Hæcdu o ostia habent ingressum non ferentes magna nauigia

Propterea

propterea quod breuia,& paludes loca obtineant.

Cynos,locus ſuper Diolco oſtio.

Pathmiticum oſtium	62	30	31	10

Phathnicum dictum Straboni,& proximum Sebennitico cõ memoratum, magnitudine tertium ab extremis, quibus delta includitur. Nam,nec procul à uertice interius ſcinditur.

Thumnis	62	35	31	10
Mendeſium oſtium	62	25	31	10

Mendetis oppidum præcipuum,proximum mari

Taniticum oſtium	62	50	31	15

Tanis ſuper Tanitico oſtio ciuitas..

Heracleum	63	5	31	15
Peluſiacum oſtium	63	15	31	15

Hinc ad Ioppen ſunt x m.ccc. ſtadia.

Arabia Scœnitis à Peluſio incipit.

Lacus & paludes maximæ ſunt inter oſtia Taniticum & Peluſiacum.

Vici frequentes ſunt in ijſdem paludibus.

Peluſium ciuitas	63	25	31	20

Ambitu xx. ſtadiorum. Hoc tempore dici uidetur Damiata.

Barathra & loca Cœnoſa ſunt iuxtà mare & Peluſium,per ſtadia amplius xx. Nanque Sirbonidem lacum in arcto contractum,cumuli arenæ circumſtant,qui motis uentis agitati,in aquam deferuntur,denſe adeò,ut firma tellus uideatur, quò fit ut plures ignorata loci natura, uadum tenentes, abſorpti cum exercitu ſint,auctor Diodorus Siculus. Nam arenã:quæ eminus firma uidetur:ingreſſi labuntur longius,neque deinde raptis gurgite facultas emergendi datur, ſed abſorbentur in profundum ab arena,aqua circumfuſa.

Vorago hæc pertingit ad Caſium uſque montem, habétque Aegyptus ab ea parte difficilem aditum. Hanc naturam loci expreſſit Propheta Iechezchel,dicens, Sin,id eſt, Peluſium, robur Aegypti.

Via pub. à Peluſio ad ſinum Arabicũ eſt arenoſa, & multitudine ſerpentum infeſta,ubi ſemita nõ reperit,niſi calami defixi

regant, uento ſubinde ueſtigia confundente. Faciunt uero itinera Camelis, multumq́; frequentatur.

Penthaſcœnum 63 20 31 10

CASSIOTIDIS

Sirbonis lacus eruptio 63 25 31 15

Videtur margine ſuo boreali extendi toto ſpatio inter Peluſium & Caſium montem.

Gerenorium 63 50 31 15

Gerra & Gerrum.

Via publica à Gerenorio ad mare rubrum apud Heroepolim breuior eſt lx. m. paſſ. illa à Peluſio, uerum eſt aſpera monitbus, & aquarum inops.

Scregma Strobonidis portus 63 55 31 15

Chabriæ uallum, & Capriæ caſtra apud Scregma.

Caſius mons 62 31 20

Apud Scregma ſitus procul ab Oſtracina urbe m. paſſ. xxvi. auctore Antonino. Mons eſt arenis accumulatus in promontorij formam. Aquarum inops.

Iouis Caſij templum propinquum monti.

G N Pompeij ſepulchrum ad Caſij Iouis templum, qui haud procul inde nauigans occiſus fuit.

Via publica à Caſio monte ad ſinum Arabicum eſt cc m. pa. uſq; ad Arſinoen urbem.

Autæi Arabes circumhabitant has uias, dicti in diuinis litteris Amalechitæ qui inde tamen extenduntur per ſinum Arabicū longiſſime contra Perſicum ſinum.

Oſtracina 62 15 31 35

Dicta Hebræis Aſedech procul à Peluſio m. paſſ. lxiij.

A Peluſio uſq; Oſtracinam nō idem eſt ordo locorū, nec eadem memoria ſeruata. Nos Antoninū ſecuti ſumus, qui loca hæc per frequētatas profectiones, & digeſtas diſtantias dedit.

Rhinocorura 62 20 31 30

Procul ab Oſtracina m. pa. xxiiij. Exules Aegiptij eā urbem condiderunt quos rex narib. truncauerat: unde nomen urbi:

Anthedon 65 10 31 40
Procul à Rhinocorura m. paſſ. xxij. Hāc euerſam nouit Strabo, quæ inſtaurata ab Herode ſuperiore dicta fuit Agrippias.
Raphia. Hanc in profectione à Gaza ad Rhinocoruram Antoninus ſtatuit in locum Anthedonis, in diſtantia m. paſſuum xxij. à Rhinocorura. Sic eam etiam Plinius in Continentem locauit, Raphacen uocans.
Ab oriente terminatur Iſthmo, inter mare Aegyptium & Arabicum ſinum, ſecundum lineam pertingētem ab Anthedone ad ſinum Arabicū apud Heroen urbem, inde ipſo ſinu iuxta littoris deſcriptionem hanc.
Aeant ſinus, qui Heroepolites, pro lingua gentis Arabum, auctore Plinio:
Poſidium 63 30 29 50
Super præfato ſine, commemnratum à Strabone.
Quez, ſiue Zuem, in loco Poſidij. Aetate hac ciuitas & emporium, quo merces ex Arabia fœlice conuehuntur, undeq; Cahiram exportantur per Camelos. Hæc commertia minus hodie frequentantur, poſtq; Hiſpani Indicas nauigationes in ſe tranſtulerunt.
Nelos oppidum
Cambiſum oppidum
Marchadæ oppidum
Tyra gens ſuper mari rubro inter Heroen urbem & Daneū portum, cōmemoratur à Plinio.
Promontorium 63 25 29 45
Hoc circumuadarunt filij Iſrael, tranſeuntes mare rubrum.
Bahalſephon 63 25 29 30
Locus uallis Pichachiroth ſuper mari, è cuius regione filij Iſrael fuerunt metati caſtra.
Promontorium 63 25 29 20
Inter hoc & ſuperius promontorium: teſte Ioſepho: fuerant filij Iſrael cōcluſi. A fronte mare habebant, à tergo caſtra Aegyptiorum. Certam mortē in oculis uidebant, ſed diuinitas in ſuprema deſperatione facta dux ſalutis, uiā per mare aperuit.

In sinu Charandra Daneus portus	63	25	29	15
Arsinoe ciuitas	63	20	29	10

Procul à Pelusio per desertum arenosum m. pass. clxxxv.
Cleopatris & Cleopatrida in loco Arsinoes.
Fossam ductam à Nilo apud Delta, ad mare rubrũ, per lacus: qui Amari uocantur: incisam primũ à Sesostri, ante Troiana tempora, Alij inchoatã a Pammiticho rege adhuc puero aiũt & à Dario primo prope perfectam, derelictam esse, quoniam persuasum haberet superficiem maris rubri, altiorem Aegypto, & eam mari obrutam iri, si Isthmus incideretur. Postea Ptolemæi reges perfecerunt, sed eurypum, claustris oppositis, cõmunierunt, ut exirent quidem in mare rubrum, ubi usus postulasset, & os rursus clauderent, præter periculum inundationis. Fuit longitudinis cxij m. p. latitudinis c. pedum, altitudinis xxx.
Ptolemæus fluuius, dicta ipsa fossa, pertingẽs in daneũ portũ.
Calidarum aquarum eruptio post Arsinoen. Sunt salsæ & amaræ. Concipiuntur ad Exielesam petram.

Clysma præsidium	63	20	28	50
Drepanum promont.	62		27	50
Misormus	62	30	27	30
Philoteras portus	62	15	26	25

Dictus à Sorore Ptolemæi secũdi, i Satyri opus, qui ad Trogloditicam & Elephantorum uenationem perscrutãdam missus fuit.
Aennium ubi Philoteras, auctore Plinio.

Aiax mons	62	20	26	30
Leucas portus	62	30	26	
Achabe mons	62	30	25	25
Nechesia	62	30	25	30
Smaragdus mons	62	50	25	

Et Isthmus ubi Smaragdi sunt, & aliorum preciosorum lapidum metalla, quę Arabes profundis actis meatib. effodiunt.
Topazius lapis uicinis locis effoditur, perlucidus, splendore aureo refulgens, ut interdiu uideri non possit, noctu exploratur

tur ab his qui colligunt, & ſigno impoſito ſub die effoditur.
Aphrodites ſtagnū in radicibus montis: intelligo Smaragdi: difficile ad nauigandum.
Lepta promont. 62 20 22 20
Iſthmum uocat Stabo, in rubrum mare porrectam.
Achatartus ſinus ingens poſt Aphroditen ſtagnum.
Cheronneſus in ſinu Achatarto, anguſto aditu.
Berenice ciuitas 62 5 23 50
Quamuis ſine portu ſit: ait Strabo: tamen apta diuerſoria habet. Ptolemeum philadelphum dicunt uiam à Copto ad hanc aperuiſſe cum exercitu, cum ſicca eſſet regio, per manſiones ciſternas conſtituiſſe. tam pedibus iter agentib. q̃ Camelis.
Choſair portus ætate hac. Eſſe uidetur Berenice inter Berenicen & Pentadactilum montem, Plinius memorat.
Auteos Arabes, Gnebedeos troglodítides, quę Michoe dicit̃
Pentadactilus mons 62 25 23 30
Bathyum promont. 65 23
Mare rubrum difficulter nauigatur: præcipue Aegypti: nauigantib. ex Heroepolite ſinu.
A meridie limitem habet Lineam, deinde extenſam uſq; præfatum finem in Libya, iuxta quam lineam poſt Aegyptum Aeshyopia ſita eſt.

Montes in prouincia inſigniores ſunt

Baſciſaorum, quorum medium	52	20	30	
Anagombri	52		27	30
Aſiphus mons	55		30	30
Aſpis mons	57	30	30	20
Ogdamus mons	58		29	30
Thinodis mons	58	30	29	20

Azar mons 51 30 23 30 Et 53 23 30
Libyci montes ab occidentali plaga Nili
Quorum fines 61 20 29 25 Et 61 25 23
Ab orientali autem parte fluminis
Quornm fines 62 15 29 Et 62 23
Vallis ſpacio ſtadiorum ccc. inter eos montes comprehenſa,

& fluuio media irrigata, est Aegyptus dicta superior. Remotiora à flumine fere sunt arida & inculta.

Paludes autem sunt

Cleartus palus	52	28	20
Lacci palus	55 30	26	20
Lycomedis palus	57	22	Desertis circundatus.
Solis fons	58 15	28	Apud Ammonem.
Maria lacus	60 30	30	50 Qua Alexandriam

accoedit. Qua Cheroimesum 60 15 30 50 Qua Scoediam. 60 25 30 25 Qua austrum 60 30 30 35 Dictus & Arapotes: teste Plinio: & Mareotis, incũbit Alexandriæ à meridiana plaga. Hunc Nilus multis fossis tum é superiorib. partib. tum à laterib. adauget, per quas multo plura Alexandriam importantur q̃ è mari, quare portus qui in lacu est, ditior habetur maritimo. Et quæ per eum ex Alexandria in has terras exportantur, plura sunt q̃ quæ ex orbe nostro Alexandriam importantur. Fecit deniq; is lacus urbi temperiem aeris & salubritatem præcipuam, quoniam Nilus æstate auctus margines lacus implet, & morbidũ coenum diluit, ne eo concreto malignus uapor exhalet. Lacus etiam plures in eum refunduntur. Latitudinem habet supra cl. stadia, longitudinem supra ccc. complectitur insulas viij. præterea circumhabitatur frequentib. uicis, suntq; loca cultissima, & uitifera, uinumq; quod inde Mareoticũ dicitur, durat ad uetustatem. Buheira lacus idem Mareotis, sic dictus ætate hac ab his qui hæc loca tenent.

Moeridis lacus	61	10	30	30
Situs apud Arsinoen.				
Qua accoedit Memphim	61	5	29	35
Apud Libycos montes	60	25	29	5
Apud Dionysiam	60	30	29	
Qua ad Thinodium montem	60		29	30
Circa Bachim urbem	60	30	29	20

Distat ab Arsinoe c. stadiis, á Memphi lxxiij. m. pss.
In ambitu habet ccl m. altitudinis l. pass. pelagi magnitudi-

ne,& colore marino, tanq̃ mare antiquitus ad hunc usq̃ locũ accesserit. Littorib. autem multis ætatib. limo & arenis exaggeratis, mariq̃ recedente, lacus manserit, id quod accidisse & circa Ammonem Strabo existimat. Tantæ est autem uastitatis, ut Nili inundationes recipiẽs non redundet in propinquas habitationes. Decrescente quoq̃ Nilo prębeat abundantem aquam irrigationib. uicinorũ agrorum. Imposita sunt autem claustra fossis,& quib. Nilus admittitur,& quib. lacus emittitur,& additi architecti qui opus utrunq̃ dispensent. Opus fuit Myris regis: Diodoro auctore: qui amplitudinem lacus multo maiorem facit, & distantiam à Memphi etiam multo minorem.

Labyrinthus 61 5′ 29 55

Procedenti ex fossa: quæ inundationes admittit: intra lacum ad xxx. siue xl. stadia est ædita planicies in formam insulę, ea uicum habet,& regiam multorum regum comitatum excipiens quæ habebat aulas xxvij. quot erãt pręfecturæ Aegypti. Viæ ad aulas ducentes erãt subterraneę multę & longæ, quæ inter se flexuosos transitus haberent, nec peregrinus ullus ingredi aliquam aulam, & egredi poterat sine duce perito loci. Erant uero cryptæ & aulæ concameratæ lapide, præter alterius materię admixtionem. Desuper inspectantibus uidere erat ædificium, tanq̃ campum lapidib. stratum, occupabatq̃ per uersam aream plus stadio. Pyramis quadrata surgebat in fine Labyrinthi, cuius quodlibet latus ferè quatuor iugerũ erat, altitudo par, sepultura Imandi regis qui Labyrinthũ ędificauit.

Sirbonis lacus 63 30′ 31 10′ Et 63 25′ 31 10′

Secus mare succedens post Gazeorum portum, admittens autem quẽdam strictum aditum in Aegyptum usq̃ ad id quod eruptio uocatur, longitudinis xxiiij. m. pass. latitudinis quasi vi. ambitus xlvij. admodum profundus: inquit Diodorus: Herodotus eum Casio monti applicuit. Regionem ab eruptione ad Casium dicit cc. stadiorum. Nunc est: inquit Plinius: modica palus.

Canopica fossa quæ è Mareoti lacu ducta est ad Canopum.

Buticus lacus	61	30	30	50

A Buto urbe uicina.

Lacus quorum medium	62	30	30	30

Vicini Mendeti & Diſpoli urbibus

Lacus ingens	62	50	31	5

Super Mendeſio & Tanitico oſtijs.

Amari lacus	62	30	29	30

M.paſs.xxxvi.D.à Nilo procul.

Per eos fluit foſſa ducta à Cleopatride ad mare rubrum, latitudinis pedum cl.altitudinis xxx.longitudiuis cxij.

Phacuſa dicta Tacafaſta apud Antoninum, ſi non eſt menda exemplaris. Inde eſt initium foſſæ ductæ in mare rubrum à Ptolemæis.

Lacus dicti paludes	63		30	15
Et	63	15	30	30

Siti ſunt ad ſiniſtrã Bubaſtici fluuij, in uia ad Peluſium, à quo diſtant Dccl.ſtadijs, quos una foſſa Nili implet.

Ptolemæus ꝙ ex tot lacubus qui apud Strabonem multa diligentia memorãtur tam raros ponit, puto cauſam eſſe ꝙ non ſunt perpetui, ſed effuſionibus Nili, & arenis ſubinde implentur, quod accidere & foſſis eſt exſtimandum.

Tenent autem plagam magis ſeptentrionalem Marmaricæ Libyarchæ, unde tota Marmarica eſt dicta Barcha, ętate hac, quorum oppida

Leucæ	51	20	31	
Maſſadalis	51	20	30	30
Bochiris	52	20	31	

Et Aniritæ, quorum oppida

Albecamini	53	10	30	50
Manſuchis	53	30	30	20
Albe Nape, id eſt ſaltus	52	30	30	15
Menelaus	55	20	31	

Et Baſſachitæ, quorum oppida

Gaphara	52		30	20
Tuccitora	55	10	30	30

Tacaphuris 53 50 30 10

Sub quibus Apomitę ſub Baſciſaorũ montib. quorũ oppidũ.

Abathuba 51 30 30

Poſtea qui etiam his auſtraliores ſunt Augylæ, qui gradus habent 52 30 28

Borealiores Garamantib. xij. dierum itinere. Augylæ: inquit Plinius: locantur medio ferè ſpatio ab Aethyopia, quæ ad occidentem uergit, & à regione quæ duas Syrtes interiacet, pari utrinq; interuallo, inferos tantum colebant deos.

Augela Auaſis hac etiam ætate nomen tenet, procul à Nilo ccccl. m. paſs. uia publica de Mauritania ad Aegyptũ. Ipſum uero deſertũ finit ad Aegyptũ, intus ſunt tria oppida et aliquot uillę. Regio eſt dactilifera, horũ uero oppida ex priſco ſeculo.

Dioſcoron	52	30	28	50
Alo	53	15	28	30
Migo	53	30	28	30
Augyla	52	30	28	

Poſt quos Naſamones: Strabo eos ſtatuit ſupra Syrtim maiorem & Philenorũ aras, & Pſyllis borealiores, Plinius in ipſa deniq; ora Syrtis locat & dictos à Græcis Meſammones, quaſi medios locatos inter arenas. Horum oppida

Saragina	53	15	27	30
Magri lacus	52	20	27	50

Et Pſylli ſub Lycomede palude

Et Bacatæ circa ſitum 52 27 30

Poſtea Anachiſæ ſiue Auachitæ ſupra Bæcolicum montem, ad partes auſtrales

Et Topanitæ, ſubq; his oppidum.

Maſacila 52 20 26 30

Poſt quos Sentites ſupra lacum Cleartum ad auſtrum.

Et Obelæ quorum oppidum

Billa	52	30	25	20
Poſtea Aezari circa ſitum	52	30	25	
Clearti paludis fontes	51	30	25	
Et	53		22	

Coniunctio fontium	52	20	25	
Libyæ autem nomi qui ſupra mare ſunt				
Zigritæ, quorum oppida				
Tachorſa	54	30	30	50
Azicis	55		31	
Nemeſium	55	15	30	50
Tiſarchis	55	50	30	50
Phibonis uilla	56	50	30	30
Sophanis	56	30	30	50
Bibliophorium	56	20	30	40
Scopa	57		30	20
Et Catani ſub aſpide monte ad boreales partes.				
Oppida.				
Callij	57		30	40
Laomedontium	57	30	31	
Pedonia	58	20	31	
Et Ligees quorum oppida				
Carabathmus paruus	58		30	50
Glaucum	59		30	30
Auſtraliora uero				
Buczees & Ogdemi & oppida				
Climax	57	40	30	10
Pednopum	57	15	29	40
Poſt quos				
Adiſmachidæ, uel: ut Plinius: Adirmachidæ.				
Et oppida				
Thanutis	55	40	29	45
Siropum	56	45	30	
Ad occidentales partes Ogdami montis.				
Poſtea				
Ammoniaca regio & Auaſis, Ammonienſis dicta Plinio.				
Ammon ciuitas	56		29	10

Procul à Syrtib. maioribus xi. dierũ itinere, à Memphi xij. à Cyrene cccc. m. paſs. Strabo diſtare ait à littore in continentem non minus iij. m. ſtadiorum, quæ diſtantia multo maior eſt

eſt aut numeris Ptolemæi, aut occurſu diſtantiæ à Cyrene & Memphi, quam nos loco ſtatuendo ſequuti ſumus, una eſt ex Auaſib. inſignib. in tractu hoc, arenis omni ex plaga circumdata. Puteos intus habet duorum ferè cubitorũ effoſſa altitudine uidelicet reſtagnantib. aquis ex uicinis montib. Domos conſtruunt è ſale ceu ſaxo exciſo è montib. regionis. Eo loco fuit antiquitus illud celeberrimũ oraculum Iouis Ammonis, quod nutu dabat reſponſa. Apud hoc Alexander Macedo Iouis Ammonis filij appellationem ſuſcepit, ſacerdotibus, qui loco præfuerunt, præmonitis quid rex reſponderi ſibi uellet. Durat hodie eadem impoſtura apud eos qui interpretationẽ librorum diuinorum ſuper humanas actiones, & ius proferendi penes ſe locatum arbitrantur. Et ſuper pactis Galli, & Angli diuortio reſpondent Iouiales antiſtites ex ſacrorum adytis quodcunq; libido regum atq; ad hos aſſentatio, & ſequuta largitio poſtularunt.

Alexandri ſtatio	57		29	20	Poſt
Anagombri circa ſitum	55	30	25	30	Poſt
Iobachi circa ſitum	58		26		Et
Ruaditæ circa ſitum	58		25		

Ad boreales partes Lycomedis paludis.

Mareotis uero pars quæ mari imminet, Tenia dicitur.

Monocaminum	59	20	30	50	
Cobij	59	10	30	30	
Halmyræ, Salinæ	59	20	30	50	

Interiora autem tenent Goniatæ quorum oppida

Palemaria uilla	60		30	10	
Antiphili	59	30	30	20	Et

Proſoditæ quorum oppidum

Phamotis	60		30	30	Poſt quos

Scythiaca regio. Fuit olim ſub Chriſtiana religione frequentata genere hominum, qui ſolitariam ducebant uitam in portentoſa abſtinentia uictus & corporis afflictione.

Scyathis oppidum	60	20	30	20	Et poſt

Maſtitæ quorum oppidum circa lacum Mœridis.

Bachis	60	30	29	20

Dionysia 60 30 29 His australiora Nitriotæ incolunt. Huius quoq; regionis heremum frequentarunt solitarij Christiani.

His nomis adscribunt duæ Oeassitæ. Et Plin. Memphitę nomo sunt cõtermini ex Africa duo Oeassitę. Verũ Strab. dicit Auases, cõmuni appellatione, quia sint loca culta in mediis arenis tanquã insulæ in mari. Tres uero ponũt Auases. Is & Pli. per Marmaricã et Aegyptũ, duas has, & tertiã Ammoniacã.

Oeassis parua	60	20	28	50

Oeassitæ magni, quorum oppidum

Oeassis magna	59	50	26	55

Qui conferat exemplaria Ptolemei cum nostro cõmentario, habebit hunc locum non obscurum unde deprehendat plæraq; tanti operis non corrupta modo sed etiam peruersa esse. Qn. Curtius Auasim Ammoniacam duplicem facit, & distare à Memphi vi. dierũ circiter profectione. Et ad alterius australiores partes hahitare Arabes, qui situs cõuenit utrisq; Oeassib. Existimãdum est q illam Ammoniacã non agnouerit. Gademes regio grandis, magnorum oppidorum & uicorum procul à mari interno ccc m. pass. austrum uersus. Populus est diues prouentu dactilorum. Inopiam habet frumenti. Negotiatur cũ Nigritis. Existimandum nobis est, q sit Oeassis magna. Conuenit distantia à mari, & successio Auasium, quas Saracenus grammaticus per Numidiam recensuit ab occidente ad consinia Aegypti.

Iuxta autem totam lineam lateris Marmaricæ & Libyæ, peruenit regio Diammos & Abrochos, id est, Arenosa & sine pluuia. Eas terras, & quæ circum Syrtes & ulteriores ad austrum: ait Plinius: siderum obseruatione esse notabiles, quoniam per profundas, et uentis cõtinue confusas arenas, nulla uestigia manent publicę uiæ. Sed ad cœli regiones itinera: sic ut in mari nauigationes: dirigi oportet.

Mareotis 58 28 20 Plinio, gens & oppidum.

Mareoticæ uero uillæ

Taposiris

Taposiris	59	5′0	31	

Quo in loco festa maxima celebrabantur à iuuentute.

Hiera	59	2′0	30	2′0

LITTORA uero totius Arabiæ tenent Arabes Aegyptij ichthiophagi, in quibus dorsa montium sunt.

Troigi rupis	63		28	

Videtur respondere in situm Exielesæ petræ dictæ Straboni, unde scaturigines calidarum aquarum in mare rubrum erumpunt post Arsinoen urbem.

Arabasterni montis	63		27	5′0
Porphyriti montis	63		27	2′0
Nigri lapidis	63		22	2′0
Basaniti lapidis	62		23	3′0

Nilus fluuius dictus antiquitus fuit Aegyptus et Triton, & supra Cataractas Gyrisantes, nec ante Nilus q̃ꝑ se totum aquis coniunxerit.

Ipseq́ꝫ Nilus, & Nomi & præterea insigniores ciuitates sic se habent. Situs Nili.

Magnum Delta	62		30	

Vbi se primum Nilus scindit ad ostia.

Genius bonus fluuius qui à scissione fluit ad Heracleoticum ostium.

Bubasticus fluuius qui à scissione fluit Arabiam uersus, & per Pelusiacum ostium exit.

Busiriticus fluuius, ducitur ex Bubastico in gradib. 62 2′0 30 2′0 & exit per Pathmiticum ostium.

Athribiticus fluuius deducitur ex Bubastico in gradibus 62 1′5 30 5′ & exit per Dinepticum ostium.

Pharmutiacus fluuius deducitur ex bono genio in gradibus 61 5′5 30 5′ exit per Sebenniticum ostium.

Oro insula, cuius medium	61	3′0	30	1′0

Insula Nili & opidum omnium rerum ferax præter oleum. Habet insignes domos & magnifica palatia.

Tala fluuius deducitur ex bono genio in gradib. 61 30 5′0 exit per Bolbitinum ostium.

Pharmutiacus & Athribiticus fluuius iunguntur fossa iuxta ferme littoris parallelam, in latitudine 30 50
Busiriticus et Bubasticus amnes iungunt fossa fere secundum littoris parallelam.
Fluuij alij ab his fossis ad mare exeunt per paludes ad reliqua ostia. Iunguntur & aliæ fosse prædictis magnis amnib.

Ductus autem nili sic se habet.

Memphis 61 50 29 50
Dicta hebræis Noph, & Migdol. Regia antiquitus Aegypti procul extra Delta magnum, ad occidentales partes fluuij m. pass. xvi. Vrbs magna & optime sita, secuuda post Alexandriam, complexa ambitu stadia cl, hoc est, millia pass, xix. Omnium urbium Aegypti clariss. Aedificata à Mineo rege ante ingressum Abrahæ in Aegyptum.
PROPYLEVM à parte seprentrionali urbis, opus reliquis excellentius.
REGIA in edito colle ad frontem urbis. Qua est descensus ad inferiorem partem urbis sunt lacus et luci, quę opera deserta & diruta iacebant ætate Strabonis.
APIDIS templum fuit Memphi, in quo bos alebatur, cui tribuerunt diuinos honores, dabat responsa.
VVLCANIVM adiacebat Apidis templo, operũ magnitudine sumptuose structũ. In fronte Dromi iacebat colossus ex integro lapide. Dromus est cauedium, siue area sub diuo quadrangula, quam quatuor porticus includunt.
SERAPIVM erat extra urbem loco arenoso structũ Medio itinere erant Sphynges locatæ, quarũ alię obrutę usq; ad caput cumulis arenæ uidebantur, alię ex dimidio apparentes, quib. ex reb. periculum considerari potest: inquit Strab: si eunti ad templũ turbo incidisset. Sphynges sunt feles ægyptij
PYRAMIDES stant in montano quodam supercilio, ad septentrionalem plagam urbis procul stadiis xl. Triũ maximarum duæ sunt numeratæ inter septem memorabilia opera orbis. Quæ omnium maxima est, habet latera pedum geome-

geometricorum Dcclxxv. Hęc erat incruſtata ſecto marmore, tabulæq́ latæ pedum ſeptenum, quas Sultani depoſuerũt, & tranſtulere ad ſtructuram pontis apud Cahiram. Oſtiũ eſt in latere quod ad ortum ſpectat, quod modico deſcenſu fert in ſpecum, intusq́ ſunt duæ cameræ, quibus inſunt tumbæ, una grandis, duæq́ paruæ.

Pyramis eſt moles quadrata, in multã altitudinem aſſurgens, à fundamentis ſenſim ad ſublimitatem gracileſcens.

Babulis contra Memphim, ſita ab orientali parte fluminis ad Arabiam. Caſtellum: inquit Strabo: natura munitum, à Babylonijs conditum. Sub imperio Romano erat illic impoſita legio ex tribus quæ Aegyptum continerent, iugum ab eo deſcendit ad Nilum, per quod aqua rotis & trocleis à flumine in caſtrum ſubuehebatur, captiuis cl. cõtinue laborantib. Coluerũt Cepum pro numine. Ea eſt Fera Aethyopica, faciem habens ſatyri, cętera media natura inter canem & urſum.

Cahira: id eſt Munitio: ciuitas in ſede Babulis, incomparabilis magnitudinis, ſuper cuius ſitu ſingulare commentarium à nobis prodetur in corographicorum tractatione.

Conueniunt fluuij in gradib. 61 5′5 29 2′5

Traianus amnis intra Babylim miſcetur Nilo, uenit per Herooum urbem, concipitur autem in montibus, qui à ſinu Arabico Gerenorium uerſus tenduntur.

Geza uicus ſuper Nilo contra Babulim.

Inſula Nili inter Gezam & Babulim, in ea eſt grande palatiũ.

Muhelacha ſuburbium ſuper Nilo, ad orientem procul trib. m. paſs. à Babuli, habet ornatas domos.

Elſium antiqua ciuitas in aggere ſuper foſſa Nili, certior eius ſitus non habetur. Cõmemoratur ab Arabe grammatico. Ex commemoratione autem locorum uidetur eſſe in ambitu Cahiræ, forte ſuper Bubaſtico fluuio.

Muhaſira 62 1′5 29 2′0

Oppidum ſuper Nilo, procul à Cahira xxx. m. ad partem orientalem.

Iuliopolis 61 2′5 29 3′0

Commemorata Plinio, unde ducit nauigationem ab Alexandria ad Coptum emporium.

Vsui	61	45'	29	20'

Cõmemorata Antonino, procul à Nilo oppido mil. paſſ. xx.

Herculis ciuitas magna	61	50'	29	15'

Ad occidentalem partem inſulæ.

Ptolemais ſtatio	61	50'	29	5'
Cene	61	50'	29	

Aphroditopolitanus nomus

Aphroditopolis	62	15'	29	40'

Ab orientali parte inſulæ.

Angyron	62	20'	29	20'
Timonepſi	62	15'	29	5'
Alyi	62	10'	29	
Hipponon, in inſula Canis	62	5'	28	50'
Muſæ, in inſula Canis	62		28	35'
Diuiſio fluuij ad Heracleopoliten inſulam	61	55'	28	50'
Cynopolis metropolis	61	45'	28	40'

Ad occidentalem partem fluuij. Hic Anubis colebat̃, figura canis, & erat canibus honor, & cibus quidã ſacer conſtitutus.

Acoris	61	50'	28	35'

Vbi Nilus diuiditur ad inſulam Canis.

Canis ciuitas contra Cynopolim	62	10'	28	40'
Mercurij ciuitas magna	61	40'	28	30'

Ad occid. partes procul ab Ibi m. paſſ. xxiiij. mediterranea.

Peſarcemidos ad orientales partes	61	50'	28	20'
Cuſtodia Hermopolitana	61	55'	28	15'

Ad occid. partes fluuij, procul ab Hermopoli m. paſs. xxiiij. ubi uectigal exigebatur rerum quæ ex Thebaide inferebant̃. Benisuaif in loco cuſtodi oppidum, ætateq; hac ſuper Nilo, ex parte Africæ, in cultiſſimo campo. Fertq; linum laudatiſſimũ quale non prouenit hinc uſq; Tunetem.

Antinoe	62	5'	28	10'

Anthios ciuitas ſuper Nilo ad Aſiam. Multæ hic antiquitates Romanæ. Sita uidetur in Sede Antinoes.

Barnabal

Barnabal ciuitas antiqua super Nilo ad partes Asię. Habet circiter cccc. domos. Sita est in solo fertili. Non licuit nobis ex cōmentario Arabis concipere, in cuius ueteris urbis sede locata foret, nisi ꝙ in hoc locorum ambitu sita uidetur.

Quæ autem australiora Hepta nomis sunt, uocantur Thebais, & superioris loca sunt quidem ab occasu fluminis.

Thebaica custodia ab	61	45	27	40

Hinc ducitur fossa quæ Themin fertur. Exemplaria Strabonis habent Tanim falso.

Lycopolites nomus & Lycus ab occasu	61	50	27	35
Apollinis ab occasu flu.	62		27	30
Hypselites nomus & metropolis ab occasu fluuij				
Hypsele	62	5	27	25
Passalus ab orientali parte flu.	62	10	27	20
Panton ab or. parte flu.	62		27	15
Thenites nomus, ab occidentali parte fluuij. Et				
Ptolemais Hermij	61	50	27	10

Ciuitas omnium maxima quæ in Thebaide sunt, & nō minor Memphi: auctor Strabo: Ciuilitatem græco more instituit.

Munia pulcherrima ciuitas sub Nilo ad Africam in colle, procul à Cahira millib. pass. lxxx. Habet pulchra palatia & Templa, præterea ruinas ex antiquitate. Sita uidetur in loco custodie Thebaicæ.

Lepidotorum ab or. parte	62		26	50
Iouis parua ciuitas ab occ. fl.	61	50	26	40
Chenoboscia ab or. fl.	62		26	30
Vacua ab or. parte fl.	62	5	26	20

Tentyra contra Vacuam, ex parte Affricæ, procul à Diospoli millib. pass. xxvij. Hic Crocodilus supra morem reliquorum Aegyptiorum dedecoratur, & infensissimus habetur, nam ceteri, quamquam eius animalis malitiam norint, & humano generi pernitiosum existiment, tamen uenerantur, atq; ab eo uiolando abstinent. Secus Tentyritæ, bestiam modis omnibus peruestigant, atq; occidunt, nihil ipsi mali uicissim à bestia patientes, quin intrepide natant, & aquam tranant, alio nemine

audente. Coluerūt autem Venerem. Et iuxta templum Fanum Isidis.

Pampanis uilla	61	50	26	15
Procul à Tentyris m. pass. viij.				
Typhonium ad or. fl.	62	5	25	50
Caput fossæ	62	5	25	55
Hinc ducitur vsq; Coptum.				
Leucothe ab or. fl.	62	5	25	20
Thebæ ab or. fl.	62	5	25	30

Dicta Diospolis & Busiris ciuitas magna complexa ambitu: auctore Diodo: Stad. cxl. siue m. pa. xvij. magnis ædificijs, ornatiss. deorū templis, & pulcherrimis ornamentis exstructa. Domus priuatorū ad quartā & quintam cōtignationē surgebant: quod & Cahiræ hodie seruant. Valetq; ad arcendos uapores æstiui solis, & ad uias ex umbra refrigerandas. Centum portas habuisse fertur ab Homero, non equidem in ambitu murorum, sed & alias murorum, alias templorum, & publicorum operum. Extra urbem super Nilo, Memphim uersus, habuit Stabula centum, singula capacia equorum ducentorum. In templis habuit quatuor ornatu & amplitudine memorabilia, quorum quod fuit præstantissimum, complexum est ambitu. xiij. stadia. Parietum altitudo pedum. lxx. crassitudo. xxiiij. Fuit Indiçarum & Arabicarum mercium emporium, contermina Aethyopiæ. Longitudine fuit stadiorū lxxx. Supererant ætate etiā Strabonis monimenta non nulla ueteris dignitatis. Hac autem ætate: teste Arabe grāmatico: est parua ciuitas super Nilo ad Africam, habens ccc. circiter domos, splendidas tamen. Ager circum est fœcundus.

Obelisci circa Thebas sunt, quorum alij exesi circa laterum acies, alij iacebant confracti demoliti per insaniam Cambysis. Memnoniū in ripa Nili Libyam uersus. Deniq; in agro urbis speluncæ erant incisæ in lapidem, & mirabili modo structæ, sepulturæ regum.

Hermontis ab occid. fl.	61	50	25	20
Tuphium ab or. parte fl.	62		25	10

Latorum

Latorum ciuitas, ad occ. fl. 62 25
Procul ab Hermonthi, m. pass. xxiiij. Hi Latum piscem Nilo peculiarem colebant.
Chnubisus cōtra Latum super Nilo, dictus Gnuphis Strab.
Ilithyia, id est Lucinæ ciuitas ab or. fl. 62. 5′ 22 25
Apollinis magna ciuitas 62 22. 35
Ab occid. parte fl. procul à Lato m. pass. xxxij.
Ichnim mansio contra Apollinis super Nilo, antiqua ciuitas, Procul à Cahira ccc m. pass.
Ombi ad or. fluuij 62 22 5′
Brabanda antiqua ciuitas super Nilo ad Africam. Sita uidetur contra Ombos.
Munsia noua ciuitas super Nilo ad Africam.
Georgia ditissimum monasterium Christianorum procul à Munsia m. pass. vi. Situm in fœcundissimo agro.
Chiam oppidum super Nilo: cōmemoratum ab Arabe: post Georgiam.
Chanah antiqua ciuitas munita super Nilo, cōtra Brabandam Hic est, ætate hac, transuectio mercium: inquit Arabs: à Cahira ad Mecham. Videtur esse in situ quo Antoninus statuit mansionem contra Ombos. Arabs quidem grammaticus certiorem situm earum urbium non ponit.
Apud Ombos est conuinctio Nili ab insula Elephantina.
Syene 62 23 50
Ab orientali parte insulæ Elephantinæ, dicta in Hebræo Seueneh. In ea locatæ erant tres cohortes Romanorum, præsidij gratia.
Asna ciuitas ipsa Syene. Arabes enim antiquum nomen fastiditi, quoniam Seneglia significat brutum, commutarunt in Asnam quod significat illustre. Aedificata hac ætate est ex ruinis Brabandę, habetq; grandia ædificia, & magnum ambitum, memorabilesq; sepulturas cum litteris Aegyptijs & Latinis. Incolæ sunt diuites & pastores
Cataracta parua 61 55 23 25
Cataracta est petrosum quoddā superciliū in medio fluminis,

superiori parte planum, ut recipere flumen possit, desinitq; in præceps. Ex eo flumen cadit in inferiorem alueum, quo facile adnauigari potest. Itaq; Scapharij spectaculũ exhibere principib. uolentes, huc adnauigant, & defluunt in Cataracten in præcipiciumq; detruduntur, Scaphis & ipsis illesis. Nilus quoq; eo loco inclusus montibus, nec alibi torrentior uectus, aquis properantibus ad locum Aethyopum fertur, qui Catadupi uocantur, nouissime Cataractà, inter occursantes scopulos non fluere, sed ruere cum immenso fragore uidetur.

Dodecaschinum 61 25 23 20

Ad orientalem partem Nili, & super diuisione fluuij ad insulam Elephantinam.

Hiera Sicaminon 61 25 23 35

Ad orientalem partem fluuij

Philæ 61 20 23 30

Ex orientali parte fluminis. Communis habitatio Aegyptiorum & Aethyopum. Structę quomodo Elephantina ciuitas, & pari magnitudine. Habuerunt Aegyptia templa, ubi Ales colebatur, quē accipitrem uocant, qui nec nostris simile quicquam habet, nec Aegyptijs, nam & magnitudine excedit, & uarietate longe diuersus est. Dicunt eum Aethiopicum esse, & inde afferri cum prior defecerit, ac etiam multo ante. Et tunc nobis ostensus est: inquit Strabo: cum iam morbo deficeret. Nos Philas ex Syene plaustro uenimus, per campum ualde planum, centum stadiorum spacio. Per totam uero uiam uidere erat multis in locis utrinq; quasi Scopulos, petram arduam, rotundam, politam, propemodum sphæricam, nigri ac duri lapidis, ex quo mortaria fiunt, super maiori petra positam, ac rursus super ea aliam. Non nullæ seorsum Solitariæ iacebant. Earum maxima erat non minor xij. pedum diametro, atq; omnes maiores huius dimidio.

Cataracta maior apud Philas procul á Syene stadijs ccc. Totidem, á sinu Arabico.

Metacompso, ad or. flu. 61 20 23

Pselchis 61 35 23 5

Aethyo-

Aethyopica urbs ad occiden. partem fluminis. His locis imperauit: ętate Strabonis: Candace regina, usq; Meroen. Mulier uirilis, quæ arma mouit contra imperium Romanum, & præsidium apud Philas oppressit, & Augusti statuas euertit. Huius reginę Eunuchus Ierosolyma uenit, & baptisatus in itinere à Philippo Apostolo fuit.

Cumili arenarũ sunt ultra Pselchim, itinere ad Prennã, quib. Cambysis exercitus obrutus fuit, incidente uento & arenas ex aggerante.

Tasis contra Philas super Nilo

Thalmis 61 ∠0 23 25

Izyzi contra Metacompsum super Nilo.

Parempole ad occidentalem partem insulæ, contra Cataractam minorem.

Regionis: quæ inferior dicitur: Nomi & metropoles sunt ab occasu magni fluuij: qui genius bonus uocatur: cum á mari incipimus Præfectura Alexandrinorum

Mercurij ciuitas parua 61 30 50

Cynecopolitanæ præfecturæ. Cynecopolis ciuitas

Andropolitanus Nomus & metropolis

Andron 61 20 30 ∠0

Latopolites nomus & Latone ciuitas 61 30 30 5

Derotte nobilis ciuitas, antiqua, diues & frequens, sine muris super Nilo ad partem Africæ. Incolæ sunt præcipue ciuiles. Est in sede Latones.

Mechellæ chais noua ciuitas super Nilo ex parte Africæ, super aggere. Videtur esse in uia à Latone ad Cahiram

Melititis præfecturæ.

Meletis metropolis 61 31

Ita Plinius. Exemplaria Ptolemæi Metelis.

Inter uero magnum fluuium Bonum Genium & Pharmutiacum amnem ciuitates

Phthenoti nomus & Butus metropolis 61 30 30 ∠5

Cabasites nomus. Cabasa metropolis 61 30 30 ∠0

Saites nomus, Sais metropolis 61 30 30 ∠5

Distat duob. scœnis à flumine. In hac Mineruam colebant, in cuius templo fuit sepultura Psammitichi regis.

Et apud magnum fluuium ab occasu

Naucratis ciuitas 61 20 30 30

Milesiorum opus, ab hac Plinius uocat præfecturam Naucratiten, & quidam,

Naucraticum ostium id quod Heracleoticum.

Et ab ortu solis iuxta magnum fluuium

Prosopitæ nomus. Nicij metropolis 61 40 30

Niciæ uicus: inquit Strabo: Distat à Litho. xxix. m.

Fuoa antiqua ciuitas super Nilo Asiam uersus contra Oro Insulam procul à Rositto xlv. m. pass. ad austrum. Frequens habitatore, ciuilis & diues, in sede Nicij.

Mechela noua ciuitas super Nilo, humilis ædificijs ex parte orientali fluuij, post Nicium in uia ut uidetur ad Cahiram.

Gerirat locus uidetur in Oro insula

Eddeheb locus uidetur in Oro insula.

Inter Pharmutiacum & Athribiticum amnes Sebennitis inferior nomus

Pachneumonis metropolis 61 45 31

Hanc esse Damiatam arbitrantur, de qua re sub Heliopoli dicemus

Xoytes nomus & metropolis, Xois 62 30 30 45

Insula inter ostia

Sebenniticum & Pathmiticum.

Tasa 61 40 30 35

Inter Athribiticum & Busiriticum amnes

Phthemphuti nomus, Plinius Temphum uocat.

Onuphis 62 5 30 50

A qua & Onuphiten nomum dicunt.

Athribitæ nomus & metropolis Athribis 62 15 30

Super amne sui nominis.

Hi murem Araneum pro numine colebant.

Mendesie nomus & metropolis.

Thmonis 62 45 31 10

Hic

Hic Pan colebatur & Hircus. Mendete proximũ mari præcipitium, inquit Strabo.

Sebennitis superiorum locorum nomus.

Sebennitus metropolis	62		30	
Busirite nomus & metropolis Busiris.	62	30	30	15

Leontopolite nomus & metropolis Leonton,

Iuxta Mendeten	62	25	30	35

Diospolis ciuitas propinqua Mendeti

Inter Busiriticum & Bubasticum amnes Neut nomus

Panephysis metropolis	62	20	31	5

Taposiris altera dicta parua in Isthmo qualis est inter fossam Canopicam ductam à Mareoti lacu, & mare ipsum.

Schœdia oppidum	60	20	30	25

Procul ab Alexandria. iiij. Schœnis super fossa quæ à Mareoti lacu ad Nilũ exit. Apud hoc erat nauale thalamiferorũ nauigiorũ quib. in superiorem regionem nauigabat. Hic exigebatur uectigal rerum quæ è superiori regione Alexandriã portabantur. Huius commercij gratia ratis in flumine iuncta erat, unde loco nomen inditum fuit. Ex Schœdia nauigant Memphim.

Rosittũ ætate hac ciuitas super Nilo ex latere Africæ procul iij. m. à mari. Homines eius loci sunt ciuiles.

Chabriȩ uicus ex his qui plurimi sunt ad lacum Mareotim ad dextram nauigantib. ex Schœdia Memphim.

Eleusina habitatio prope Alexandriam super fossa quȩ Shœdiam fert ex lacu Mareoti.

Aegypti mediterraneæ ciuitates Lichinos heremi

Magdolum	63	20	31	5

Procul à Pelusio. xij. m. pass. Apud hanc consederunt Iudæi fugientes Chaldȩos Ierosolyma, & adduxerunt secum Ieremiam prophetam, quem subinde lapidarunt.

Sylæ	63	20	31	

Procul à Pelusio m. pass. xxiiij. per Magdolum.

Taubasium	63	5	30	30

Commemoratum Antonino, procul à Pelusio lij mill. pass.

Hieronymus Teubathon castrum uocat, procul à Pelusio tribus mansionib, uiæ ad Babylim.

Serapium 63 10′ 30 25′

Vícus Iudæorum 62 55′ 30 35′

Dictus Græcis Bubastus. Hebræis Pibeseth. Iosephus scribit In leonum ciuitate Heliopolitanum templum dirutum Iudæi purgarunt, quod appellatur à Græcis Bubaste.

Cæne ueteranorum 62 30′ 30 5′

Tanis altera 62 10′ 29 50′

Sohan dicta in Hebræo, distat à Memphi: auctore Iosepho: stadiis clxxx. regionis Heliopolitanæ. Hanc celebrant sacræ litteræ, ut in psalmo. Coram patrib. eorum fœcit mirabilia in terra Aegipti, in campo Taneos.

Phagroriopolitana præfectura, & Phagroriopolis ciuitas circa Cleopatridem, & recœssum Arabici sinus.

Taphnis, Tachpenes dicta Hebræis. 63 20′ 31

Phatura dicta hebręis Pathros, ciuitas in horũ locorũ ambitu

Pharbetites nomus, & metropolis Pharbetus 62 25′ 30 10′

Setroites nomus & metropolis

Sethrois 63 20′ 31

Herculis, parua ciuitas. 93 20′ 31

Arabiæ nomus & metropolis,

Philonis uicus continuus ipsi Phacusæ.

Bubastites nomus & metropolis Bubastus 63 5′ 30 20′

De quo in uico Iudæorum.

Thou 63 30 30′

Heliopolite nomus & metropolis,

Onij 62 30′ 30 10′

In eius urbis agro Iahacob patriarcha habitauit.

In huius regione sub Ptolemæis constructum fuit templum emulum illi Ierosolymitano ab Onia sacerdote Iudæorum, cũ Antiochus, Epiphanes, & plures domesticæ seditiones Iudæam uastarent, de quo est dictum sub Bubaste.

Mneuis bos Heliopoli colebatur, nutritus in septo quodam.

Hebræi quia Ramessem regionem circa Heliopolim incolebant

bant, ex longa cõſuetudine ad ſacerdotes eius loci in Mneuis religionem inducti erant, quam rurſus in cultum reuocarunt in deſerto, conflantes uitulum. Ieroboam ergo Ephratęus rex decem tribuum, quoniam in Aegypto ſub lõgo exilio fuerat, illic imbiberat religionem, q̃ in finib. imperij ſui erexit aureos uitulos.

Apud hęc loca circum Rameſſes & Onios diuerterunt parentes Chriſti cum infante fugientes inſidias Herodis regis, & manſerunt exules à Iudæa plus minus quinquennio.

Sucho, id eſt caſtra 63 1'5 29 5'5

Prima manſio filiorum Iſrael, poſtquam reliquerunt primas ſedes Rameſſes.

Azioth in ſitu Bubaſti, antiquiſſima ciuitas ſub Nilo, procul à Cahira cxx. m. Admirabilis fuit quòd ex ruinis uidetur, & infinitis epithaphijs ſcriptura Aegyptia. Habitat̃ ætate hac centum domib. & trib. aut quatuor eccleſijs uel monaſterijs Chriſtianorum Ghoſen regionis.

Heliopolis Auen 62 1'5 29 5'5

Hebræis Bethſemes procul à Memphi m. paſſ. xxi. Platina dictam ait ab Aelio pertinace. Atqui Heliopolis uocata fuit ab auctorib. antiquiorib. aliquot ætatib. Aelio pertinace. Solis ciuitas: inquit Strabo: in aggere ingenti poſita extra Delta, habitaculum antiquitus ſacerdotum Aegypti, extabantq; ætate Strabonis illorũ amplæ domus. Addit Platina, dictã ætate hac Damiatam, nos Peluſium ita dictã arbitramur, quæ ſit expugnata ante hos annos circiter ccc. à rege Gallorum ſub expeditione Syriaca.

Damiata ciuitas Aegypti in ſede Peluſij.

Cerceſura ciuitas cõtra Heliopolim Libyam uerſus. Hic erat ſpecula Eudoxi, ex qua is cœleſtium motus obſeruabat.

Arſenoitis 63 30 5'

Hebręis dicta Rahameſſes. Hunc pagũ filij Iſrael ſub Aegyptia captiuitate ædificauerunt & habitarunt.

In huius urbis finib. fuit Auaris aut uera aut commenticia ciuitas, circuitu ix. m. paſſ. cuius meminit Ioſephus ex Mane-

thone Aegyptio libro primo cõtra Appionem grãmaticum. Monfloth grandis & antiqua ciuitas. Visuntur ætate hac columnæ grandes & porticus, & ruinæ cum litteris Aegyptijs. Situm huius putamus esse in ambitu Cahiræ & Herocpolis, ex ordine quo memoratur ab Arabe grammatico, & in finib. Arabiæ & Aphroditopolis.

Pichachiroth	62	50	29	50

In Hebræo castra Aegyptiorum. Inter ea & mare erant filij Israel circumsessi.

Litus	61	50	29	50

Ciuitas ad latus Aphricæ procul à Memphi xx. m. uiæ ab Alexãdria. Hanc Iosephus Sucho, id est Castra dicit, in quæ profectos dicit filios Israel sub ipsa summa die migrationis ex Aegypto tunc desertam: ut ait: ubi postea Babylon cõstructa est, dum Cambyses Aegyptum inuaderet. Sed hoc non uidetur conuenire historiæ locorum. Q. enim Antoninus Babylim in recensione locorum non præterijt, & Litum diuersam posuit, sentiendum est duas urbes esse, hanc & Babylim, neq; prima castra esse in Lito potuerunt. Quoniam à Sucho: id est primis castris: uenerũt proxima mansione in Ethan, super mari rubro, ubi Zuem ętate hac emporium est, à quo Litus abest secundum dimensiones Antonini. m. pass. amplius lxxx. non potuit populus continua profectione à fuga perficere tantũ iter, sed & liber Exodus scribit mouisse ex Ramesse loco, spatio dimidio propiore q̃ Litus aut Babylis.

Canchach	62	5	29	50

Ciuitas grãdis & ornata in principio deserti, uiæ ad Sina montem, procul vi. m. pass. à Cahira. Inter eas urbes sunt perpetui horti, post hanc non est habitatio ad xl. m. pass.

Australiora autem magni Deltæ & inferioris regiõis Heptanomus dicitur. Memphites primus nomus ab occasu fluuij. Similiter ab occasu fluuij mediterranea ciuitas.

Acanthon	61	50	29	50

Post Memphim, Lucus Osiridis & Achãti Thebaici, ex qua fit gumi. Ad eum lucum est fossa perducta ex Nilo.

Postea

Poſtea, iuxta eam partem qua fluuius ſcinditur admittens inſulam.

Heracleopolites nomus 62 28 45'

Ab occaſu uero inſulæ. Arſinoites nomus & metropolis

Arſinoe mediterranea 61 35' 29 30'

Centum ſtadijs procul à ripa.

Crocodilorum ciuitas eadem Arſinoe. In ea præfectura Crocodilus mirum in modum colebatur. Et eſt ſacer apud eos nutritus ſeorſum in lacu quodam; & ſacerdotib. manſuetus, Suchum dicebant, & nutriebant pane, carne & uino, quas primitias ipſi beſtiæ peregrini offerebant.

Cella Antonij ſolitarij 62 5' 28 30'

Cella Pauli primi Heremitæ, procul á cella Antonij, itinere quod perficere potuit die uno & medio exhauſtum ieiunijs corpus Antonij ad montes qui includunt Nilum ex parte Arabiæ.

Similiter ab orientali parte inſulæ

Oxyrinchites nomus & metropolis

Oxyrinchos 61 40' 28 35'

Hic templum fuerat Oxyrinchi piſcis, & pro numine colebatur, tum hoc loco impenſius, tum reliqua tota Aegypto.

Similiter ab occaſu fluuij Cynopolitanus nomus

Ibis ciuitas 61 45' 28 5'

Procul ab Oxyrincho m. paſſ. xxx.

Alabaſtrorũ ciuitas mediterranea. 62 30' 28 20'

Aphroditopolites nomus, &

Crocodilorũ ciuitas mediterranea 61 20' 27 40'

Poſtea mediterranea ab occaſu fluuij

Abydus 61 35' 27

Procul á Ptolemaida m. paſſ. xxij. à Dioſpoli m. paſſ. xxij. auctore Antonino: ciuitas maxima ſecunda poſt Thebas.

In ea fuit Memnonis regia, mirifice ſtructa, tota ex lapide, quemadmodum Labyrinthus, ſed hæc non multiplex fuit. Fons erat in profundũ defoſſus in quem per fornices deſcendebatur in forcipẽ flexos ex integris lapidib. & magnitudine

& structura excellentibus. Et fossa ex flumine ad hunc locum deducta fuerat. Exemplaria Plinij faciunt distare Abydum à Nilo dierum vij. itinere, in Libyam, corrupta procul dubio lectione. Sequenti ætate fuit Abydus redacta in paruam habitationem. Sunt apud eam urbem monimenta alia insignia, dicta Memnonia. In templo Osiris Abydei nõ licet neq; Cantori, neq; Tibicini, neq; Psaltę canere quemadmodum in deorum aliorum templis.

Memnon, & mediterranea ciuitas				
Thatyris	61	30′	25	30′
Phthontis ciuitas mediterranea	61	20′	22	20′
Elephantina insula	61	30′	23	55′

Et ciuitas ad quã usq; Nilus ab ostijs, aduerso alueo, nauigatur. Hinc cataractæ Syenem uersus nauigationẽ prohibent.

Ab orientali autem parte fluuij Anteopolites nomus

Antæi metropolis mediterranea	62		27	5′
Passalus	62	10′	27	30′
Pesla, dicta Antonino.				
Hieracon	62		27	50′
Isuim	62		27	30′
Muthi	62		27	15′
Selinum	62		26	55′
Panopolites nomus & metropolis				
Panopolis	62		26	25′
Antiqua habitatio hominũ qui Linum & lapides operantur.				
Thonui	61	55′	26	20′
Thumuis dicta Antonino, procul ab Apolline m. pa. xxiiij.				
Chenoboscia	61	55′	26	20′
Noua ciuitas	62	10′	26	20′
Ab orientali parte Nili				
Coptites nomus & metropolis				
Coptus	62	10′	26	15′

Aegyptiorum & Aethyopum cõmune emporium. Distat à Iuliopoli: auctore Plinio: ccciij. m. pass. id est, gradib. iij. & semi, secundum situm meridiani, nauigatione xv. dierum per

aduer-

aduerſum Nilum.

Hydræum 63 20 26

Procul à Copto m. paſſ. xxxij. Iter hoc frequentatur & pedibus & Camelis.

Pœnicum Niconon dictum Antonino, in loco Hydræi.

Didyme mons 63 25 25 45

Vnius diei itinere ab Hydræo.

Aphroditum 62 35 25 20

Hydræmas 62 45 25 5

Procul à Copto m. paſſ. xcv.

Cõpaſi dictum Antonino: ſi non eſt menda ſcripturę: in loco Hydręmatis

Iouis 62 55 24 55

Ariſtonis 63 5 24 40

Phalacrium 63 15 24 25

Hydræum Apollinis 63 25 24 15

Procul à Copto clxxiiij. m. paſſ.

Cabalſi 63 40 24

Mons 63 35 24 35

Hydręma cænon 63 55 23 35

Procul à Copto m. paſſ. ccxxxiij.

Hydræum uetus 63 30 23 50

Nominatum Trogloditicũ, diuerticulo duum m. paſſ. procul à Nouo hydræo iiij. m. Hic præſidium militum poſitum erat. Ab hoc proxima manſio apud Berenicen emporium ſuper mari rubro procul à Copto cclviij. m. paſſ. Dicunt: ait Strabo: Ptolemæum Philadelphum hanc uiam cum exercitu aperuiſſe, factis ciſternis quę cœleſtib. aquis implerentur. Per noctem iter agebant, ad aſtra reſpicientes quemadmodũ nautæ, & aquam portabant, nunc utuntur puteis defoſſis. Mare enim rubrum difficulter nauigatur, præſertim ex Arabico receſſu Heroepolitano nauigantibus. Enimuero ab experientia utilitas maxima uiſa eſt, atq; nunc: eodem Strabone referente: totum Indicum & Arabicũ & Aethyopicum tributũ: quod ſinu Arabico aduehitur: defertur Coptũ, qui eiuſmodi

mercium emporiũ eſt. Hæc Strabo. Verum poſteriori ætate qua imperium Aegypti ad Arabes uenit, emporia Berenices & Copti ad Mecham Arabiæ fœlicis urbem translata. Merces ex ea urbe ad Zuem intimi Arabici ſinus urbem nauigijs tranſuectę, inde per continentem Camelis Cahiram feruntur, indeq; Alexandriam per Nilum, ubi Veneti ſuſcipientes, in totã Europam emiſerunt. Noſtra autem ætate, à nata ſalute Chriſtiana, circiter M. D. hæc etiam emporia deſierunt magna cum iactura Venetę fœlicitatis, poſtquam Hiſpani repererunt circumnauigari Africam, & ipſi in Indiam penetrarunt, transferentes in ſe queſtum toto oriente queſitum.

Contra Apollinis	61	50	28	35

Ciuitas parua, non procul à Copto. Videtur eſſe quod Hydræum Apollinis Plinius dixit. Et quoq; Strabo memorat itinera, quæ per hanc ſint procurata factis ciſternis.

Thoi mediterranea	62	15	28	20

Ab orientali parte Dodecaſchini. Sunt Arabes dicti Adei: Credere liceat, eſſe qui ſuperius Antæi dicti ſunt: & Plinio Autæi.

Azarei Arabes feri ex Trogloditarum connubijs.

Gnebedei Arabes Trogloditæ.

Michoe Arabes, qui Ttrogloditæ.

Inſulæ autem Affricæ & Aegypto adiacent

Aedonis inſula	52	30	32	
Tindarij Scopuli	55	50	31	30

Quatuor paruæ inſulæ quæ portum habent.

Aeneſippa inſula	56	30	31	30
Procuſæ inſulæ duæ	56	50	31	30
Pedonia inſula	59	30	31	30
Didyme inſulæ duæ	60		31	30
Pharos inſula	60	30	31	5

Procul á Conopico oſtio ſtadijs cl. extenditur ultra Alexandriam, ortum uerſus m. paſſ. trib.

In Arabico ſinu inſulæ hæ

Sapirena inſula	68	50	26	15

Aphro-

Aphrodite insula	65	15	25	

Tres insulæ in Aphrodite stagno. Duæ oliuas & ficus abunde ferunt. Tertia his arborib. deficiens Meleagris referta est.

Agathonis insula	65	15	23	20
Iotabis insula	65	50	28	

Procul ab Ailah m. stadijs. In qua Iudæi, gens libera antiquitus habitauit, auctor Eutropius.

Ophiades insula, sita haud procul à Berenice & Smaragdo monte, longitudine lxxx. stadiorum, infesta antea serpentib. & deserta, postea regum cura fuit perpurgata propter metallum quod illhic fodiebatur.

Topazij gemmæ, uitro similis aureo colore.

Topazos insula, dicta Plinio quæ Ophiades.

Cytis insula quæ Topazium gemmam fert, commemorata Plinio. Aut eadem est quę Topazos aut propinqua et eodem prouentu lapidis insignis.

Inter Saporinen insulam et Berenicen urbem Insulæ aliæ sunt commemoratæ Plinio.

Satala insula Admyos Horman

Insula deserta. In qua Tadnos fons, Et mons Eos.

Lambe insula. A qua usque Berenicen portus sunt multi.

Maren insula una earum quæ sinum refertum tenent. Existimandum est quod sint tres illæ in Aphroditæ stagno, & Achatarto sinu locatæ

Arabicus sinus insulas continet: inquit Diodorus: multas & magnas, quę faciunt cursum nauium arctum, sed & maris fluxus uehemens est et multus. Quo magis est mirandum, quomodo ab Auctoribus in ea ipsorum de Aegypto scribenda diligentia tam raræ sint commemoratæ.

A R A

B I

A

ARABIA
P E T R A E A

Dicta, noſtro autem ſeculo à Saracenis Barraab. Terminat̃ à meridiana plaga ſinu Arabico, iuxta littoris deſcriptionem hanc. Poſt poſidium in intimo ſinu, & eſt dictum habere gradus.

dus.	63	30	29	50
Marah caſtra	63	35	29	50

Ethan deſerti. Hic Moſeh Aquas amaras conuertit in potabiles, ligno iniecto quod illi deus oſtenderat.
Ethan pars deſerti Sur, apud Heroepolim. Hic Moſeh ſuſcepit populum Iſrael ex mari rubro.
Sur deſertum inter ſinum Arabicum apud Heroen urbem, et mare Aegyptium apud Oſtracinen.

Elim caſtra	63	25	29	50

Vbi palmæ lxx. & xij. fontes. Palmæ non multum eminentes erant à terra, propter aquæ inopiam, neq; eis ex fontib. humectatio quædã erat. Sic dum germinare non poſſent, erant indubitanter ſteriles & paucæ. Hebræi quoq; cum per arenam diſcurrerent, nihil eis aquæ occurrebat, uel ſi paucum in manibus ſumerent, erat inutilis & cœnoſa.

Caſtra extrema	63	55	29	25

Caſtrametati ſunt iuxta mare Suph. Hæc uidelicet eſt ultima caſtrametatio ſuper mari rubro. Hebræi uocant mare Rubrũ Suph, uel à papyro quæ innaſcit̃, uel ab inundatiõe, quia eſt in tẽpeſtuoſum. Hoc loco populus paſtus fuit coturnice ſub ueſperã, & in diem poſterũ pluit manna. De his locis et Strabo ſcribit. Poſidio eſt: inquit: continuum palmetum quoddam, aquis abundans & in magno honore habitũ, propterea q̃ tota circumſtans regio æſtuoſa ſit & arida, & umbrarũ expers.

Hic maxima palmarum copia est. Luco uir & uxor præsunt per genus cōstituti, uictum ex palmis ducentes. Nos arbitramur loco religionem mansisse propter miracula Mosch illic celebrata.

Littus	62	5	29	35
Pharan promont.	65		29	
Littus	65	25	29	
Hesionghaber portus	65	35	29	

Eo reges Hebræi utebantur ad Indicas nauigationes. Dicta et Essia: auctore Hieronymo: in sinu Elanitico, non procul ab Elana uilla.

Elana uilla	65	35	29	15

Dicta & Haila & Elat. De hac Qr. R. Restituit rex Haram et extirpauit Iehudęos de Eloth. Et Edomęi uenerūt in Eloth & habitauerūt. Vetus traductio habet Hailah siue Ahialoth.

Madian ciuitas	65	20	29	15

Regia gentis Hamalech, sita in ualle super torrente ad sinum Elanaticū. Eius fuit sacerdos socer Mosch. Ab hac urbe usq; ad Aegyptū Saul Hebræus expugnauit gentem Hamalech.

Albus uicus	65	55	29	5

Emporium maximum Arabum Nabathęorum. In quod ueniunt Sabæi & Gerræi Arabiæ fœlicis. Exportanturq; inde merces ad petram Palestinæ & Rhinocoruram. Aelius Gallus: inquit Strabo: ad eum uicum uenit nauigijs die xv. q̄ ex Cleopatride Aegypti soluisset.

Campus super mari	66	10	29	

Aquis & arborib. plænus, pecoreq; omni abundans.

Agra regia Elanitarum. Videndum est utrum Gens agarena nomen urbi dederit, uel urbs genti.

Ab occasu terminatur Agypto secundum expositam lineam inter Posidium & Rhinocoruram.

A Septentrione expositis montibus Sehir et Asphaltite lacu.

Ab oriente reliqua Arabia dicta deserta.

Mediterranea autem sic se habent. Sin deserti

Daphchah	62	12	29	26

Alus

Alus	62	30	29	26
Rephidim deserti, Choreb mons	62	22	29	26

Eo loco Mosch percusso monte uirga, elicuit torrentes aquarum sitienti populo, unde locus dictus fuit Massah Meribah. Hamalech in deserto Rephidim oppugnauit castra Hebræorum, quo hoste deuicto, Mosch trophæum erexit altare deo & dixit Adonai Nissci

Sina mons, orientale iugum montium Choreb. Mauri uocāt eum, ætate hac, Tur.

Commode fœcerimus ut exponamus lectori rationem, quam his mansionib. collocandis sequuti sumus. Recentissima historia: qualem Venetijs accepimus: refert, Sina montem distare ab Arabico sinu lx. circiter m. pass. Hoc iter filij Israel sunt emensi septimis castris. Facit profectio in diem circiter ix. m. pass. qualis profectio est tolerabilis tam profundæ multitudine, totq; impedimentis quæ subinde in sarcinas conijcere, & rursus explicare oportebat, tot corporibus inualidis, sexu & ætate, tot prægnantibus & mamma nutrientibus pariter in hominibus & gregibus quib. necesse fuerat sequi per arentes campos, profundas arenas, per accliues et decliues colles. Porro Chasinonam urbem Iehosuah statuit sub australi fine tribus Iehudę qui exit in Rhinocoruram urbem noti situs apud auctores.

Ad hanc autem fuit Hebræis á monte Sinai iter xi. dierum, ut sub principio Deuter. legimus. In hoc tempus q multiplicamus profectionem superiorem, quanta in diem uenit, prouenit triangulus ex cuius ratione suscipitur situs Sinai montis. Est autem distantia milli. passi. circiter xc. Hoc uoluimus non præterire, ne nobis intendatur locus Apostoli ad Galathas. Sina mons est in Arabia, confinis est autem ei quæ nunc uocatur Ierusalem. Nempe Arabia est confinis Iudææ, & per Iudæam ipsi Ierusalem. Deinde ad eandem figuram sermonis. Mons Sina propter Arabiam: cuius pars est: confinis est Iudææ, & per hanc ipsi Ierusalem, Sit quæ omnino, quod proprium est regionibus Arabicæ & Iu-

dææ translatum ad ſingularia loca : Sinai montem & Ieruſalem quæ intus ſunt: ut attigua dicantur.

Populus Iſrael ſedit toto prope biennio ad montem Sina, ſub hoc tempore Moſes conſtruxit tabernaculũ. Inſtituit leges quæ ad religionem, & quæ ad ciuilem ſtatum ſpectabant. Caſtrametationem quoq; ordinauit, quam Ioſephus qualis fuerit deſcribit, Figentes caſtra, inquit, Tabernaculum in medio ſtatuebant, & ternæ tribus per latera ſingula tabernaculi commanebant, & plateas per medium habebant. Eratq; ornatus tanquam rerũ uenaliũ forũ, ſingulis in ordinem inſtitutis, & opifices artium ſingularum in ſtationib. erant. Nulliq; alij loco q; ciuitati cõpetenter ędificatę & collocatę ſimilis erat. Et quidem, quę circa tabernaculum erant, tenebant ſacerdotes, deinde cuncta leuitæ. Cumq; tabernaculũ moueretur, tuba priore ſonante, qui habitabant ad orientalem tabernaculi partem, ſurgebant. Cum uero ſecunda ſonuiſſet, qui ad auſtrum reſidebant, parabantur. Et ita in thecam inuoluta tabernaculi medietas pręcœdentibus ſex tribubus portabatur. Et alia medietas ſequentib. vi. Hæc Ioſephus. Eum ordinem in profectionib. ſeruatum, tabernaculũ autem omnib. manſionibus erectum fuiſſe nequaquam intelligere debemus, ſed his locis ubi ſtatiua habuerunt, ut apud Chaſmona & Sin, & in Sittim.

Diſpoſitio caſtrorum apud tabulas requiratur.

Conſtituamus etiam ambitũ caſtrorum. Polybius de metatione caſtrorum Romanorum. Quatuor legionib. id eſt circiter xxiiij. m. militum fuiſſe ambitũ ſcribit ſtadiorum xx. Sed erat eius ambitus dimidia prope pars nuda tabernaculis, partim ob ſpacium cc. pedũ quod omni parte erat relictum inter tentoria et extremũ uallum, partim q; latus oppoſitum ei quo legiones locabantur dimidiũ erat non inſeſſum, ut locus eſſet quo legati gentiũ, et auxilia forte ſuperuenientia acciperentur, ut ergo area ambitus ſtadiorũ xx. capax fuerit xl. circiter m. Filiorũ autem Iſrael copię in miliciã ſcriptę erant Dc. m. Horũ nulli nõ uxores habebãt, & plures propius more maiorũ q; ſingulas. Nulli nõ coronã liberorũ, quoniã fœlicitatẽ domus

in nu-

in numerosa sobole collocabant. Nullis non supererant parentes & aui, q cursu naturæ homines tunc annosi habebantur. Ea omnium copia ut leuiter collecta crescit in numerum decies octies centenum m. quæ si ducantur in xx. stadia, & summa diuidatur per xliij. m. efficit ambitus castrorum stadia Dccccxxxvij. scœnos autem circiter xx. Latus unũ scœnos v. Datis nunc statiuis castrorum, uolens ponere in oculos ambitum, is accipiet per circinum sexagesimas ix. unius laterum. a. b. uel. c. d. Cum ea æquilatatione faciat iiij. signa dextrũ, sinistrũ, superius et inferius ex medio signo castrorũ, per ea ducat rectas, & secundum summas earũ sectiones compleat quadratum. Hæc est comprehensio castrorum. Præterea adherebant his alia tanquam minora castra cum pro caulis gregum, tum Aegyptiorum promiscua plebe quæ Hebræorum fortunam sequebatur, et in societatem castrorum, hoc est Ius ciuium, nõ admittebatur. Innumera deniq; turba quę quotidianis inquinationibus immunda habita castris excludebatur. Quem tantum uigorem animi in Moseh fuisse credimus, qui tam late fusam rempu. & male obsequentem, continere in religione & omni ciuili instituto potuit?

Etiam considerare libet, quid intersit inter tralationes. Pagninus uerba Moseh ad Chobab socerũ ita reddit. Ne queso derelinquas nos, Quia iccirco nosti q dum maneremus in deserto, fuisti nobis pro oculis. Significans q ægeret in posterum quoq; soceri consilio. Vetus traductio ita. Tu enim nosti, in quib. locis per desertũ castra ponere debeamus, et eris ductor noster. Locum hunc quis explicabit rogo? Quando nubes pręmonstraret locum castrorũ. Et nubes & ignis ductores & excubitores essent per dies et noctes? Aut quomodo Chobab exploratius ipso Moseh tenebat itinera per desertum? Ergo Chobab & non Moseh sequutus greges erat, & deserta peragrarat? Siue q Moseh causa gregum pascendorum desertum quaqua uersum non explorasset, non potuit sub xl. annorum cohabitatione nosse eadẽ quę socer de locorũ conditione? Clarum hoc exemplum, q sit ridenda diligentia qui in peregrinis ·N·

libris in Latinum non bene uerſis ſerio Philoſophantur; torquentq́ſe, inferentes, uel ſic, uel ſic locum intelligas.

Paran deſerti, Paran oppidum 62 50 30 2

Trans Arabiam procul ab Euila trium dierum itinere.

Thabberah id eſt Incenſio, Locus extremus caſtrorum apud ſtatiua in Paran. Extrema illa caſtrorum intelligo metationē extra uallum magnorum caſtrorū, quæ erant deſignata promiſcuæ plebi Aegyptiorum, quæ præcipue flagrabat deſiderio carnium. Exiſtimandum eſt ibi incendium ſęuiſſe ubi erat origo querelæ contra deum.

Chibroth Hattahauah, id eſt ſepulchra concupiſcentiæ, dicta eadem ſtatio caſtrorum apud Paran. Q. ibi populus pręſocatus ſaturitate carnium mortuus fuit.

Chaſeroth 62 50 30 12

Dicta in Deutero. Chaſerim, hoc loco Miriam & Aharon obiurgarunt ipſum Moſeh pro cōtinentia ad uxorem, quam uocant Aethyopiſſā. Nam accolas rubri maris ita uocari alijs locis ſcripturæ deprehendimus, & apud Hieronymum reperiamus ut dicat locum quempiam trans Arabiam.

Hauuim gens habitabat in Chaſerim uſq; Hazzah. Eſt hæc autem alia ab ea quæ Chiuui & Chiuuæus in Iehoſuah uocatur, terrę Chenahan. Inde amandati fuerunt exploratores qui tandē reuerſi ſunt populo habente ſtatiua apud Chaſmonah. Sed quid iſtud ꝙ Moſeh libro Numeri ſcribit, Miſſos exploratores ex Chaſerim & dei mandato. In Deut. ex Cades Barneah & populi poſtulatione? An populus in caſtris ad Chaſeroth exploratores mitti poſtulauit, & Moſeh rei arbitrium ad deum: ut omnia: retulit? An legatorū profectio decreta quidem ad caſtra in Chaſeroth fuit, dilata autem vij. diebus, quibus inde ad Chaſmonah uenerunt, & eo tandem loco miſſionem legatorū flagitauit? Hoc credibilius fit, Non enim principes uiri ueredariorū more ad primum ſtatim decretum proficiſci ualuerunt, ſed hos paucos dies extraxerunt quib. colligerent pariter domeſticas res, & alias quib. opus in profectionem erat.

Hauuim

Hauuim qui habitabant in Chaſerim uſq; Hazzah, Caphthorim: qui egreſſi ſunt de Caphthor: perdiderunt eos, & habitauerunt loco ipſorum. Vulgata traductio ſic habet. Euæos quoq; qui habitabant in Aſerim uſq; Gazam Cappadoces expulerunt, qui egreſſi de Cappadocia deleuerunt eos & habitauerũt pro illis. Vbi interpres Chaphthorim Capadoces tranſtulit ex lectione lxx. Horum quidem ut eſt grauiſſima authoritas, ita habet tamen is locus iuſtam queſtionem, utrũ Caphthorim ſint ijdem Capadoces. Nam quomodo potuit Moſeh ſub deriuatione gentiũ duos populos, Philiſtim & Caphthorim: hoceſt ut lxx. traduxerunt Cappadoces ſitu diuerſiſſimas, & ſeſe nulla ſucceſſione contingentes: nouo exemplo, prӕterq; q; in alijs ſolitus fuit componere, tanquam affines & unius ſtyrpis? At uero Miſraim genuit Ludim, & Hanamim & Behabim, et Naphthuchim et Pathruſim, & Casluchim de quib. egreſſi ſunt Peliſtim & Caphthorim. Neq; q; Hieronymus vulgatam lectionem probarit, facere fidem poſſumus. Nam ſuo cõmentario Hebraicorũ locorũ uocem Cappadoces reliquit, & ſcripſit Caphthorim. Ioſephus quoq; Cappadoces interpretatur qui in Geneſi Meſech dicuntur, & à Iepheth deſcendũt, Chaphthorim autem gens è Cham, ſed linquamus iſtud utrũ Meſech recte Cappadoces uocentur, quod ipſum & Ioſephus tenui coniectura cõſequutus fuit. Conſideremus autem locorum: quæ utriuſq; fratris poſteritas poſſedit: ſucceſſionem, Inquit Moſeh, Filij Iepheth ſunt Ghomer, Maghoh, Madai, Iauan Tubal, Meſech, et Tiras. Filij uero Ghomer ſunt Aſchenaz Riphath & Togharmah. Filij Iauan ſunt Eliſa Tharſis, Chittim, & Dodamin. Ab his ſunt dilatatæ inſulæ gentium, in regionibus ſuis ſecundum linguam ſuam, Familias & populos. Harum gentium & regionũ, ſicut non poteſt certa indicatura fieri per ſingulas, ſic aliquarum nõ eſt obſcura. Gomoritæ ſunt circa Euxinum mare, dicti ſequenti ætate Paphlagones & Galathæ. Maghoh uero multo teſtatius ſunt Scythę, Tharſis Cilices, Chittim Cyprus, Madai Medi, Ex quarũ gentium ſitu, etiã reliquas obſcuriores, & in priorũ

ordine & ſtyrpe commemoratas, ſitas eſſe propinquis locis arbitramur. Qualesq́ per Aſiæ longitudinem uſq; ad Iones, per latitudinem autem à Tauro monte & Syria Boream uerſus tendunt, In quo tractu Cappadociam comprehendi nouimus, ita ut hæc quoq; ſua exordia referat in Iepheth. Proſequitur Moſeh. Filij Cham ſunt Chus, Miſraim, Puth, & Chenahan. Porro Chus genuit Nimrod. Miſraim genuit Ludim, Hanamim, Behabim, Naphthuchim, Pathruſim & Chasluchim, à quib. uenerunt Peliſtim & Caphthorim. Harum quoq; gentiũ indicatura aliqua eſt. Chuſæi ſunt Aethyopes, Miſraim Aegyptij, Puth Libes, Chenahan Cœleſyri, Peliſtim ſuo nomine manſerunt. Etiam hic exiſtimandum eſt reliquas eius cenſus ignotas gentes queri in priorum uicinia oportere, ita ſicut poſteritas Cham regiones obtinuiſſe dicitur à Meſopotamia ad Africã, & per latum ad Athyopes, in qua cõprehenſione gens Caphthorim certo locata creditur, neq; ea rurſus uago quocunq; ſitu, ſed propinquo Peliſtim, ſic ut cũ ea coniunctim memoratur. Philiſteæ uero ab oriente Meſopotamia, ab occidente Miſraim obiacent. Inde conſtat gentem Caphthorim querendam eſſe medio ſitu inter Perſicum & Arabicum ſinum. Hoc uero eſt confeſſum hiſtoriæ, et eſt eius teſtis Strabo libro xvi. Phœnicum: qui in Syria ſunt: aborigenes habitare loca Perſici ſinus, extareq́ eo mari inſulas iiſdem quibus in Phœnicia Syriæ nominib. extare utrinq; templa eádem forma. Inde ergo egreſſi Phœnices tranſire debuerunt pro itinerum ratione loca inter Hazarim & Gazam ſita. Probabile eſt, pro notis alijs exemplis tranſmigrationis gentiũ, neq; hos tranſijſſe medias regiones præter mortalium cœdem, & locorum uaſtitatem, ſed uel prædę cupiditate uel armis prouocatos: q̃ à tranſitu prohiberentur: expugnaſſe Hauuim gentem. Etiam Ioſephus Edomæam ſuperiorem ſtatuit in tractu Arabiæ Petreæ uſq; mare rubrum. Et quamuis Edomæam eandem putet, atq; ita interpretet̃, quaſi ab Eſau: qui Edom dictus à ruffa pulte fuit: uocabulum accœperit, tamen error ſcriptoris ex hiſtoriá ſacra conuincitur, quoniam

deus

deus Edomæam ſuperiorem, id eſt Amalachiten excindi non ſemel iuſſit per Hebræos. Eam autem per montana Sehir: & Edomæa uulgatiore nomine uocatur: tanq̃ legitimam hereditatem Eſau tentari armis neq; leuiter permiſit. Ob id Edomæos ſuperiores neq; conſanguineos Hebræorum eſſe, neq; à pulte ruffa, ſed à mari rubro dictos Edomæos recte arbitramur contra Ioſephum, ſic ut deniq; græca hiſtoria eoſdem uocat Edomæos & Phœnices. Ergo colligimus tandem rem in compendium. Quia Edomæi ijdem qui loca tenuerunt quæ Hauuim gens circa Haſſerim & Gazam, & hanc gens Caphthorim exterminauit, exiſtimandum eſſe Caphthorim haberi eoſdem Edom & Phœnices, & eos communiter haberi qui in hiſtoria accolæ Perſici ſinus uel omnino rubri maris ſcribuntur, atq; in Syriam Colonias deduxerunt. Hæc ego ſuper moto loco Deuteronomij diſſeruerim, nihil ipſe definiens commonens tamẽ lectorem, ne Cappadocem pro Caphthorim ſecurius admittat.

Rithma, Rimmon peres, Libna, Riſſah, Cheleloth.
Sepher mons 62 56 30 50
Cheradah, Macheloth, Tachath, Tarach,
Mithchah, Caſmonah.

Tribus diebus uenerunt à monte Sina in Paran. Hinc uno in Chaſeroth manent dies reliqui vij. profectionis ex xi. His vij diebus tranſierunt loca xi. Quæ non tanquam ſingulas manſiones, ſed aliquot ex his tranſitus & diuerſiones accipere debemus. Non enim opinari conuenit ꝙ totos dies profecti ſine requie ſint, neq; ꝙ itinera tanq̃ ad lineam recta ubiq; fuerint, ſed ut in aſpera ſolitudine diuerſiones ſubinde inciderũt, quare ex qualitate itineris facile occurrerint loca plura pro manſionibus diſtributis ad numerũ dierum.

Emoræus mons: Terribilis ſolitudo inquit Moſeh: extenditur inter Sina montem & Sehir apud Chaſmonam.

Nigri montes, qui Emoræus, ſic dicti in græca hiſtoria.

Chorma locus inter Chaſmonam & Cades Barneam. Cum is quo Iſrael deo inuito pugnans cæſus à Chanahanæo fuit,

apud Chaſmonam. Tum alius tractus ille totus oppidorum & villarum, regis Arath, quæ omnia capta et incenſa populus Iſrael deo uouit & anathemati ſubiecit.

Beeroth 62 50 31 18

Filij Iſrael ꝑfecti ſunt de Beeroth Bene Iahachõ in Moſeroth

Moſeroth 62 38 31 2

Manſio prima, profectionis à Chaſmona, uiæ in ſolitudinem mare rubrum uerſus.

Ghidghad mons 62 30 30 50

Alia lectio ſic habet. Ex Beeroth ꝑfecti ſunt in Ghudghodah Vetus traductio latina habet, Gadgad.

Iothbathah 62 25 30 50

Ita in Deuteronomio. Et de Ghudghodah in Iothbath in terram torrentium aquarum. Credimus Iſraelem hic diutius ſediſſe ſub ſpacio xxx. annorum propter ſalubritatem loci et cõmoditatem ex copia aquarum.

Habronah 65 31

Heſionghaber 65 10 31 6

Elath prope Heſionghaber ad ſeptemtrionalem plagã ad Cades Barneã, de quo in Deutero. Et tranſiuimus à fratrib. noſtris filijs Heſau, qui habitabant in Sehir à uia ſolitudinis ab Elath et ab Heſionghaber, et uertimus nos, et tranſiuimus per uiam deſerti Moab.

Sin deſertum 65 20 31 16

Quod eſt Cades. In Sin fuit metatum tabernaculum. Media autem extenſio caſtrorum peruenit ad

Cades Barneam 65 22 31 29

Superiores manſiones à Chaſmona uſqꝫ in Sin cõmuni nomine uocantur deſerti Cades. In aliqua harum manſionum facta eſt ſeditio Chore cõtra Moſen et Aharon, quæ tempore multo durauit, & qualem neqꝫ apud Græcos neqꝫ apud Barbaros factam audiuimus: inquit Ioſephus: Eas autem manſiones ſex non peragrarunt: quod arbitramur: continua profectione, ſic ut illas à Sina monte ad Chaſmonã, ita ꝙ ad Sin et Cades barneam totos annos xxxviij deſediſſent. Verũ, quod ex lectiõe

Moſeh

Moſeh deprehendere licet, ſub fine illius temporis uenerunt ad Cades barneã, diutiſſime quoq; manſerũt apud Iothbathah ubi commoditas erat torrentium aquarum. Ita enim habet Deuter, Et circuiuimus montem Sehir multo tempore, dixit ꝙ dominus ad me, ſufficit uobis circuire mõtem iſtum, ite cõtra aquilonem, adeo in memoratis manſionib. ſingulis plures annos ſederunt, ſic ut ſingularum cõmoditas toleraſſet. Hoc deniq; exigebat conditio caſtrorum, quorum odor ingraueſcens mutationem ſub tot annis poſtulabat.

Mariboth, id eſt: ut Aquila interpretatur: Lites. Vt Symmachus Iurgia uel cõtradictiones. Locus caſtrorum Sin ubi aqua ex Petra educta fuit.

Miriam ſoror Moſeh his caſtris mortua eſt anno quadrageſimo migrationis ex Aegypto.

Hor mons 65 3́0 31 1́2

In extremo terræ Edom lateris auſtralioris montiũ Sehir iuxta Petram ciuitatem.

Miſaida pars montis Hor, quo Aharon cõſcendens mortuus eſt, anno xxxx. migrationis ex Aegypto, menſe Auguſto.

Petra regia Arabum. 65 3́0 31 1́8

Dicta Sela & Arachen, à rege Arach fundatore, à Chaldæis Recem, ab Hebræis Iaktheel. Munita eſt circũ montib. inacceſſis, & plurimo deſerto. Intus eſt ſita ciuitas in loco plano conuallis patentis paulo minus duob. m. paſſ. fluuio interfluente. Diſtat circiter quatridui itinere à Ierichunte.

Huic profectioni ab hoc mõte, Moſeh hiſtoriam ingerit neq; hoc tempore neq; loco factam. Ita habet liber Numerorũ, Et audiuit Chenahanæus rex Harad habitans in meridie: nempe terræ Chenahan: ꝙ ueniſſet Iſrael per uiam exploratorum, & pugnauit cum Iſrael, & prædatus eſt ex eo prędam. Et uouit Iſrael uotũ domino & dixit, ſi tradendo tradideris populũ iſtũ in manu mea perdam urbem eorum. Et audiuit dominus uocem Iſrael, & dedit Chenahanęũ, et perdidit eos et urbes eorũ & uocauit nomen loci Chormah. Et ſequenti loco, Et audiuit rex Chenahanęus rex Harad, qui habitabat in meridie in terra

Chenahan quando uenerunt filiȷ Iſrael. Sed & in Deutero. facit eius mentionem à morte Aharon. Rogo, Quo loco & tempore legitur ueniſſe Iſrael per uiam exploratorū? Hic ubi in Chaſmonah uenit, ſed ꝙ inde repulſus propter rebellionē fuit diuino imperio, & abire iuſſus ad interius deſertum neq; poſtea ad Chanahanęi montana acceſſit, etiam ab Edomæis prohibitus, quo hic etiam loco & tempore contra Chanahanæum pugnare potuit uictor? Nullo. Ergo tunc ab infœlici pugna, poſteaq; ꝗ poſuit uoluntatem terrę ſuo arbitrio capiendæ, & Deo in reliqua conceſſit, hic continenti calore pugnę, et cladis ulciſcendę rurſus pugnauit uictor, et deſtruxit urbes, & regioni uaſtatę nomen dedit Chorma. Sed quo conſilio tam aliena loca, tamq; ſera repetitio? Videlicet eo, ꝙ ab illa periodo uiarum apud Chaſmonah teneat continuata itinera per Cades Barneam in ſequentia loca, quæ Hebræis reſtabant, ita alia & loca & tēpora quæ per occaſionem, directā profectionem extraxerunt, per Anacephaleoſin oblitterauit.

Salmonah	65	56	31	12

Eo loco ſunt ſerpentes immiſſi populo propter indignationē contra Deum, quorum uirus ſiti et ardore corpora cōficiebat.

Punon	66	6	31	12

Metallum: inquit Hieronymus: quondam ciuitas principum Edom, nunc uiculus inter Petram & Zoaram, ubi æris metalla ſupplitiȷs damnatorum effodiebantur.

Oboth	66	20	31	15

Credam eſſe quam Ioſephus uocat Gobotham petram, Sed uidetur eam locare ſub Sur deſertum.

Hiȷm hahabarim	66	32	31	18

Id eſt Cumuli deſerti. Tendūtur autem inde uſq; ad Ghilhad montem, è regione Ierichuntis, in quib. Moabitis comprehēſa fuit. Propterea Hebræis fuit profectio extra hos montes ad orientales partes, quoniam prohibiti erant diuinitus ne armis laceſſerent Moabitas.

Zered torrens, Et uallis	66	52	31	20

Fontes ſunt intra mōtes hahabarim. Non enim filiȷ Iſrael ſcribuntur tranſiȷſſe torrentem.

Dibon Ghad	66	28	31	32

Diuersa ab ea commemorata in tribu Ghad, quod conuincit ratio profectionum.

Halmon Diblathaimah ciuitas Moab	66	28	31	22
Chedemoth solitudo	66	56	32	
Beer putens	66	50	32	
Mathanah solitudo	66	26	32	
Nachaliel	66	20	32	
Bamoth uallis	66	30	32	

Moabitis regio conuincit esse uallem extra Arnonem. Conmemorata est et in tribu Ruben, uidelicet q̧ ea tribus tenuerit loca ultra etiã Arnonem ad Chedemoth usq; solitudinẽ, nam & tribus Iuda tenuit Sin & Cades Barneã loca montiũ Sehir, eo iure q̧ ea semel castris insedisset; sicut q̧ id fa eret oraculo accepit. Omnem locum quem calcauerit uestigium pedis uestri uobis tradidi sicut loquutus sum Mosi.

Madian urbs	66	30	31	55

Super fluuio Arnone limitanea ciuitas Moabitarum sicut legimus libro Numer. Quod cũ audisset Balach egressus est in occursum eius: nempe Balaam: in extremis finib. Arnon, uidelicet, illuc diuertit, unde erant missi legati. Sequitur, Mane autem facto duxit eum ad excelsa Bahal: qui locus est uallis Bamoth: & intuitus est extremã partẽ populi: nempe tribuũ Ruben Simhon et Ghad castrametantiũ ad plagã australẽ. Magna uarietas est enumerationis mansionum duobus locis libri Numerorum, & uno Deuter.

Q; si his subest ex sententia Mosis interpretatio quędã ad allegoriam siue moralem sensum ad qualem eas Hiero. adduxit Et est secundũ earum remotiorem intellectũ uia ad fœlicitatẽ Christianam, nõ debuerit Moses alias aliJs locis et prętensse et meminisse, sed q̧ is ea in re nequaquam attentus fuit, sequitẽ illas interpretationes esse humana argutiæ susceptas, nihilq; habere constantię scripturarum diuinarũ, superesse autem in uniuersum aliã rationem tractandi scripturas pro earũ germano sensu, q̃ est qualis hactenus in usu fuit Origene magistro.

LOCA ALIA ARABIAE
commemorata extra manſiones.

PATAMI Arabes ad ſeptentrionales partes Arabiæ fœlicis.

Moabitæ Arabes habitant montes Hahabarim ſecundū orientalem tractum Aſphaltitis, ut ſcribitur libro Iudicum, Et circuiuit Iſrael terram Edom, & terram Moab, uenitq; ab ortu Solis terræ Moab, & caſtrametati ſunt trans Arnon, nec intrauerunt terminum Moab. uidelicet, Tenuerunt Palmyrenas ſolitudines.

Hamalech gens. & Hamalechitis regio inter Petram urbē & Aegyptum, ut legitur primo Regum, Hi enim inhabitabant terram quæ fuit à ſeculo ingrediente te Sur, uſq; ad terram Aegypti.

Sicimitæ Arabes, ſub Hamalechiti, circa Madian urbem, & Euilam ad mare rubrum. Deſcendit hæc à Chobab ſocero Moſis.

Cinei Arabes ijdem Sicimitæ.

Cedar regio Saracenorum in heremo ſic dicta à filio Iſmaelis. Ab hac gente ducitur ſimilitudo in Cantico Solomonis, Formoſa ſum ſicut tabernacula Cedar. Vnde licet conijcere, Arabes uſos fuiſſe tentorijs uerſicoloribus ex precioſa textura ad luxum & opum oſtentationem. Dictos credam à Plinio Cedreos circa Sur deſertū. Id eſt ad partes auſtrales Caſij mōtis.

Hecabanes. Et, Esbonitæ Arabes ſcenitarū obtinent per paruas quaſdā potentias in ſterilib. locis propter aquarū inopiā. Agriculturam nihil aut parum exercent. Paſcua uero omnis generis pecudum, præſertim Camelorū, optima habent. Vbi tamen Syriam contingunt tellurem feracem habent.

Diſahab 65 33 31 23

Hoc eſt auri abundantia. Locus deſerti in ambitu Punon metalli, inter Petram et Zoharā. Tophel. Laban. Fit horū mentio in principio Deuter. Hęc ſunt uerba quę loquutus eſt Moſeh ad omnē Iſrael, In tranſitu Iordanis, In ſolitudine cāpeſtri,

circa

circa mare rubrum, inter Pharan, & Thophel, & Laban, & Hazeroth, & auri abundantiam. Quasi dicat. Hæc sunt instituta quib. Mosch docuit populnm locis omnibus deserti quib. cōmoratus fuit. Adeo contiones Deuter. nō uidentur vnius loci & temporis. Q, q; in easdem adhortationes tocies uenit, non debebit imperitiæ tractandi sermonis imputari ab his qui illas perpetuo contextu, & in unum librum Deutero. congestas legunt. Qui, si has in omnia loca quib. castrorum statiua fuerunt, & in totum annorum xxxviij. tempus distribuat, nouas omnes, & minime inculcatas iudicabit.

Gemela regio Edomæç apud Soharū. Interpretat uallis salis.

Gebalena regio Edomæç iuxta urbem Petram.

Mabsár uicus grandis Gebalenę, pertinens ad urbem Petrā.

Theman.	65	36	31	21

Ciuitas montium Sehir, regia principum Edom. Gebalenæ regionis, procul à Petra urbe m.p.v. Illhic fuerat positum prę sidium militum Romanorum.

Auuith. Gethaim uicinæ Theman.

Choræi, et Horitæ styrpis gigantū montiū Sehir habitantes usq; ad cāpestria deserti Parā, quam posteritas Loth deleuit.

Zoopon regio circa Petram urbem.

Hallus. Gobolitis, regiones Edomæç.

Ietheth regio Gebalenæ.

Colchiel metallum	65	22	31	18

Procul xi.m. à Cata chrysea siue Disahab.

Choronaim uia in Edom. Irmeiahu. A Sohar usq; Choronaim, dederunt uocem suam.

Luchit	65	50	31	30

Inter Petram & Sohar. Iesaiahu. Qui in ascensu Luchit ascendit in eam, quia in uia Choronaim clamorem suscitabunt. Fuit hæc uia etiam plęna periculi propter latrocinia.

Dedan	66	6	31	20

Dicta & Dodanim, in qr. milliario à Punon metallo contra aquilonem cōmemorata Irmeiahu & Iechezchel prophetis.

Nabath ciuitas Arabum Nabathæorum. Putandum est q

ſit Petra Nabathæa.
Dinhabah ciuitas Edomæę.
Gheſuri regio Hamalech deſerti Sur, unde Dauid ægit prædas, de qua et in Iehoſuah. Iſta eſt terra, Omnes limites Peliſtinorum, et omnis Gheſuri a Nilo uſq; ad terminum Hecron.
Harab in Iechezchel. Et uniuerſi principes Chedar. Et ſecundo Paral. Harabes, qui erant iuxta terminum æthyopum. Indicãs eos qui ſunt Aegypti inter ſinum Arabicum et Nilum.
Heman locus in Edom. Videndum eſt, ne ſit Theman.
Hen Miſpah. Fons Cades, de quo in Iudah dictum eſt quem Agar Abrahæ concubina dedicauit.
Aholibah. Aholab ciuitates Edomæę.
Beeroth. Filij Iſrael profecti ſunt de Beeroth filiorũ Iahchan, in Moſeroh. Fuerit deſerti Paran locus inter ſepulchra concupiſcentiæ & Moſeroh.
Boſrah. Ieſahiahu, Quis eſt iſte qui uenit de Edom, rubras ueſtes habens de Boſrah? Et in Irmeiahu, Expandet alas ſuas ſuper Boſrah, et erit cor fortium Edom.
Magdiel locus regionis Gebalenes.
Mehunim ciuitas, uidetur Harabum commemorata ſecundo Paralip.
Monlingon ciuitas Arabiæ. Nabaloth. Oriblo.
Rechoboth. Ribdaluſa, ciuitates Arabię cõmẽoratę Ioſepho
Dimon ciuitas iuxta Areopolim.
Hair et Har, Innititur termino Moab. in Deuterono. Ne oppugnes Moab. Sequit̃, Filijs eñ Loth dedi Har hereditatẽ.
Hai. Irmeiahu. Vlula Chesbon, quia uaſtata eſt Hai, clamate uillæ Rabbath. Videtur eſſe ciuitas Hammonitis.
Charchar regia. 66 2′6 32 1′2
Locus trans Iordanem procul unius diei itinere ab Areopoli. Inde erant Zebach & Salmunnah reges Midian quos Ghidhon bello ſuperatos occidit.
Zeb regia. 66 5′3 32 1′7
Hammanitis in xv. lapide Philadelphiæ. Inde etiam fuerant hoſtes quos Ghidhon occidit.

Macha-

Machanarath, urbs terminus urbis Philadelphiæ.
Hammanitæ Arabes. Posteritas Loth. In Deuterono. Tu transis hodie terminum Moab Har, & accedes è regione filiorum Hammon. Videlicet, Hammoniten linquebant à dextris ubi Philadelphia est.

Achie, & Achalgai	66 2/6	31 5/12

Vicus ad australem plagam Areopolis procul viij m.
Baith locus in Moab. Fit eius mentio in Iesahiahu
Beerleam & Eghlaim ciuitas Moab. Facit eius mentionem Iesahiahu. Quia circuiuit clamor terminum Moab usque ad Eglaim ululatus eius, & Beerleim ululatus eius.
Bethghamul ciuitas Moab. Eius facit mentionem Irmeiahu.
Bethmehon ciuitas Moab commemorata ab Irmeiahu.
Carmel, locus in Moab. Facit eius mentionem Isahiahu:
Chircares. Id est paries cocti lateris. Videntur Prophetæ Isahiahu, & Irmeiahu minari ipsi Moab ruinam omnium à claris ædificijs usque ad parietem cocti lateris.
Masphah locus, Moab, ubi Dauid exul deposuit necessitudines suas.
Hammonim regio. Secundo Paralip. Venerunt filij Moab, & filij Hammon, & cum eis de Hammonim contra Ieho saphath. Et ecce sunt in Chasesontamar. Videntur transmisisse nauigio lacum Asphaltiten.
Suam ciuitas Moab. Facit eius mentionem Iechezchel.

S C H

O N

D I

A

IACOBI ZIEGLERI LANDAVI BAVARI IN SCHONDIAM PRAEFATIO.

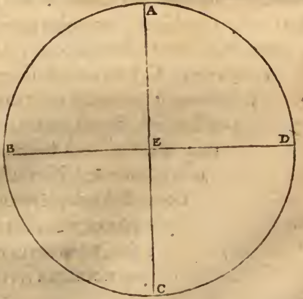
C. PLINIVS, Ingressurus naturalis historiæ partem quę de Geographia est, prefatus fuit, se in situ locorum tradendo, sequi auctores qui ijsdem locis uel nati uel plurimum uersati essent. Vere arbitratus, hinc primã peti fidem oportere Geographiæ scribendæ. Ego qui de locis Septentrionalibus: ueteri historiæ incognitis, immo damnatis potius huius sententia ab humana habitatione: cõmentarium æditurus sum, atq; ita, ut illa loca non solum nõ damnata, uel habita etiam iniquius, sed magis rebus his: unde regiones beatæ dicuntur: affluentia sim ostensurus, ut hæc plæna fide apud auditorem reponam, necessario quoq; præfabor, quibus auctoribus constet susceptum opus. Romæ dum essem fuerunt in urbe continuo tempore duo Archiepiscopi Nidrosienses regni Norduegiæ, prior quidem gente Danus. Quo uero tempore rex Christiernus dominatione excidit, is etiam declinans domesticas turbas Romam sub Adriano sexto uenit. Videbatur autem multa super domesticis rebus constituere ex Pontificis authoritate uelle, uerum moritur rebus infectis senex quidem uenerabilis, & qui ipso oris habitu sereniore testaretur animi innocentiam. Huius morte domi comperta, Collegæ ecclesiæ illius, habitis suffragijs, eligunt ex suo ordine Episcopum Olauum, gente Norduegum. Is ueritus ne uicium obijceret electioni, quia prior decesserat in urbe, & electio spectare ad Pontificem forte uidebatur, ea causa ne quis litem faceret sibi & Collegio, Romam uenit cum Adrianus sextus etiã decessisset uita, & patres in Comitium coacti essent, noui Pontificis creandi causa, sub hoc tempore cum & iusticium in urbe, & Archiepiscopo designato ociũ foret, conueni frequenter eum & didici reliqua Norduegiæ quanta tradi ab uno potuerunt. Gothiam uero, Sueciamq; et Finlandiam, supraq; has ad Boream Laponiam extensam, sed etiam Gronlandię Chersonessum et insulam Tylen accœpi à Reuerendis episcopis, Ioanne

Magno Vpsaliensi, & Petro Aorosiensi Gothis, tunc in urbe priuatis amicis, & mecum coniunctissime conuersatis, & quidem Vpsaliensis in commentario Schondiæ scribendæ antea fuerat, permiseratq; id censurę nostræ, cui ego considerans deesse longitudinum latitudinumq; radices, eas addidi ex habita ratione inclinationum & distanciarum unius cuiuslibet loci ad quencq; proximum, sic ut diuersiones uiarum minimũ detrimenti facerent distãcijs rectis. Ita uno in opere mutuam lucubrationem adiuuimus. Hos ego et ex eiusmodi occasionib. oblatos mihi habeo auctores operis instituti, quales alijs & locis & populis nouis non puto fuisse æq; fide & authoritate prestantes.

SCHON DIA

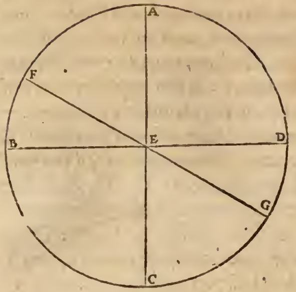
SCHONDIAM Quam descripturi sumus, Tabulę aliquę situs germaniæ particulares. Schōdenmarchiam siue Schondaniam, id est, amœnam Daniã uocarunt. Plinius aliquo loco Scandiam, alio rursus Scandinauiam: Si fides tamen exemplaribus est: nominauit. Sed mansit illi Schōdiæ nomen, quod amœnitatem ut dixi siue: ut uerbum reddam: pulchritudinem significat, quoniam cœli beneficio, telluris obsequio, Portuum & Emporiorum commoditate, maritimis opibus, lacuum & fluminum piscatione, uenatione nobilium ferarum, auri, argēti, aeris et plumbi, in exhaustis uenis, coloni industria agro exercendo, oppidorũ frequētia, ciuilibus institutis, nulli cœdit beatę regioni. Q. si cōmentariũ hoc, sicq; adiecta pictura minus implere præsentem laudem forsan uidebũtur, hoc nobis imputari non Schondiæ debebit. Nos enim ut rerum: quantę descriptæ sunt: fidem exhibemus, sic operis absoluti expectatione sumus inferiores. Hæc enim terrarum comprehensio latissima est, & ipsa etiam frequentia impedita, adeoq; supra hominis unius ætatem & uires sed si secundus tantundem addiderit, & tertius. Sicq; per plures procedat inuestigatio, perficietur opus par nobilitati rerum.

SCHONDIAM, Veteres latini & græci fere incognitam habuerunt, argumento est, quod isthic terrarum Zonam frigidam perpetuis damnatam niuibus, omnisque animantis impatientem dixerunt magno consensu. Pauci modo eius mentionem tanquã habitatę fecerunt. Inter quos Plinius, Quarũ clariss. inquit libro quarto: Schondania est incompertæ magnitudinis, portione tantum eius: quod sit notum: Hilleuionum gente quingentos incolente pagos, quæ alterum orbem terrarum eam appellat. Nec est minor opinione Eningia. Alij Plinio etiam antiquiores fortunatas terras et homines Macrobios atque omnium iustissimos mortaliũ sub hoc terrarum tractu posuerunt, & unde uenisse uirgines ferunt solenni religione cum uotiuis donis Delphos, & gentem custodijsse institutum hoc donec uirgines habitæ inter hospitas terras ludibrio atque uiolatę forent. Clarissima hæc testimonia sunt ex tanta antiquitate, cum magnitudinis & frequentiæ, Schondiæ, tum probatissimæ uitę gentis, sed obscura, nec postea quamuis Gothi hæc loca egressi, Meotidis & Euxini maris littora imperio tenerent, Datiam: cuius portio cẽsetur quæ hodie transsiluania est: Ripamque Danubij insedissent, potentiam Imperij Romani inuasissent, satis cogniti fuerunt, unde essent oriundi. Ita ueteres, pars parum idonei sunt testimonio reddẽdo narrationi nostræ. Pars qui eam ad terrã non habitatam excluserunt, etiam sunt manifeste cõuincendi, ne illorũ authoritas admissa securius apud auditorem, opiniões faciat non conuenientes naturæ locorum.

Hunc

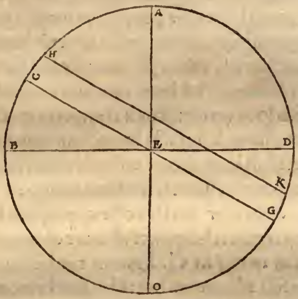
HVNC igitur sermonem ante alia tractamus, non uero ponimus ita ut ueteres in questionem, neq; à rationibus colligimus sententiam, nam his certior est historia, q̄ frigida habitatur. Sed istud agimus, ut à præsidijs uitæ arte humana procuratis, à phisicisq; & sphæralib. rebus consideratione de ducta, ostendamus frigidam extra animantis perniciem habitari. Hic uero de qualitate æstatis q̄ aucta esse illhic possit priore loco dicemus. Ea caussa esto qui per uerticem & polos mundi uadit circulus A. B. C. D. & sit A. polus borealis et idem uertex loci subpolaris, manifestum est circulum super B. E. D. erectum, ipsiq; A. B. C. D. circulo Orthogonalem, haberi pro horizonte ei loco cuius est uertex in A. deniq; eundem esse pro æquatore, siquidem A. est polus mundi, sic isti loco subpolari est horizon idem qui æquator. Ex hac designatione hoc colligimus, ubi aliquod siderum vrj: Esto autem Sol à quo faciamus exemplum pro reliquis: Ergo ubi Sol per æquatorem ut B. E. D. continue ferretur illustraret inoffensa luce utrinq; apud A. & C. terras suppolares. Deinde sicut lucem, sic reliquam uim suam: quantam à prouidentia super uegetalium & sensilium rerum seminibus animandis accepit: inferret terris præsentia corporis sui. Q, si tanto infirmius quantū ipse toto illo hemisphærio B. A. D. depressius incedit medio suo disco ęqualis terrę per huius mar ginem B. E. D. Tamen q̄ operatione tot seculis ab orbe condito nunquam quiescente affulsisset, superasset olim perpe tuitate sua unde ætate sequenti rerum semina ad frugem peruenirent. Nunc uero prouidentia non contenta ostendisse So lem horizonte tenus terris extremis ad polos, sublimem etiā fecit, proptereaq; iussit hunc agere per cœlum cursum obliquū & late deflectere in austrum & boream mutatis uicibus ab æqualitate in B. E, D. secundum exemplum circuli qui & ipse in proposita designatione super F. E. G. recta intelligitur erectus & Orthogonalis ipsi A. B. C. D. circulo. Ex qua obliquitate omnes prouenirent terris commoditates

à cœlo quantæ ſufficerent ſeminibus rerum & alendis & perficiendis, Sed non ego cuncta complectar, uerum pauca hæc quæ noſtrę ſunt aſſumptionis, Itaq; terris recedentibus à torrida in boream, his quibus Sol ſublimior imminet, tantoq; torridior ut Affricæ, iiſdem ſub diem breuius decurrit, ducitq; noctes prolixiores refrigeratioresq;, quę reſtituant damna paſſi uaporis. Quibus uero terris Sol humilior uenit tantoq; remiſſior ut Sarmatiæ, his ſub diem prolixius decurrit, noctesq; ducit breuiores, & eas multum uaporis retinentes acti diei, qui uapor adiuuet operam diurnam. Comperta loquor: inquit Vpſalienſis: Noctes æſtiuas ſuſtinemus graues calore in Gothia quas Romæ ſenſimus refrigeratas. Hoc beneficium incrementi dierum, continue accreſcit magis terris quo hæ longius ad ſeptentriones abſcedunt, nec ceſſat, donec eo uentum ſit, ubi cardo mundi inſtat ad uerticem tanquam in A. ſigno, & Sol illic leuatur ſub ſolſticio die gradibus circiter xxiiij. ſicut ſecundum arcum B. F. Quo terrarum loco eſt unus continuus dies menſes ſex à uerno tempore per ſolſticium in cancro ad auctumnum. Itaq; Sol præter aliquã offenſionem noctis ſeſe infundit terris illis calore nunquam

inter-

intermiſſo, quare etiam facit ad eximium profectum æſtates. Hoc ſit à Sole exemplũ quod ad ſex ſtellas uagas recte transferamus, & ſentiamus, has quoq; nihil infirmius adeſſe ui ſua terris extremis. Quibus deniq; prouidentia id tribuit ut limitem illum obliqui circuli late excederent in auſtrum & boreàm partibus ſex, ut per arcum F. H. quo exceſſu preſtant in reliquis Luna & Venus, tanquam ſecundum Solem magis neceſſariæ generabilibus rebus, ut quibus diſpenſant genita-

lem rorem, & fieri ergo præſentiores oportebat. Illo enim exceſſu hæc procurata ſunt ut alcius q̃ Sol incumbant à cœlo, ſecundum arcum B. H. partibus fere xxx. ob idq; propiores uertici A. fiant, & radiorum uim procliuius figant terræ in E. centro ſubiectæ.

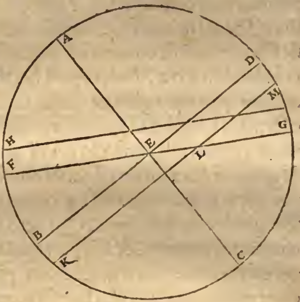
NVNC iuuat etiam colligere aliqua coniectura quam prouectã calore æſtatem illic eſſe putemus. Diximus q̃ ſublimis Sol fiat terris ſubpolaribus ſub ſolſticij die, totidẽ autem partib. leuat̃ ſub bruma Romę. Hic uero media hieme Sol meridianus eſt perbenignus, ipſe roſas et flores alios aromaticos,

quibusq́; est propterea Gariofilis nomen. Aliqua hieme decerpsi, decembri mense, nulla domi humana arte procuratos, uerum in apertis hortis sub apertissimo cœlo omnibus areolis uno Sole eliciente prouenientes. At similis benignitas non quinq; horarum spatio collecta est, siquidem præcellit nox algens, sicq́; per singulos dies hæc temperies extincta per iniuriam noctis sequentis, noua quotidie ad eundem modum coalescit. Q̃. si extra detrimenta noctis: id quod sub polis fit: hęc uis Solis urbani inoffense decurreret, & superior dies adijceret continua incrementa caloris sequenti, atq; hęc accessio peruenisset tandem ad brumam per plures menses priores. Hac conditione proposita quispiam recte senserit brumam romanam, ut non auctiorem calore, sic certe parem futuram suo ipsius urbis ueri adulto. Ad hunc modum ex similitudine altitudinis solis sub loco utroq;, & ex comperta qualitate cœli romani, exq́; accessione huic facta longissimi diei plurium mensium: qualis est sub loco altero: colligimus æstatem subpolarium locornm parem esse ueri romano adulto.

SED difficilior questio est ex tempore sex mensium quibus Sol eas terras relinquit, et abit per obliquum circulum austrum uersus ueluti in G. signum medię brumæ. Aiunt. enim incidere sub id tempus horridas tenebras, noctesq́; inactuosas, quæ eripiant animanti facultatem querendi uictus. Incidere quin etiam frigus non tolerabile, quo ergo duplici malo constricta omnia emoriuntur, sitq́; nihil animantis superstes ex iniuria hiemis & inædiæ quod sobolem æstate restituat, hacq́; causa esse illic Zonam frigidam perpetuo desertam. Ei etiam satisfacimus. Quod noctes attinet inactuosas, inquam, non conueniebat istud in rationem aliquam assummi. Non enim ut Sol occidit ita uenit repente atra nox, quin uespera substituit nobis diem in seram horam, postea diluculum refert splendorem diei tanto ante præueniens ortum, postea reliquum noctis quod crepuscula non reficiunt, reficit Luna, unde fit ut rara sit nox inactuosa. Hoc sit exemplum ex nostra

tem-

temperata compertum nobis, unde intelligamus conditionem noctis ſubpolaris. Ergo illhic etiam crepuſcula ſubueniunt nocti in lõgum tempus, quod deniqꝫ prçſentius oſtendemus. Confeſſum eſt Aſtronomis: & eſt eius oſtenſio non obſcura, uerum non huius loci: Solem deſcendentem ab hemiſphærio ſuperno per xviij. parallelos ſubhorizontis, finem facere crepuſculi, ſic ut tandem ſuccedat denſa nox, eundem quoqꝫ accedentem, ſub ortu ipſi hemiſphærio ſuperno per totidem parallelos abſummere noctem, & referre diluculum. Nunc uero poſitione Sphærç ſubpolaris idem eſt horizon qui æquator. Ergo qui ipſi horizonti, ijdem et æquatori paralleli cenſentur. Itaqꝫ Sol deſcendens illic ſub horizontem, non ingerit terris noctem denſam prius q̃ attigerit parallelum diſtantem partibus xviij. ab æquatore, ut lineã K. L. M. quod fit ſub decimo proxime gradu Scorpij, die uero circiter xx. Octobris. Poſtea ex G. bruma reuertens in L. refert continuo diluculum ſub decimo proxime gradu Aquarij. Die uero Ianuarij xx. Sic nox quanta Solis & crepuſculorum beneficio deſtituitur, eſt

menſium non amplius trium, quibus Sol inter L. G. portionem obliqui circuli it & redit. Sed neqꝫ hæc trimeſtris caret remedio de cœlo. Ei enim Luna, atqꝫ ea auctiſſima orbe et lumine accedit, et illuſtrat lucis indigos menſes, quenqꝫ pro ſe ſeorſim medio curſu menſtruo. Cuius beneficio fit ut nox: quaſi inactuoſa dicta: teneat terras illas non longius menſe uno & medio, neqꝫ ea perpetua, & in unum congeſta tempus ſed partita hæc etiam in tres breuiores, quarum

ſingulæ durent in hebdomades binas, uidelicet Luna per binas alias illuſtrante. Hæc eſt ratio inita à ſphærali poteſtate unde teſtamur & æſtates & noctes ſubpolares tolerabiles eſſe animanti.

VENIMVS in hoc ut à phiſicis rebus & præſidijs arte paratis oſtendamus, frigus iſtud formidatum etiam eſſe remiſſius opinione noſtra, ſicq; comparatum illic uiuentibus ut plane ferendum cenſeatur. Iuuat autem hic ante alia referre, à quibus nam inicijs & auctoribus exiſtimemus hanc perſuaſiouem profectam eſſe. Non dubium eſt auctores eſſe ætate uetuſtiores ea qua de locis ſeptentrionalibus exploratius aliquid renunciatum fuit. Ergo ueteres nuda cōiectura perſuaſi, collegerūt quod ſuper illis locis ſtatuerent, aut uerius ab æſtimatione cœli: quale per extremam difficultatem tolerandum, ſibi uel minus ſentiebant homines ſub climate Aegyptio & Græco nati & conuerſati: argumentum ſumpſerunt de tota habitabili terra. Nota apud Strabonem hiſtoria eſt ollam æneam quæ aqua glatiata diſſilierat allatam fuiſſe ex Ponto et oſtenſam Delphis in grauiſſimæ hiemis indicium. Hic qui hiemem: quanta ſub parallelo xlviij. accidit terris: exhorruerūt, & quod ea circa ollam effeciſſet conſecrarunt templo, tales ſuper terris tanto exterioribus quatenus habitatæ uel minus eſſent quid recte definirent? Qui uero ſequuti ſunt, hi et contenti ueterum inuentis, & ſub pari qualitate cœli fere nati, ad eandem ſententiam ultro quieuerunt, pluri fidutia q̄ conſideratione rerum in quibus nos hoc ſermone uerſamur. Tam leuiter opinio ſuſcepta eſt ſuper Zona deſerta ſub polis, quo ergo maiore uenia ſed & fide, quia non coniecturis ſed præſenti locorum hiſtoria inſtructi ſumus, imus contra ueterum ſententiam, aſſerentes, Septentrionem intra frigidam terra mari q; late et multa frequentia habitari, Aringhę et Aſelli et Rhombi: à quorū infinita prope copia menſa inſtruitur per maximā Europę partē: ex cetarijs importantur externi maris, et ad Boreā prope incomperti. Infundit hoc interiorib. terris fœcunditatē

ſuam

ſuam ſtato anni tempore,aut extrudit potius ſobolem ad nouas ſedes querendas, hic in tranſitu capitur. Ipſa quinetiam oſtia Tyberis ſuſcipiunt hoſpitem piſcem miſſum à ſeptentrione, enauigauit is bis Galliam, biſq; Hiſpaniam, ſuperauit Liguſticum mare & Tyrhenum plænis uelis ut copiam ſui faceret urbi. Lacus & fluuij illis terris æq; piſcoſi ſunt. Nulla uis frigoris extinxit ſobolem anni ſequentis, & reparabilẽ tot ſeculis prouentum. Et puto ego ſi alterutram naturam: terrã uel aquas: reddi exicialẽ per frigus animanti oportebat, aquas prçcipue oportuiſſe, uerum, hæ adeo etiam tractabiles ſunt ut profunda hieme & ſoboles illa exoneretur, et exerceatur piſcatura. Terræ quoq; pari fœcunditate habitantur. Verum ne multa repetamus, ſit eius fides penes interius commentarium. Magis exponemus cauſſas à potentia naturæ & humana induſtria petitas, unde prouenire iſta cõmoditas poſſit. Hic uero: quod naturam ſpectat: ſentimus, prouidentiam nihil ubiq; feciſſe incommunicabile, ſed modum ingeneraſſe rebus unde fierent ſingula tolerabilia proximis. Elementorũ extrema conſentiunt cum uicinis. Aer craſſus eſt ad terram & aquas, pertenuis autem ad ignẽ & iuxta calens. Ab hoc conſilio naturæ mare externum eſt plurimum ſalſum. Sal autem: teſte Plinio: olei pinguitudinem reddit. Oleum uero in calore quodã & ſymbolo ad ignem conſiſtit, taleq; exiſtens mare plurimis ſinubus infundit ſeſe terris extremis, quæ res facit, ut ſale ſtimulet prolificum calorem, & pinguitudine foueat ad fœcunditatem. Alluuionibus autem æq; adſit ui ſua terris, quamuis habent quoq; terræ intra ſinũ intimũ eundem calorem omnia fœcundantem & fouentẽ, unde ergo tepent ſpecus, et aquarũ ſcaturigines, tantoq; impenſius quanto eſt hiems grauior. Quod q; exemplum multo inſignius eſt montes per Norduegiam et Sueciam paſſim ſunt metalli feraces. Digerũt intra hos inq; uenas confluit argentũ & æs, quantum opus nõ perficiat officina minacib. ignib. Ad hanc rationẽ uapor terris & aquis infuſus, et ſeſe per utranq; naturam mutuis ſpiramentis refundens & adiuuans, temperat qualitatem cœli, & facit animanti

tolerabilē. Cuius eſt teſtis Beluarum in mari immanis magnitudo, & in terra degentium corporum firmitas, & uita longa, Omniumq́ꝫ præſentiſſimus uigor, quæ non eſſent niſi cuncta illic cōmode à cœlo & elementis fouerentur. Non enim quod inter incrementa eſt aliqua iniuria offenſum, uel quod omni ui ta eſt male paſtū idem læte proueniet. Neqꝫ uiuentia illic ſua illorum hieme perinde afficiuntur quomodo ſi Aegiptius uel Aethyops illuc ſubito transferatur. Nanqꝫ hæc longa inductione in eius cœli naturam iam olim tranſierunt, cuius etiam exemplum ab homine & hiſtoria ſacra faciam. Qui à Meſopotamia & illa famoſa turri in prima gentium deductione uer ſus ſeptentrionem migrarunt, non continuo penetrarunt ad ſi nes extremos, ſed locarunt ſedes prius ſub cœlo medio inter utrunqꝫ, quaſíqꝫ ducto per Thratiam et Pontum. Hic aſſueuit poſteritas quæ Scythiam ferret, & Tanaim, quomodo qui ex æſtate ad hiemem uenit, is pruinis auctumni tentatus prius fuit ut niuem ſubinde & glatiem toleraret. Ad eum modum Mortales facti aſſidue ad proxima quæqꝫ loca duriora confirmatiores ad extrema tandem peruenerunt. Sed etiam hic ſi quid manſit aſperitatis reliquum, id natura alijs pręſidijs emēdauit. Dedit terra maríqꝫ brutis profundos receſſus montiū, & caui littoris, quib. uapor ſubeſt tepens tanto intenſius quāto ſit ab incumbente frigore coactior, dedit ualles à ſeptentrionibus aduerſas. Veſtiuit bruta pilo tanto denſiore, quāto eſt uis frigoris maior. Itaq́ꝫ non ab alijs terris ueniunt pelles nobilium ferarum preſtantiores. Sabellæ, quibus in orbe noſtro precium prope immane, & ęſtimatio ſecundum aurum & gēmas in regio inſtrumento eſt, inde exportantur. Et quod miremur non alio: q́ꝫ hieme: tempore electiore uenantur, quoniam tunc pilus denſior eſt & cuti ſidelius heret, Qꝫ grauē hiemem eſſe putamus hanc qua beſtiola plurimum uiget, & qua permittitur uenatori ſcrutari per ſiluas & niues & ſeptentrionis uim luſtra, & pręcipua lucra ſectari. Quibus autē brutis conditio corporum eſt ad frigoris iniuriam recentior, his dedit ut uel condantur ſub brumam, uel emigrēt, id quod etiam

in

in orbe nostro plærisq; tribuit. Homini uero præterea remẽdiũ dedit, arte et industria comparatum, ei foris agenti uestem dẽsam, & insuper geminatã, domi focum largum, uaporariam camerã in diem, in noctes cubile plurima pluma tepẽs, quibus remedijs edomant hiemes, q̃quis sæuas externis existimatas, indigenis autem nostra opinione mitiores, & reuera sunt ex primigenia mixtura corporum illa his conuenientia quæ alijs prẹdura censentur, Leo in Africa, Vrsus in Sarmatia ferocit tanquam hic uigore præsentiore, translati autem in contrarium coelum languidiore ui sunt. Ciconia hiemem non moratur, at Grues sub eam ueniunt. Scytha coelum romanum ut febriens accusabit, & est eo nihil salubrius. Qui tenerius educatus est, si in castra subito trãsferatur, inedias, uigilias, æstus, trãsmissiones fluminum, pugnas, obsidiones, capitale sibi malum experietur, uerum miles hæc castrensium meditationum loco habet, lõge ante ista induratus. Qui in umbra urbana uersatus tentare uelit Vergilianum istud Nudus ara, sere nudus, profecto fuerit periculo suo carmen finiturus, habebis frigora febrem. Sensim insuescitur his quæ dura putamus, & ex leuibus inicijs coalescit facultas qualis sæpe ad prodigiosa opera peruenit. Videmur satis rerum complexi esse à coelo, à natura, ab arte, unde constet nihil ubiq; terrarum & maris esse negatum animanti. Sentit etiam lector q̃; hic plurima materia aperiatur rationum & exemplorum quæ nostræ sententiæ attestentur, quare quiescimus, & cedat ergo authoritas ueterũ, & sequentium consensus historiæ huic, quanta: non dico deprehensa nunc demum fuit, multis enim ante seculis Germania & Schondia non laxo discretæ Gothano sinu celebrarunt mutua commertia: Sed quanta in commentarium nostra opera uenit, atq; tanta præfati ad Schondiam & plures in illo mari memorabiles insulas scribendas conuertamur.

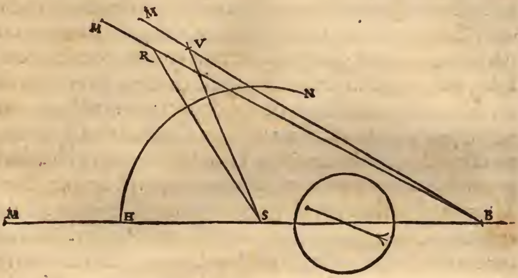
TABVLA CONTINET super meridiano gradus xviij. schoenos autem in terra cclxxxviij. qualium xvi. dant gradum unum circuli maximi coelestis. Super

autem parallelo medio cõtinet tabula gradus paralleli lxxxij. ſchœnos autem D c. fere, habet ſiquidem parallelus medi-us tabulæ proportionem ad circulum maximum quam ix. ad xx. fere, & tercia pars horæ, id eſt gradus v. ſuper parellelo continet gradus duos, & quartam partem gradus circuli ma-ximi. Parallelus auſtralior abeſt ab æquatore partibus liiij. borealior partib. lxxij. Meridianus occidentalior diſtat à me-ridiano per inſulas fortunatas gradibus viij. Orientalior gra-dib. xc. Secundũ hæc conformabuntur latera tabulę ad iuſtã proportionem. Circunſcribitur autẽ ab occidente oceano Hi-perborico, à ſeptẽtrione, terra incognita, ab oriẽte, parte Ruſ-ſiæ albæ & mari Balthio, à meridie Gothano ſinu, & parte Da-tiæ. Complectitur uero imperia regia tria, Norduegiam, Sue-ciam, Gothiam. Dinaſtias uero quæ regibus parent xxxvij.

LINEA inclinationis R. S. pertingens ab ur-be Roma cum meridiano Stokholmenſi regiæ Sueciæ, con-ſtituit ſupra huius uerticem angulum poſitionis graduũ lvij. circumferentiæ horizontis H. N. uerſus occidentem. Diſtã-tia autem recta inter duo loca ſuper linea inclinationis S. R, eſt graduũ xxvij. maximi celeſtis circuli, in terra uero ſchœ-norum ccccxxxij. qualium xvi. dant gradum unum, ſiue eſt M. Dc. xx. m. paſſ. qualium lx. m. reddunt gradum unum. Linea inclinationis V. S. pertingens à Venecijs conſtituit cum meridiano Stokholmenſi, ſupra huius uerticem angulũ poſitionis graduum lxvi uerſus occidentem. Diſtantia autem recta inter duo loca ſuper linea inclinationis S. V. eſt gra-duum xxv. maximi celeſtis circuli, facit in terra ſchœnos cccc, ſiue M. D. m, paſſ. Qui aliquo trium locorum ma-net, extendat tabulam Schondiæ in planiciem, & huius lateri borealiori ſupra Laponiam aptet frontem Sciotherici magne-tis. Tabulam autem dirigat ut magnes ſtet correctus ſuper li-nea intima caui. Hoc ſitu cuſtodito lineæ S. R, & S. V. ex finibus R. & V, extrahantur in longum, accipiatur uero ex-tenſio circini per gradum unum, lateris utpote occidentalis. cum ea æquilatatione accipiantur ex S. ſuper S. R. partes

xxvij.

xxvij. finisq́ sit R. Super autem S. V. partes xxv. & sit finis V. Hac operatione indicatur tota positio tabulæ ad faciem mundi, deinde assumptorum locorum cum inclinationibus distantia mutua, sic ut postulat ratio assumptæ mensuræ tabulæ Schondiæ.

R, Roma. V, Veneciæ. S, Stokholmia. Lineæ M. S. B. & M. R. B. & M. V. B. sunt meridiani locorum per quæ uadunt. H. N. portio est horizontis loci S. S. R. & S. V. lineæ sunt inclinationis locorum.

GRONLANDIA.

GRONLANDIA interpretatur uirens terra, sic dicta ob insignem prouentũ pabuli. Cuius & pecoris quanta sit copia hinc licet spectare, q̀ sub tempore quo ad eos nauigatur, componunt promercales ingentes strues butyri & casei, unde etiam coniectamus, terram non esse asperam montib. Episcopales ecclesias duas habet, sub ordinatione Nidrosiensis. Vni datus est his proximis annis presul, suffraganei tantũ titulo, quoniam dum metropolis negligentius intendit illic directioni religionis propter locorum distantias & difficiles na-

uigationes, populus ferè est relapsus ad gentilitatem, alioqui ingenio mobilis, & magicis artibus impense deditus. Feruntur: id quod etiam in Laponia dicemus: magicis carminibus ciere tempestates maris, & inuoluere periculis peregrinas naues quas sunt predaturi. Ipsi enim scorteis & subtilibus nauigijs utuntur, tutis à quassatione maris et scopulorum, ad hunc modum laborantes alias adoriuntur. Petrus Martyr Mediolanensis in hispanicis nauigatiōibus scribit, Antoninum quendam Cabotum soluentem à Britannia, nauigasse continue uersus septentrionem, quoad incideret in crustas glatiales mense Iulio, inde ergo conuersum remigasse continue secundum littus sese incuruans austrum uersus, donec ueniret ad situm contra Hispaniam supra Cubam insulam Canibalum. Quæ narratio nō nihil causæ dedit mihi ut Gronlandiam ultra Huitsarch promontorium extenderem ad continentem Laponiæ, supra Vuardhus castrum, & id feci eò libentius ꝙ & senior Archiepiscopus Nidrosiensis constanter affirmabat, mare illic in anconem curuari. Accessit id quoq; ꝙ Lapones cōsentiunt in ijsdem studijs magicis, & religionem christianam neq; sectantur neq; refugiunt, per quæ ego existimaui istam similitudinem utriq; genti accidere, quia sese contingerent per continentem. Distantiæ quoq; uidentur non refragari, schœni enim intersunt inter utranq; gentem non integri ducenti. Fecit & hoc ad coniecturam ꝙ Cabotus fertur in glatiem incidisse. Et quamuis de mense Iulio contendam non bene relatum esse, adeo si sub polo quoq; ipso nauigatum foret: ob eà quæ in eam rem antea disseruimus: tamen ꝙ aliquo tempore per glatiem nauigauit, id testatur ꝙ non per mare uastum, sed propinquis littoribus in sinus formam comprehensum nauigarit, quando ob eandem caussam sinus Gothanus cōcrescat, quoniam strictus est, & fluuiorum plurium & magnorum ostia salsam naturam in parua copia superant. Inter autem Norduegiam & Islandiam non concrescit ex diuersa causa, quoniam uis dulcium aquarum illic superatur à uastitate naturæ salsæ. Fama est: sed incerto hactenus auctore: ꝙ Hispani adnauigēt hoc tempore

Gronlandiam & quam dicant terram uiridem, Argumentum eius eſſe aiunt Merces quaſdam exportatas ab his, & recognitas ꝙ forent rerum quales apud Gronlandiam reperiuntur. A ſeptentrione pertingit ad terram incognitam ſub polo, unde etiam ueniunt in hanc Pigmei predatores. Quod etiam argumentum fuerit terras ſubpolares habitari, igitur Cherſonneſi.

Gronlandiæ deſcriptio ſic ſe habet.

Lateris orientalis, quod Norduegiam reſpicit deſcriptio.

Vuardhus caſtrum	52		70	30
Vbi ad ſeptentrionem	53	30	71	30
Extenſio prima	20		71	20
Extenſio ſecunda	28		72	
Huetſargh promont.	22		67	
Extenſio	5		61	25
Inde continuatur littori terræ Baccallaos	356		60	

Ad occidentem & ſeptentrionem terminatur incognito ſine terrarum & marium.

ISLANDIA.

ISLANDIA, id eſt glacialis terra. Hæc eſt Tyle nulli ueterum non celebrata. Tylenſes continentiſſimi dicũtur à Saxone Sielandico grammatico. Religione ſunt chriſtiani. Propriam ſcripturã habent ut tota Schondia. Res memorabiles Maiorum & ſui temporis conſcribunt, & celebrant cantibus & rithmis, deniq; ſcopulis & promontorijs inſculpunt, ut nulla niſi cum naturæ iniuria intercidant apud poſteritatem. Situs inſulæ extenditur inter auſtrum & boream ducentorum prope ſchœnorum longitudine. Ipſa multa ſui parte eſt montoſa & inculta. Qua autem parte eſt plana, preſtat plurimum pabulo, tam læto ut pecus depellatur à paſcuis ne ab aruina ſuffocetur. Præterea inſula eſt predicanda inſolitis miraculis. Rupes ſiue promontorium eſt quod æſtuat perpetuis ignibus inſtar æthnæ. Is locus eſt carcer ſordidarum animarum. Glacies etiam certa appellitur littori magnis moli-

bus, cuius ſi cruſta adſeruetur quamuis magna diligentia, tamen diſparet ſtatim, atq; reliqua eius generis glacies recedit à promontorio in altum. Comperiuntur illic ſpiritus ſe exhibentes manifeſtos humanis miniſterijs. Submerſorum ſiue alio uiolento caſu enectorum ſpectra ſeſe offerunt congreſſibus notorum hominum, tam manifeſta ut tanquam uiuentes accipiantur ab ignaris mortis illorum data dextra, nec deprehenditur error priuſq; ſpectrum diſparet. Incolæ plurimum præſagiunt fata principum.

Meridionalis lateris deſcriptio

Littus eius occidentalius	20		63	
Choas promontorium	22	20	63	

Vnde latus orientale extenditur contra ſeptentrionem & finis extenſionis habet gradus 30 68

Inde ſeptentrionale latus cõtra occidentem extenditur & finis extenſionis habet gradus 28 69

Lateris occidentalis deſcriptio, poſt extenſionem quæ dicta eſt

Hekelfol promontorium	25		67	

Inter hoc & Huytſarch Gronlandiæ eà propinquitas eſt ut nauigantibus inter medium ſpatium utrunq; promontorium conſpiciatur.

Madher promontorium	21	20	65	10

Vnde coniungitur priori fini

Ciuitates in eà medieterraneæ ſunt

Holen epiſcopalis	28		67	50
Skalholten epiſcopalis	22		63	30

HETLANDIA INSVLA

HETLANDIA maxima orchadum ſic circumſcribitur.

Littus auſtralius	30	30	62	
Littus occidentalius	27		63	30

Pars

Pars littoris borealioris	28		62	30
Hinc iungitur fini prædicto				
Mediterranea habitant, quorum ciuitas				
Orchada episcopalis	28		63	30

Circa eam sunt insulæ aliæ xxix. dictæ similiter Orchades.

FARENSIS INSVLA

Latus eius septentrionale				
Pars eius orientalior	29	30.	61	
Pars eius occidentalior	26		62	
Vnde uersus austrum descendit. Et habet				
gradus	22	30	61	20

Inde iungitur suo fini orientaliori. Est in eà ciuitas episcopalis dicta & ipsa Farensis.

LAPONIA.

LAPONIA dicta est à populo quo habitatur. Vocant uero Germani Lapones, eos qui parum idonea rei præsenti dicunt & faciunt, quos Romana lingua dicet puto ineptos. Sunt uero Lapones staturæ modicæ, & corpore usq; adeo agili, ut accincti pharetra & arcu transmittant saltu sese per circulum diametri cubitalis. Pedestres pugnant arcu armati ut ferè Tartari. Artem iaculandi docentur à pueris, utq; antiquitus apud Baleares, sic apud Lapones ætate nostra puero non datur cibus priusq; attigerit sagitta propositũ signũ. Veste utuntur stricta, & toti aptata corpori, nequid impedimenti faciat operi. Hieme utuntur ueste pellibus integris phocarũ siue ursorũ artifitiose laboratis, eas nodo adstringũt supra caput, soliq; oculi patẽt, corpore reliquo toti cõtecti sunt quasiq; in culeum insuti, nisi q hæc expressa per membra om-

nia ad commoditatem non ad pœnam laborata est. Hinc puto temere creditum esse q̃ sint corpore hirsuto instar brutorũ, pars ita referentes ob ignorantiam, pars ob uoluptatem, quã inde pleriq; capiunt ut supra fidem rerum dicant omnia comperta sibi apud remotas terras. Sic uero arte atq; industria muniti, Lapones perferũt foris hiemes & aquilones & omnem iniuriam à cœlo. Domos non habent, sed tabernacula quasi castrensia, Mansionesq; sæpe transferunt. Amaxobij sunt, uenationibus plurimum student, Ferarum quoq; tanta copia est ut passim cedantur. Nefas est mulierem exire tabernaculum ianua qua uir eo die est ad uenationem profectus. Etiam religio est ne manu contingat feram captam, sed uir porrigit mulieri ueru præfixum quantum illi carnis impertit. Agrum non colunt. Terra serpentem non fert, sed culices illic sunt grandes & infesti. Pisces capiunt plurima copia, hocq; prouentu uiuunt Ichtiophagorum aethyopum morę, atq; ut hi feruore nimio, sic illi frigore excoquunt pisces, et edomant in farinam. Tantum deniq; superest capturæ ut eius plurimum condant in Cetarijs & exportent in uicinas terras Northbothniam & Russiam albam. Nauigijs utuntur nullis clauis, sed neruis & uiminibus compaginatis. His per rapidissimos fluuios inter montes Laponiæ deferuntur, æstate nudi ut in periculo enatare ualeant, & colligere ex naufragio merces. Pars artificia exercent, pingunt acu ad delicias, & faciunt uestes intextas auro & argento. Qui ad usum quippiam artis repererint, & qui receptum ab alijs excoluerint honorantur publice, uidelicet, ueste donantur cui sit intextum argumentum excultæ artis, atq; hoc insigne in familia manet ad posteritatem. Naues, dolia, et omne instrumentum domesticum probe fabricant & exportant ad uiciniam. Commertia permutatione & pecunia agunt, mutuo consensu tantum & nullo sermone communicato, atque istud non propter ingenij inopiam & mores brutos, sed quod linguam habent peculiarem & ignotam uicinis. Gens ualidissima est, & diu libera fuit, & arma sustinuit

nuit

nuit Norduegiæ, Sueciæq; donec concessit tandem sub imperium, & tributum pendit preciosas ferarum pelles. Præsidem eligunt proprijs arbitrijs quem regem uocant, uerum rex Sueciæ ius administrationis donat. Is ueste rubra induit, hoc est ipsi insigne regium. Deniq; populares ueniunt in Sueciam pro cognitionibus dubiarũ causarum. In itinere hospiciũ aut omnino tectum non subeunt, sed agunt noctes sub diuo. Equos non habent sed eorum loco feram domant, Reen ipsi dicunt, hæc est iustæ magnitudinis mulæ, pilo prope asini hirsuto, ungulas habet bifidas, & cornua ramosa instar cerui, sed humiliora & ramis rarioribus. Equitem dorso non fert, sed antilena imposita iungitur uehiculo, assequitur xxiiij. horarum spacio c l. m. passuum, siue schœnos xxx. quod ipsum spatium dicunt lingua patria, ter mutare horizontem, hoc est, ter contingere signum quod eminus postremum prospexerint. quod certe indicium est cum magnæ pernicitatis, tum magnarum uirium feræ, quæ in tantum spacium cursu sufficit, etiam ubi interim pabuletur. Hanc historiam putarim ueteres quoq; agnouisse, sed obscura & dubia quasi fama exceptam, siquidem aiunt, Scythas quosdam equitare ceruos. Religionem christianam neq; sequuntur, neq; etiam refugiunt tanquam Iudæo odio in eam offensi, sed subinde admittunt in gratiam regum quibus parent. Etiam quo minus plures sunt christiani culpa non nulla est presulum qui aut hanc curam instruendæ gentis abiecerunt, aut fidem Christi illic adolescentem euilescere rursus fecerunt, siquidem huius prætextu sua etiam uectigalia subinferre genti uoluerunt, intolerabili exemplo non his locis magis quam orbi omni christiano, ut quod acerbissimas trahere defectiões solet. Ioannem Gothum Episcopũ audiui dicentẽ, Nos qui Vpsaliensi ecclesiæ presidemus, & sub diœcesi nostra habemus eius gentis multam partem, ut de nostra uigilantia pastorali predicare multa non conuenit, sic à cupiditate nefaria qua religionem questũ statuamus abstinentissimi, hoc ubiq; prestabimus, ut nullã prebeamus materiã per quam hęc gens tãquam nostro offensa peccato minus sit chri-

ſtiana. Is ſtatus eſt religionis apud Lapones, tamen ſuopte & à maioribus recepto inſtituto ſunt idololatræ, & quod mane animantis occurrit procedenti, ex eo capit omen euentus diei, & idem in diem colit. Statuas etiam lapideas erectas in montibus pro dijs habent, fœderant coniugia, auſpicantur in igne et ſilice, Myſterio ſtatui coniugali tam aptato ut eo ſit nihil aptatius, tamq́ꝫ conſiderate recepto quam ſi græcia media, Q enim ignem præferunt, ut id non faciunt ſoli, quoniam eum morem & Romani ſeruarunt, ita iſto celebrandi ſunt, ꝙ populo omnium maximo ſimilia faciunt. Iſtud uero maiorem in modum: ꝙ ſilicem prȩferunt: collaudandum, cum ꝙ hȩc Philoſophia domeſtica eſt, tum ꝙ ſignificationem habet nimis q̃ꝫ affinem his ſacris, ut enim ſilex latentem in ſe ignem habet qui concuſſione emicat, ſic in utroq́ꝫ ſexu eſt recondita uita quæ tandem profertur mutua copula in prolem uiuentem. Præterea, incantatores ſunt perefficaces. Magicos nodos tres nectunt, pendentes à loro, ubi unum ſoluerint cient uentos tolerabiles, ubi alterum, uehementiores, ubi terciũ, mouent apertam tempeſtatem, ita ut ueteres fulmina eliciebant. Ea arte iſti utuntur in nauigantes ex arbitrio ita ut his fauere uel minus uiſum fuerit, ita ſiſtunt & mouent flumina & maria. Faciunt quoq́ꝫ è plumbo iacula magica breuia ad modum digiti, ea emittunt per quamuis diſſita loca in eos de quibus uindictam expetunt. Hi oborto carcinomate à crure uel brachio intra triduum uehementia doloris exanimantur. Sol occidit illis locis, & ducit noctem unam per tres ferè menſes brumæ, per quos non habent lucem niſi qualem crepuſcula, clariſſima quidem ſed in pauciſſimas horas, qualeſque lunares ſplendores faciunt. Itaq́ꝫ diem quo Sol ad hemiſphærium redit feſtum habent, & ducunt læticiam ſolemni feſtiuitate. Hi ſunt mores gẽtis nequaquam abſurdi ita ut ſilueſtris, utq́ꝫ nomine Laponũ cenſeri debuerit, ſed olim quando ſub imperio domeſtico uixit, & nulla commertia cum uicinis habuit, & ſuas opes ignorauit, nec præcium nouit domeſticarũ pellium ſub orbe noſtro atq́ꝫ earum multam copiam leuium rerum repenſione com-

mutauit. Hic puto simplicitas ad Laponũ nomen deflexa est.
LAPONIA terra extrema Schondiæ cognitæ uersus septentriones, terminatur hæc etiam hac parte ad incognitum nobis orbem, præterea parte maris externi secundum descriptionem hanc

Littus primum	70	72
Littus sequens	80	70
Quod etiam sequitur	90	70

Ex cetarijs huius maris plurimam copiam piscium exportant ad Nordbothniam & Russiam albam, terras uicinas, unde licet coniectare mare hoc quaquauersum extendi uersus septentrionem. Ab occidente terminatur intimo sinu ad

Vuardhus castrum ad gradus	52	70 30
A meridię terminat̃ linea hinc extensa usq; in gradus	90	69

NORDVEGIA.

NORDVEGIA id est septentrionalis uia. Fuit regnum hoc aliquandiu admodum florens, & imperium tenuit per Daniam & Frisiam & late per insulas, donec domesticum imperium per hereditariam successionem administratũ fuit. Postea sub interregno consensu procerum institutum est ut reges per electionem susciperentur, arbitrati, eos hoc æquius administraturos regnum, quominus forent confirmati per nouitatem, sed euenit, dum quisq; ut opibus ambitione & fauoribus affinitatis prestitit, ita in spem maiorem uenit regni assequendi, ut factionibus distraherentur, seseq; etiam inferrẽt ad occasionem capiendi regni externi, qui adiuuarent & destituerent partes cõcertantes ut uisum sibi è re fuit. Itaq; est hoc tempore sub potestate Danorum. Hi nõ legitimos modo redditus & tolerabilia uectigalia imperant, sed omnia commoda conradentes transferunt in Daniam, uidelicet diurnitatem imperij constituentes in infirmitate subiectorum, quod nõ unum exemplum est hac ætate in re christiana, postq̃ enim uirtutes quæ principem, id est patrem patrię uere spectant, relictę sunt,

ſuperbumq́ domini ſupercilium ſolum retentum, quod aperuit ad ſubiectorum iniuriam licentiam, ſequutum iſtud eſt, cum Dinaſtæ nihil præſidij reliqui ſecerint ſibi in amore mutuo populari, ut in ui & omnium fortunarum extenuatione quærant incolumitatem ſtatus ſui. Hæc fortuna eſt Norduegiæ, neq́ ipſa ædifitia urbium ſuam amplitudinem & dignitatem ueterem tueri poſſunt, nec ſpes eſt ſtatus reparandi. Publici enim cōuentus in rem non admittuntur, nemo ex arbitrio ſuo referre audet, aut opere tentare, incertus de omnium uolūtate. Ad hanc difficultatem accedit qualitas locorum, habet enim Dania in poteſtate nauigationes omnes Norduegianas, neq́ hæc exercere mare poteſt, neq́ exportare merces hoc rege hoſte, prætera à cœlo, à tellure, à mari nequaquam humilis aut parum fœlix exiſtimata. Hæc mittit in reliquam Europam piſcem ex genere Aſellorum, frigore induratum & extētum in fuſtem, unde & eum germani dicunt Stockfiſch. Captura eius laudatiſſima eſt Ianuario, quando ſuper eſt frigus ut induretur, & qui clementioribus menſibus fuerunt capti, marceſcunt, neq́ ſunt idonei ut exportentur.

OCCIDENTALIS littoris deſcriptio, pars maxime borealis.

Vuardhus id eſt ſpeculatoria domus	52		70	30

Caſtrum eſt ualidiſſimum et prȩſidium impoſitū Laponibus.

Littus ſequens	28	50	70	
Matthkur oppidum	28	30	70	15
Cherſonneſus extrema	28	30	70	15
Bomgang oppidum	28		70	30
Sinus intimus	28		69	55
Skyttungzberg oppidum	27	30	70	20
Littus ſequens	27		70	15
Sammauuik in cherſonneſo extrema	26		70	15
Littus ſequens	26		70	10
Littus ſequens	26	15	70	
Honouitz	26	20	69	25
Littus ſequens	27		69	55

Ingen

Ingen ſuper ſinu intimo	27	15	69	15
Helganas	27	30	69	35
Segeruuar	26	25	69	
Katiuuik	27	5	69	15
Littus ſequens	26	25	69	20
Littus ſequens	26	15	69	15
Haſſeuuagh	25	35	69	
Littus ſequens	25	55	69	15
Littus ſequens	25	30	69	25
Tuſuuonas	25		69	

Totũ hoc littus & loca uicina: olim deſerta lue publica Norduegiæ: Lapones deligunt ſibi in ſedes, commigrantq́ʒ ſub clementius cœlum.

Littus ſequens	22	25	69	15
Skarteſuagh	22	20	68	50
Vuandh Vuagh	22	30	68	20
Littus ſequens	22		68	20
Sanduuar	22		68	15
Littus ſequens	22	20	68	10
Malanger	22	20	67	20
Littus ſequens	23	30	68	10
Rodhelle	23	30	67	20
Lokhelle	22		67	30
Littus ſequens	22	30	67	35
Oſtafiorden promontorium	22	20	67	15
Littus ſequens	23	50	67	5
Rollen	63	30	67	
Promontorium	22		67	
Littus ſequens	22	15	66	50
Littus ſequens	23	30	66	50
Foten	23	30	66	35
Stegh ſub circulo arctico	22	10	66	30
Conuentus Helgeland.				
Salten	20	30	65	25
Gilles Skal	20	20	65	15

Rodhoo	40		65	
Alſtahus	40		64	45
Brynnia ſuper ore ſinus	39	50	64	10
Conuentus Nummodal.				
Littus ſequens	40	30	64	10

Hactenus à caſtro Vuardhus uſq; in hæc loca totum littus eſt infeſtum uerno tempore Balenis, uaſtę magnitudinis, adeo q ad centum perueniunt cubitos. Hæ tunc gregatim conueniũt ad prolificandum. Naues uel quæ in earũ corpora, uel in uortices aquarum: quos hę faciunt inſtar carybdis agitatione ſua: delatæ fuerũt, periclitantur. Remedium eſt autem nauigantibus caſtoreum dilutum aqua & in mare effuſum, hoc tanq̃ aconito petitus grex Balenarum totus repente diſſipatur, & in profundum fertur. Rugiunt horrendum. Spiracula duo habent in ſumma fronte patentia ad cubiti proceritatem, hæc tecta ſunt folliculo, reſpirantes efflant undas in modum denſi nimbi. Spina dorſi reperitur, cõtinens amplexu ulnas tres, internodia ſingula unam, longæ minus cubitis lx. condiuntur in Cetarijs. Maiores inutiles cibo ſunt propter non domabilem aſperitatem.

Snaſen	41	20	64	35
Bionor	41	30	64	15
Stadzbigd	42		64	15
Oryan	42	30	64	
Oſtraath	42	40	64	15
Reon caſtrum	43		64	30
Betzſtad	42	10	64	45
Littus ſequens	42	30	65	
Littus ſequens	41	30	65	10
Inderoo	42		65	15
Sparrabo	42	20	65	30
Vuardal	43	20	66	
Oſtia fluuij	43	30	66	
Skongen	44		66	
Froſten	44	30	65	55

Conuentus

Conuentus Styordal				
Ostia fluuij	25		65	20
Imbleuuik	25	20	65	15
Iadha super ostijs	25		65	15
Bakka monasterium super boreali ripa ostiorum				
Tildræ fluuij	22	35	65	
Nidrosia super australi ripa.				

Hæc est omnium ecclesiarum per Norduegiam, Islandiam, Gronlandiam & insulas adiacentes metropolis, fuit nobilis in primis ciuitas sub florente Norduegiæ imperio, continens in ambitu parochias quasi dicas regiones urbis xxiiij. Nunc in uici formã ferè redacta est, uocatur lingua germana Truthaim quasi Dryidum domicilium, extat hodie ecclesia cathedralis argumentum ueteris felicitatis, cui magnitudine & laborati lapidis artificio par opus non est sub orbe christiano. Crepido circum altare corrupta fuit incendio; hæc reparabatur eo tempore quo ista scribimus, in quam impensæ imputantur ad vij.m.aureorum. Atqꝫ à tantula parte æstimatio præstantiæ fiat templi tocius.

Littus sequens	22		65	
Nas	22	30	62	
Medelhus	25		62	
Boduuik	25		63	25
Byrsen fluuij ostia	25		63	35
Conuentus Midental				
Littus sequens	22	20	63	25
Agdanas	23	30	62	15
Lasuuik	23	30	62	
Conuentus Hempne				
Littus sequens	21	20	63	25
Littus sequens	22		63	25
Ostia fluuij	22		63	30
Conuentus Nordmor				
Littus sequens	23	15	63	30
Conuentus Romsdal				

Littus ſequens	22	20	63	
Littus ſequens	21		63	
Quod etiam ſequitur	21		63	25
Conuentus Sudmor				
Littus ſequens	39	20	63	30
Stad promontorium	39	10	62	25
Medium ipſius in mediterranea	20		63	
Et Sognifyal mons	22		62	30
Finis	25		62	30
Poſt Stad promontorium Nordfyord Conuentus				
Sydfyord	39	30	62	30
Conuentus Sogniæ				
Littus ſequens	20		62	30
Littus ſequens	39	20	62	
Quod deinde ſequitur	39		62	
Quod etiam ſequitur	39		61	25
Conuentus Valdres				
Littus ſequens	21		61	25
Conuentus Oſteruee	39		61	30
Littus ſequens	39		61	15
Bergis ciuitas epiſcopalis	20	30	61	15
Conuentus Quinmobarath				
Monaſterium beatæ Brigittæ	39	15	61	
Littus ſequens	20		60	25
Halsne	20	10	60	25
Littus ſequens	21	30	60	25
Conuentus Hardanger				
Littus ſequens	20		60	30
Huuitting Soo portus	20	20	60	15
Staffanger ciuitas epiſcopalis	21		60	20
Iadher	21	20	60	
Hither portus	21	30	60	
Liſta	21	30	59	25
Lindasnas promontorium	21	30	59	35
Littus ſequens	22	10	59	20

Heſtnas

Hestnas	22	30	59	25
Skidhen	22	20	59	55
Littus sequens	22	25	59	50
Konspergh castrum & emporium	23		59	50
Koparuuik	23		60	6
Lidher	23	20	60	
Aska	23	25	60	
Littus sequens	22		60	5
Conuentus Agdasidha				
Aestus	23	25	60	15
Nasoo	22	10	60	5
Akershus castrum	22	30	60	15
Conuentus Ringarike				
Argenti sodinæ	25		60	15
Littus sequens	25	30	60	20
Conuentus Midyental				
Asloia Episcopalis	25	30	60	5
Conuentus Riggo				
Varne Monasterium	22	20	59	55
Conuentus Vestfalen				
Eng	22	20	59	35
Saltzburgum emporium super boreali parte ostiorum				
Sarps torrentis	22	30	59	15
Littus sequens	22	30	59	
Auros castrum	25	25	59	
Oddauuad	26	10	59	
Littus sequens	26		58	50
Littus sequens	25		58	50
Dragemmark	22	50	58	50
Littus sequens	22	30	58	50
Sinus intimus	22		58	20
Littus sequens	22	15	58	35
Mastrand	25		58	30
Kongelle emporium	25	30	58	5
Bohus castrum munitissimum super boreale latus ostiorum				

Trolhetæ fluuij 26 30 58 30

Is fluuius tanto fragore decurrit ut per schœnos tres audiatur

Tractus totus littoralis Norduegiæ est mitis, mare non conglaciatur. Niues non diu durant. Habet etiam terra hæc pestem peculiarem quam Leem uel Lemmer uocant patrio sermone. Hęc est bestiola quadrupes magnitudine soricis, pelle uaria, hæ per tempestates et repentinos imbres decidunt, incōpertū adhuc unde, an ex remotiorib. insulis et huc uento delatę an ex nubibus feculentis temere natę deferant. Id compertū est, statim atq; deciderūt reperiuntur in uiscerib. herbę crudæ nondum concoctæ, hæ more locustarum depascuntur omnia uirentia, & quæ morsu tantum attigerint, emoriuntur uirulentia, uiuit hęc pestis donec non gustauerit herbam renatam, cōueniunt quoq; gregatim quasi hyrundines auolaturę, sed stato tēpore aut moriuntur aceruatim cum lue terræ, ex quarū corruptione aer fit pestilēs & adficit Norduegos uertigine, et icte risi, uel ab alijs bestijs dictis Lefrat consumuntur unde pinguescunt et reddunt pelles aliquanto laxiores humana mensura.

Ab oriente terminatur linea quæ ducitur per mōtes quorum fines sunt, qui australis super ostijs, Trolhettæ fluuij, qui uero borealis exit per Vuardhus castrum & extenditur ad terram incognitam Laponum.

Preterea sunt montes alij qui in Chersonneso magna fines habent 21 30 65 15 extenduntur in gradus 20 62 25 Et qui à Soknadal extenditur ad Solabo & gradus habet 26 20. 63 20 Et 26 30. 62 25 ubi sunt fossiones ferri. Et qui à promont. Stad per continentem extenduntur qui dicti sunt. Et qui inter duos conuentus Halmgadal & Toten quorum fines 21 60 25 Et 21. 61 20 Et extenduntur uersus orientem in gradib. 22 60 25 Et 22. 61 25

Lacus in Norduegia insignes sunt.

Conuentus Iemptinæ, post quem uersus meridiem est desertum usq; ad Aardal conuentum.

Ouuik lacus cuius medium 27 67 30

Castrum regium super ipsius australi parte 27 67

Emis-

Emiſſio lacus	26	30	67	25
Eius oſtia dicta ſunt apud Skongen.				
Conuentus Aardal				
Lacus cuius medium	25	30	66	30
Eius oſtia apud Froſten.				
Lacus uaſtus cuius medium	27	30	66	
Eius oſtia dicta ſunt poſt Styordal.				
Conuentus Offreſtrind				
Ions Vathen lacus cuius medium	26	20	65	
Eius oſtia ſunt ſupra Ladha				
Conuentus Hardal				
Lacus cuius medium	27	20	62	30
Effunditur in alium				
Lacusq́ eius medium	26		62	35
Eius oſtia apud Nidroſiam urbem				
Lacus cuius medium	27		63	30
Eius oſtia dicta ſunt ſub Byrſen.				

Oſterdal conuentus ab orientali parte lacus. Archiepiſcopatus Nidroſienſis poſt Hardal conuentum.
Soknadal conuentus ab occidentali parte

Lacus cuius medium	25	30	62	50

Deſertum à ſeptentrionali parte lacus
Orkadal conuentus inter deſertum & lacum
Midental conuentus contra occidentalem plagam conuentus Orkadal.
Oſtia uero memorati lacus ſunt ſupra Suudal

Lacus cuius medium	26	25	61	15
Fontes	26	25	61	30
Emittitur in flumen circa gradus	25	30	60	30

Vermelandia ducatus circa fontes lacus
Soldier conuentus ad occidentalem partem lacus
Parochia Nas in Soldier conuentu

Lacus cuius medium	22		62		Qui effluit in
lacum alium cuis medium	23	30.	61	20	Facit & is
lacum alium cuius medium	22		62		Qui effluit in

ălium qui dictus est habere gradus 22 61 15

Hedmarken conuentus.

Hammaria ciuitas Episcopalis super emissione lacus 25 61 15

Mos lacus, & in eius medio

Hosfuuen insula 25 30 61

In eo lacu apparet ostentum, serpens miræ magnitudinis, qui ut Cometæ orbi reliquo, sic is portendit Norduegiæ mutationem rerum. Visus est recentissime anno salutis M.D.xxij. alte eminens super aquas cõuolutus in spiram, existimatus est coniectura collecta procul uisu cubitorum quinquaginta. Et fuit sequuta eiectio regis Christierni. Eiusmodi ostẽta plurib. locis per terrarum orbem euenire ab indigenis referuntur, nisiq; prouidentia miserata mortales credatur hæc submittere: quomodo Cometas, & cõcurrentes in aere acies, et istiusmodi insolita plura nota historijs: ut exterreat mortales, utq; longe antea emẽdent per quę in se trahunt imminentia mala: Inquã: nisi ista ab hoc initio prodire credamus, cũ præterea causæ ex naturalibus rebus quesitæ nullæ reperiantur, reliquum est ut spectra, & humani sensus occupati ludibria censeantur, hæc igitur accipiat quisq; ut libitum est.

Edzuuald castrum 26 60 25

Super emissione lacus Mos, & parte eius australi

Vlensaker 26 20 60 20

Sderhen castrum 26 50 60 15

Super emissione lacus Mos

Oyer lacus scissus ad predictum 27 60

Lacus alius ad hnnc etiam scissus, in quo fontes

Sarps fluuij 25 15 59 20

Lacus cuius medium 27 59 15

Sunt alij cõuentus præter eos qui in littorum & lacuum descriptione sunt dicti.

Versus autem orientem montes asperrimi, & qui nullum transitum admittant in Sueciam.

Desertum medium inter duos Conuentus & pertingens à palude uicina ad montes.

Deſertum medium inter Vbdal & Orkadal conuentus.
Deſertum medium inter Vbdal & Oſterdal conuentus.
Deſertum mediũ inter Oſterdal & Soloyer conuentus quod uenit anguſto tractu à lacu Mos & peruenit ad montes circa Vermelandiam.
Deſertum ad latus auſtrale paludis in conuentu Soloyer.

Orskagh conuentus poſt dictum deſertum & medium gradus habet	27	30	60	20
Matker conuentus	28		59	50
Hadhaland conuentus	25		60	50
Hoff caſtrum	25	30	60	30
Tellemarkia conuentus	23		60	35
Suundhadarlangh conuentus	22	30	60	15
In eò ſunt foſſiones cupri.				
Innebakka conuentus	26		59	25
Viken conuentus, & in eo				
Olaffzburgum caſtrum	27		59	10
Inſulæ adiacent Norduegiæ				
Stappen cuius medium	26	30	71	15
Hyelſoo	25		71	
Truunis	25	30	70	30
Rodesholm	22	30	70	5
Sanyam inſula quæ ſic circumſcribitur				
Pars borealior				
Balſtad	25		69	25
Oyofiord	22		69	25
Littus ſequens	22		69	20
Littus ſequens	23	30	69	25
Medfiord	23		69	30
Sinus	23	30	69	35
Littus ſequens	23		69	20
Berg	23		69	15
Grillefiord	23		68	25
Hinc ſequitur latus orientale				
Littus ſequens	22		69	30

Inde iüngitur capiti boreali, hoc latus alluitur mari dicto. Sighoslund quasi angustiæ.

Andanas insula cuius medium	22		68	35
Trondanas insula	22	30	68	20
Quedefior cuius medium	22	20	67	50
Londingia cuius medium	23		67	25

Mare inter insulas & Norduegiam dicitur Tyalleslund Euripus uel angustiæ

Skaffuuen insula	22	30	67	15
Lofoth cuius medium	22		67	10
Langanas cuius medium	21		67	
Vastral cuius medium	21	30	67	30

Inter tres hac insulas mare appellat̃. Muskostrom id est æstus Hic mare sorbetur intra cauernas accedente fluxu, & reflatur refluxu, quanto maximo impetu deferuntur torrentes, nauigatur hoc mare donec inferius est faucibus scopulorũ, & qui iniquo tempore inciderint, ferũtur præcipites in uoraginem. Naufragiorum reliquiæ perraro redduntur, & si quando redduntur, reperiuntur robora attrita collisione scopulorũ ut lanugine quasi obducta uideantur. Hęc est potẽtia naturę fabulosas Symphlegadas, & formidatam Maleam, & Siculam carybdim, & omnia miracula superans quæ naturam efficere reliquo mari compertum mortalibus est.

Varo insula medium	20	15	66	30

Et quæ in sinu magno Nidrosiæ

Hescho cuius medium	22		65	50
In ea Stenuuikholm castrum	22	20	65	30
Yetreoo cuius medium	22	30	65	15
Tuteren cuius medium	23	30	65	15

In ea Holm monasterium.

Extra sinum magnum, & quæ in ipsis faucibus

Fosen cuius medium	22		62	
Krakouuad medium	20	20	62	
Giska medium	39	30	62	
Alia item insula	38	30	62	15

Item alia	38	30	63	45
Skorpena cuius medium	38		63	15
Kind medium	37	40	62	15
Alia cuius medium	38	25	62	
Askoo	38		61	30
Et in ea castrum.				
Et alia cuius medium	38	15	61	
Skuutonas littus eius borealius	38	40	60	30
Littus occidentalius	39		60	
Littus australius	39	40	60	5
Pars orientalior & castrum	39	30	60	15
Mare inter hanc & Norduegiam dicitur				
Karmslund euripus				
Iomskuuland medium	42	20	59	15
Iarsoo medium	43	15	59	25

Insule circum Norduegiam lętissimi pabuli sunt, & non prius mense Nouembri reducũt pecus in stabula, in plærisq; etiam hibernant.

SVECIA.

SVECIA Regnum est diues argenti, ęris, plumbi & ferri, frugum pecoris, & prouentu immenso piscium ex fluminib. lacub. & mari, uenationib. quoq; ferarũ. Terminatur ab occasu montib. Norduegiæ, à Vuardhus castro usq; in finem 51. 63 40 A meridie, linea ab hoc fine usq; in gradus 53 30. 61 & inde usq; in gradus 61. 60 30. Super Suetico sinu, à septentrione fine australi Laponiæ à Vuardhus castro usq; in finem 62. 70. Ab oriente terminatur linea ab hoc fine usq; in gradus 63. 69. Deinde littore Suetici sinus secundum descriptionem hanc. Post finem qui dictus est habere gradus 61. 60 30.

Rodensis Ducatus.

Stokholm urbs magna	64	61

Hęc est regia & emporium Suecorum, munita natura et arte.

Sita eſt in paludib. inſtar Venetiarum, inde ſortita eſt nomen ꝙ ſita in aquis fundamenta ſint palis ſtabilita. Mare eã ingreditur duob. ramis tam largis aquis ut naues onerariæ extenſis uelis & toto onere inuehantur. Hęc paſſa eſt his annis cladem uſqꝫ ad ſingulare exemplum hoſtilis ſæuitiæ, quale non facile reperitur ęditum in urbem per fœdus et pactiones receptam.

Poſt Stokholm

Littus primum	65		61	30
Lit tus ſequens	65		62	
Se quens littus	65	20	61	10
Si nus	66	20	61	30
Littus primum	66		61	20
Littus ſequens	66	20	61	30
Littus ſequens	66		61	55
Quod ſequitur	67		61	50
Quod item ſequitur	67	30	62	20
Quod deinde ſequitur	68		62	15

Totum hoc littus eſt ſinuoſum et portuoſum.

Oregrundia portus	69		65	
Elkarlabij portus, & Dalekarlij fluuij oſtia	62		63	30

Hic ſunt inſignes piſcaturæ Salmonum.

Gefle portus	62	30	62	20
Tuna portus	63	30	66	20
Extemum littus	63		69	

Lacus ſunt in Suecia, in ducatu Iempthię, dubij iuris, quem & Norduegi ſibi aſſerunt.

Lagen lacus, cuius medium	52		66	20

Circumhabitatur frequens, & accolæ ſuſcipiunt magna emolumenta ex piſcatione lacus.

Selen lacus	52	15	65	30

Vnde Dalekarlius fluuius emittitur.

Silua inter lacum & Norduegiæ montes.

Lacus ſuper alueo Daſekarlij fluuij medium	56	30	63	50

Toto hoc tractu ſunt mõtes auri, argenti, æris et plumbi feraces.

Meler

Meler lacus	55	30	62	30
Emiſſio ad Selen lacum	58		62	30
Pars lacus orientalior	62		61	20

Vnde æſtus reciprocantur apud Stokholm urbem.

Angermanniæ ducatus, tenet ſeptentrionalia ad confinia Laponię, eius tractus eſt totus ſiluoſus, & ibi in pręcipuis feris uenantur Vros & Biſontes, quos patria lingua dicunt Elg id eſt Aſinos ſilueſtres, tantæ proceritatis ut ſummo dorſo æquent menſuram hominis porrecti in brachia elata.

Midelpathia ducatus eo auſtralior, poſt quem Helſingia ducatus.

Montes ſunt inter duos ducatus extenſi inter montes Norduegiæ & Sueticum ſinum.

Ciuitates & Villæ in hoc tractu

Ballanes	61		67	10
Forſen	60	30	66	50
Liusdal	60	30	66	15
Alta	60	30	65	50

Geſtritia ducatus prioribus auſtralior

Silua inter hunc & Helſingiam latitudinis ſchœnorum x. peruenit autem à Selene lacu ad ſinum Sueticum ſuper Timam portum, in hoc tractu ſunt foſſiones cupri & ferri.

Ciuitates autem & Villæ in hoc tractu

Henemora	55	30	63	35

Fieringiæ ducatus Ciuitates & Villæ

Enecopia	63		62	
Vpſalia metropolis	62		62	30

Hic conditum eſt corpus Erici regis & Martyris.

Coperdalia ducatus id eſt cupri uallis poſt Iemptiam ducatum ad auſtrum. Sub hoc ſunt Dalekarli gens potens armis.

Poſt hunc Veſtralia ducatus priore auſtralior.

Oplandia ducatus, umbilicus tocius Schondiæ.

Ciuitates & Villæ

Veſtrorors urbs Epiſcopalis	58	30	62	50

Inſignis eſt magnitudine & arce munitiſſima.

Arboga ſuper fluuio qui in Meler lacum
effunditur 52 35 62 30
Fontes fluuij 52 63
Concipiuntur in montibus qui ſunt ad Dalekarliam
Pircho 60 62
Super boreali littore Meler lacus. Fuit olim urbs magna & quæ armaret xiiij. m. hominum, nunc bellis redacta eſt in oppidi formam.
Totus tractus Oplandiæ habet foſſiones argenti, cupri & calibis.
Sudermannia ducatus tenet auſtraliora lacus Meler & Ciuitates & Villæ in hoc tractu
Strengenes Epiſcopalis 57 61 20
Hic conditum eſt corpus Eſthilli Epiſcopi & Martyris
Nicopia 60 61
Eſt inſignis munitiſſima arce.
Sictuna 60 61 20
Super meridionali latere Meler
Telge 60 30 61 30
Super auſtrali parte lacus Meler. Hic conditũ eſt corpus beatæ Ragnildis reginæ Sueciæ.
Neritia ducatus, in eo Ciuitates
Orebro caſtrum 53 30 62
Eius ducatus alumna & Princeps fuit Beata Brigitta.
Inſulæ & ſcopuli adiacent Sueciæ quorum medium
gradus habet 67 30 61 30
Oonæ à ueteribus dicuntur, manetq; eius nominis ratio hoc etiã tempore, eſt enim in his innumera copia auium, incolęq; proximi littoris adnauigant menſe Maio dum aues incubant & prædantur oua, condiuntq; ſale, & ſeruant in multum tempus ad cibum.

Both-

BOTHNIA

BOTHNIA sic dicta est à preciosis pellibus omnis generis quæ inde ad exteriores terras exportantur. A quibus & piscatione questum non minimum capit, Salmones laudatissimi hoc littore capiuntur, suntq; apud hanc gentem maximæ opes. Est autem duplex Bothnia, hæc à septentrione dicitur Nordbothnia, & terminatur fine australi Laponum

usq; in finem	78	30	69	
Ab oriente terminatur hoc fine & usq; in gradus	78	30	68	20
Ab occidente, linea terminante Sueciam uersus orientem.				
A meridie reliquo sinu Suetico, à fine qui gradus habet	63		69	
Chymene emporium	65		69	20
Extensio prima	67		69	
Extensio secunda	73		68	50
Finis orientalis qui dictus est	78	30	68	20

OSTROBOTHNIA

OSTROBOTHNIA ab oriente terminatur à prædicto fine littoris maxime orientalis. A meridie linea extensa per montes ab hoc fine usq; in

gradus	71		66	
A septentrione & occidente, sinus Suetici parte. Post littus quod dictum est habere gradus	71		66	
Corsholm ciuitas & castrum	68		67	20
Littus sequens	67		68	20
Littus sequens	68		68	20
Extensio	70		68	20
Finis ultimus	78	30	68	30

GOTHIA

GOTHIA interpretatur bona, Dei quocꝫ appellatio lingua germana eſt Goth id eſt bonus. Gothi quo tempore ſobolem emiſerint ad nouas querendas ſedes, & quando Meotidis & Aſiæ littora occuparint, nulli ueterum: quod ego compertum habeam: meminerunt. Fuerunt autem cogniti ex tempore quo Romani imperium per Illyridem ad Danubium uſcꝫ promouerunt, atcꝫ adeo ab ætate Cæſaris dictatoris & Octauiani Auguſti maxime inclaruerunt, bellis maximis geſtis ſuper Danubio Imperij limite. Tamen ſub hac etiã claritudine, quæ Gothia eſſet, & quo terrarũ loco ſita, undecꝫ Gothi oriundi eſſent, ignoratum ad hanc ferè ætatem eſt. Terminatur hæc à ſeptentrione fine auſtrali Sueciæ. Ab occidente reliquis Norduegiæ montibus qui ſunt à Sueciæ Limitæ ad Trolhetæ fluuij oſtia. A meridie & oriente terminatur mari, ſecundum deſcriptionem hanc,

Poſt Trolhetæ fluuij oſtia, quæ dicta ſunt habere

gradus	26	30	58	30
Lodhuſia portus & emporium	26	25	58	30
Vuardburgum	27	20	58	30

Eſt inſignis arce munitiſſima.

Halmſtadt	27	10	58	10
Helſinburgum	27		57	25

Eſt inſignis arce.

Landskrona	27	30	57	30
Malmogia portus & emporium	29		57	
Rothnabij	52	30	57	
Auſcher	56		57	20
Calmaria urbs magna	57	30	58	

Eſt portus & emporium, habetcꝫ arcem quæ operum magnificentia certat cum arce Mediolanenſi

Cronabech	58		58	20
Vueſteruich	59		58	30
Stegholm	59	30	59	

Oſtro

Oſtrogothorum littus

Sudercopia & emporiũ et portus	59		59	50
Nordcopia & Motalæ fluuij oſtia	60		60	
Promontorium	60	40	60	30

Hinc iungitur littori Sueciæ. Hoc littus Gothię teneri ait Plinius gente Hilleuionũ, uerba eius ſunt ex libro quarto. Quarũ clariſſima Schondania eſt incompertæ magnitudinis, portione tantum eius: quod ſit notum: Hilleuionum gente quingentis incolente pagis, quæ alterum orbem terrarum eam appellat. Clariſſimum teſtimonium ex tanta antiquitate cum frequentiæ tum magnitudinis Schondiæ. Licet hic deprehendere cauſam ꝙ Gothia apud ueteres ignorata fuit, quoniam terras eas diuerſo nomine Hilleuionum populorũ recenſerent.

Lacus inſigniores

Vener lacus, pars eius occidentalior	50		62	20
Finis eius uerſus meridiem	49	30	61	20
Trolhetæ fluuij emiſſio	50	30	60	45
Lidecopia ciuitas ſuper lacu	51		60	10

Vnde lacus contra ſeptentrionem conuertitur latere orientali

Littus ſequens	52		61	20
Pars borealior	53	30	62	15
Tingualla oppidum ſuper lacu	52	10	62	50
Hic ſunt foſſiones ferri optimi				
Littus ſequens	51	50	61	30
Quod ad boream	51	10	62	
Or fluuij oſtia	51		62	30
Fontes fluuij	51	30	63	30

Ab his fontibus perueniunt montes ad fines Norduegiæ ſuper linea terminante boreale latus Gothiæ.

Finis montium uerſus orientem	54	30	61	50
Vether lacus, pars eius borealior	56		60	40
Qua latiſſimus eſt	53	30	60	50
Ianocopia clarum oppidum ſuper auſtrali latere	54	30	60	15

Motalæ fluuij emissio	55	30	60	
Vastena oppidum super lacu	55	30	60	20
Est insigne monasterio & conditorijs beatarum Brigittæ uiduæ & filiæ Catharinæ.				
Rogsen lacus medium	56		60	15
Hunc medium influit Motala fluuius.				
Bolem lacus cuius medium	50	30	58	15
Amplectitur insulam cultam & diuitem.				
Somen lacus latus occidentalius	53	30	59	20
Echesio oppidum	53	30	58	50
Huetlandia oppidum	54		58	40
Latus orientalius lacus	55		58	20
Latus borealius	54	30	59	10
Ciuitates aliæ mediterraneæ				
Dalia ducatus tenet occidentaliora				
Vermelandia ducatus, & eius				
Tingualla ciuitas	48	30	62	
Hic sunt fodinæ ferri, & hunc habent dubij iuris Norduegiani & Gothi.				
Vestrogothia ducatus, & in eo ciuitates				
Scaris	49	30	60	
Varnen	49	40	60	
Hic est insigne monasterium ordinis S. Benedicti ubi sunt sepulturæ ueterum Regum.				
Falacopia	49	40	59	30
Habet nomen à nundinis equorum qui hic uenduntur.				
Kindia Comitatus	49		59	10
Ostrogothia ducatus, & in eo ciuitates				
Schenningia	52	30	59	40
Hic condita sunt corpora beatarum uirginum Ingridis, & Mechtildis.				
Lincopia ciuitas episcopalis	55		60	
Aduidh uicus	57		59	40
Hic sunt fodinæ ferri & æris				
Hallandia ducatus & in eo ciuitates				

Væ

Væ	59	30	58	10
Aus	59	30	58	
Lundis metropolis	50		57	30
Smalandia ducatus ferè extenditur à lacu Bolem usq; ad				
Tuischiam ducatum in gradib.	57		58	30
Verendia ducatus australior Smalandia, & in eo				
Vexio ciuitas episcopalis	52	30	58	
Blechingia ducatus prædicto australior				
Moringia ducatus, & sub eo ciuitates				
Kronabech	56	20	58	35
Vuesteruuich	57	20	58	30
Insulæ adiacent Gothiæ				
Duarum quæ borealior	62	30	60	
Quæ australior	60	30	59	50
Elandiæ insulæ situs				
Pars quæ occidentalior	57	30	57	30
Borgholm castrum	59		57	10
Pars orientalior	61		57	50
Latus medium boreale	59		58	
Gothlandiæ insulæ situs				
Primum littus	61	30	58	5
Quod sequitur	62		58	
Littus quod sequitur	63		58	15
Littus sequens	65		59	
Quę uergit contra occid. latus	63		59	20
Visbi ciuitas	61	30	55	15

Emporium fuit antiquum celeberrimum instar eius apud Genuam Ligurum. Postea Danorum & Moschorum piraticis excursionibus afflictum, desertum est, Extant hodie ruinæ testantes ueterem claritatem. Fuerunt hoc loco prima statiua Gothorum qui Meotidem occuparunt. Est hodieq; fertilitate agri & arce & Monasterijs insignis, in reliquis est Cœnobium ordinis Benedicti apud quod est bibliotheca circiter duum milium & auctorum & Codicum ueterum.

FINLANDIA

FINLANDIA, dicta est pulchra terra uel ut significantius dicam fina terra, quomodo finum aurum & argentum uulgo dicunt. Plinius post eum locum adductum in Gothia huius continue meminit. Nec minor est opinione Eningia, quod & ipsum est nomen idiomatis Gothici & omnino germani, & cuius formæ plura alia sunt in hoc commentario Schoningia, Plechingia, Helsingia, Semingia, & alia per germaniam Tillingia, Groningia, Lotharingia. Tamen non in à exeunt pro analogia Romani sermonis sed in ing, Tilling Lotharing, atq; hæc nostra Eining, quod ipsum nomen singularem notat, q terra sit eximiæ fertilitatis. Idem Plinius uisus est eam appellasse Finnoniam. Verba eius sunt ex eodem libro, loco paulo superiore, Insulæ q̃; plures sine nominibus eo situ traduntur, ex quibus ante Scythiam quæ appellatur Pannonia. Certe enim sinus Finnonicus hodie quoq; à Finlandia appellatur, Ipsa etiam Scythiæ occursat & extra totum Tanaim id est Europæ limitem longe procurrit in Asiæ fines. Q; uero nomen uidetur non respondere, id fuerit q locus corruptus est; ut alij in hoc auctore nimis multi, & ex Finnonia siue Phinnonia lapsus in Pannoniam nimis est procliuus, cũ hæ uoces minimum differant scriptura & sono, ut ergo adulterina uox facile pro germana posita sit ab eo qui Pannoniam & nouerat & legerat, Phinnoniam autem nouam habebat, & incompertam. Habuit Eningia antiquitus titulum regni: tanta est eius amplitudo: nunc titulum Dinastiæ, tenetq; eam Sclauonũ gens & lingua. Fuit superiori ætate ritus græci donec dominum habuit Moschum. Hoc uero tempore sub rege Sueciæ existit, & cõmunionem occidentalis ecclesiæ tuetur. Vina Hispanica inferunt multa copia, & quo ea gens ad plurimã liberalitatẽ & hilaritatem utitur. Terminat à septentrione

linea auſtrali Oſtrobothniæ quæ dicta eſt & per montes extenditur. Ab occidente mari Finnonico ſecundum deſcriptionem hanc à fine lateris borealis & habet

gradus	71		66	
Occidentalis lateris deſcriptio				
Littus	71		65	
Cuſta caſtrum	70	30	62	15
Abo ciuitas	71	30	63	35
Raſburgum	71	35	62	30
Hangoo promontorium	72		60	30
Ancoper fluuij oſtia	75	20	61	30
Viburgum	78		61	30
Nouum caſtrum	78	25	63	15
Tauaſtiæ domus	79	35	65	30
Lacus Peynthe				
Caput ipſius borealius	75	25	66	
Super occidentali latere	72	15	65	
Quod ſequitur	75		63	25
Ancoper fluuij emiſſio	76		63	15
Super latere orientali	76	30	63	25
Inde coniungitur priori capiti				
Ciuitates & uillæ mediterraneæ				
Satacundiæ ducatus				
Domus regia caſtrum	76	15	68	15
Achas	75	25	68	
Huittis	76		67	30
Pirchala	76		67	15
Saſtamala	76		67	5
Kijri	76	15	67	
Tauaſtiæ ducatus				
Pelchene	76	30	66	15
Sexmeche	76	20	65	55
Hauo	76	35	65	25
Hactolo	76	25	65	30
Ianakala	76	30	65	

Vano	76	35	65	
Lampis	77	15	62	55
Holola	77	30	62	25
Itamal	77	15	62	30
Padas	77	15	62	20
Iochi	77	15	62	15
Iemſe	77	30	62	25
Sismes	77	30	62	
Karelia ducatus				
Sagholax	77		63	
Lapaueſi	77		63	20
Ieskes	76	35	63	10
Egrepe	76	35	62	25
Semingia	76	35	62	35
Iochas	76	35	62	30
Kiuaneb	77	35	62	20
Nikirkia	77	5	62	10
Id eſt noua Eccleſia.				
Vekelax	77	5	62	
Pittis	76	35	61	20
Occidentalius latus tenent qui magis ad boream.				
Nordfindlandia id eſt borealis Finlandia ducatus.				
Agreminne	72	25	65	30
Vermo	73		65	20
Agero	71	25	65	10
Nouſis	73	15	65	15
Moſcho	73	15	65	10
Tetola	71	35	65	
Reſſa	73	30	65	
Nikirkia	72		65	
Ioky	73		62	
Ragna	71	30	62	25
Poyte	72		62	55
Toueſala	72		62	35
S. Katherina	73	25	62	35

Vemo	72		62	30
S. Martinus	72		62	
Pikke	73	25	62	20
Suderfinlandia id eſt auſtralis findlandia ducatus.				
Pargas	72		62	30
Kymitte	72		62	
Nadental id eſt uallis graciæ	72		63	50
Kymittele	72		63	50
Saiu	72	25	63	20
Nau	72	15	63	20
Pemara	73		63	35
Corpo	72	30	63	35
Halikko	73	15	63	30
Vſchele	73	15	63	20
Bierno	73	30	63	15
Permo	75	15	63	15
Nilandia ducatus				
Tenala	72	35	62	55
Berga	75		62	55
Payo	73	15	62	25
Karis	73		62	35
Sybo	75		62	35
Victes	73	25	62	30
Loyo	72	25	62	20
Helſingia	75		62	20
Ingoa	73		62	15
Espoa	75	15	62	10
Kirkioslech	72	15	62	
Inſulæ adiacent Findlandiæ				
Nerpia				
Caput	68	30	66	
Pars occidentalis	68		65	30
Pars auſtralis	69		65	15
Pars orientalis	69	20	65	30

Alandia insula				
Caput borealius	70		62	30
Extensio ad occid.	69		63	25
Quod sequitur	69		63	
Littus sequens	69	25	62	50
Conuersio ad boream per latus orientale	71		63	30
Vnde iungitur capiti				
Oxiliæ insulæ situs				
Caput borealius	70		60	25
Quod sequitur lateris occid.	69	30	60	25
Quod etiam sequitur	68	30	60	
Quod maxime australe	69		59	30
Deinde quod lateris orient.	72	30	59	25
Latus medium	71		60	15
Quod sequitur	71	30	61	
Vnde iungitur capiti.				

FINIS

CHRISTI ERNI SECVNDI REGIS DANMARCHIAE CRVDElitas perpetrata in proceres Suecię & populum Holmensem.

VRBIVM & populorum clades ab hostili manu perpessas, & Tyrannorum iniurias in ciues, multas & memorabiles legimus per omnem historiam, tam magna miseratione erga afflictos q̃ summo odio in illos qui suo scelere maleficia in obnoxios exercuerunt, sed nulla atrocior à memoria historiæ accidit q̃ his annis Suecis, & Stokholmiæ regię eius gentis urbi. Alijs inter obsidendum induticæ profuerunt, mutui congressus liberi fuerunt sine malefitio, si pacta inita, si icta fœdera, hæc sancte seruata sunt, si urbs autem expugnata, sæuitum in fortunas iure uictoris fuit, & in ętatem præcipue quę arma ferret & nocere parata esset, neq; quietura donec incolumis foret, uidelicet, repensum fuit quod passuri erant uictores fortuna inclinãte. Q; si incendio & cœde omnia miscerentur hic aut proditio, aut defectio, aut graue aliud flagitium obsessorum pręcesserit, quod hostem irritaret & faceret pene iustũ: Tyrannorum etiam uiolentia: de exemplis dico gentilis historię: in paucos ciues: qui inculpata undiquaq; uita essent: ita deliquit, ut sine uenia debeant criminari. Qui enim pœnis subiecti fuerũt, si in eadem statione ipsi fuissent: quo erant ingenio: similia aut funestiora ędidissent in ciues. Repetamus ì Tyberio ad Maxentium: quem Constantinus imperio depulit: historiam Romanam, Quicunq; in capitis discrimen adducti sunt, ijdem ferè sub alio domino capita ciuium detulerunt, siue palatinos fumos uendiderunt, siue iudicia corruperũt, uel ubi

ſcelere publice carerent, tamen domi in ſeruitia ſupra barbarum morem ſæuierunt, ſeruitia diurna opera in agro attrita in ergaſtulis habuerunt, nuditate & fame afflixerunt, infirmos tecto protruderunt, in uias abiecerunt, alios: ob leuem offenſam: barbaricis notis inuſſerunt, in harenam produxerunt, feris laniandos, totis theatris uoluptatem domeſticorum ſangui ne prebuerũt, Tales quid crudeliſs. tormenti exciperent à Tyberio, & Caligula, & Domitiano quod non eſſent meriti pro pter admiſſum alias ſcelus in humanum genus? Innocentes uero habiti ſunt, eatenus, ꝙ præſentis accuſationis rei non eſſent, Tyranniq́ꝫ ſub hoc in inuidiam crudelitatis adducti ſunt, quia non ob conſcientiam nocentioris uitæ uindicandæ, ſed per ſce lus ipſi quoqꝫ cœdem facerent, In cætera, ei patellæ hoc operculum congruebat. Populus uictor, frequens ſedit totis theatris, exhibuit ſibi ſub eodem ſpectaculorum die paria ccc. gladiatorum, feras, leones, urſos, pantheras & indomitos boues eodem numero quos ſe mutuis uulneribus conficientes uideret ad uoluptatem, captiuos quoqꝫ adductos ex deuictis prouincijs, domi honeſte natos, ſuis fortunis præter cuiuspiam in iuriam fruentes, iure autem gentium pro libertatepatriæ, incolumitate fortunarum, ſaluteq́ꝫ parentum, uxorum & libero rum pugnantes, & triumphatos circumduxit in cathena, attraxit in harenam, obiecit cruentis feris, aut coægit in mutuas cœdes. Hic ille populus ſpectator qui humanũ ſenſum exuit, ſeq́ꝫ ad omnem immanitatem obfirmauit, neqꝫ ſatis pœnarum ſumptum ſibi à uictis credidit per conſiderationem, ꝙ miſeri patria carerent, fortunis exuti, exarmati & ad reliqua innocui eſſent, qui in graui chatena conſtricti, male præterea cruciaren tur pro uxore & liberis diſtractis, pro pudicitia uiolata, pro ſalute omnium deſperata, quoniam & uitæ & necis ius ſitum penes alienum dominum noſſent, Idem qui nihil tantorũ malorum recordatione ad miſerationem in reliquum moueretur quin imperaret magis laniationem fœdum in morem, quid im meritum & ſua indignum uirtute ſuſtineret ſub Caligulæ quã uis atroci uoce? uel ſub commodi milite prætoriano, qui in

Thea-

Theatrum immiſſus populum funeſtæ & iuxta barbaræ arenæ ſpectatorem propulſauit, terrore & fuga tumultuantem inuoluit, ut plurimi obtererentur, fatebitur, quicunq; mores pro æquo expendet, crudelitatem omnem Tyrannorum fuiſſe mitiorem obliuione tanta naturalis iuris, & carnificina: communi applauſu theatri: admiſſa in genus humanum. Iſta commemorarim non equidem pro uoluptate inſectandi, ſed neceſſario exemplo, unde inter populos etiam eadem paſſos, interq; Tyrannos eadem agentes diſcrimen fieret atrocitatis facti, nõ enim conueniat, ita factum referri, ut arbitrio legentis ſtet qui immerentis caſum, ex nocentis exemplo ſpectatum æq; leuiter ferat. Ergo is intelligat, populum unum Holmenſem purum ſceleris, nihil in uita admittentem in genus humanum, nõ in ipſum hoſtem Danum, ut quem ſe obſidentem pauit in duro fame, quo cum fœdera icit, quem ultro in urbem admiſit, regem prope conſtituit, eum populum ſub Dano ſacramenti & religionis deſertore, dextræ datæ & Syngraphi conſcripti, iuris diuini & humani euerſore pertuliſſe mala, qualia nullus præterea populus omnia ſimul; ſed alius aliud malum, & idem aliud alio tempore paſſus ſit. Huius calamitatis ordinem narrare inſtitui, exiſtimans idem ſolatio futurũ populo Holmenſi, ſi is uideat Danum qui hęc perpetrauit ferre infamiæ ſuæ notam ad poſteritatem, uſui etiam plurimum reliquis profuturum, ſi qui ſimilia facere in obnoxios poſſunt, ijdem unius publica execratione deterreantur, cum uiderint Tyrannidis memoriam durare poſt funus, referreq; acclamationẽ ut humani generis hoſtes Deo & homine approbante ęternum damnentur.

REI GESTAE
NARRATIO.

REGES Danmarchiæ ſæpe alias Regnum Sueciæ armis tentarunt, cupiditatem faciente ipſis uicina Norduegia quam olim factione & armis oppreſſiſſent, pulcherrimum fieri exiſtimantes, ſi totam continentem: quam Schondiam dicunt: ſub unum imperium contraxiſſent. Inuitabant præterea eadem quæ cæteros mortales, domi opes minime inſignes, Norduegia à ſe exhauſta, Suecia autem & Gothia integræ adhuc, plenæq; argenti & æris, ita aliena felicitas magnum his ſtudium iniecerat querendi opes ex alieno. Hoc domeſticum exemplũ ſequutus Chriſtiernus ſecundus Rex Danmarchiæ, Sueciam armis occupare annixus fuit. Verum ubi Suecia in eadem conſilia hoſtis propulſandi: concordibus, uidet bellum futurum multo grauius ſuis uiribus, ad artes conuerſus: quales illi ubiq; ſupererant: factionibus diſſociare Suecos laborauit, ergo ſolicitat quoslibet ſeditioſos, qui genere, opibus & ingenio improbo ualerent, in his ſe principem geſſit Goſtauus, titulo quidem Archiepiſcopus Vpſalienſis, uerum neq; ætate, neq; integritate uitæ par ei profeſſioni. Is anno à nata ſalute Chriſtiana M D xvij. partes Dani curare aggreſſus aperte fuit, tantisq; animis, ut opes domeſticas, gratiam apud ciues, pietatem in patriam, religionis ſtatum, ipſamq; uitam ſuam proderet pro peregrino domino conſtituendo. In eum euentum munit arces, cogit occulta conſilia conſciorum, plures ad defectionem perducit. Huius conatus perſentiens illuſtris Princeps Steno Sture, idemq; præſes regni Sueciæ per interregnum, Archiepiſcopum compellat, monet, & maiorum malorum timore deterret, ut deſiſtat inceptis, ſed is neq; iuſtis poſtulationibus, neq; reuerentia in patriam dimoueri à ſententia potuit. Quam hominis peruerſitatem Steno cognoſcens, mouet arma, & obſidet Epiſcopum in arce Stecho. Danus cum per nuncios intellexiſſet, quanto in periculo eſſet ſocius,

cius, legit domi militem, & nauigatione celeriter confecta, properabat impedire obsidionem. Quo loco pugnans cum Stenone superatur, ita concisis copijs, & deserto Episcopo redijt in Daniam. Episcopus cernens res suas desperatas, Stenonem in colloquium uocat, permittit se arbitrio ducis, se Ecclesia Vpsaliensi, & publica functione cessurum, se priuatim post hac futurum, & quaslibet conditiones admissurum spondet, tantum ut sibi patria ignoscat. Videbat̃ illud ex animo uelle, & atrocitas proditionis ea fuerat, ut omni profligatæ conscientiæ posse inducere pœnitentiam uideretur. Sed erat: quod sequens historia ostendet: fictio ex præsentis periculi necessitate adornata. Ergo annuit Princeps supplici, eatenus, ꝙ omittit oppugnationem, uerum causam permittit integram cognitioni Conuentus regni. Hic cognitum fuit, Archiepiscopum, per leges patrias excidisse fortunis & uita, tamen per publicam indulgentiam utrunq; illi donatum, in cætera autem ita decretum fuit, Ecclesia Vpsaliensi abstineat, reliquamq; ætatem apud agrum paternum priuatus uiuat. Danus hoc secundum incõmodum accipiens, uidelicet, caput totius factionis suæ exarmatum, nec superesse alium qui uicarium bellum administret, rem gerere apertis uiribus cepit, conscribit magnum exercitum ex milite domestico & peregrino, & in Sueciam transportat, & obsidione cingit Holmiam regiam. Vrbs est insignis magnitudine, ad sinum Finnonicum: quem paulum deflexa uoce Vennedicum ueteres dicunt: in circumfluentibus paludibus sita, Mare etiam ei se multa parte infundit, ita ut situm assimilem habeat Venetiarum, Ergo hanc natura & munitionibus, ciueq; & conducto ex agro milite munitissimam expugnare, obsidionem quoq; diu sustinere posse desperabat. A pabulatione enim prohibebatur per militem Suecum, etiam laborabat miles fame tam acerbe ut ad cibos infames fuerit compulsus. Duo prope menses transierant ab aduentu in Sueciam quod omnibus incommodis conflictabatur, nec reditus in Daniam dabatur aduersan-

tibus uentis. Ergo omnibus consilijs exclusus quæ manu & uirtute impetrasset, conuersus ad dolos petit inducias bello, Steno ut excelso animo erat, concedit inducias, facit prćterea exemplum clementiæ & munificentiæ in hostem prope singulare in omni historia, mittit in castra multa iuga boum unde confectum fame hostem subleuaret. Danus sane existimans hominem qui tam benigno affectu tanq̃ iudulgenti natura esset, eundem & esse ingenio simplici & minime suspicaci, simulat præcipuum fauorem in Stenonem, & se ostendit percupidum uisendi Principis, & colloquendi, ad hocq̃ impetrandum mittit in urbem obsides, atq̃ eo prætextu euocat in castra Stenonem ad colloquium, Is plane uenit in sententiam Dani colloquendi, haud quaq̃ satis exercitatus ad eiusmodi fraudes deprehendendum, iamq̃ properabat ad manifestum exicium nisi Senatus Holmensis intercessisset. Danus ut uidit hac non successisse dolos, aliam fraudem confingit. Se ait accessurum in urbem, modo impetret obsides salutis suæ. Hic uero Steno persuasus deligit nobilissimos ex iuuentute, In quibus fuit Illustris Gostauus Erichson: quem hodie fœlicissimum Regem Suecia habet: hi se permittentes fidei & Syngraphis Dani, ad naues ueniunt, quos is comprehensos in uincula conijcit, atq̃ mox in altum prouectus in Daniam cum preda enauigat. Illic Gostauus unus illustrissimus obsidum, furcam ante hospicium paratam sibi, & plures mortis imagines comperit, uitamq̃ habuit in omne momentum suspensam, tamen clarissimis historiæ exemplis quibus maximi sæpe reges per desperatos casus uenerunt ad regna, ijsdem & Gostauus seruatus à prouidentia uenit ad Regnum. Post hanc fugam quieuit Danus annos quatuor quibus opes & militem confirmauit. Quibus ubi curatum satis putauit mittit exercitum in Sueciam. Steno celeriter occurrit paratis copijs suis, pugnaturus priusquam hostis à iactatione maris confirmaretur, fit pugna, in qua dum præses primas in acie partes obiret, occiditur, corpusq̃ refertur Holmiam.

Fuit

Fuit tanti principis cœdes patriæ q̃ꝫ ſuo maiore detrimento, tunc enim factiones inter primates Sueciæ recruduerunt, & ſub diſcordia potentiſſimus Suecorũ exercitus diſſipatus eſt, & Danus ad interiora Sueciæ ex ſententia penetrauit, tunc etiam Goſtauus Epiſcopus occiſo proditionis ſuę uindice prouolauit ex latebris in quas damnatus fuerat, Eccleſiam Vpſalienſem repetit, huius opibus ſe confirmat contra patriam. Quos ſuorum ſucceſſus ut Danus accepit, uenit etiam ipſe ad exercitum, & contractis omnibus uiribus pergit rurſus Holmiam obſidere, non quia capiendam armis ſperaret, ſed expectaret occaſionem unde illam inſidijs circũueniret. Erat in urbe Chriſtina, uidua ab interfecto marito Stenone, hæc Principem locum adhuc retinebat, hanc hoſtis ſolicitat ad honeſtas conditiones, nihil non ſuſcepturus quodcunq; pactorum proponeretur. Chriſtina & Senatus Holmenſis reſpondent, Populo Holmenſi non opus eſſe aliquibus conditionibus qui liber ſit, & ſuo iure uiuat, ſitq; armis longe potentior, tamen ſe admittere conditiones æquas quo pax in reliquum ſit, deinde capita proponunt conuentæ pacis, Rex patrias leges ſibi inuiolabiles ſeruet, ciuium libertatem infractam uelit, offenſas remittat omnium qui arma contra ſuſceperunt. Danus ut fidem certiſs. faceret ſe hæc capita rata habiturum addit longe etiam plura, plæna moderationis & clementiæ in populum Holmenſem. Itaq; conuenit, interponitur religio ſacramenti, Syngrapha conſcribuntur, & adhibentur omnia inſtrumenta quibus pacta, & fœdera publice ſuſcepta ad poſteritatem communiuntur, his artibus perſuaſi ciues hoſtem intra mœnia recipiunt, authoritatemq; urbis ſequuta eſt multa pars regni. Hactenus eſſe legitimus Rex credebat̃, & Danus in ſuſcepta diſſimulatione durauit donec ſe & militem recrearet, & arcem cõmuniret, nec diucius moratus uocat ad cõſilium Danos, aperit eis uoluntatem cœdis patrandæ in ciues, rationem querit, quẽadmodũ cœdes facta putetur ſe ignaro & inuito. Fuerũt quib. placeret ſeditionem quaſi militarem excitari in urbe, ſic poſſe cenſebãt fortunas diripi & necari ciues ut integrũ regi ſit diſſi-

mulare

mulare imperatũ ſcelus. Non placuit ea ſententia multis, nam per ſeditionem excitatam liberum fieri aiebant etiam Ciui reſummere arma, ꝙ ſi fieret, Danos primos futuros in deſperatione ſalutis. Magis id placere, ut Rex publice cõuiuia inſtituat per omnes ordines, eos uero qui potentia & nobilitate pręirẽt uocaret in arcem, ita ſpecie beniuolentiæ coactos & hoſpitali iure ſecuros ſibi, fieri obiectos arbitrio regis. Probauit Danus conſiliũ, & ſi à diſſimulatione priori excludebatur ſceleris imperati. Inſtruit conuiuiũ pro regio luxu, ipſe ſe effingit ad omnem ſpeciem comitatis & hilaritatis, Sueci idem & ex animo faciũt, ignari ꝙ impenſas forent hoſpiti ſanguine ſuo ſoluturi. Triduo toto excepit conuiuas eodem apparatu, iamq; aderat dies cœdi deſtinatus, cum immittuntur ſatellites, & cõprehendunt conuiuas, conijciuntq; in carcerem. In diem ſequentem, portæ urbis communiuntur, præſidiaq; intus per regiones diſponuntur contra ciuilem uim, tubicines autem à prima aurora iuſſi ædere terrificum clangorem per totam urbem, milites iuſſi adeſſe graues armis, & qui ſtudio ſe efferarent in truces uultus, deinde hoſtili fremitu, & armorum concuſſione timorem omnibus incuterent perdendæ urbis, uidere etiam erat tormenta ænea diſpoſita tota uia quæ ab arce ad forum: quaſi priuata & publica continue deiectura, mixturaq; ruinas cum ciuibus. Species erat plæna rerum mortalis formidinis, & omnes pendebant dubij ad imperium Dañi. Cum regia repente aperitur, & producuntur duo epiſcopi, Vincentius Scharenſis, & Matthias Strengenenſis inter męđios carnifices, nõ quidem quiete, ut poſſent meminiſſe: quod ait poeta: quę ſit fidutia capto, ſed uelluntur, truduntur & retruduntur, hi uero ut uiros graues, & ſua dignos profeſſione decebat, nequaquam gerebant uultum abiectum, ſed modeſtum ad uenerandum oris habitum. Vbi ad ſupplicij locum uentũ eſt: hæc area erat ante conſularem domum: Epiſcopi orant fieri ſibi poteſtatem ſacerdotis cui faciãt exhomologeſin. Qui his negatus eſt, ſed abijciuntur carnificum manibus in pauimentum, atq; proſtrati truncantur capite, plęni ſancti deſiderij

offe-

offerendi animas ſuas expiatas deo. Poſt hos, proceres producuntur quicunq; pro patria aſſerenda ſe ſtrennue geſſiſſent. Inde ab arce trahitur ſenatus Holmenſis, et totus trucidatur. Proponitur poſtea tabula proſcriptionum, hic ſatellites diſcurrunt per urbem et proſcriptos perquirunt, qui omnes pro tracti fuerunt. Nam in urbe clauſa remedium fugæ nullum erat. Trucidatis omnibus qui deſignati erant, fit impetus per militem in promiſcuam plebem, quæ ad crudele ſpectaculum confluxerat & paſſim ceditur. Inuaduntur quoq; domus & inermia corpora ad carnificinam attrahuntur. Cum uero ad hunc tumultum, plurima pars ciuium ſeſe in obſcura loca abieciſſent & ſentiret Danus plurimum deeſſe crudelitati ſuę, proponit edictum è domo conſulari quo continebatur impunitas omnium, ibi infœlices ciues: toties quamuis decepti: ſe credunt mendacib. edictis, & prodeunt in publicũ, in quos priore exemplo immittit ſatellites & fit cœdes toto die & uſq; in noctem, ſequentib. etiam dieb. continuis reliquię cœdũtur. Et ne nullus nouo mortis genere abſummeretur, hoc enim ſtatuerat animo ſuo Danus ut perfidia et ſęuitia ſuperaret omnes & qui fuiſſent, & qui poſt futuri eſſent. Corripit quendam Ioannem magnum, quem ſuffixit cruci, nudum membris omnibus. Is diu de cruce loquutus, ſuam innocentiam deo permiſit, multa etiam ad ciues queſtus de ſtatu rerum, quo Danum iritauit, quare miſit ſatellites qui uirilia abſcinderent, quæ abſciſa, proiecta ſunt in faciem pendentis. Latus poſtea eſt transuerberatum tam uaſto uulnere ut manibus rimarentur cor, quod extractum, & ipſum abiectum eſt in faciem mortui. Nulla humani ingenij uena tam diues eſt, nullaq; oratio appoſita ſatis reperiri poteſt, quę hanc ſaltem ex om̃i reliqua crudelitate particulam digne inſectetur. Tyrannus, ſupplicium quod cõſenſu humani generis abolitum ob Chriſti ſeruatoris reuerentiam: qui id tormentum conſpiratione impiorum pertuliſſet: quod ignoratum mille annis fuit, quod Turca: Chriſti quamuis implacabilis perſecutor: uix uno et altero exemplo in chriſtianos hac ætatę in imaginum exprobrationem expendit. Idem ſup-

pliciũ Tyrannus qui dici hactenus christianus uoluit, reuocet ad pœnam innocentum: nihil in religionem & leges delinquẽtes, pugnantes autem sub imperio patriæ contra hostem alienam possessionem inuadentem: Et quod ipsum is nunc ignouerat: quod ipsum & ciues nouo merito deditionis redemerant, si quod benefactum, si quod syngraphum, sacramentũ, si qua dextra data plus perfidia, sæuitia & cõtemptu religionis apud Tyrannum ualuissent. Is Ribingam familiam præcipue est persequutus, adeo ut cum deesset iam cœdi firma ætas, ad impuberes sit conuersus, quos comprehendit, & coma constricta in nodum suspendit à catasta, & immisit spiculatores qui ceruices puerorum præscinderent: trũcis corporibus decidentibus in terram: Corpora omnia occisorum comportari in forum iussit, subiecitq; oculis & saciauit ferum animum suo immani scelere. Triduo iacuerunt trunca corpora uolutata et fœdata cruore suo horrandum in modum. Post iussit per cloacarios ejci extra urbem. Cadauer Stenonis: quem pugnantem pro ciuibus diximus occubuisse: extraxit sepulchro, quo cadauere sub oculos reddito, tanta rabie Tyrannus correptus est ut illud morsu appetiuerit, canis sepulchralis more, Posthumum etiam Stenonis, eodem mense natum, sepultumq; erui iussit. Omnia cadauera congesta cremata fuerũt, & cineres dissipati. Exhausta ad hunc modum urbe uiris, ad rapinas cõuersus fuit & uiduas, & orbos parentibus liberos omnibus fortunis spoliauit, nulli rei prophanæ & sacræ parsum fuit. Quanto tempore Tyrannus ista perpetrauit, portas urbis teuuit clausas ne qua fama cœdis ad prouinciam perueniret, & bellũ moueretur pro scelere uindicando. Incendio etiam abstinuit, credo ex illa causa, quia latere non potuisset, secura enim omnia et quieta esse uoluit sibi nunc in fugam spectanti, quod unum uidebat præsidium superesse impunitati sceleris perpetrati. In itinere in Monasterium diuertit: Ei nouæ ualli nomen est: Monachi loci Tyrannum benigne excipiunt, & omnia ministrant pro facultate, simulabat etiam Tyrannus gratam sibi esse eam promptitudinem. Die quin etiam festo: is erat purifica-

tionis

tionis uirginis: adiuerat templum, sacrum more christiano spectauerat, nullum ubiq; indicium maleficij quod tractabat fecerat, cum uix digressos ab altarib. monachos iubet cõprehendi, inijci uincula & in profluentem abijci. Abbas forte liberauerat manus, & enatabat, cum ministri sceleris adnauigãtes hominem uulnerib. appetunt, donec is sanguine et uirib, defectis mergitur, sic Tyrannus cœde & preda opimus in Daniam uenit. Pręsidium quod is urbi Holmensi imposuerat: quodq; solum fuit uirilis sexus in perdita urbe: excursionibus, rapinis, cœdib. & omni genere malefitiorum afflixit Sueciam, sat agens modis omnibus animo Tyranni et pręscriptę formulę sęuitiæ quam is reliquerat, Gostauus quoq; pseudo Episcopus, parricida autem in patriam, militarem furorem emulatus, possessiones ecclesiasticas exturbabat. Quib. malis patrię excitatus illustris adolescens Gostauus Erichson: quem obsidẽ diximus, quiq; ex custodia nuper ꝓfugerat: rem supra ætatem, sed magnitudini sui animi respondentem ausus, uindicem se profitetur patrię pereuntis, et quarto demum anno post initum bellũ mutato habitu & plebei hominis ueste sumpta circuit Sueciã, & popularib. exponit in quantis malis uersentur, nihilq; omnium omisit rerũ quib. ciues ad arma capienda excitaret, addebant orationi gratiam egregrię corporis dotes, & index singularis animi, uigor. Itaq; eligitur in uindicem libertatis, is militem legit ex Dalekarlis bellicosissima totius Sueciæ gente. Montes enim habitant qua Suecia ad Norduegiam collimat apud quos & fodinę sunt argenti & æris, itaq; sub officinis metalli fodiendi conflandiq; exerciti indurantur ad pręcipuũ robur, quod deniq; peperit ipsis nomen ut Dalekarli uocentur, Dale enim uallem dicit; Karli autem uiros cum emphasi eos qui pręsenti animi uigore prestent, addunt Dalekarlis prætereа ingentes spiritus opes quas plurimas habent, suntq; ad iniuriam propulsandam supra omnes iritabiles. Hoc milite usus Gostauus aggreditur pręsidium Danorum quod Aorosię ciuitati impositum erat, atq; deturbat. Quo nouo casu exterritus Episcopus uehementer turbatur ad cladem Danorum, ergo

exercitum à præsidijs deducit, cogitq́; oppressurus inter initia surgentem uindicem. Is uolens à se auertere Episcopum cōscientia potius rerum q̄ armis, mittit nunciū ad hunc cū Epistola, hortaturq́; hominem ut resipiscat, satis flagicij hactenus admissum, parcat sibi & relinquat locū ueniæ, & patriȩ q̄ Tyranni fortunas potius constituat, addit premia si in sententiam ueniat, Veniā admissi delicti, Constructionē de publico arcis ditionis Vpsaliensis quȩ initio belli: ꝙ firmissima erat ne perditorum hominum receptaculū esset: disiecta fuerat. Addit immunitates alias, se permissurū Ecclesiȩ pro initȩ societatis premio. Episcopus benemonentem superbe adeo accepit, ut litteras abiecerit, & pede attriuerit, & certe non erat causa, ut si ab ea Episcopus depelleretur, ferociret. Neq́; is erat Gostauus qui, non dicam ab homine noxio, sed alio sanctissimo contemneretur, uel ob prȩsens studiū in ciues, uel ꝙ illustris generis erat, et nepos eorum qui regnū Sueciæ habuissent, & suo iure patriam à uastatore repetebat. Is ergo iritatior etiam contumelia factus ducit Dalekarlum militem contra Episcopū & præsidia, & superat. Episcopus ex fuga prolapsus Holmiā uenit ad reliquias Danorū, uidensq́; Suecos indiem fieri confirmatiores, consilium capit noui militis adducendi, hocq́; uoto in Danmarchiā ad Tyrannum nauigat. Multa hic cōueniunt quȩ obstare molienti ista debuerūt, Dei timor, conscientia religionis, sanctitas professionis, miseratio patriȩ, sui existimatio integra, quȩ ōmia is per crimen nunquā deprecabile uiolauit. Sed hȩc non attingam, qualia nemo secum nō colligit, domestica illa recensebo. Nouerat Tyranni institutū prius q̄ suspitio belli aliqua haberetur, Is pirata erat, Maria uexabat suo terrore. Eo ꝓhibuerat cōmoda Schondiȩ exerceri, nouerat genuinum odium Danorum in Suecos, & Gentis hereditariā crudelitatem, Nordue-gia in oculis illi erat, Florentissima olim nunc afflicta maleficio Danorꝝ: uidebat amplissimas eius urbes in uici formā per uexatos ciues, per uectigaliū & publicorum onerū acerbitatem redactas, quo admoneri debuit quid patriæ mali cōciliaret sub imperio externo. Non etiā deerant domi principes rege digni

ꝙ ſi cupiditati ſuę Eccleſiam unā Vpſalienſem ſufficere nō putabat,& ſub Dano ſe explere cupiebat. Nulla cōmoda tanta, à Peregrino, à Dano, à pirata referre quanta à domeſtico rege poterat, Ergo ei multo ſanctius conſilio et manu: quādo et hoc decere Epiſcopū ut bellator eſſet arbitrabatur: adeſſet, quem faceret non Sueciæ & Gothiæ tantum, ſed quoqꝫ Norduegię regem, eſſetqꝫ hoc ſuum Epiſcopi benefitium æternum apud Norduegianos ſi reuocarentur ſub domeſticū & idem ęquiſſimū imperium, ſub quo poſt lōgam oppreſſionem reſpirarent, ſeſeqꝫ inſtaurarent, Vel ubi hęc eum rerū optio per ętatem & inſolentiam fugiebat, ſiue ſimultates ad ęquales ulciſci uolebat ſiue iratus patriæ erat & ultionem ſummere ſub alienis armis querebat, aderat ſotius Tyranno. Proſcriptionem cum eodem ex arbitrio cōpoſuerat, ſpectatorqꝫ fuerat ſceleris Holmenſis, ſatis ſibi pœnarū dediſſe arbitraret, quos in bellū ad ſpoliationem fortunarum,& atrocem cœdem attraxiſſet, deteſtaret in reliquū et deſereret crudeles partes, uerum etiam malorū magis incentor eſt, Tyranno ipſo implacabilior, Quo loco ſane licet animaduertere ꝙ ſint deteſtabiles receſſus humanorū animorum, ubi hi malitia deplorati in pręceps ruerint, nulla cęcitas æqꝫ in abruptum abit, atqꝫ hi in ſcelus aguntur efferata crudelitate, neqꝫ ſe ab impetu reuocant ante exicium. Sed ad narrationem redimus, Epiſcopus ubi in Daniam uenit, neqꝫ ſplēdide neqꝫ benigne exceptus eſt, neqꝫ poſtea in aliqua habitus authoritate apud Tyrannū fuit, ita ingentes eius minę intra ferociam reſederunt, prænoſcens quoqꝫ domi paratam ſibi pœnam pro ſcelere admiſſo, et timens priuatus redire, deſperatione ſalutis exiliū in Danmarchia ſibi dixit, ubi hodie inglorius degit. Sed qua ratione potuerit ſocius à Tyranno in cōmuni re deſeri, cauſæ ſunt, una, perfidia qua in omnes erat æqualiter Danus. Altera domeſtica agitatio qua rediens exceptus fuit, nam paulo poſt regno excidit, Ferunt diſcedentem ex arcibus corraſiſſe aulici inſtrumenti quælibet etiam uilia; tam auare, ut ſi quis apex æneus inauratus ædiculæ eſſet, hunc conuulſerit, & ad ſarcinas coniecerit. Vxorem quam habet

aiunt omnem predam in poteſtatem recepiſſe, adſeruareq́ꝫ ſibi & filio. Tyrannus domeſtica etiam præda excluſus uagusq́ꝫ & inops fatigat hodie alienas aulas, & habet adhuc qui eum miſeratione dignantur, hoſpitium indulgent, quàm bono exemplo apud pręſentes & poſteros, q̃ꝫq́ꝫ illuſtri domeſticę cõſcientiæ teſtimonio, neſcio. Exemplo quia ſuperſunt patroni adhuc qui obſtant quominus uindictam deuolui in ſe toto malorum cumulo experiantur infamię illæ naturæ. Teſtimonio autem, quia tantorum ſcelerum ſenſum minus integrum habere uidentur, uerum putant tanto intra modum illa adhuc ſtare quanto ſunt in artificem eorum indulgentiores. Tyrannus eſt ſtatura iuſta, corpore amplo, truci uultu, ſed quem in cõgreſſibus pręcipua comitate contegat, adeo ut hæc pluris q̃ꝫ inditiũ uultus ualere ſemper ſit exiſtimata, unde de moribus hominis iudicaretur, qui etiam mentitus habitus Suecis toties impoſuit, donec eos ad extrema mala pertraxit. Filium ferunt referre indolem patris, & q̃ꝫuis puerum, nunc eſſe minaci animo, et iactare atroces uoces, Seſe effecturum ut qui nũc uoluptatem ſibi capiũt & exultant ſuper eiecto patre, defleant olim ſuam acerbam ſortem, Qualem profecto uocem nõ conueniat ordines & communem ſtatum regni Sueciæ ignorare, diſſimulare, & putare uanam. Immo longe ante habere conſilia parata quibus præuertant uindictam agitatam, neq́ꝫ infirmus putandus eſt qui puer qui exul ſit. Puer ſenes, celerius habebit qui conatus adiuuent, propinquitates potentiſſimas habet, qui regem q̃ꝫ exulem uidere potius uelint, nec expenditur hodie qua culpa exciderint poſſeſſione, quàm bonam de ſe ſpem prebeant, q̃ꝫ integros in adminiſtratione futuros exiſtiment quos ſuſceperint tuendos, una cauſa ſatis fuerit, propinquus eſt, Rex natus eſt, Repetit natiuum titulum. Deniq́ꝫ in poſtremis habetur, cui popularis ſtatus afflicti atq́ꝫ reip. funditus collabentis culpa imputetur. Tyranno eiecto, & maioris belli ſuſpitione ſublata Illuſtris princeps Goſtauus contrahit iuſtas copias ex Dalekarlis ſed & Suecis & Gothis, Lubicenſes quoq́ꝫ ueteres ſocios in partem belli uocat qui adeo cupidę uene-

uenerunt ut non modo ex ſorte hominum, unde hoc tempore mercenarij milites ferè ſcribuntur, ſed uiri graues & in dignitate conſtituti, qui ꝗ prudentia rerum & opibus pollerent, uenerint in belli ſocietatem. Quibus copijs reliquias Danorũ quæ in Schondia reſederant perſequitur, Holmiam etiam obſedit, Intus nihil uirorum erat præter præſidium Danicum, hoc pro maleſitio ſuo in Suecos, extrema omnia ſibi inſtare metuebat, Ergo deſperatione & munitione loci pariter obfirmatum difficilem reddebat oppugnationem, tamen ducis & ciuium uirtute expugnatũ in poteſtatem uenit, atꝗ urbs recepta fuit. Dux re bene geſta, confectoꝗ ubiꝗ bello, dat militib. & ſocijs ampliſſimum donatiuum, adeoꝗ liberalitas hæc inſignis fuit ut ad Calones & remiges poſtremos perueniret, cum reliquis etiam germaniæ ciuitatibus uetera fœdera renouat. Mare rurſus aperit & ſecuritatem facit omnib. nauigandi. Ob que merita in omnes, patria concordibus omnium ordinum Sueciæ & Gothiæ ſuffragijs inuictum principem Goſtauum ſibi Regem legit, pro cuius maieſtate ut ea incolumis diu maneat, uota hodie ad Deum faciunt, ut regi domi perpetua rerum tranquillitas, foris pax & uictoria, utroꝗ ſtatu ſaluus principatus ſit, etiã rex in omni uita ita uirtutib. omnibus preſtet ut maximorũ principum exemplo & merito feliciſſimus optimusꝗ fauſta acclamatione æternum ſalutetur.

CASTRA HEBRAEORVM

Quorum facta fuit descriptio in Arabia.

TABVLA

CONTINET

Syriam. Ciuitates autem commemoratas diuinis litteris, Antiochiam Epidaphnen, Sidonem magnam, Sareptam, Tyrum munitam, Biblum, Abilam Lysanium, Damascum, Carras mesopotamiæ. Et Cypri insulæ partem.

In omni tabula C. notat occidentalem plagam. R. orientalem. S. septentrionalem. M. austrum. Et est per omnes tabulas obseruendum, ubi inspitiundum est, q latus S. dirigatur contra septentrionem mundanum, & oculus inferatur in tabulam ex latere S. Sic descriptiones respondebunt ad positionem cœli & cardinum terræ.

Paralleli medij tabulę proporcionem ad circulum maximum nō obseruauimus, quoniam in tam exigua differentia distantiarum locorum per singulas tabulas concipienda, nihil erroris admittitur. Nos laxitatem potius spectauimus, ut q̃ plurima inscribi possent.

66 ½ 67 ½ 68 ½ 69 ½ 70
38 ½ 37 ½ 36 ½ 35 ½ 34 ½ 33
C A P P A D O C I A
T A V R V S
C I L I C I A
TARSVS
ISSVS
AMANVS
ANGVSTIAE
CILICIAE
CARPASIAE
CLIDES
ALEXANDRI A
MYRIANDRVS
SELEVCIA
ANTIO PIARA CHIA
CASIVS
OLYMPVS
CYPRVS
MARE
SYRVM
CASIVS
LAODICIA
DIOSPOLIS
CAPERTVRI
SELECVS
ARADVS
AEGYPTIVS MVRVS
TRIPOLIS
DEI FACIES
BIBLVS
PHOENICIA
LAODICIA
BERYTVS
SIDON
SAREPTA
TYRVS
ECDIPPA
ELEVTHERVS
ABILA
PALVS
DAMASCVS
CHORSEVS
AEGYPTIVM

M

½ 71 ½ 72 ½ 73 ½ 74 ½
GERMANICIA
SICOBI LISSES
SINGA
ARVDIS
SAMOSATA
VRIMA
PORSICA
ZEVGMA
EDESSA
CARRAE
HIERAPOLIS
TILATICOMVM
CATAMANA
EVROPVS
EVPHRATES
S Y R I A
SINGARAS
CECILIA
AMANA
BALLATHA
BETHAMMERIA
CHAONIA
PYLAE
HIERAPOLIS
BARSAMPSA
PAGRAE
GERRA
GYRVS
PAPHARA
ERRAZIGA
BARBARISSVS
SARNVCA
ACRABA
GINDARVS
ATHIS
BERSIMA
SVRA
MAVBE
CHALCIS
PALMYRA
ALALIS
NAG
ALAMATHA
TAPSACVS
BIRTHA
MARSYAS
APAMIA
GADIRTHA
PALVS
EPIPHANIA
ARETHVSA
EMESA
P A L M Y R E N A S O L I T V D
½ 71 ½ 72 ½ 73 ½ 74

SECVNDA

T A B V L A

C O N T I N E T

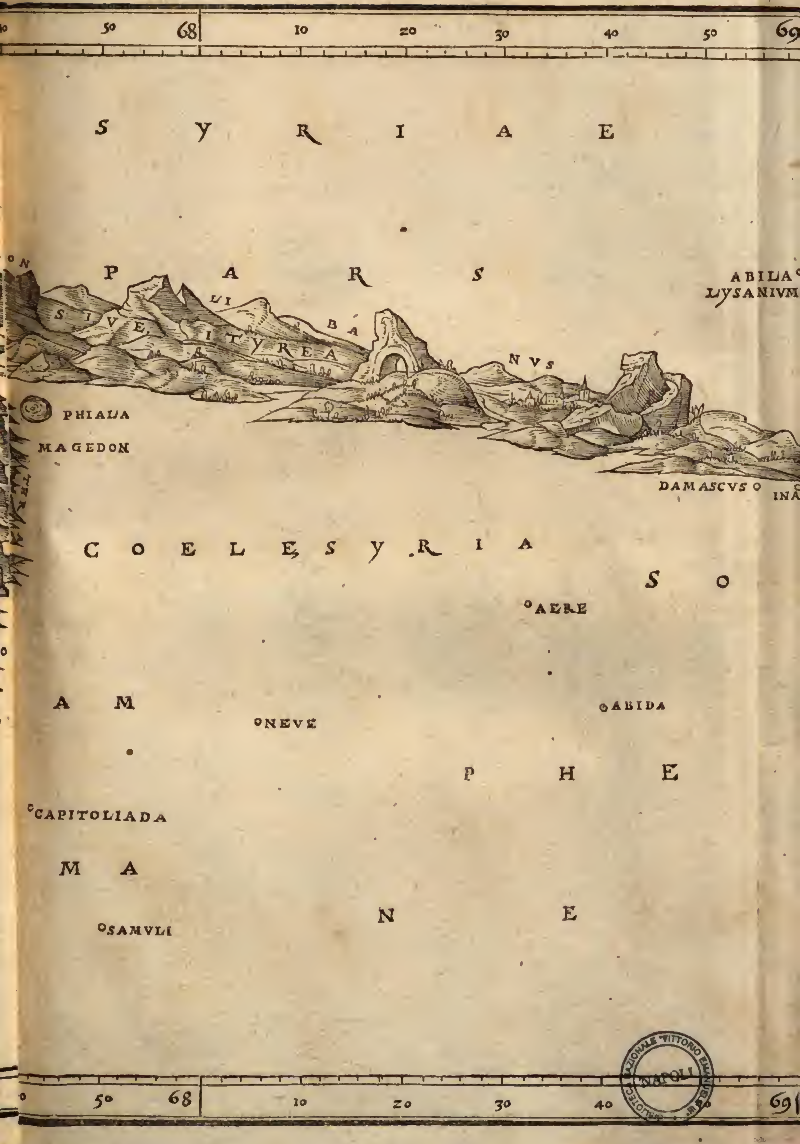
Partem Phœniciæ, Galilæam utranqꝫ, ſuperiorem & inferiorem.
Tribus autem, Aſer, Naphthali, Zebulun, Iſaſchar.
Trans Iordanem, Bathanæam, uel Gauloniten, uel Thraconiten arabiam.
Tribus autem, Mediam Manaſſen.

B

20 30 40 50 67 10 20 30
SIDON
SAREPTA
CANAH MAIOR
T
M A R E
TYRUS
CHEL · CHATH
CHER
ECDIPPA
RECHOB
CHAMATH
S Y R I
BETHANATH
CHAMMATH
CHALI
HEBRON
N CHER A MON
ALBUM PROM
DAN HEN
SALCHA
BETHEN
RACHATH
CHAS OR
IAR
HUMMAH
CAESA REA
A C U M
SANDALIUM
CHABUL
CINNE
CHELEPH
RETHA
SEPHA MA
ACHZIB
RAMAH
LAMPERTI
LAIS
DAN
CHEDES
G E S
PTOLOMAIS
BETHDAGON
P H
IPH THACHEL
ELON
CHNEHAM
BETHHA HEMEC
CHUCHOCH
GAULON
DABBESETH
NECHEB
AZNOTH
CARMELUM PROMON
SARID
MARHALAH
T H A
RIBLAH
SELEVCIA
CHANA
SA BIA CHO NITIS
SYCAMINUM
LACHUM
S V
MAGDIEL
HENO GANNIM
Z E B U
NAZARETH
ONEHAH
REMETH
ABES
HEN
CHADDAH
L
N
SUETA
DORA
CHIOSION
CHISLOTH
GITTAH
CHEPHER
RAB BITH
SUNEM
TABOR
DABRATH
R I
IZREHELAH
S A S
CAPHARAIN
BETH SEMES
M E
ARGOB
SION
CAPER NAUM
CHOROZAIN
C H A R
N I
ASTAROTH
TUBE RIAS
GENE SAR
GAMALA
N A S
GHILBO
S EH
ABILA
T
I S
AMATHUS
ASTAROTH
MERON
AH
GADARA
PELLA
IABIS
PHILADELPHIA
20 30 40 50 67 10 20 30

M

50 68 10 20 30 40 50 69
S Y R I A E
P A R S
S I V E I T Y R E A
LI B A N V S
ABILA
LYSANIVM
PHIALA
MAGEDON
DAMASCVS
INA
C O E L E S Y R I A
S O
AERE
A M
NEVE
ABIDA
P H E
CAPITOLIADA
M A
N E
SAMVLI
50 68 10 20 30 40 69

TABVLA

CONTINET

Samariam, Tribus autem Isaſchar rurſus explicatam.
Mediam reliquam Menaſſen, Ephraim, Biniamin Idumeæ partem.
Trans Iordanem autem, Ghad tribum à Iabboc fluuio ad Haroher urbem, Tribus Ruben partem ab Haroher urbe.
Gentem Amaniten à Philadelphia urbe ad Haroher extra Arnonem fluuium.

S

M A R E S Y
R I A C V M
MICHMETHATH
CAESAREA
E PHRAIM
GHAZER
LEBONNAH
P H
ARVI
BETHCHORON
SVPERIOR
GALGVLIS
OGEBA
REMMOON
R A
M O N T A
MAGDEI
SENNAH
DIOSPOLIS
ANTI OPATRIDA
IOPA
ADARSA
DOECH
MICHMAS
GVPHNAE
I M
TIMNATAH
RAMAH
PHASELVM
GHILGHAL
HATHROTH
D
IABNIA
MODIN
ARCHHATHAROTH
LIEZ
BETHEL
IERICHVS
IAPHLETI
BIN
GEDRVS
BETHCHORON
HENTAPVAH
A
GATHRIMON
I A
C H E R I T H
BOSES
SILOH
PETRA
GABHAH
N
GHIBHON
ANATHOTH
HENSEMES
ADVMMIM
AIALON
CAPHAR
SORED
IEHARIM
IERVSALEM
M I N

M

20 25 30 35 40 45 50 55
DORA
CHISION
RABBITH
CHISLOTH TABOR
TABOR
DABRATH
I S S A
SACHASIMAH
SARTHAN
IZREHE LAH
NAIM
MEGIDDO
APHECH
SVNE
M C H A R
BETHSEMES
CAPHARAIM
ANACHARATH
SION
FABA
TAHANAH
CAPERNAVM
MAGDALVM
BETH SAIDA
M E
HENODOR
GHILBOA
TYBERIAS
LACVS
SEGHEM
OTHEBE
DOTHAN
BE THVLIA
BETH SEAN
TARICHEAE
GAMA LA
IBLEHAM
LVZ
BEZECH
ASER
ENABRIS
GENE SAR
M E
N A S S
VLAMA
GILIM
GADARA
AMATHVS
NAS SEH
EDREHI
IABIS
ABEL
EPHRON
SAMARIA
MECHOLAH
ENNON
MACHANAIM
TAHANATH
IABOC
ACHABI
SILOH
SALEM
PENVEL
ANVA
S E H
EDVMA
IANOAH
NOBACH
SAPHON
ASECHAM
MICH METHAH
G H
THIRSAH
IOGBEHAH
CANATHA
MEDEHAR
IAHAZER
ALEXANDRIVM
BETHNIMRAH
MACHANE
BEASTHRA
A D
BETHARAN
DEBIR
MINNITH
CHESBON
I O R D A N I S
R E V
MEDEBAR
A M M A
ABILA
IAHASAH
HAROHER
N
B E
LIBYAS
N I T I S
MACHERVS
N
CALLIRHOE
20 25 30 35 40 45 50 55

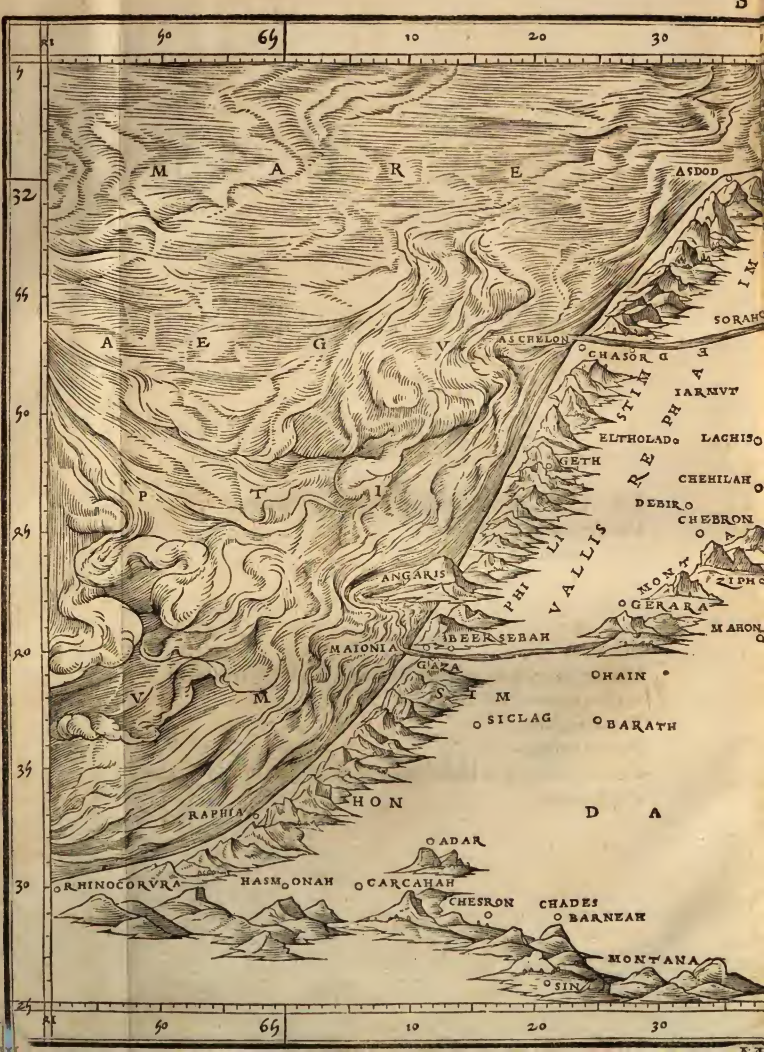
TABV

LA

CONTINET

IVDEAM proprie dictam. Tribus autem,
Partem rursus Ephraim.
Rursus partem Ben iamin.
Dan
Iudam
Simhon
Philiſtim
Idumæam per littus Aſphaltitis lacus, & inde occidentem uerſus per montana Sehir.
Extra Iordanem,
Ruben tribum
Gentem Moab per Hahabarim montana, per orientale lacus Aſphaltitis.

S

M A R E
A E G V
P T I
V M
ASDOD
ASCHELON
SORAH
CHASOR
IARMVT
PHILISTIM
REPHAIM
ELTHOLAD
LACHIS
GETH
CHEHILAH
DEBIR
CHEBRON
VALLIS
ANGARIS
MONTANA
ZIPH
GERARA
MAHON
BEERSEBAH
MAIONIA
GAZA
HAIN
SIM
SICLAG
BARATH
HON
RAPHIA
D A
ADAR
RHINOCORVRA
HASMONAH
CARCAHAH
CHESRON
CHADES BARNEAH
MONTANA
SIN
C
50 65 10 20 30
5 32 55 50 45 40 35 30 25

8

50
66
10
20
30
IOPA
ADARSA
MICH MAS
DOECH
NINNITH
MEDBAH
TIMNA
TAH
NOBE
EL
MODIN
M. EPHRAIM
RAMAH
BETHHA
IAHASAR
IESMOTH
BOSOR
ARCHI
HATHAROTH
BETHEL
IERICHVS
BETH
CHOGLAH
HARO
HER
EPHRA
IM
CHERITH
GEDRVS
NICO
POLIS
GABHAH
ACCARON
GHIBHON
I A
HEN
SEMES
A N
AIALON
BACHV
RIM
ADVM
MIM
MACHE
RVS
CAPHAR
AELIA
CHIRIATH
IEHARIM
CALLI
RHOE
HAZE
CHAH
HEN
RHOGEL
ELEVTHERO
POLIS
MACHEDAH
BETHLACHEM
HERODIVM
TECHOA
I
V
BETH
SVR
HEGHLON
MASADA
IERVEL
VALLIS
BE
NEDI
CTIONIS
HENGHEDI
BITVMEN
CHARMEL
MALATHA
IETHER
SOHAR
SEDOM
ARATH
AKRABBIM
B

QVINTA

T A B V L A

V N I V E R S A L I S P A L E S T I N A E,

continens ſuperiores partucu-
lares tabulas.

S

M A R E
S Y R I A
C V M
A E G Y P T I V M
REGINOSPVRGVM XXX
VENETIAE XXX
ROMA XXVIII
PTOLEMA
SYCAMINVM
DORA
CAESAREA
GHAZER
DIOSPOLIS
IOPA
IABNEEL
AZOTVS
ACARON
ASCHOLON
GETH
DEBIR
LACHIS
CHEBRON
HEGLON
MASADA
HENGHEDI
SOHAR
GAZA
BEER SEBAH
MAHON
MAIONIA
RAPHIA
SICLAG
HASMONA
RHINOCORVRA
CADES BARNEA
AKRABBIM
THIRSAH
MINNITH
HARO HER
DIBON
GHAD
MACHEDAH
ELEVTE ROPOLIS
PATRIDA
TAMNA
AEEIA
SAMA RIA
SECH EM
BETH SEAN
ONAIM
IZREHE
BEHAH
IAHA
NOBAC
IOGO
SER
IASA
PHI LISTIM
D A
I V
BIN IAM IN
RV BEN
G HA D
E PHRA IM
I S AS CHAR
M E N A S S E
A S P H A L T I S
B
D
66
65

C

M

67 10 20 30 40 50 68 10 20 30 40 50 69
SIDON
SAREPTA
CANAH
TYRVS
SYRIAE
LIBANVS
ABILA
BETH HANATH
CHERMON
HVM
NAPH
PARS
CAESAREA
ACHZIB
CHEDES
PHIALA
BATHANEA
CHASOR
NAPHTHALIS
GAVLON
CHERMON
CARRAE IX
DAMASCVS
AERE
SEPHORIS
CANAH
ONAZARETH
CHONITIS
ABIDA
NEVE
ECBATANA XXII
SVETA
NINVS XXIX
TRACONI
BABYLON XIII
ASTHAROTH
PELLA
PHILADELPHIA
SVSA XVIII
GHILHAD
ARABIAE
DESERTAE
PARS
67 10 20 30 40 50 68 10 20 30 40 50 69

SEXTA

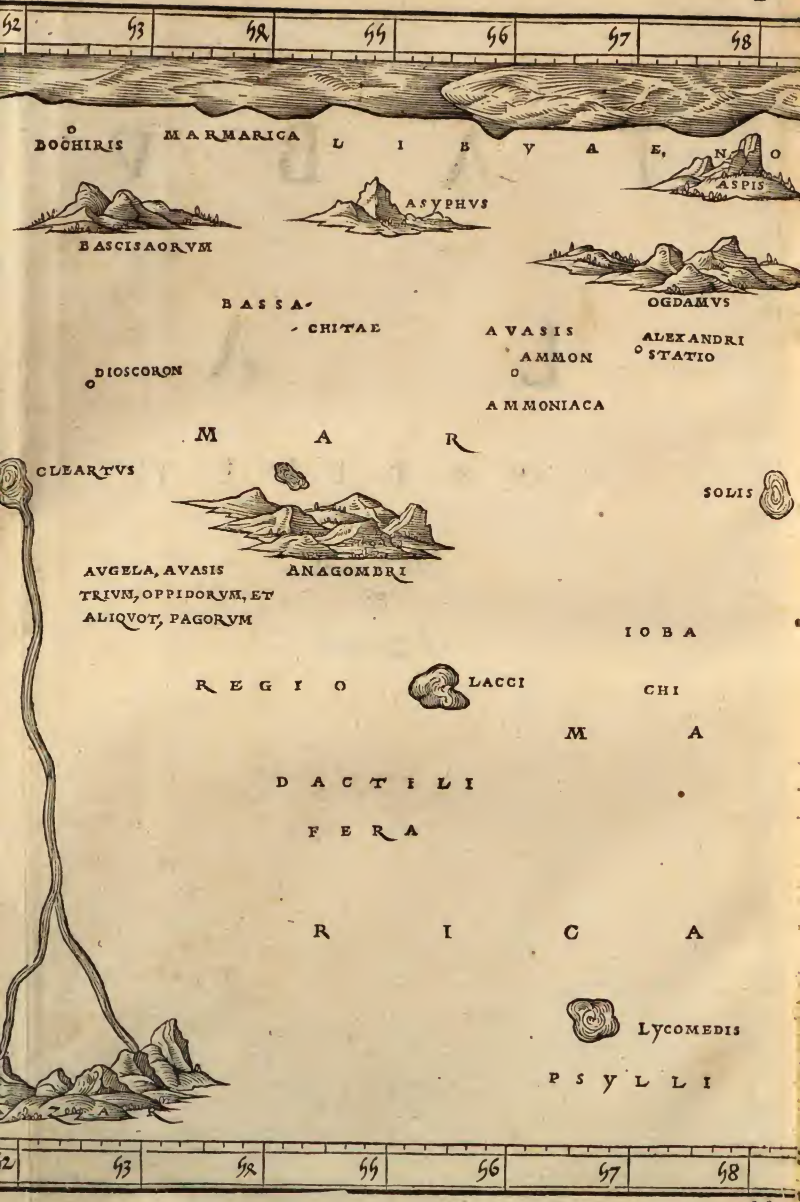
TABVLA

CONTINET

Marmaricam

&

Aegyptum.

52 53 54 55 56 57 58
BOCHIRIS
MARMARICA
L I B Y A E, N O
ASPIS
BASCISAORVM
ASYPHVS
OGDAMVS
BASSA-
-CHITAE
AVASIS
AMMON
ALEXANDRI
STATIO
DIOSCORON
AMMONIACA
M A R
CLEARTVS
SOLIS
AVGELA, AVASIS
TRIVM, OPPIDORVM, ET
ALIQVOT, PAGORVM
ANAGOMBRI
IOBA
CHI
R E G I O
LACCI
M A
D A C T I L I
F E R A
R I C A
LYCOMEDIS
P S Y L L I
52 53 54 55 56 57 58

S
59
60
61
62
63
64
65
30
31
30
30
30
29
30
28
30
27
30
26
30
25
30
24
30
OSTRACINA
PELVSIVM
RHINOCO
RVRA
DESERTVM
PHAROS
SIRBONIS
M I ALEXANDRIA
MAREOTIS
PALVDES
RAMESO
A E
OHELIOPOL
SVCHO
LABYRINTHVS
MEMPHIS
Cajro
BABYLIS
ETHAN
THINODIS
BACHIS
TANIS
OPICHA
IVLIOPOLIS
H
ERA
HIRO
BAHAL
AMARI
TH
EPHON
MOERIS
CLEA
CLEOPATRIS
OOASSIS PARVA
OCELLA ANTONII
G Y
IBIS
TROIGVS
PORPHYRITVS
R
OOASSIS MAGNA
P T V S
COPTVS
SAPORINE
FOSSA
HYDRAEVM
DIDYME
THEBAE
HYDRAEVM
ABYDVS
ARISTONIS
NIGER
PHALACRIVM
OMBI
HYDRAEVM
BERENICE
ELEPHANTINA
SYENE
CATARACTA
PSELCHIS
NILVS
SINVS ARABICVS

SEPTIMA

TABV

LA

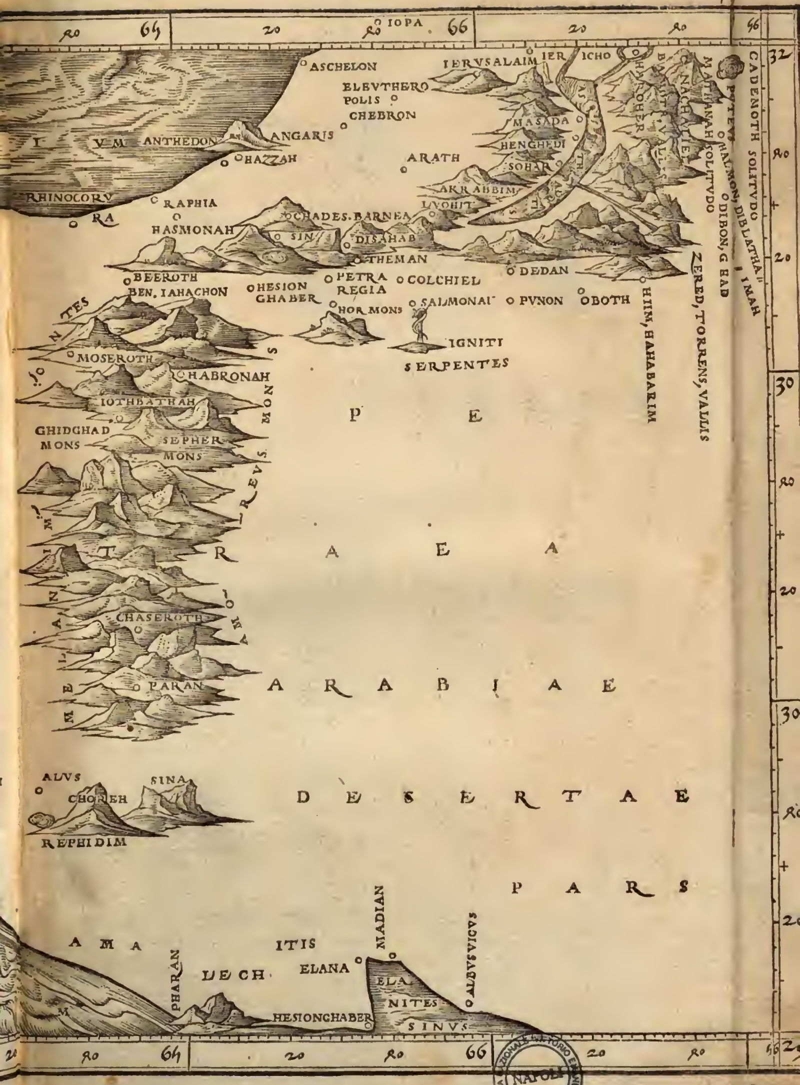
CONTINET

Tribum Iuda rurſus, Idumæam, Philiſtim.
Extra Iordanem, Gentem Moab, Partem Aegypti, Arabiam petræam, ſiue itinera Hebræorum per deſertum.

S

MARE AEGYPT
OSTRACINA
CASIVS
DIOLCOS
PATHMITICVM
MENDESIVM
TANITICVM
PELVSIACVM
PELVSIVM
MAGDOLVM
SIRBONIS
TAPHNIS
ATHRIBITICVS
BVSIRITICVS
BVBASTICVS
VICVS IVDAEOR
PALVDES
ARABIA
M. SVR
DESERTVM
A
A
O. ONII
OR AHAMESSES
HELIOPOLIS
TRAIANVS
SVCHO
POSITIVM
MARATH
ELIM
CASTRA SVPER MARI
SIN
OTANIS
BABYLIS
ETHAN
DAPHCH OAH
MAHASIRA
EICHACHIROTH
HEROPOLIS
BAHAL SEPHON
HERACLEO
POLITES
INSVLA
NILI
AMARI
FOSSA
ANGYRON
DANEVS
CLEOPATRIS
TIMONEPSI
MARE RVBRV

M

IOPA
ASCHELON
IERVSALAIM
IERICHO
ELEVTHERO POLIS
CHEBRON
MASADA
HENGHEDI
SOHAR
ANTHEDON
ANGARIS
HAZZAH
ARATH
AKRABBIM
RHINOCORV
RAPHIA
RA
HASMONAH
CHADES.BARNEA
SIN
DISAHAB
THEMAN
BEEROTH BEN. IAHACHON
HESION GHABER
PETRA REGIA
COLCHIEL
DEDAN
HOR MONS
SALMONAI
PVNON
OBOTH
IGNITI SERPENTES
MOSEROTH
CHABRONAH
IOTHBATHAH
GHIDGHAD MONS
SEPHER MONS
CHASEROTH
PARAN
P E T R A E A
A R A B I A E
D E S E R T A E
P A R S
ALVS
SINA
CHOREH
REPHIDIM
A M A
ITIS
LECH
PHARAN
ELANA
MADIAN
ALBVS VICVS
ELA NITES SINVS
HESIONCHABER
CADENOTH SOLITVDO
MATTHANAH SOLITVDO
DIBON, G HAD
ZERED, TORRENS, VALLIS
HIIM, HAHABARIM
64
66
20
32
30

OCTAVA
TABVLA
CONTINET

Cheronnesum Schondiam,
Regna autem potissima,
Norduegiam, Sueciam, Gothiam, Findlandiam,
Gentem Lapones.

360
5
10
15
20
25
30
35
V L T E
G R O N
R I O
L A N
R A
D I A
I N C O G N I T A
ERRA, BACALLAOS
O C E A N V S
HOLEN
HE
KEL
FOL
PRO
MONT
HVETSARGH
PROMONT
I S
L A N
D I A
SKALHOL
TEN
HETLANDIA
O ORCHADA
ORCHADES
DICT
AE, INSV
LAE XXIX
KIND
IN HOC
ASKOO
AMBITV
FAREN
SIS
HYPERBOREVS
I RE
LAN
DIA
frislanda
DVCALIDONIVS
MONA
OCCIDENTALIS
PARS ANGLIAE
CIMBRI
LVBECVM
O C E A N V S

M

LAPONIA
OCEANVS HIPERBOREVS
HIELSOO
STAPPEN
TRVNIS
VVARDHVS CASTRVM
RODESHOLM
SANIAM
ANGERMANNIA
CHI MENE
NORTHBOTENIA
NORT SVECIA
ANDANAS
IEMPTIA
MIDELPA THIA
CONVENTVS
SINVS FINNONICVS
SVETICVS
OSTROBOTHNIA
CORSHOLM
QVEDEFIORD
OVIK
SKAFEN
COPERDALIA
TVNA
VARO
AARDAL
HESCHO
LAGEN
ALTA
NERPIA
FINLANDIA
SELEN
DALER
ONIDROSIA
HARDAL
TAVASTIA
OREGRVNDIA
CVSTA
PEVNTHE
FOSEN
OSTER
ARLVS
ABO
ALAND
SORDAL
GEFLE
GESTRICIA
FIN
NOVVM CASTRV
NADAL
VPSALIA
RASBVRGHVM
FIERINGIA
NERICIA
MELER
PIRCHO
VENER
VVERMLANDIA
SVDERMANNIA
INGIA
VIBVRGH
BERGIS
HAMMARIA
STOKHOLMIA
MOS LACVS
STAEANGER
GOTHIA
VETHER
ONEAE
OXILIA
HANGO
SKVTO
ASLO
SCARIS
SVDERCOPIA
NAS
FALA
MARE BALTICVM
IARO
LAFOSBVRG
COPIA
OVIS DI GOTHIA
ALBVS LACVS
STEGHOLM
SOMEN
BOLM
CALMAR
NEOGRODA
BORISTHENES
RESAN
LVNDIS
ELANDIA
MALMOGIA
SARMATIA
VOLODEMAR
FIONIA
SINVS
REVALIA
MOSKAVA
GOTHANVS
BERNHOLM
RIGA
SMOLENZKI
DANTISCVM
CHOLOBA
ORZRA
ODRA
CRONV
VILNA
NAS
Liuonia
Regno di Moscouiti

R

IN CASTIGATIONEM mendarum.

NVLLA diligentia tanta est quæ errores euincat officinæ. Semper hæc aliquid affert, aut non animaduersum censori, aut postea non restitutum. Quæ ergo ei operi mendæ ex ea culpa acciderũt uoluimus subnotare, ne lectorẽ remorentur. Tamen eius generis: cuius sunt cumili pro cumuli, fœci pro feci, Catherina pro Catarina: plæraq; noluimus adnotare.

Ex A ternione.

Folio primo, facie prima, linea v, Antonino pro Antonio. Facie secunda linea à fine vi. queat, non putat. folio ij. fa. se. li. xxi. morib. non motib. fo. v. fa. ij. li. xiij. agri non ager.

Ex B ternione.

Fo. vij. fa. ij. l. ult. Chaboræ, Aschoræ, nõ Chaboreæ Aschoreæ. fo. viij. fa. pr. li. xxvij. Taximira, non Teximira. fo. xi. fa. ij. l. xiij. Palepapho, nõ Palepapha. fo. xij. fa. ij. l. xviij. Arsinoen, non Arsionoen. linea ult. Enimurium, nõ Emurium.

Ex C ternione.

Fo. xiij. fa. ij. li. xiij. illi, nõ qui. li. xiiij. inuersissimum, nõ inuerissimum. li. xvi. ueteres, non ueteris. fo. xiiij. fa. p. li. xv. ue, non ut. li. à fine x. q̃ꝗ, non quamq;. fo. xxij. fa. ij. l. à fine ix. laxarentur, nõ laxerentur. fo. xviij. fa. i. li. xix. Latera montium quanta, &cætera, obscure dictum per nos. Id autem uoluimus. Latera mõtium: qui Iudæam per longum & uersum diuidunt: assumpsimus tanq̃ interrupta iuga forent. Sed ꝗ hęc quoq; in singulares montes subinde diuiduntur, quorum sunt sua etiam latera quaquauersum. Q. horum inire rationem potuissemus, reperissemus Iudęam multo etiã extensiorem mensura quam collegimus. Faciæ secunda, li. prima, frequentiæ ꝗ, non frequentiæq;. li. ix. ubi ꝗ, non ubiq;.

Ex D ternione.

Fo. xx. fa. i. li. i. pręalto, nõ prelato. li. iiij. portus duos, deest, habet. fa. ij. li. i. millib. non mille. li. iij. infesta, non infecta.

D

Fo.xxi.fa.ij.li.xxiij. concipitur: adde: Dictus à Iosepho, Iordanis minor. fo. xxiij. fa.i.li. à fine xi. mutanti, non nutanti. linea à fine iij, lapide turresq́, nõ lapideq́ turres. fa.ij.li.i. famem, non famam, li. à fine xij. insolito, non in solito. fo, xxiiij. fa.i.li. à fine vij. hoc est, expunge hoc est.

Ex E ternione.

Fo.xxv.fa.i.li.iij. Et, non &. fo xxix. fa. ij. li. à fine x. Z E-B V L V N, non Z E B L V N. fo.xxx. fa.i.li. à fine xij. per uersum, non peruersum.

Ex F

Fo.xxxiiij.fa.i, li. à fine vi. Diospolim, non Dispolim.

Ex G

Fo.xxxviij.fa.i.li. xiiij. terminus, non termius. fo.xl.fa.i. li. à fine ix. permanare, non permanere. fo.xli.fa. prima. li. xiij. Ephrem, non Ephraim.

Ex H

Fo.xlvi.fa.i.li.v. Auem, non Aeum. fo.xlviij.fa.ij. li. viij. Ex, non extra.

Ex I

Fol. xlix. fa.i.li. à fine vi. Ior fluuium, non paludem. fo. liiij. fa.ij.li.vi. Abelah, expunge.

Ex K

Fo.lv.fa.i.li.xiij. fons, non fonus. fo. lviij. fa.i.l.i. satione, non statione. fo. lix. fa.ij.li.xiij. Martyr, non Martir.

Ex L

Fo.lxi.fa.ij.li.xiiij. Latitudinis cl. non c. fo.lxij.fa.i.li.xxij. Aethyopia, non Aeshyopia.

Ex M

Fo.lxvij.fa.ij.li. à fine vi. Custodiæ, non Custodi. fo, lxviij. fa.i.li. viij. ab expunge. fo.lxix.fa.ij.li.ij. Quo non facile, nõ quo facile. fo.lxxij.fa.i.li.iij. quoq́, non ergo.

Ex N

Fo.lxxiij.fa.i.l.xij. Situs Cellę Antonij susceptus est ex fide funebris epistolæ D. Hieronymi ad Eustochium uirginem in morte Paulæ Romanæ. Fo.lxxvij.fa.i. li. vij, Nisi, non Ni-

Nissci.li.ulti. Arabiæ,non Arabicæ.fo.lxxviij. fa.i. li.ulti. ꝙ,non ꝗ.

Ex O

Fo. lxxx.fa.i.li.ultima. Cum is:quo,nō Cum is quo. f. ij.l. i. Chasmonam:tum,nonChasmonam. Tum.fo.lxxxij.fa. ij. li. à fine iij. Tophel Labon. Traijcienda in principium sequētis lineæ.

Ex P

Fo.lxxxv.fa.i.li.x.habitata,nō habita.fo.lxxxvi.fa.i.li.xij inexhaustis, non in exhaustis. fol.lxxxviij.fa.i.in designatione F H non C H. Rursus A E C non A E O. fol. xc. fa.ij.li.à fine xij.auersas,non aduersas.

Ex Q

Fo.xcij.fa.ij.li.v.sutilib,non subtilib.

Ex R

Fo.xcix.fa.ij.li.à fine x.Ferri,non ferei.li. à fine quarta lemptiæ,non lemptinæ.fo.ci.fa.ij.li.xiij.has,non hac.

[illegible]